

FAITHFUL MEN · ISANG AKLATAN NG MGA KLASIKONG
KRISTIYANO

Ang mga Sulat ni Juan at ni Judas

Epistles of John and Jude

H. A. Ironside

Isinalin sa Tagalog mula sa orihinal na Ingles

Faithful Men

PlymouthBrethren.org · KEE Philippine Missions

Orihinal na pamagat sa Ingles: *Epistles of John and Jude*, ni H. A. Ironside.

Orihinal na edisyon: First Edition, 1931. © 2001 by Loizeaux Brothers, Inc., Neptune, New Jersey. Introductory Notes from Gaebelein's Concise Commentary on the Whole Bible © 1970, 1985 by Loizeaux Brothers, Inc..

Salin sa Tagalog, 2026. Ang mga sipi mula sa Kasulatan ay isinalin mula sa edisyong Ingles ng aklat na ito; ang mga talata ay maaaring basahin sa Ang Dating Biblia.

Faithful Men, mula sa PlymouthBrethren.org at KEE Philippine Missions. Libreng basahin at ibahagi; huwag ipagbili.

“Ang mga bagay na iyong narinig sa akin sa harap ng maraming saksi, ay ipagkatiwala mo sa mga taong tapat, na makapagtuturo naman sa iba.” (2 Timoteo 2:2)

1 Juan: Mga Panimulang Tala ni Arno C. Gaebelin

Ang Unang Juan ay hindi isinulat para sa iisang iglesia lamang, at hindi rin nito binabanggit ang pangalan ng sumulat, di tulad ng ibang mga Sulat sa Bagong Tipan; wala itong nakasulat na pangalan. Pero hindi tayo iniwang nag-aalinlangan kung sino ang sumulat ng Sulat na ito. Walang duda na ang sumulat ng ikaapat na Ebanghelyo ang siya ring sumulat ng 1 Juan. Ang pambungad nito ay kaugnay ng pambungad ng Ebanghelyo, at sa buong Sulat ay makikita ang mga kaisipan at pananalita ng ikaapat na Ebanghelyo. Kaya, dahil ang Ebanghelyong iyon ay tiyak na gawa ni apostol Juan, ang Sulat na ito ay gawa rin ng kanyang panulat na kinasihan ng Diyos.

Bukod sa patotoong makikita sa loob mismo ng Sulat na nagpapatunay nang lubos na si Juan ang sumulat nito, marami ring katibayan sa kasaysayan na nagsasabing ang Sulat ay gawa ng minamahal na alagad. Ang pinakamatandang patotoo tungkol sa pagiging tunay ng Sulat na ito at kung sino ang sumulat ay mula kay Polycarp, na personal na nakakilala kay apostol Juan. Si Irenaeus, na alagad ni Polycarp, ay madalas sumipi sa Sulat at nagsabing ito ay kay Juan. Pagkatapos nina Polycarp at Irenaeus, lahat ng kinikilalang guro sa mga unang ama ng iglesia ay nagsabing ang Sulat na ito ay gawa ni apostol Juan. Kaayon nito ang patotoo ng pinakamatandang manuskritong Griyego noong ikaapat na siglo, na ang pamagat ng Sulat ay *Joannou-A*—ibig sabihin, “Juan 1.”

Kailan at Saan Ito Isinulat?

Walang tiyak na sagot ang Sulat mismo sa mga tanong na ito. May ilang nagtangkang sabihin na isinulat ito bago nawasak ang Jerusalem noong taong A.D. 70. Ibinabatay nila ito sa 1 Juan 2:18 at sinasabing ang “huling panahon” ay tumutukoy sa mga huling araw ng Jerusalem, pero mali ito. Ang pariralang “huling panahon” sa Sulat na ito ay may parehong kahulugan gaya sa 1 Timoteo 4:1 at 2 Timoteo 3:1, kaya hindi ito tumutukoy sa mga huling araw bago nawasak ang lungsod ng Jerusalem.

Malinaw na unang isinulat ni Juan ang ikaapat na Ebanghelyo, at pagkatapos ay ang Sulat na ito. Ang Ebanghelyo at ang Sulat na ito ay maaaring isinulat noong mga taong 90, bago ang Apocalipsis, na isinulat noong mga taong 96.

Sinabi ni Irenaeus na isinulat ni Juan ang Ebanghelyo sa Efeso, at ayon sa isang matandang tradisyon, sa lugar ding iyon isinulat ang Sulat.

Para Kanino Ito Isinulat?

Dahil ang 1 Juan, di tulad ng ibang mga Sulat, ay nagsisimula nang walang pangalan ng sinusulatan o panimulang bati at nagtatapos nang walang pangwakas na pagbati, may ilang nagsabing ito ay isang sanaysay at hindi isang sulat. Pero ang personal na pananalita at pakiusap sa dulo, at ang paraan ng pagsulat sa kabuuan, ay lubos na nagpapatunay na ito ay isang sulat. Ang iba naman, gaya ni Michaelis, ay tinawag ang Sulat na ikalawang bahagi ng Ebanghelyo, at may iba pang nagsasabing ito ay panimula sa Ebanghelyo. Totoo na malapit na magkaugnay ang Sulat at ang Ebanghelyo, pero hindi ibig sabihin noon na kailangang magkadugtong ang dalawa sa panlabas na anyo.

Iminungkahi ni Dr. Bullinger, sa *The Companion Bible*, na ang Sulat na ito ay orihinal na isinulat para sa mga Hebreong mananampalataya na nakakalat sa iba't ibang lugar. Ganito rin ang paniniwala ng iba bago pa siya, gaya ni Benson, pero wala talagang anuman sa Sulat na nagpapatunay sa ganitong konklusyon. Dahil sa sinabi ni Augustinus na sumulat si Juan “sa mga Parto,” maraming komentarista ang tumanggap sa pananaw na ito; pero wala talaga itong anumang batayan.

Maliwanag na ang Sulat ay para sa mga mananampalataya sa iba't ibang iglesya. Kilala ni Juan ang mga mananampalatayang ito, na tila karamihan ay mga Hentil na nagbalik-loob (tingnan ang 5:21). Kung totoo ang tradisyon na sa Efeso isinulat ang Sulat, hindi malayong ipinadala ito sa pitong iglesya sa lalawigan ng Asia: Efeso, Smyrna, Pergamos, Thyatira, Sardis, Philadelphia, at Laodicea—ang mga iglesyang pinadalhan ng Panginoon ng mga mensahe makalipas ang ilang taon nang si Juan ay nasa Patmos.

Ang Layunin ng Sulat

Dalawang beses sinabi ng sumulat ang layunin ng Sulat: ang una, sa 1:4, ay nagsasabing, “Isinusulat namin sa inyo ang mga bagay na ito, upang ang inyong kagalakan ay malubos”; ang ikalawa, sa 5:13, ay nagsasabing, “Ang mga bagay na ito ay isinulat ko sa inyo na nananampalataya sa pangalan ng Anak ng Diyos; upang malaman ninyo na kayo ay may buhay na walang hanggan, at upang kayo ay manampalataya sa pangalan ng Anak ng Diyos.” Ayon sa Juan 20:31, ito rin ang layunin ng Ebanghelyo. Sumulat ang apostol sa mga nananampalataya sa Anak ng Diyos at may buhay na walang hanggan na nahayag sa Panginoong Jesus, na ibinibigay sa lahat ng nananampalataya sa Anak ng Diyos, at nagbubukas ng pakikipag-isa sa Ama at sa

Anak. Tama lang na tawagin ang Sulat na isang liham pampamilya; ibig sabihin, ang mga mananampalataya ay itinuturing na pamilya ng Diyos, kaya paulit-ulit na ginagamit ang salitang *teknia* (“mga anak”).

Ang Ebanghelyo ni Juan ay isinulat dahil sa mga maling aral tungkol sa persona ni Cristo na nagsimula noong ikalawang hati ng unang siglo; at ang 1 Juan ay napakatapang na nagsasalita laban sa mga kamalian tungkol sa pagka-Diyos ng Panginoong Jesu-Cristo at sa Kanyang gawaing paghahandog ng sarili. Lumaganap ang mga kamaliang iyon nang maglaon sa ilalim ng mga pangalang gnosticism, docetism, at Montanism. Bagaman hindi pa lubos na nabubuo ang masasamang aral at pagtangga na ito noong panahon ni Juan, naroon na ang mga ito at lumalala, kaya isinama ang mga babala sa 2:18-26 at 4:1-6. Sa mga talatang ito matututuhan natin kung ano ang “pagiging laban kay Cristo.” Lahat ng masasamang sistema sa ngayon, na lalong lumalakas sa paglaganap sa Sangkakristiyanuhan patungo sa kanilang kapahamakang itinakda at inihayag ng Diyos, ay inilalantad sa Sulat na ito sa tunay nilang anyo. Tinatakan ni Juan ang mga sistemang ito bilang mga antikristo, na sa huli ay magsasama-sama lahat sa isang personal na antikristo, ang “taong makasalanan” (2 Tesalonica 2:3).

May malalim na espirituwal na mensahe ang Sulat para sa mga anak ng Diyos. Dahil sa buhay na walang hanggan na ibinigay ng Diyos sa mga mananampalataya, dapat nilang ipakita ang parehong mga katangian na ipinakita ng Kanyang Anak, ang Panginoong Jesu-Cristo, sa Kanyang pinagpalang buhay. Bilang mga ipinanganak ng Diyos, ang Diyos ang kanilang Ama; sila ay mga anak ng Diyos. Ang Diyos ay liwanag at ang Diyos ay pag-ibig, kaya ang mga ipinanganak ng Diyos ay dapat ding

magpakita ng liwanag at pag-ibig, at lumakad sa katuwiran at sa pag-ibig.

Panimula ng May-akda

Laging may kakaibang alindog para sa bayan ng Panginoon ang mga isinulat ni apostol Juan. Sa palagay ko, ito ay dahil ang mga sulat na ito ay talagang para sa pamilya ng Diyos.

Kung gusto mo ng katotohanan tungkol sa kaharian ng Diyos sa kasalukuyang anyo nito—ang mga araw ng hiwaga ng kaharian—makikita mo ito sa mga Sulat nina Pedro, Santiago, at Judas. Kung gusto mo ng katotohanan tungkol sa iglesia ng Diyos—ang katawan ni Cristo na binubuo ngayon ng Espiritu sa kasalukuyang panahon ng biyaya—makikita mo iyon sa mga isinulat ni apostol Pablo. Pero kung hanap mo ang katotohanan para sa pamilya ng Diyos—ang mga mananampalatayang ipinanganak na muli sa pamilya ng Diyos—makikita mo iyon lalo na sa mga isinulat ni apostol Juan. Pero hindi ko sinasabing ang mga bahaging ito ng Kasulatan ay tungkol lamang sa mga paksang nabanggit. Bagaman ang pangunahing paksa ni Pedro ay ang kaharian, nagsasalita rin siya tungkol sa iglesia at sa pamilya ng Diyos. Bagaman ang pangunahing paksa ni Pablo ay ang iglesia, nagsasalita rin siya tungkol sa kaharian at sa pamilya. At bagaman ang pangunahing paksa ni Juan ay ang pamilya, may sinasabi rin siya tungkol sa iglesia at sa kaharian. Pero gaya ng nasabi ko na, binigyan ng Diyos ng natatanging ministeryo ang bawat isa sa mga manunulat na ito ng Bagong Tipan.

Ang mga isinulat ni Juan ang huling ibinigay ng Espiritu ng Diyos para sa ating ikatitibay. May ilang tao na, sa tingin ko, ay sobra ang pagpapahalaga sa mga isinulat ni Pablo, lalo na sa kanyang mga huling Sulat mula sa bilangguan, na para bang naroon ang huling mga tagubilin ng Diyos para sa Kanyang

byan. Pero malamang ay mahigit dalawampung taon nang nasa Langit si Pablo bago isinulat ni apostol Juan ang kanyang Ebanghelyo. Ilang taon pa ang lumipas bago isinulat ni Juan ang kanyang mga Sulat. Ang aklat ng Apocalipsis, sa abot ng ating nalalaman, ang huling aklat na ibinigay ng Espiritu malapit sa katapusan ng unang siglo. Ito ang matitiyak natin—na dahil inilaan ng Diyos ang mga isinulat ni apostol Juan para sa pagtatapos ng panahon ng mga apostol, itinago Niya ang pinakamasarap na alak hanggang sa huli.

Sa Ebanghelyo ni Juan, makikita natin ang buhay na walang hanggan na nahayag sa Anak ng Diyos. Sa mga Sulat ni Juan, makikita natin ang buhay na walang hanggan na nahayag sa mga anak ng Diyos. Sa Juan 20:30-31, sinabi ng apostol kung bakit niya isinulat ang aklat na iyon. Sabi niya, “At marami pang ibang tanda ang ginawa ni Jesus sa harapan ng Kanyang mga alagad, na hindi nakasulat sa aklat na ito: Ngunit ang mga ito ay isinulat, upang kayo ay sumampalataya na si Jesus ang Cristo, ang Anak ng Diyos; at sa pagsampalataya ay magkaroon kayo ng buhay sa pamamagitan ng Kanyang pangalan.” Bakit isinulat ang Ebanghelyo ni Juan? Upang tayo ay sumampalataya na si Jesus ang Cristo. May mambabasa bang nag-aalinlangan o nagtatanong kung si Jesus nga ba ang Cristo ng Diyos? Basahin mo ang Ebanghelyo ni Juan. “Ang pananampalataya ay nanggagaling sa pakikinig, at ang pakikinig ay sa pamamagitan ng salita ng Diyos” (Roma 10:17). Isinulat ang Ebanghelyo ni Juan upang malaman mo, upang ikaw ay “sumampalataya na si Jesus ang Cristo, ang Anak ng Diyos; at sa pagsampalataya ay magkaroon ka ng buhay sa pamamagitan ng Kanyang pangalan.”

Ngayon, tingnan natin ang 1 Juan 5:13, “Ang mga bagay na ito ay isinulat ko sa inyo na nananampalataya sa pangalan ng Anak ng Diyos; upang malaman ninyo na kayo ay may buhay na walang hanggan, at upang kayo ay manampalataya sa pangalan ng Anak ng Diyos.” Ang Sulat ay isinulat para sa mga taong naniniwala na na si Jesus ang Cristo, pero hindi pa kailanman nakatitiyak sa kanilang kalagayan ngayon o kung talagang nasa kanila na ang buhay na walang hanggan. “Upang inyong *malaman*.” Kung may alinlangan ka tungkol sa persona, buhay, at kamatayang pantubos ni Jesus, tungkol sa pagiging Mesiyas Niya, o sa Kanyang pagka-Diyos, basahin mo ang Ebanghelyo. Pero kung, matapos mong sampalatayanan ang mensahe ng Ebanghelyo, ay naguguluhan ka pa rin tungkol sa katiyakan ng iyong kaligtasan, kung talaga bang may buhay na walang hanggan ka o wala, basahin mo ang Sulat. Isinulat ito para sa “inyo na nananampalataya sa pangalan ng Anak ng Diyos; upang malaman ninyo na kayo ay may buhay na walang hanggan.” Ang Sulat ni Juan ay ang Sulat ng pakikisama. Nais ng Diyos na ang Kanyang bayan ay may pakikipag-isa sa Kanya, at ipinapakita sa atin ni Juan ang daan patungo sa pakikisama sa Diyos.

May ilang susing salita o parirala na ginamit si Juan: “Inyong *nalalaman*” o “aming *nalalaman*.” Ayaw niyang manalig tayo sa anumang kulang sa tiyak at siguradong kaalaman tungkol sa katotohanan ng Diyos. Naroon din ang salitang *sumampalataya*. Isa ito sa mga paborito niyang salita, sa Ebanghelyo man o sa mga Sulat. Marami rin tayong mababasa tungkol sa *liwanag*—“Ang Diyos ay liwanag,” “Lumakad sa liwanag.” At naroon ang salitang *pag-ibig*—“Ang Diyos ay pag-ibig.” Tayo ay dapat “lumakad sa pag-ibig.”

Pagkamatay ni Pablo, mga A.D. 67, may lumitaw sa mga iglesya, lalo na sa Asia, na isang sekta na kilala ngayon bilang mga gnostiko. Ang agnostiko ay taong nagsasabing, “Hindi ko alam.” Pero ang gnostiko ay ang kabaligtaran ng agnostiko; sinasabi ng gnostiko, “Alam ko.” Pumasok ang mga gnostiko sa iglesya at nagsabing, “Mas mataas ang aming kaalaman kaysa sa mga simpleng Cristianong ito.” Napakabilis lumago ng sektang ito, at sa loob ng dalawandaang taon ay nagbanta itong lamunin ang tapat na iglesya ng Diyos. May kakaiba silang mga ideya tungkol kay Jesus. Ang ilan sa kanila ay nag-akalang si Jesus ay isang tao lamang, ang likas na anak nina Jose at Maria, at na si Cristo ay ang banal na Espiritu na sumanib kay Jesus nang Siya ay bautismuhan sa Jordan. Ang Espiritung ito raw ay kasama Niya habang Siya ay nabubuhay, pero iniwan Siya nang Siya ay nakabayubay sa krus. Ang mga may ganitong paniniwala ay tinawag na mga Cerinthian na gnostiko, at may mga grupo pa rin ngayon na nagtataguyod ng maling aral na ito. Ang Cerinthian gnosticism ang saligang aral ng Christian Science, The Unity School of Christianity, Theosophy, at iba pang makabagong kulto. Pero ganap na salungat sa Kasulatan ang aral na ito. Sinasabi ng 1 Juan 5:1, “Ang bawat sumasampalataya na si Jesus ang Cristo ay ipinanganak ng Diyos”—hindi na si Jesus ay sinapian ng Cristo o kinontrol ng Cristo, kundi Siya ang Cristo. Ang nakabayubay sa krus ay hindi lamang si Jesus, ang lalaking taga-Nazaret, kundi si Cristo, ang Anak ng Diyos. “Si Cristo ay namatay dahil sa ating mga kasalanan” (1 Corinto 15:3). Hindi natin dapat paghiwalayin si Jesus at ang Cristo, gaya ng hindi natin paghihiwalayin si Mr. Hoover at ang Presidente. Si Mr. Hoover ay ang Presidente, at si Jesus ay ang Cristo. Totoo na ang Cristo ay isang titulo, pero ang titulong iyon ay sa Kanya.

May isa pang pangkat ng mga gnostiko, ang mga docetist, na tumanggi sa katotohanan ng pagkatao ni Jesus—sa katotohanan ng Kanyang katawang-tao. Naniniwala sila na ang kasamaan ay nakakabit sa laman, kaya hindi raw maisip na ang Diyos ay magpapakumbaba para tumira sa isang katawang-tao. Naniniwala ang mga docetist na kahit nakikita mo si Jesus, kung sinubukan mo Siyang hawakan, hangin lang ang mahahawakan mo—isa lamang Siyang multo. Hinarap ni Juan ang dalawang sistemang gnostiko na ito sa kanyang tatlong Sulat.

1 Juan, Kabanata 1: Ang Diyos ay Liwanag

Ang Katotohanan ng Pagkatao ni Cristo (1 Juan 1:1-4)

Ang mga unang talata ng kabanatang ito ay tumatalakay lalo na sa sistemang docetic. Pakinggan natin si Juan, “Ang mula pa sa pasimula, ang aming narinig, ang aming nakita ng aming mga mata, ang aming pinagmasdan, at nahawakan ng aming mga kamay, tungkol sa Salita ng buhay. (Sapagkat ang buhay ay nahayag, at ito ay aming nakita, at pinatotohanan, at ibinabalita namin sa inyo ang buhay na walang hanggan, na kasama ng Ama, at nahayag sa amin.)” Ang sinasabi ni Juan ay nahayag dito sa lupa ang buhay na walang hanggan sa isang tao. Narinig naming magsalita ang taong iyon, pinakinggan namin ang Kanyang mga salita, tinitigan namin ang Kanyang mukha, at nahawakan namin Siya. Alam naming Siya ay tunay na tao. Kasama Niya kaming lumakad sa loob ng tatlo at kalahating napakagandang taon. Kung gusto mong malaman ang katotohanan tungkol kay Cristo, huwag kang maniwala sa mga bagay na sumusulpot nang magdamagan na parang kabute, kundi bumalik ka sa mula pa sa pasimula. Makatitiyak tayo rito: “Ang bago ay hindi totoo, at ang totoo ay hindi bago.”

May tatlong magkakaibang pasimula na binibigyang-diin sa Kasulatan. Mababasa natin, “Nang pasimula ay nilikha ng Diyos ang langit at ang lupa” (Genesis 1:1). Iyon ang pasimula ng paglikha. May ilang nag-aakalang iyon ay mga anim na libong taon na ang nakararaan; maaaring mas matagal pa roon, pero hindi sinasabi ng Biblia. Pero gaano man kalayo ang balikan mo, makikita mo pa rin na, “Nang pasimula ay nilikha ng Diyos ang langit at ang lupa.” Kailan man nangyari iyon, Diyos ang gumawa nito. Naroon Siya. Siya ang nagpairal sa sansinukob.

Maaaring dumaan ito sa napakaraming pagbabago bago umabot sa kalagayang inilarawan sa ikalawang talata ng Genesis 1, pero nilikha ito ng isang personal na Diyos nang pasimula—ang pasimula ng paglikha. Pagkatapos, sa Juan 1:1 ay mababasa natin, “Nang pasimula ay ang Salita, at ang Salita ay kasama ng Diyos, at ang Salita ay Diyos.” Iyan ang pasimulang walang pasimula. Nang magsimula ang lahat ng bagay na may pasimula, ang Salita ay *naroon na*. Wala Siyang pasimula, kundi Siya ang Anak na umiiral magpakailanman sa sinapupunan ng Ama. At sa unang kabanata ng Sulat na ito, ang “Ang mula pa sa pasimula” ay hindi ang pasimula ng paglikha, at hindi rin ang pasimulang walang pasimula ng Juan 1, kundi ang pasimula ng bagong panahon—ang pasimula ng Kristiyanismo nang ihayag ang katotohanan kay Cristo.

May ilang talata na sumusuporta sa paliwanag na ito. Unang Juan 2:7: “Mga kapatid, hindi bagong utos ang isinusulat ko sa inyo, kundi isang lumang utos, na nasa inyo na *mula pa sa pasimula*. Ang lumang utos ay ang salitang inyong narinig *mula pa sa pasimula*” (amin ang pagdidiin). Tumutukoy ito sa turo ng ating Panginoong Jesu-Cristo, ang utos na ibinigay Niya. Kailan iyon ibinigay? Mula sa pasimula ng Kristiyanismo, ang pasimula ng bagong panahon. “Ang lumang utos ay ang salitang inyong narinig mula pa sa pasimula.” Sa madaling salita, sinasabi ni Juan, “Huwag kayong kumapit sa anumang bago; bumalik kayo sa mula pa sa pasimula ng Kristiyanismo.” Basahin naman ang talata 14, “Sumulat ako sa inyo, mga ama, sapagkat inyong nakilala Siya [na] mula pa sa pasimula.” Sumusulat siya sa mga “ama” na nakakilala sa Kanya mula sa pasimula ng bagong panahong ito ng biyaya. At sa talata 24 ay mababasa natin, “Kaya manatili sa inyo ang inyong narinig mula pa sa pasimula. Kung manatili sa inyo ang inyong narinig mula pa sa pasimula,

kayo naman ay mananatili sa Anak, at sa Ama.” Sa 2 Juan 5 ay makikita natin ang mga salitang ito, “At ngayon ay nakikiusap ako sa iyo, ginang, hindi na para bang sumusulat ako sa iyo ng isang bagong utos, kundi ang nasa atin na mula pa sa pasimula, na tayo ay mag-ibigan sa isa’t isa.” Sa madaling salita, huwag kayong padala sa anumang bago. Ang mensaheng tinanggap ninyo sa pasimula ang mensaheng dapat ninyong panghawakan at ang mensaheng dapat manatili sa inyo. Malinaw sa mga talatang ito na ang katagang “mula pa sa pasimula” ay hindi tumutukoy sa walang hanggan, gaya ng akala ng ilan. Tumutukoy ito sa simula ng isang bagong panahon.

Kapag may lumapit sa iyo at nagsabing, “May bago kaming doktrina, bagong turo, bagong paraan ng pag-iisip,” masasabi mo, “Sa inyo na iyan; ako naman ay mahigpit na kakapit sa mula pa sa pasimula.” Mayroon tayong “pananampalatayang minsanang ibinigay sa mga banal” (Judas 3). Kapag sinabi ng Mormon, “Naniniwala kami sa Biblia, pero mayroon din kaming Biblia ng Mormon, at ito ay isang bagong kapahayagan,” maisasagot mo, “Hindi ko kailangan ang bago ninyong aklat. Nasa akin ang mula pa sa pasimula.” Kapag sinabi ni Mrs. Mary Baker Patterson Glover Eddy, “Siyempre naniniwala kami sa Biblia, pero narito ang maliit kong aklat, *Science and Health*, na isang bagong bagay,” masasabi mo, “Salamat po, ginang, pero hindi ko kailangan ang inyong *Key to the Scriptures*. Ang Salita ng Diyos na ipinaliliwanag ng Espiritu Santo lang ang kailangan ko.” Kapag sinabi ng mga Swedenborgian, “Oo naman, naniniwala kami sa Biblia, pero dinadagdagan namin ito ng mga panaginip at pangitain ni Emanuel Swedenborg,” maisasagot natin sa mga salita ng Kasulatan, “Ang propetang may panaginip ay magsaysay ng panaginip; at ang may salita

Ko ay magsalita ng salita Ko nang tapat” (Jeremias 23:28). Kapag dumating sina Pastor Russell at Judge Rutherford at nagsabing, “Siyempre naniniwala kami sa Biblia, pero kailangan itong dagdagan ng aming *Studies in the Scriptures* at *The Harp of God*, kung gusto ninyo talaga itong maunawaan,” maisasagot natin, “Sa inyo na ang pito o sampu ninyong aklat; babalik kami sa narinig namin mula pa sa pasimula. Ayaw namin ng anumang idinadagdag sa Kasulatan. Babalik kami sa ibinigay ng Diyos sa simula pa.”

Ipinakita ni Juan na si Jesus ay tunay na tao. Para bang sinasabi niya, “Narinig namin Siya; pinakinggan namin ang Kanyang turo habang kasama Niya kaming lumalakad; narinig namin Siyang magsalita; nakita namin Siya ng aming mga mata.” Sinasabi ng mga gnostiko na isa lamang Siyang multo, pero iginiit ni Juan ang tunay Niyang pagkatao, “Ang aming *matamang pinagmasdan*.” Hindi siya nalinlang. Halimbawa, may lumapit sa akin at nagsabing, “Gusto kong ipakilala sa iyo ang kaibigan ko, si Mrs. ganito;” sasabihin ko, “Ikinagagalak kitang makilala,” at tatalikod ako dahil may iba pang dumaragsa sa paligid ko. Kinabukasan, nakasalubong ko siya sa kalye at sinabi niya, “Hindi mo ba ako natatandaan? Aba, nagkakilala tayo kahapon sa Moody Church.” Kailangan kong sabihing, “Pasensya na po, hindi ko kayo natitigan nang matagal kaya hindi tumatak sa akin ang inyong mukha.” Sabi ng apostol, “Hindi kami nalinlang. Nakita namin Siya at matagal namin Siyang tinitigan. Alam naming Siya ay tunay na tao, at Siya ang pumuno sa paningin ng aming kaluluwa.” At idinagdag pa ni Juan, “At nahawakan ng aming mga kamay, tungkol sa Salita ng buhay.” Hindi lang niya narinig at tinitigan, kundi hinawakan pa niya Siya, at nang hawakan niya ang Kanyang braso, hindi hangin ang nahawakan niya. Nang sumandal si Juan sa Kanya

noong hapunan, hindi iyon guni-guni. Si Cristo Jesus ay isang taong may tunay na laman at dugo!

Napakaganda na ang pinakaunang katotohanan sa kapahayagang Cristiano ay naging tao ang Diyos—napakagandang biyaya nito! Bumaba ang Diyos sa sarili Niyang sanlibutan bilang isang tao. Lumapit Siya sa atin upang ihayag ang Kanyang sarili sa atin at mamatay para sa ating mga kasalanan. Ginawa Siyang mababa nang kaunti kaysa sa mga anghel upang lutasin para sa atin ang usapin ng kasalanan. Kaya sinabi ng apostol sa 1 Juan 1:2, “Sapagkat ang buhay ay nahayag, at ito ay aming nakita, at pinatotohanan, at ibinabalita namin sa inyo ang buhay na walang hanggan, na kasama ng Ama, at nahayag sa amin.” Isipin mo iyan! Ang buhay na walang hanggan ay nagpakita rito sa lupa!

Gusto mo bang malaman kung ano talaga ang buhay na walang hanggan sa buong kapuspusan nito, sa buong kadalisayan nito? Pag-aralan mo ang buhay ni Jesus sa apat na Ebanghelyo. Isinulat ni Juan, “At ang Salita ay nagkatawang-tao, at [tumahan] sa gitna natin, (at aming nakita ang Kanyang kaluwalhatian, kaluwalhati pang gaya ng sa bugtong na Anak ng Ama,) na puspos ng biyaya at katotohanan” (Juan 1:14). Bagaman hindi natin Siya nakikita ngayon ng ating likas na mga mata, sa pamamagitan ng patotoo ni Juan at ng kanyang kapwa mga apostol ay nakikita natin si Jesus—nakikita natin ang pagkahayag ng buhay na walang hanggan. Kaya nagpatuloy si Juan, “Ang aming nakita at narinig ay ibinabalita namin sa inyo, upang kayo man ay magkaroon ng pakikisama sa amin: at tunay na ang aming pakikisama ay sa Ama, at sa Kanyang Anak na si Jesu-Cristo” (1 Juan 1:3).

Ang pakikisama ay isang salitang talagang pang-Bagong Tipan. Hindi sa wala kang makikitang salitang “fellowship” sa salin ng Lumang Tipan sa Ingles, pero doon, ang ibig sabihin nito ay *pagsasamahan*. Sa Kristiyanismo, higit pa roon ang pakikisama. Kapag naririnig mo ang basbas na, “Ang pag-ibig ng Diyos at ang pakikipag-isa ng Espiritu Santo, at ang biyaya ng ating Panginoong Jesu-Cristo ay sumainyo,” humihinto ka ba at iniisip kung ano ang ibig sabihin noon? Mga taong magkakaiba ang pinagmulan, kapaligiran, at kultura ay naligtas ng iisang biyaya, tinatahanan ng iisang Espiritu Santo, at dinala sa kahanga-hangang pakikisama sa isa’t isa.

Naaalala ko, maraming taon na ang nakararaan, nakaupo ako sa isang mesa at kumakain kasama ang dalawang Cristianong manggagawa, ang isa ay isang lalaking itim, ang isa naman ay Hapon. Biglang sinabi sa amin ng kaibigan kong Hapon, sa kanyang tahimik na paraang taga-Silangan, “Napakaganda ng biyaya ng Diyos! Tingnan ninyo ito, isang itim, isang dilaw, at isang puti, lahat ay iisa kay Cristo Jesus! Sa likas na kalagayan, bawat isa ay puno ng hinala sa isa’t isa, at may pagkasuklam pa nga sa isa’t isa, pero sa biyaya ay iisa tayong lahat kay Cristo.” Hindi ito isang bagay na pilit na pinalalaki o nagagawa ng sarili mong pagsisikap. Ito ang bunga ng Espiritu Santo ng Diyos na nananahan sa atin.

Ang pinagtutuunan ng pakikisama ng Cristiano ay si Cristo mismo. Sinabi ni apostol Juan, “Tunay na ang aming pakikisama ay sa Ama at sa Kanyang Anak na si Jesu-Cristo.” Gusto ko iyan—*ang aming pakikisama*. Sa 1 Corinto 1:9 ay mababasa natin, “Tapat ang Diyos, na tumawag sa inyo sa pakikisama sa Kanyang Anak.” Sinusubukan ng mga tao na magtayo ng mga samahan, pero mahihina ang mga iyon kahit

sa pinakamagaling na kalagayan. Ang tanging pakikisama na alam ko ay ang pakikisama sa minamahal na Anak ng Diyos. Maaaring gumawa ang tao ng sarili nilang mga samahan, pero salamat sa Diyos, bawat mananampalataya ay tinawag sa pakikisama sa Anak ng Diyos.

Maraming taon na ang nakararaan, may kinukuwento ako sa isang kapatid tungkol sa isang misyonero. Ang kausap ko ay kabilang sa isang partikular na grupo ng mga Cristiano na malapit kong kasama. Mukhang naiinip siya habang nagsasalita ako, at nang matapos ako ay sinabi niya, “At kasama ba sa ating samahan ang kapatid na iyan?” “Kung ang ibig mong sabihin ay isang maliit na pangkat ng mga Cristiano, hindi, sa palagay ko ay hindi siya kasama sa ating samahan. Pero kung ang ibig mong sabihin ay ang pakikisama sa Anak ng Diyos, oo, kasama siya sa ating pakikisama.” Ang ating pakikisama ay ang pakikisama ng katawan ni Cristo na ipinakikita sa pakikipag-isa sa Hapunan ng Panginoon. “Ang tinapay na ating pinagpipiraso, hindi ba ito ang pakikipag-isa sa katawan ni Cristo?” Napakagandang pakikisama nito!

Gusto mo bang malaman kung paano makapasok sa pakikisamang ito? Iisa lang ang daan—sa pamamagitan ng ikalawang kapanganakan at ng kaloob na Espiritu Santo ng Diyos. Sumampalataya ka sa Panginoong Jesu-Cristo at ikaw ay ipanganganak na muli. Darating ang Espiritu upang manahan sa iyo at dadalhin ka sa “aming pakikisama.” Ang pakikisama ay nangangahulugang magkakaparehong kaisipan at hilig. Natutuhan mo na bang makilala ang pag-ibig ng Tagapagligtas? Nasisiyahan ka ba sa mahahalagang bagay na binabanggit ni apostol Juan? Naging totoo na ba sa iyo ang maluwalhating katotohanan ng buhay na walang hanggan na

nahayag sa Anak ng Diyos? Kung gayon, mapagsasaluhan natin ito. Habang nagkukuwento ako sa iyo nang kaunti tungkol kay Cristo at ikaw naman ay nagkukuwento sa akin nang kaunti sa iyong nalalaman, umiinit ang ating mga puso. Iyan ang tunay na pakikisama.

Tinapos ni Juan ang bahaging ito sa mga salitang ito, “At isinusulat namin sa inyo ang mga bagay na ito, upang ang inyong kagalakan ay malubos.” May sukat ng kagalakan ka na ngayon, pero madaragdagan pa ito habang lalo mong nakikilala si Cristo. May sukat ng kaligayahan ka na ngayon; madaragdagan pa ito habang lalo mo Siyang nakikilala nang malapitan.

Ang Mensaheng Cristiano (1 Juan 1:5-10)

Sa bahaging ito, maikling ibinibigay sa atin ni Juan ang mensaheng Cristiano—isang buod ng Ebanghelyo na iniutos ng Panginoong Jesu-Cristo sa Kanyang mga apostol na dalhin sa buong sanlibutan. Ang Ebanghelyong ito, kapag sinampalatayanan, ay pumupuno sa puso ng kagalakan. Ano ang mensahe? “At ito ang mensaheng aming narinig sa Kanya, at ibinabalita namin sa inyo, na ang Diyos ay liwanag, at sa Kanya ay walang anumang kadiliman” (1:5). Narinig nila ang mensahe mula mismo sa Kanyang mga labi habang Siya ay nasa lupa. Maaaring sabihin mo, “Wala akong makitang anuman sa mga talatang ito na talagang nakapagpapalakas ng loob o pupuno sa aking kaluluwa ng kagalakan.” Kung gusto mong maranasan ang lubos na kagalakan, kailangan mo munang madala sa harapan ng Diyos kung ano talaga Siya; at ang Diyos ay liwanag.

May dalawang pananalita sa aklat na ito na nagsasabi sa atin ng likas na katangian ng Diyos. Dito ay mababasa natin na ang Diyos ay *liwanag*, at sa kabanata 4 ay mababasa natin na ang Diyos ay *pag-ibig*. Sa buong Kasulatan, ang liwanag ay ginagamit na katumbas ng walang hanggang kabanalan, kadalisayan, at ganap na katuwiran. “Ang Diyos ay liwanag, at sa Kanya ay walang anumang kadiliman.” Walang anuman sa Diyos kundi ganap na kadalisayan, ganap na kasakdalan, ganap na kabanalan. Sasabihin mo, “E paano naman ako, isang makasalanang may sala, magkakaroon ng pakikisama sa isang Diyos na walang hanggan ang kabanalan? Mabuti pang sumuko na ako ngayon, dahil kung ‘ang Diyos ay liwanag, at sa Kanya ay walang anumang kadiliman,’ kung nakikita Niya ang bawat lihim na isipan ng aking puso, kung nakikita Niya ang bawat masamang lakad sa akin, paano ako magkakaroon ng pakikisama sa Kanya?” Naglaan Siya ng daan, pero nais muna Niyang kilalanin ko na kung magkakaroon man ako ng pakikisama sa Kanya, ito ay dapat sa *liwanag*.

Nagpatuloy si Juan, “Kung sinasabi nating tayo ay may pakikisama sa Kanya, at lumalakad tayo sa kadiliman, tayo ay nagsisinungaling, at hindi tayo gumagawa ng katotohanan” (1:6). Walang saysay na pag-usapan ang pakikisama sa Diyos habang namumuhay sa kasalanan. “Ang nagtatakip ng kanyang mga kasalanan ay hindi giginhawa: ngunit ang nagpapahayag at tumatalikod sa mga iyon ay kahahabagan” (Kawikaan 28:13). Ang lumakad sa kadiliman ay ang lumakad sa kasalanan. Ang lumakad sa kasalanan ay ang sumunod sa idinidikta ng sarili nating likas na isip at puso. “Sapagkat dati kayong kadiliman, ngunit ngayon ay liwanag kayo sa Panginoon: lumakad kayo bilang mga anak ng liwanag” (Efeso 5:8). “Na nadidiliman ang kanilang pang-unawa, na hiwalay sa buhay ng Diyos dahil sa

kamangmangang nasa kanila, dahil sa pagkabulag ng kanilang puso” (Efeso 4:18). Ito ang paglalarawan sa likas na kalagayan ng lahat ng tao. Ang taong hindi ligtas ay kabilang sa kadiliman. Nasa kaharian siya ng kadiliman ni Satan; lumalakad siya roon at mahal niya ito. Sabi ng Kasulatan, “Inibig ng mga tao ang kadiliman kaysa sa liwanag, dahil masasama ang kanilang mga gawa” (Juan 3:19). Kung may ginagawa kang nakakahiya, bulok, o marumi, ayaw mo itong gawin sa liwanag ng araw. Maghahanap ka ng tagong lugar, mag-isa man o kasama ang isang katulad mo. Hindi ka magkakaroon ng pakikisama sa Diyos sa kadiliman, sapagkat ang Diyos ay liwanag.

May apat na iba’t ibang paraan na inilalarawan ang kadiliman sa Kasulatan. Nariyan ang likas na kadiliman, “na nadidiliman ang kanilang pang-unawa” (Efeso 4:18). Likas ang kadilimang ito sa lahat ng tao. Walang taong likas na nakauunawa sa Diyos. Walang taong likas na umiibig sa kabanalan at kadalisayan. Napansin mo na ba na hindi mo kailangang turuan ang maliliit na bata na magsinungaling? Ang kailangan mong ituro sa kanila ay ang magsabi ng totoo. Hindi mo kailangang turuan silang magalit, pero kailangan mo silang turuang pigilan ang galit. Hindi mo kailangang turuan silang sumuway, pero kailangan mo silang turuang sumunod. Bakit ganoon? Dahil likas na mga anak ng kadiliman ang mga tao. Kapag tinitingnan natin ang mukha ng mga sanggol, ayaw nating isipin na sa kanilang maliliit na puso ay naroon ang parehong makasalanang hilig na nakikita natin sa ating sarili. Gayunman, naroon ang kasalanan, kaya kailangan ang pagbabagong-buhay. “Kailangan kayong ipanganak na muli” (Juan 3:7).

Maaaring may magsabi, “Hindi ako mananagot sa aking kasalanan dahil ipinanganak akong makasalanan at nadidiliman

ang aking pang-unawa. Ang Diyos ang mananagot dahil pinahintulutan Niyang dumating ako sa mundo nang ganito.” Tinatanggap ng Diyos ang buong pananagutan, at hindi Niya parurusahan nang walang hanggan ang sinuman dahil lang ipinanganak itong makasalanan. Hindi Niya ipapahamak magpakailanman ang sinuman dahil lang ipinanganak ito sa kadiliman. Lumapit ang Diyos sa mga tao at nag-alok sa kanila ng daan palabas. Ang daang iyon ay nasa Ebanghelyo.

Ikalawa, nariyan ang sinasadyang kadiliman. Sinabi ng ating Panginoong Jesus, “Ito ang hatol [hindi na ang mga tao ay ipinanganak na makasalanan], na ang liwanag ay dumating sa sanlibutan, at inibig ng mga tao ang kadiliman kaysa sa liwanag, dahil masasama ang kanilang mga gawa” (Juan 3:19). “Ngunit ang gumagawa ng katotohanan ay lumalapit sa liwanag, upang mahayag ang kanyang mga gawa, na ang mga ito ay ginawa sa Diyos” (Juan 3:21). Ang bawat gumagawa ng masama ay napopoot sa liwanag. Kaya mananagot ang mga tao kapag tinanggihan nila ang liwanag na dumarating sa kanila. Iyan ang hatol. Iyan ang sinasadyang kadiliman.

Ang mabigat na bunga ng sinasadyang kadiliman ay ang kadilimang hatol ng Diyos. Sa Jeremias 13:16 ay mababasa natin, “Luwalhatiin ninyo ang Panginoon ninyong Diyos, bago Siya magpadilim, at bago matisod ang inyong mga paa sa madidilim na bundok, at habang kayo ay naghahanap ng liwanag, ay gawin Niya itong lilim ng kamatayan, at gawin itong makapal na kadiliman.” Ang Diyos ba na liwanag ay nagpapadilim kung minsan? Oo, kung sadyang tinatanggihan at tinatalikuran ng mga tao ang liwanag. Tinanggihan ni Faraon ang liwanag. Pinatigas niya ang kanyang sarili laban sa Diyos, at pinatigas siya ng Diyos sa kanyang mga kasalanan. Sa 2

Tesalonica 2:10-12 ay mababasa natin ang tungkol sa mga “hindi tumanggap sa pag-ibig sa katotohanan, upang sila ay maligtas. At dahil dito ay padadalhan sila ng Diyos ng malakas na pandaraya, upang sila ay maniwala sa kasinungalingan: Upang mahatulan silang lahat na hindi naniwala sa katotohanan, kundi nalugod sa kalikuan.” Kaibigan, kung binigyan ka ng Diyos ng kaunting liwanag, pasalamatan mo Siya. Humingi ka ng biyaya na magpatuloy sa liwanag na iyon. Huwag mo itong talikuran, baka mapunta ka sa kadilimang hatol ng Diyos.

Sa Judas ay mababasa natin ang huling bunga ng pagtangga sa liwanag, “Na para sa kanila ay nakalaan ang kaitiman ng kadiliman magpakailanman” (Judas 13). Kung nakahilig ka sa universalism at naniniwala sa pangarap na sa huli ay maibabalik ang lahat ng tao sa Diyos, paano mo ipaliliwanag ang talatang ito? May mga taong para sa kanila ay “nakalaan ang kaitiman ng kadiliman magpakailanman.” Ayaw ng Diyos na ang sinuman ay mabuhay sa dilim o mamatay sa dilim. Nais Niyang lumapit ang mga tao sa liwanag, at upang magawa nila iyon ay lumapit Siya sa kanila. Nang mamatay si Cristo, ang tabing na dating naghihiwalay sa Diyos at sa tao ay napunit sa dalawa mula itaas hanggang ibaba. Ngayon ay nagliliwanag na ang tunay na liwanag, at “kung tayo ay lumalakad sa liwanag, gaya Niya na nasa liwanag, tayo ay may pakikisama sa isa’t isa, at ang dugo ni Jesu-Cristo na Kanyang Anak ay naglilinis sa atin sa lahat ng kasalanan” (1:7).

Noong unang panahon, ang kaluwalhatian ng Diyos ay natatakpan ng makapal na kadiliman. Walang saysay ang pagsisikap ng tao na hanapin at unawain Siya. Pero ngayon, ang Diyos ay “nasa liwanag”; lubos na Siyang nahayag. Hindi na

Siya nakatago. Ganap na Siyang nahayag kay Cristo, at dahil napunit na ang tabing, nagliliwanag na ang Kanyang kaluwalhatian.

Pansinin na ang paglilinis ng dugo ay nakasalalay sa ating paglakad sa liwanag. Ano ang sinasabi sa atin ng apostol? Sa loob ng maraming taon, naguluhan ako rito. Akala ko ang sinasabi nito ay, “Kung tayo ay lumalakad *ayon* sa liwanag, ang dugo ni Jesu-Cristo na Kanyang Anak ay naglilinis sa atin sa lahat ng kasalanan.” Akala ko ang ibig sabihin ay kung maingat na maingat ako sa pagsunod sa bawat utos ng Diyos, kung lalakad ako ayon sa lahat ng liwanag na nasa akin, saka Niya ako lilinisin. Pero makikita natin na kahit ang pinakamasamang makasalanan ay maaaring malinis. Kailan niya ito natatanggap? Kapag tumalikod siya sa kadiliman at lumapit sa liwanag. Pansinin, hindi nito sinasabing kung lumalakad tayo *ayon* sa liwanag, kundi, “Kung tayo ay lumalakad *sa* liwanag.” Ang mahalaga ay *kung saan* ka lumalakad, hindi *kung paano* ka lumalakad—ang lumalakad sa harapan ng Diyos. Sa likas na kalagayan, ayaw nating lumapit sa harapan ng Diyos. Pero kapag nagawa na ng Espiritu Santo ang Kanyang gawaing pagpapakilala ng kasalanan sa ating kaluluwa, hindi na tayo makalayo pa. Kapag tumakbo tayo patungo sa liwanag, papunta mismo sa harapan ng Isa na kinatatakutan natin, makikita natin na ang liwanag ay nagniningning mula sa luklukan ng awa na winisikan ng dugo.

Alalahanin ang larawan sa tabernakulo. Sa kabanal-banalang dako ay naroon ang kaban ng tipan, ang luklukan ng awa, at ang mga kerubin na lumililim dito. Binabanggit sila sa Mga Awit bilang larawan ng katarungan at paghatol ng Diyos. Bilang isang kaawa-awang makasalanan, ang katarungan at paghatol

ay para bang naghihintay na ibuhos ang poot ng Diyos sa aking kaluluwang may sala. Pero dito, ang katarungan at paghatol ng Diyos ay makikita sa ibabaw ng luklukan ng awa. Ano ang nagpapaging luklukan ng awa sa trono ng Diyos? Ang winisik na dugo, ang dugo ng handog. Kaya ang katarungan at paghatol ng Diyos ay nakatitig sa dugo, at mula mismo sa lugar na ito nagniningning ang liwanag. Sa pagitan ng mga kerubin ay may liwanag na hindi nilikha, ang kaluwalhatiang shekinah. Dati ay umiiwas ako sa liwanag, dahil mahal ko ang aking kasalanan at ang kadiliman. Ngayon, sa pangunguna ng Espiritu ng Diyos, lumalapit ako sa liwanag, hinaharap ko ito, at hinahayaan kong lubos itong tumanglaw sa akin. Ano ang inihahayag nito? Inihahayag nito ang aking kasalanan at ang aking kasamaan. Pero hindi ako nag-iisa roon, sapagkat “kung tayo ay lumalakad sa liwanag, gaya Niya na nasa liwanag, tayo ay may pakikisama sa isa’t isa” (1:7). Nakikita ko na isa lang pala ako sa napakaraming tao na lahat ay kasingsama ko sa likas na kalagayan. Maraming tao ang nag-aakala na hindi sila magiging masaya sa paglapit sa harapan ng Diyos hangga’t hindi muna sila nagiging banal. Pero sa unang pagkakataong lumapit ka sa Kanyang harapan, kailangan mong lumapit dala ang lahat ng iyong kasalanan, sa buhay mang ito o sa araw ng paghuhukom. Kung lalapit ka sa Kanyang harapan na pasan mo pa ang iyong mga kasalanan sa araw ng paghuhukom, ibig sabihin noon ay mapapahamak ka magpakailanman. Pero kung dadalhin mo ang iyong mga kasalanan sa harapan Niya sa buhay na ito, makikita mo na kahit inilalantad ng liwanag ang lahat ng iyong kabulukan, kasamaan, at kabuktutan, “ang dugo ni Jesu-Cristo na Kanyang Anak ay naglilinis sa atin sa lahat ng kasalanan.” Hindi natin kailangang matakot sa liwanag, sapagkat ang dugo ay naroon mismo sa lugar na pinagmumulan ng liwanag.

Uulitin ko, Hindi *kung paano* tayo lumalakad, kundi *kung saan* tayo lumalakad. Lumalakad ka ba sa liwanag; nakalapit ka na ba sa harapan ng Diyos; natanglawan ka na ba ng liwanag na iyon?

Ang salitang *naglilinis* ay nagpapahiwatig sa marami ng tuloy-tuloy na paglilinis. Sa palagay ko ay hindi iyon ang kaisipan ng Kasulatan. Ang kahanga-hanga sa kaligtasan ay kapag nagtiwala ka sa Panginoong Jesus, ang dugo ni Cristo ay naglilinis nang walang hanggan at nang lubusan sa paningin ng Diyos. Nananatili ang dugo sa luklukan ng awa; laging naroon ito sa harapan ng Diyos sa walang hanggang kapangyarihan nito. Walang sandali na wala roon ang dugo sa harapan ng Diyos. Maaaring magkulang ako sa mga salita, gawa, at isipan na nagpapalungkot sa Espiritu ng Diyos, pero nananatili ang dugo at ito ay naglilinis sa lahat ng kasalanan.

Pagdating naman sa praktikal na paglilinis, nariyan ang paghuhugas ng tubig sa pamamagitan ng Salita (Efeso 5:26). Hindi kailanman magbabago ang pagpapahalaga ng Diyos sa gawaing paghahandog ng Kanyang Anak, kaya hindi rin kailanman magbabago ang aking katayuan sa harapan ng Diyos.

Minsang nasa Kanya, nasa Kanya magpakailanman,
Ganyan ang tapat na tala ng Diyos.

“Ang dugo ni Jesu-Cristo na Kanyang Anak ay naglilinis sa atin sa lahat ng kasalanan.” Maaari ring isalin ang talatang ito na, “Ang dugo ni Jesu-Cristo na Kanyang Anak ay naglilinis sa atin sa bawat kasalanan.” Nililinis nito ang sala ng kasalanan. Sa sandaling magtiwala ako sa Panginoong Jesu-Cristo, nililinis ng dugo ang lahat ng iyon. Dati, inakala kong ito ay isang uri ng panloob na karanasan. Itinuring ko ang aking sarili na isang

Cristiano na may makasalanang likas, at unti-unti itong malilinis. Pero ang kahanga-hangang katotohanan ay sa harap ng lahat ng aking sala ay ang walang hanggang halaga ng dugong pantubos ng Panginoong Jesu-Cristo. Walang nakikitang kahit isang kasalanan ang Diyos na nakapatong sa kaluluwang nagtitiwala sa mahalagang dugong iyon.

“Kung sinasabi nating tayo ay walang kasalanan, dinadaya natin ang ating sarili, at ang katotohanan ay wala sa atin” (1:8).

Halimbawang may magsabi, “Hindi ko kailangan ang naglilinis na dugong ito; sapat na ang kabutihan ko; hindi ako makasalanang; hindi ko kailangan ng kapatawaran.” Sinabi ng isa sa ating mga makata, “Hindi ko kailangan ng Cristong mamamatay para sa akin,” at hindi lang siya ang may ganyang paninindigan ngayon. Sige, sabi ng apostol, “Kung sinasabi nating tayo ay walang kasalanan, dinadaya natin ang ating sarili.” Pansinin, wala tayong nadadaya kundi ang ating sarili. Wala ka pang nakitang lalaking nakadaya sa kanyang asawa sa pagsasabing wala siyang kasalanan. Baka nadaya pa niya ito bago sila ikasal, pero di magtatagal ay makikita na ng babae ang kanyang mga kapintasan at hindi na ito madadaya. Hindi natin nadadaya ang mga pinakamalapit sa atin; ang tanging nadadaya natin ay ang ating sarili. Sinasabi pa ng Salita na “ang katotohanan ay wala sa atin.”

Naaalala ko, maraming taon na ang nakararaan, nang magdaos si Henry Varley ng ilang pulong sa Oakland, California at nangaral tungkol sa talatang ito. Sabi niya, “Nabalitaan ko na marami raw kayong mga taong walang kasalanan dito sa California. Wala pa akong nakikitang ganoong tao, at talagang gusto kong makakita ng isa. Kung may isa rito ngayong gabi, gusto ko siyang makita pagkatapos na pagkatapos ng pulong.”

Pagkatapos ng pulong, may isang lalaking lumapit sa mangangaral at nagsabing, “Nabalitaan kong gusto ninyong makakita ng taong ganap na walang kasalanan. Hindi pa ako nagkakasala sa loob ng dalawampu’t dalawang taon, mula nang lubos akong pabanalin.” “Aba, mahal kong kapatid,” sabi ni Mr. Varley, “linawin muna natin ito. Kinikilala mo naman, siyempre, na may mga kasalanan ng hindi paggawa ng dapat gawin at mayroon ding mga kasalanan ng paggawa ng masama?” “Opo,” sabi niya. “At sinasabi mo sa akin na sa loob ng dalawampu’t dalawang taon ay hindi ka kailanman nagkasala, sa paggawa man ng masama o sa hindi paggawa ng dapat?” tanong ng mangangaral. Nagsimulang ipagtanggol ng lalaki ang kanyang sarili nang may isang matandang babaeng lumapit sa pasilyo, at bago pa siya makapagsalita, sinabi ng babae, “Oo, may mga taong nagsasabing hindi sila nagkakasala kailanman, pero tanungin ninyo ang kanilang mga kapitbahay. Iba ang ikukuwento nila.” Umalis ang lalaki nang walang imik. “Kung sinasabi nating tayo ay walang kasalanan, dinadaya natin ang ating sarili, at ang katotohanan ay wala sa atin.” Iyan ang dahilan kung bakit kailangan natin ang naglilinis na halaga ng mahalagang dugo ni Cristo.

Bilang mananampalataya sa Panginoong Jesu-Cristo, hindi ako makatatayo sa harapan ng Diyos batay sa sarili kong espirituwal na karanasan, gaya ng hindi ko iyon magagawa noong makasalanan pa ako. Tumatayo ako sa harapan Niya batay sa pagtubos na nasa kay Cristo Jesus.

Kung gayon, maaari ba tayong magpatuloy na mamuhay sa kasalanan? Hinding-hindi. Ang paglilinis ng dugo ay ang ating paglilinis sa harap ng hukuman ng Diyos. Pero “Kung ipinahahayag natin ang ating mga kasalanan, Siya ay tapat at

matuwid na magpatawad sa atin ng ating mga kasalanan, at maglinis sa atin sa lahat ng kalikuan” (1:9). Ito naman ang ating praktikal na paglilinis. Kita mo, lumalapit ako sa Diyos hindi lang dahil gusto kong maalis sa harapan Niya ang aking mga kasalanan, na mabura ang masama kong tala sa mga aklat ng walang hanggan, kundi gusto ko rin ng praktikal na kaligtasan sa pamamagitan ng Kanyang kapangyarihan. Gusto kong maranasan ang tunay na paglilinis sa aking buhay, sa salita, isip, at gawa. Kailangan kong lumapit sa Diyos bilang isang nagsisisi, sapagkat hindi nito sinasabing kung tayo ay mananalangin ay patatawarin ang ating mga kasalanan, kundi, “Kung ipinahahayag natin ang ating mga kasalanan.” Siyempre, bilang makasalanan, kapag lumapit ako kay Cristo ay lumalapit ako batay sa talatang ito, at nililinis Niya ako. Pero bilang mananampalatayang nagpapahayag ng mga pagkukulang sa aking buhay, lumalapit ako na ipinahahayag ang aking kasalanan, at Siya ay “tapat at matuwid na magpatawad.”

Sa Lumang Tipan, ang isang tao ay dapat lumapit sa Diyos na may dalang handog at “ipahayag na siya ay nagkasala sa *bagay na iyon*” (Levitico 5:5). Ipinahihiwatig nito na dapat tiyak ang pagpapahayag. Natatakot ako na marami sa atin ang hindi talaga nakararating sa Diyos sa pagpapahayag dahil napakalabo natin. Maaaring may manalangin at magsabing, “Kung may nakita Kayong anumang kasalanan, anumang mali sa akin, patawarin Ninyo ako.” Sandali lang! Mayroon bang kasalanan; may alam ka bang mali? Ang tamang paraan ng pagpapahayag ay ang lumapit sa Diyos at aminin ang maling nagawa ko. May isang babaeng lumapit kay Charles Wesley at nagsabing, “Gusto kong ipanalangin mo ako, dahil ako ay isang malaking makasalanan. Ako ay isang banal ng Diyos, pero napakalaki ng aking pagkukulang, at gusto kong ipanalangin mo ako.”

Mahigpit na sinabi ni Mr. Wesley, “Ipananalangin kita, dahil talagang kailangan mo iyon. Ikaw ay isang malaking makasalanan.” “Ano po ang ibig ninyong sabihin?” tanong niya na galit na galit; “Wala naman akong ginawang napakasama!” Naku, mga mahal kong kaibigan, kung gusto ninyo ng pagpapala, huwag kayong malabo sa inyong pagpapahayag. Pumasok kayo sa harapan ng Diyos at sabihin ninyo sa Kanya ang lahat tungkol sa inyong mga kasalanan. Sabihin ninyo sa Kanya ang tungkol sa inyong init ng ulo, sa inyong dilang mapanirang-puri, sa lahat ng bagay na ginagawa ninyo na nagpapalungkot sa Kanyang Espiritu Santo. Sinasabi ng ilan sa inyo, “Ipanalangin ninyo ang asawa ko, gusto kong magbalik-loob siya.” Mas malamang na magbalik-loob siya kung sasabihin mo, “O Diyos, ipinahahayag ko na ang aking init ng ulo ang humahadlang sa aking asawa na maligtas at naglalayo sa akin ng aking mga anak. Hindi na ako nagtataka na hindi nagbabalik-loob ang aking mga kaibigan.” Pagkatapos, puntahan mo sila at ipahayag mo rin sa kanila. Kung sinasabi mong nerbiyos lang iyon gayong ang totoo ay init ng ulo, aminin mong init ng ulo iyon, at tigilan mo na ang pagdadahilan sa iyong kasalanan.

Lilinisin Niya tayo sa pamamagitan ng paghuhugas ng Salita at bibigyan ng tagumpay ang ating buhay. Bibigyan Niya tayo ng kakayahang mamuhay rito sa ikapupuri at ikaluluwalhati Niya. “Kung sinasabi nating tayo ay hindi nagkasala [kung mangangahas tayong manindigan na hindi tayo kailanman nagkasala] ginagawa nating sinungaling Siya, at ang Kanyang salita ay wala sa atin” (1:10). Hindi pa tayo nakalalapit sa liwanag, kundi nasa kadiliman pa rin tayo at sinusubukang pagtakpan ang ating mga kasalanan. Nawa’y bigyan tayo ng

Diyos ng kakayahang maging tapat sa Kanya at sa isa't isa. Saka natin makikilala ang pagpapala ng pakikisama sa liwanag.

1 Juan, Kabanata 2: Namumuhay sa Liwanag ng Diyos

Si Cristo, ang Ating Tagapagtanggol (1 Juan 2:1-2)

Ang dalawang talatang ito ang ikalawang bahagi ng mensaheng pinag-aralan natin sa Unang Kabanata. Tandaan ninyo, sa talata 5 ng 1 Juan 1 ay mababasa natin, "Ito nga ang mensahe," at sa natitirang bahagi ng kabanatang iyon, kasama ang unang dalawang talata ng ikalawang kabanata, ay nasa atin ang buong mensahe. Ito ang mensaheng ipinagkatiwala ni Cristo kay Juan at sa iba pang mga apostol upang dalhin sa buong sanlibutan. Ito ang mensahe tungkol sa lubos na pagkaligaw ng tao sa kadiliman, at sa halaga ng mahalagang dugo ni Cristo na tumubos sa atin. Sinasabi ng mensaheng ito kung gaano kahalaga na harapin natin ang ating mga kasalanan sa harapan ng Diyos, at doon ay makasumpong ng kapatawaran. Ngayon ay tinatalakay naman ni Juan ang mga pagkukulang ng mga mananampalataya, silang mga nilinis na sa harap ng hukuman ng Diyos mula sa lahat ng kasalanan. Paano naman ang ating mga pagkukulang?—sapagkat alam naman ninyo na nagkukulang tayo, tayong lahat, gaano man natin ito ikalungkot.

Naaalala ko, isang tag-araw, natuwa ako habang nakikinig sa isang sermon. Ikinuwento ng mangangaral ang tungkol sa isang batang babae na iniwan muna ng kanyang mga magulang sa ibang pamilya habang sila'y nasa malayo. Nang sa wakas ay balikan siya ng kanyang ina at ama at pauwi na sila, sinabi niya sa kanyang ama, "Daddy, may apat na batang lalaki sa bahay na tinuluyan ko."

"Oo, alam ko iyon," sabi ng ama.

"Daddy, may pagsamba sila bilang pamilya gabi-gabi."

"Natutuwa akong marinig iyan."

"Daddy, gabi-gabi ay ipinapanalangin ng tatay nila ang apat na batang lalaking iyon."

"Napakaganda niyan."

"Ipinapanalangin niya, Daddy, na gawin sila ng Diyos na mabubuting bata, at na hindi sila gagawa ng anumang kalokohan," sabi ng batang babae.

"Napakaganda niyan."

Natahimik siya sandali, at saka nagsabi, "Pero Daddy, hindi pa Niya iyon nagagawa."

Napakarami ng taong ganyan. Ipinapanalangin natin na gawin tayo ng Diyos na mabuti at banal, at na ang ating buhay ay maging buhay ng tagumpay. Pero natatakot ako na marami sa atin ang kailangang umamin na hindi pa iyon nagagawa ng Diyos. Kinikilala natin na nagkakasala tayo, at nagkukulang tayo. Halos madurog ang ating puso dahil sa ating mga pagkukulang. Paano naman ang mga kasalanan ng mga mananampalataya?

Una sa lahat, hindi dapat magkasala ang mga mananampalataya. Sinasabi sa atin ni Juan, "Mumunti kong mga anak, ang mga bagay na ito ay isinusulat ko sa inyo upang huwag kayong magkasala. At kung ang sinuman ay magkasala, may Tagapagtanggol tayo sa Ama, si Jesu-Cristo na matuwid" (2:1). Ang salitang isinaling "mumunti kong mga anak" ay mas mainam isalin na "mga anak" o "mahal kong mga anak," sapagkat ang orihinal na salita ay hindi tumutukoy sa edad o

laki. Ito'y salitang sumasaklaw sa lahat ng ipinanganak sa Diyos. Ang literal na kahulugan nito ay "mga ipinanganak," silang mga ipinanganak sa pamilya ng Diyos. "Mga anak ko, ang mga bagay na ito ay isinusulat ko sa inyo upang huwag kayong patuloy na magkasala." Ito ang hangarin, ang kalooban ng Diyos para sa Kanyang mga anak, na huwag tayong magkasala. Tinubos tayo ng Diyos para sa Kanyang sarili hindi lamang upang dalhin tayo sa Langit, kundi upang mamuhay tayo sa ikapupuri ng Kanyang kaluwalhatian dito sa sanlibutan.

Sa dakong unahan ay mababasa natin, "Ang sinumang ipinanganak sa Diyos ay hindi gumagawa ng kasalanan" (3:9). Sa madaling salita, hindi sila *namumuhay sa paggawa ng kasalanan*. Kapag ang isang tao ay naligtas, may pagbabagong nangyayari. Kung walang pagbabago sa buhay ng isang tao, hindi pa siya kailanman ipinanganak sa Diyos. Mula nang sila'y ipanganak na muli, kinamumuhian na nila ang kasalanan at iniibig ang kabanalan. Kung hindi nila kinamumuhian ang kasalanan at iniibig ang kabanalan, hindi sila ipinanganak sa Diyos. Sa kabilang dako, kinikilala ko na "walang taong matuwid sa lupa, na gumagawa ng mabuti at hindi nagkakasala" (Eclesiastes 7:20). Walang taong hindi nagkukulang. Hindi sa walang kapangyarihan ang Diyos na iligtas tayo, kundi nabibigo tayong ituon nang matatag ang ating mga mata kay Cristo—na ibilang ang ating sarili "na tunay na patay sa kasalanan, ngunit buhay sa Diyos sa pamamagitan ni Jesu-Cristo na ating Panginoon" (Roma 6:11).

Sa sandaling ang isang mananampalataya ay maging abala sa sarili, mawalan ng disiplina, at magpabaya sa panalangin, nagkakasala siya. Tandaan ninyo na ang kasalanan ay hindi lamang paggawa ng hayagang masasamang gawa, kundi pati

ang *hindi* paggawa ng mabuting alam mong dapat mong gawin. "Kaya't ang nakaaalam gumawa ng mabuti, at hindi ito ginagawa, ay nagkakasala" (Santiago 4:17).

Madalas akong makakilala ng mga taong nagsasabing hindi sila kailanman nagkakasala. Tinatanong ko sila, "Ano ba talaga ang ibig mong sabihin? Ibig mo bang sabihin na hindi mo kailanman nilalabag ang alinman sa sampung utos?" "Oo," sabi nila. "Ibig mo bang sabihin na hindi ka kailanman gumagawa ng anumang hayagang kasamaan?" "Oo." "Ibig mo rin bang sabihin na ginagawa mo ang lahat ng alam mong kaya mong gawin para sa Diyos, na sinasamantala mo ang bawat pagkakataong gumawa ng mabuti, ang bawat pagkakataong magsalita para kay Cristo, ang bawat pagkakataong luwalhatiin ang iyong Panginoon at Tagapagligtas?" Kung may kaunting katapatan sila, yuyuko sila at sasabihing, "Hindi, natatakot ako na hindi." Kung gayon, nagkakasala ka. Ang kasalanan ay hindi lamang paglabag sa ilang mga prinsipyong moral; ito rin ay ang hindi paggawa ng mabuting alam mong dapat mong gawin.

"Kung ang sinuman ay magkasala"—dito ang salitang *magkasala* ay nasa aorist ng Griyego—ang ibig sabihin, "Kung ang sinuman ay makagawa ng isang kasalanan sa isang tiyak na sandali." Hindi ito tungkol sa pamumuhay sa kasalanan, kundi sa isang tiyak na pagkukulang. "Kung ang sinuman ay magkasala," ano ngayon? May mga naniniwala na ang kasalanan ay agad na pumuputol sa tali na nagbubuklod sa mananampalataya kay Cristo. Kung totoo iyon, walang sinuman ang magkakaroon kailanman ng katiyakan na siya'y Cristiano. Ngunit may dalawang tali na nagbubuklod sa atin kay Cristo. Una ay ang tali ng pagkakaisa. Napakatibay ng taling iyon, kaya't kahit ang bigat ng buong sanlibutan ay hindi

ito mapuputol. Ang ating mapagpalang Panginoon mismo ang nagsabi, "Dinirinig ng Aking mga tupa ang Aking tinig, at sila'y Aking nakikilala, at sila'y sumusunod sa Akin: at sila'y binibigyan Ko ng buhay na walang hanggan; at *kailanman* ay hindi sila mapapahamak" (Juan 10:27-28, idinagdag ang italiko). Walang anumang makapuputol kailanman sa ating tali kay Cristo kapag ito'y nabuo na ng Espiritu ng Diyos.

Ngunit may isa pang tali na nagbubuklod sa mananampalataya sa Panginoon, at iyon ang tali ng pakikipag-isa. Napakaselan ng taling ito, kaya't madali itong maputol. Isang maruming kaisipan ay mapapatid na ito. Isang gawang hindi katulad ni Cristo ay sisira na rito. Isang minutong ginugol sa kahangalan ay puputol na rito, at hindi na kailanman mabubuo muli ang taling iyon kung tayo lamang ang aasahan. Madalas nating banggitin ang natapos na gawain ni Cristo, at tama naman iyon. Ang ating mapagpalang Panginoon, habang nakabayubay sa krus, ay sumigaw, "Naganap na" (Juan 19:30). Iniyuko Niya ang Kanyang ulo at ibinigay ang Kanyang espiritu, at doon ay natapos ang gawaing nagliligtas sa ating makasalanang mga kaluluwa. "Anumang ginagawa ng Diyos ay magpakailanman: walang mairadagdag doon, ni anumang maaalis doon: at ginawa ito ng Diyos upang ang mga tao ay matakot sa harapan Niya" (Eclesiastes 3:14). Ang natapos na gawain ni Cristo ay nag-iisa sa ganap na kasakdalan. Makapagpapahinga ang ating mga kaluluwa sa natapos na gawaing iyon.

Habang naghihingalo ang isang mananampalataya, may yumuko sa kanya at nagtanong, "Ayos ba ang lahat?" Sumagot ang lalaki, "'Naganap na'; diyan ko maisasandal ang aking walang hanggan."

Sa isang buhay na hindi ko ipinamuhay,

Sa isang kamatayang hindi ko dinanas,
Buhay ng Iba, kamatayan ng Iba,
Doon ko itinataya ang buo kong walang hanggan.
Naganap na, oo, tunay nga;
Ganap na, bawat tuldok!
Makasalanan, ito lang ang kailangan mo!

Sabihin mo, hindi ba?

Walang maidadagdag sa isang natapos nang gawain. Bagaman lubos na ayon sa Kasulatan na banggitin ang natapos na gawain ni Cristo, ayon din sa Kasulatan na banggitin ang hindi pa natatapos na gawain ni Cristo. Ang ating mapagpalang Panginoon, na tumapos ng isang gawain nang Siya'y mamatay para sa ating mga kasalanan, ay nagsimula ng isa pa nang Siya'y umakyat sa kanang kamay ng Ama sa Langit. Doon sa kaluwalhatian "Siya'y laging nabubuhay upang mamagitan para sa [atin]" (Hebreo 7:25). Ang gawaing pamamagitan ay may dalawang aspeto. Mababasa natin sa Hebreo na Siya'y naroon bilang ating Dakilang Saserdote sa Diyos. Bilang Dakilang Saserdote, kaya Niyang bigyan tayo ng ganap na pagkatawan sa harap ng Diyos. Nakikita tayo sa Kanya, at naroon Siya upang maglingkod ng biyaya sa panahon ng ating pangangailangan. Bilang Dakilang Saserdote, Siya'y "nakararamdam sa ating mga kahinaan," at nakikiramay sa atin sa lahat ng ating kahinaan. Ang Kanyang pakikiramay ay walang kinalaman sa ating mga kasalanan, kundi sa ating mga karupukan—ang ating mga kahinaan. Kung gagamitin natin ang Kanyang gawain bilang Dakilang Saserdote, hindi tayo mahuhulog sa kasalanan. Makalalapit tayo sa Kanya—ang ating Dakilang Saserdote—upang "magtamo ng awa, at

makasumpong ng biyaya na tutulong sa panahon ng pangangailangan" (Hebreo 4:15, 16).

Hindi lamang ipinakikilala ng Kasulatan si Cristo bilang ating Dakilang Saserdote, kundi bilang ating Tagapagtanggol din. Bilang ating Tagapagtanggol ay hinaharap Niya ang mga kasalanan ng mananampalataya. Sinasabing Siya'y Dakilang Saserdote sa Diyos, ngunit Siya'y ating Tagapagtanggol sa Ama. Habang lalo kong binabasa ang Biblia, lalo kong nakikita ang *kawastuhan* ng Kasulatan. Habang lalo kong naririnig ang mga tao na nagsasalita tungkol sa Biblia, lalo akong napapansin kung gaano tayo *hindi wasto* kapag pinag-uusapan natin ang mga bagay ng Diyos. Madali para sa atin na sabihing si Cristo ang Dakilang Saserdote sa Ama, o ang Tagapagtanggol sa Diyos, ngunit papalabnawin niyon ang katotohanan ng Kasulatan. Ang aking mga kasalanan ay inalis na ng dugo ni Cristo, at may ganap akong pagkatawan sa harap ng trono ng Diyos sa pamamagitan ng aking Dakilang Saserdote. "Kaya naman Siya'y makapagliligtas nang lubos sa mga lumalapit sa Diyos sa pamamagitan Niya, yamang Siya'y laging nabubuhay upang mamagitan para sa kanila" (Hebreo 7:25).

Nang ako'y maligtas, naging Ama ko ang Diyos. Walang itinuturo ang Biblia na ang Diyos ay Ama ng lahat ng tao. Siya'y Ama lamang ng mga ipinanganak na muli. Bilang mananampalataya, kapag ako'y nagkulang o nahulog sa kasalanan, mababasa ko, "Kung ang sinuman ay magkasala, may Tagapagtanggol tayo sa Ama" (1 Juan 2:1). Hindi Tagapagtanggol sa Diyos, kundi sa Ama. Bakit sa Ama? Sapagkat itinuturo sa akin ng Espiritu ng Diyos na hindi nagagambala ang ating relasyon! Kapag ikaw ay nagkasala, sasabihin ng diyablo, "Ayan, nagawa mo na; Cristiano ka dati,

pero hindi na ngayon. Hindi mo na Ama ang Diyos."

Kasinungalingan lamang iyan ng diyablo, sapagkat nasusulat, "Kung ang sinuman ay magkasala, may Tagapagtanggol tayo sa Ama." Hindi nagagambala ang ating relasyon.

Sa orihinal, ang salitang *paraclete* (isinaling "tagapagtanggol" sa 1 Juan 2:1) ay nangangahulugang "isang lumalapit sa iyong tabi upang tumulong." Ang salita ring ito ang isinaling "Mang-aaliw" sa Juan 14:16,26; 15:26 at 16:7. Sa Ebanghelyo, binanggit ni Jesus ang "Mang-aaliw" na isusugo ng Ama sa Kanyang pangalan.

Ang Mang-aaliw—ang Espiritu ng Diyos—ay nagmumula sa Ama at isinusugo kapwa ng Ama at ng Anak. Para bang sinabi ng Panginoon, "Ako'y aalis, ngunit isusugo Ko ang Paraclete—Isang lalapit sa inyong tabi upang tumulong sa bawat panahon ng pangangailangan." Sa kabilang dako, sa 1 Juan 2:1 ay mababasa natin na may Paraclete tayo, o "Tagapagtanggol sa Ama, si Jesu-Cristo na matuwid." Sa madaling salita, isinugo ng Diyos ang Espiritu Santo sa lupa upang manahan sa akin, upang maging Tagapagtanggol ko rito sa lupa—upang pangalagaan ang kapakanan ng Diyos sa akin. At iniakyat naman Niya ang mapagpalang Panginoon sa Langit upang maging Tagapagtanggol ko sa Ama—upang pangalagaan ang aking kapakanan sa harap ng Ama.

Bakit kailangan ko ng Tagapagtanggol sa Langit? Sapagkat may malaki akong kaaway. Ang tagapagtanggol ay isang taong humaharap sa hukuman upang katawanin ka at ipagtanggol ang iyong kaso. Hindi mo kayang ipagtanggol ang iyong sarili, ngunit kapag lumapit ka sa iyong tagapagtanggol, ipinagtatanggol ka niya at ipinaglalaban ang iyong kaso laban sa iyong kaaway. Si Satanas ay tinatawag sa Apocalipsis 12:10 na "tagapagsumbong sa [mga] kapatid...na nagsusumbong sa

kanila sa harapan ng ating Diyos araw at gabi." Kapag ikaw ay nagkasala, itinatalaga ng diyablo ang kanyang sarili bilang tagausig sa mataas na hukuman ng Langit. Tuloy-tuloy na pumapasok ang diyablo sa harapan ng Diyos at nagsasabi, "Ito ba ang isa sa mga Cristiano Mo? Pakinggan Mo ang sinasabi niya ngayon; tingnan Mo ang ginagawa niya!" Naroon siya upang magsumbong, ngunit naroon din ang mapagpalang Panginoon. Ipinakikita Niya ang Kanyang mga sugat at iniuunat ang Kanyang mga kamay, at sinasabi sa Ama, "Isinama Ko na sa pagbilang ang lahat ng iyan nang Ako'y mamatay sa punungkahoy ng Kalbaryo."

Naririnig ko ang tagapagsumbong na umuungal

Tungkol sa masasamang aking nagawa;

Kilala ko sila, at libu-libo pang iba,

Ngunit wala ni isa ang nakikita ni Jehova.

Bagaman ang walang-tigil na kaaway ay nagsusumbong—

Binibilang ang mga kasalanang tila baha,

Bawat paratang ay tinatanggihan ng ating Diyos;

Sinagot na ni Cristo sa Kanyang dugo.

Nakikita ko ang aking kawalan ng katuwiran kapag ako'y nahuhulog sa kasalanan, at madali sana akong sumuko sa kawalan ng pag-asa. Ngunit may Tagapagtanggol ako sa harapan ng Ama na nagbibigay sa akin ng ganap na pagkatawan. Nakikita ako ng Diyos sa Kanya. Hindi ko ipinagtatanggol ang aking kaso batay sa sarili kong katuwiran kundi sa ganap na katuwiran ni Cristo Jesus. Kaya't makapagsusumamo ako nang may kapangyarihan; makapagsusumamo ako nang mabisa, sapagkat namatay si

Cristo para sa mismong kasalanang gumugulo sa akin ngayon. "Kung ang sinuman ay magkasala, may Tagapagtanggol tayo sa Ama, si Jesu-Cristo na matuwid: At Siya ang pampalubag-loob para sa ating mga kasalanan" (1 Juan 2:1-2).

Ang salitang ito, *pampalubag-loob*, na ginamit sa Sulat ni Juan ay ibang salita kaysa sa ginamit sa Roma. Ang pampalubag-loob sa Roma ay nangangahulugang ang luklukan ng awa. Ganito ang Roma 3:25, "Na Siyang inilagay ng Diyos upang maging pampalubag-loob sa pamamagitan ng pananampalataya sa Kanyang dugo." Tumutukoy ito sa luklukan ng awa—ang tagpuan ng Diyos at ng tao. Ngunit sa 1 Juan 2:2 at 4:10, ang *pampalubag-loob* ay nangangahulugang "pagtubos" o "pambayad-sala." Hindi kayang pawalang-bisa ng aking mga pagkukulang ang gawain ng krus. Namatay si Cristo, binuhay na muli, at umakyat sa kanang kamay ng Diyos, at naroon Siya bilang aking Tagapagtanggol na namamagitan para sa akin. Doon ay hinahawakan Niya ang aking kaso. Siya mismo ang pampalubag-loob.

Hindi sinasabi ng Unang Juan 2:1, "Kung ang sinuman ay magsisi, may Tagapagtanggol tayo; kung ang sinuman ay magpahayag ng kanyang mga kasalanan, may Tagapagtanggol tayo; kung ang sinuman ay umiyak dahil sa kanyang mga kasalanan, may Tagapagtanggol tayo." Sa halip ay sinasabi nito, "Kung ang sinuman ay *magkasala*, may Tagapagtanggol tayo sa Ama." Hindi lamang kapag ako'y nagsisisi na may Tagapagtanggol ako, kundi sa mismong sandaling ako'y magkulang, hinahawakan na ni Cristo ang aking kaso, bago pa man ako magsisi. Sa sandaling lumabas sa aking bibig ang di-mabuting salitang iyon, sa sandaling ginawa ko ang mapanakit na bagay na iyon, sa sandaling naging pabaya ako sa isang

bagay sa negosyo, sa mismong sandaling iyon, bago pa nabagabag ang aking budhi, naroon na ang diyablo sa harapan ng Diyos upang isumbong ako. Ngunit sa sandali ring iyon ay naroon ang Anak ng Diyos upang katawanin ako. Bilang bunga ng Kanyang pagtatanggol, kinukuha ng Espiritu ang Salita ng Diyos at inilalapat ito sa aking budhi, at ipinahahayag ko ang aking kasalanan. Maaaring hindi nabagabag ang aking budhi hanggang sa makalipas ang ilang panahon matapos akong magkulang. Marahil hindi ko napagtanto ang tunay na kalagayan ng aking puso hanggang sa gabing hindi ako makapanalangin, at sinabi ko sa aking sarili, "Ano bang nangyayari?" At ako'y dumaing, "Siyasatin Mo ako, O Diyos, at kilalanin Mo ang aking puso: subukin Mo ako, at kilalanin Mo ang aking mga pag-iisip" (Awit 139:23). Bilang sagot sa pagtatanggol ng aking mapagpalang Panginoon, sinasabi ng Espiritu ng Diyos, "Hindi mo ba naaalala ang di-mabuting salitang iyon, ang maruming kaisipang iyon, ang mapanakit na bagay na ginawa mo, ang espiritung ayaw magpatawad, ang pagkamakasariili, ang pagkamakamundo?" Dinadaig ako ng bigat ng pagkakasala, at ako'y nadudurog sa harap ng Diyos at nagsasabi, "O Diyos, hindi ako makatutulog ngayong gabi hangga't hindi ko naisasalaysay sa Iyo ang lahat." At isinasalaysay ko nga, ipinahahayag ko ang aking mga pagkukulang, ang aking kahinaan at ang aking mga kasalanan, at habang ginagawa ko iyon, nararanasan ko ang pagpapala ng pangako, "Kung ipinahahayag natin ang ating mga kasalanan, Siya'y tapat at matuwid upang patawarin tayo sa ating mga kasalanan, at linisin tayo sa lahat ng kalikuan" (1 Juan 1:9). Nakikita ninyo, ang kahanga-hangang katotohanan ay hindi nagalaw ng lahat ng aking pinagdaanan ang aking relasyon sa pamilya ng Diyos.

Kami ng aking asawa ay nagpalaki ng dalawang batang lalaki. Gaya ng ibang mga bata, kadalasan ay napakabait nila, pero kung minsan ay binibigyan nila kami ng malaking problema. May mga panahong nagbigay sila sa amin ng malaking kaaliwan, at may mga panahon din namang hindi sila naging gaya ng nararapat, at ikinabahala namin iyon. Madalas ay kinailangan naming disiplinahin sila at sabihing, "Umakyat ka sa kuwarta mo at manatili ka roon hanggang kaya mo nang harapin ito, hanggang handa ka nang aminin ang mali mo at humingi ng tawad." Kung minsan ay sumasalungat ang kalooban ng bata sa kalooban ng mga magulang. Lumilipas ang oras-oras nang walang pag-amin sa pagkakamali. Pagkatapos ay dumarating ang oras ng hapunan, at nang marinig ng bata ang kalansing ng mga pinggan, tatawag siya, "Tatay!" Aakyat ako, at magtatanong siya, "Puwede na po ba akong bumaba para maghapunan?" "Nasa iyo iyan. Aminin mo ang mali mo at puwede ka nang bumaba." "Kasi po," sabi niya, "kung sa tingin ninyo ay may nagawa akong mali, sorry po." "Hindi, hindi puwede iyan," kaya iiwan ko siya at bababa ulit. Maya-maya ay nakahain na ang pagkain at umaabot ang amoy nito sa itaas. Nagugutom na siya, kaya tatawag ulit siya. Aakyat ako, at susubukan niyang iwasan ang usapin sa pagsasabing, "Dahil po pareho kayo ni Nanay na nag-iisip na mali ang ginawa ko, siguro nga po mali, at sorry po." "Hindi, hindi puwede ang 'siguro,'" at tatalikod ako para bumaba. Marahil nasa kalagitnaan pa lamang ako ng hagdan ay maririnig ko siyang umiiyak, "Tatay, Tatay, patawarin n'yo po ako. Napakasama at napakatigas ng ulo ko." Naku, tuwang-tuwa akong yakapin siya at halikan sa noo bilang tanda ng pagpapatawad, at sabihing, "Halika na, bumaba ka na; mas masisiyahan tayong lahat sa hapunan kung kasama ka namin."

Ganyan din ang ating Diyos at Ama. Hindi nagagalaw ng kasalanan ang ating relasyon, ngunit sinasaktan nito ang ating pakikipag-isa. Ngunit ang ating mapagpalang Panginoon ay nasa harapan ng Diyos Ama upang magsumamo para sa Kanyang bayan, at bilang bunga ng Kanyang pagtatanggol, dinadala tayo sa pagsisisi at pagpapahayag ng kasalanan, at buong biyayang ibinabalik Niya ang ating pakikipag-isa.

Pagsunod, ang Patunay ng Bagong Buhay (1 Juan 2:3-11)

Ngayon ay iniharap sa atin ng apostol ang ilang pagsubok sa ating pagpapahayag bilang Cristiano. Iba ang magsabing, "Ako'y Cristiano," at iba ang magkaroon ng buhay na walang hanggan. Iba ang magsabing, "Ako'y anak ng Diyos," at ibang-iba ang makilala ang kahanga-hangang pagpapala ng pagkapanganak na muli. Sinasabi ba nating tayo'y mga Cristiano? Inaangkin ba nating tayo'y mga anak ng Diyos? Kung gayon, kailangan nating patunayan ito sa ating pamumuhay.

"Dito natin nalalaman na Siya'y ating nakikilala, kung tinutupad natin ang Kanyang mga utos" (2:3). Hindi siya nagsasalita mula sa pananaw ng kautusan. Sa Lumang Tipan, ang mga utos ng Diyos ay iniharap sa atin upang sa pamamagitan nito ay magtamo ng buhay. Sinabi ng kautusan tungkol sa taong tumutupad ng Kanyang mga utos, "Na kung gagawin ng tao, ay mabubuhay siya sa mga iyon" (Levitico 18:5). Ngunit dito, sa ilalim ng biyaya, kabaligtaran ito. Ang taong nabubuhay sa pananampalataya ay tutupad sa Kanyang mga utos. Ang taong nagsasabing nabubuhay siya para sa Diyos ngunit lubos namang walang pakialam sa kalooban ng Diyos ay hindi kailanman ipinanganak sa Diyos. Nasa "apdo ng kapaitan, at sa tali ng kasamaan" pa rin siya (Mga Gawa 8:23). Ang anak ng Diyos ay natutuwang sumunod sa kalooban ng Diyos. Hindi sa

ganap ang kanyang pagsunod, sapagkat hindi kailanman ito naging ganap. Iisa lamang ang makapagsasabing, "Lagi Kong ginagawa ang mga bagay na nakalulugod sa Kanya" (Juan 8:29). Ngunit ang pag-ibig sa kalooban ng Diyos ay sumisibol sa kaluluwa ng taong tunay na ipinanganak na muli. Natutuwa siyang lumakad sa pagsunod sa Salita ng Diyos, at sa ganito ay pinatutunayan niya na siya'y anak ng Diyos. Hindi lamang siya nagpapahinga sa Salitang nagsasabing, "Ang sumasampalataya sa Anak ay may buhay na walang hanggan," kundi nakikita rin niya sa kanyang sarili ang nagpapatibay sa kanyang pananampalataya—ang nagpapatunay na siya'y ipinanganak sa Diyos. Ang bagong hangaring ito na gawin ang kalooban ng Diyos ay hindi nagmumula sa likas na tao. Sa likas nating kalagayan, mas gusto nating gawin ang sarili nating kalooban, mas gusto nating sundin ang sarili nating daan. Ngunit sa pagtitiwala kay Cristo, natututo tayong matuwa sa Kanyang banal na kalooban.

"Ang nagsasabing, Siya'y aking nakikilala, at hindi tinutupad ang Kanyang mga utos, ay sinungaling, at ang katotohanan ay wala sa kanya" (1 Juan 2:4). Napakaprangka ni apostol Juan! May mga taong hindi natutuwa sa ganitong matitinding pananalita. Ngunit kailangan nating maunawaan na ang apostol ay tumatalakay sa mga dakilang katotohanang walang gitna. Ang tao ay umiibig sa Diyos o hindi. Lumalakad sila sa kadiliman o lumalakad sila sa liwanag. Walang nasa gitna. Ang prinsipyo rito ay masusubok natin ang ating sarili upang makita kung nasaan tayo. Dapat nating itanong, "Natutuwa ba ako sa kalooban ng Diyos; iniibig ko ba ang Kanyang mga utos?" Kung hindi, walang saysay na magpahayag akong Cristiano, sapagkat kasinungalingan ang aking ipinahahayag. Pagkukunwari ang

angking ako'y Cristiano habang ang aking mga gawa ay sumasalungat sa aking ipinahahayag.

"Ang nagsasabing, Siya'y aking nakikilala, at hindi tinutupad ang Kanyang mga utos, ay sinungaling, at ang katotohanan ay wala sa kanya. Ngunit ang sinumang tumutupad ng Kanyang salita, sa kanya ay tunay na naging sakdal ang pag-ibig ng Diyos: dito natin nalalaman na tayo'y nasa Kanya" (2:4-5). May pagkakaiba ang pagtupad sa salita ng Diyos at ang pagtupad sa Kanyang mga utos. Siyempre, sa dakong ibaba ay sinasabi sa atin na "ang utos ay ang salita" (2:7), ngunit halos hindi natin masasabi na ang salita ay ang utos. Kasama ang utos sa salita, ngunit ang salita ay higit pa kaysa sa utos. Ang salita ay ang pagpapahayag ng kalooban ng Diyos, ibinigay man ito bilang tuwirang utos o sa ibang paraan, at tayong mga ligtas ay natutuwang tumupad sa Kanyang salita. Ito ang papuring ibinigay ng Panginoon sa iglesia sa Filadelfia, ikaw ay "tumupad ng Aking salita, at hindi mo ikinaila ang Aking pangalan" (Apocalipsis 3:8). Ang Panginoon mismo ang gumawa ng pagkakaibang ito sa pagitan ng pagtupad sa Kanyang utos at pagtupad sa Kanyang salita. Sa Juan 14:15 ay sinabi Niya, "Kung Ako'y inyong iniibig, tutuparin ninyo ang Aking mga utos," ngunit sa dakong unahan ay idinagdag Niya, "Kung ang isang tao ay umiibig sa Akin, tutuparin niya ang Aking mga salita" (Juan 14:23).

Inilalarawan ng sumusunod na kuwento ang pagkakaiba ng "utos" at "salita." May isang batang babae na pagkagaling sa paaralan ay mahilig makipaglaro sa kanyang mga kaibigan. Isang araw ay sinabi ng kanyang ina, "Anak, pag-uwi mo galing sa paaralan ngayon, may ilang gawaing-bahay akong ipagagawa sa iyo. Punasan mo ang alikabok sa sala at ihanda mo ang mesa

para sa hapunan. Aalis muna ako sandali, pero kapag tapos ka na, puwede ka nang lumabas at maglaro." Dahil masunurin siyang bata, pag-uwi niya galing sa paaralan ay ginawa niya ang mga bagay na iniutos sa kanya ng kanyang ina. Sa ganitong paraan niya ipinakita ang kanyang pag-ibig.

Sa ibang pagkakataon ay wala namang ganoong utos sa kanya, ngunit pag-uwi niya ay narinig niyang kausap ng kanyang ina ang kapitbahay. Sabi ng kanyang ina, "Alam mo, hindi ko talaga alam kung paano ko matatapos ang hapong ito. May mga inanyayahan akong bisita para sa hapunan, at taranta na ako kasi wala pa akong naihahanda. Pagod na pagod na ako, pero may mga patatas pang babalatan, mga gulay pang ihahanda, at hindi ko alam kung paano ko matatapos ang lahat." Noong umaga ay sinabi ng ina sa kanyang anak, "Pag-uwi mo galing sa paaralan ngayon, puwede kang lumabas at maglaro hanggang tawagin kita para sa hapunan." Ngunit nang marinig ng batang babae ang usapang ito ng kanyang ina at ng kapitbahay, sinabi niya, "Nanay, magpahinga po muna kayo nang isang oras. Ako na po ang magbabalat ng patatas, maghahanda ng mga gulay, mag-aayos ng mesa, at tutulong sa inyo sa paghahanda ng hapunan." "Pero sinabi ko sa iyong puwede kang maglaro ngayon," sagot ng ina. "Naku, hindi po ako magiging masaya sa paglalaro kung alam kong nandito kayo sa bahay at hirap na hirap," sagot ng bata. Kahapon ay tinupad ng batang babae ang mga utos ng kanyang ina; ngayon ay tinutupad naman niya ang kanyang salita. Tiyak na tuwang-tuwa ang puso ng ina na makitang ginagawa ng kanyang anak ang mga bagay na ito kahit hindi ito iniutos sa kanya!

Ang mananampalataya, sa pag-aaral ng Salita ng Diyos, ay nakasusumpong ng mga tuwirang utos—mga bagay na sinabi

ng Panginoon na gawin niya, at dahil iniibig niya ang kanyang Panginoon, kagalakan niyang tuparin ang mga utos na iyon. Ngunit habang patuloy siyang nagbabasa, nakararating siya sa mga talatang walang anumang utos, kundi nagpapahayag ng mga hangarin ng Diyos—ang mga pananabik ng Kanyang puso para sa Kanyang sariling bayan. Sinasabi ng tunay na mananampalataya, "Dahil nabihag Mo ang aking puso, mahal kong Tagapagligtas, tutuparin ko ang Iyong mga salita." "Ang sinumang tumutupad ng Kanyang salita, sa kanya ay tunay na naging sakdal ang pag-ibig ng Diyos: dito natin nalalaman na tayo'y nasa Kanya" (1 Juan 2:5). Ang salita ay ang pahayag kung sino ang Diyos at ng Kanyang pananahan sa mananampalataya. Kaya ang pagtupad sa Kanyang salita ay ang pagpapakita ng buhay ni Cristo sa taong Kanyang tinubos.

Kaya idinagdag ng apostol, "Ang nagsasabing siya'y nananatili sa Kanya ay nararapat ding lumakad na gaya ng Kanyang paglakad" (2:6). Hindi ko kayang maging lahat ng kung ano si Jesus; imposible iyon. Si Jesus ang Banal ng Diyos, at ako, bagaman ipinanganak na muli, ay isa pa ring kaawa-awa, nagkukulang at makasalanang tao. Ngunit tinawag ako upang lumakad na gaya ng Kanyang paglakad, sapagkat iniwan sa atin ni Cristo "ang isang halimbawa, upang [tayo'y] sumunod sa Kanyang mga yapak" (1 Pedro 2:21). Dapat ko Siyang luwalhatiin sa pagsunod sa Kanyang mga yapak.

"Mga kapatid, hindi bagong utos ang isinusulat ko sa inyo, kundi lumang utos na nasa inyo na mula pa sa pasimula. Ang lumang utos ay ang salitang inyong narinig mula pa sa pasimula" (1 Juan 2:7). Kanina ay sinuri natin ang pananalitang, "Mula sa pasimula," at nakita nating iba ito sa mga salita sa Genesis 1:1, na tumutukoy sa pasimula ng paglalang. Nang

sabihin ni Juan, "Hindi bagong utos ang isinusulat ko sa inyo, kundi lumang utos na nasa inyo na mula pa sa pasimula" (2:7), hindi siya tumutukoy sa isang bagay na kakaiba at bago, kundi binabalikan niya ang salitang sinabi ng Panginoon noong Siya'y narito sa lupa. Tinutukoy niya ang pasimula ng panahong Cristiano.

May mga bulaang guro na pumasok sa iglesya at nanlilinlang sa bayan ng Diyos sa pamamagitan ng kanilang mga turo. Sinabi ng apostol na subukin ang mga turong ito sa pagtatanong, itinuro ba ang mga bagay na ito mula pa sa pasimula? Gaya ng nakita na natin, sa Cristianismo, "Ang bago ay hindi totoo, at ang totoo ay hindi bago." Hindi tayo nasa proseso ng pagtuklas sa Cristianismo. Ang Cristianismo ay isang pahayag na ipinagkatiwala ng Espiritu Santo sa mga banal na tao sa mismong pasimula ng panahon ng iglesya. Sa madaling salita, sinabi ni Juan, "Balikan ninyo ang mga tala ng buhay ng ating Panginoon, tingnan ninyo kung ano ang Siya mismo ang nagturo, at lumakad kayo sa pagsunod sa Kanyang Salita."

Hindi lamang binubuod ng ating Panginoon ang mga utos nang sabihin Niya, "Isang bagong utos ang ibinibigay Ko sa inyo, na kayo'y mag-ibigan sa isa't isa" (Juan 13:34), kundi iyon ang Kanyang tagubilin tungkol sa pagsunod sa kalooban ng Diyos.

Ngunit ngayon ay nagkakaroon ng bagong katangian ang utos. Yamang namatay na si Cristo, nabuhay mula sa mga patay, umakyat sa Langit, at isinugo ang Espiritu Santo upang manahan sa puso ng mga mananampalataya, may milyun-milyon nang lalaki at babae na ipinanganak na muli. Sa kanila ay ipinahayag ng apostol, "Gayunman, isang bagong utos ang isinusulat ko sa inyo, na ito'y totoo sa Kanya at sa inyo: sapagkat ang kadiliman ay lumilipas, at ang tunay na liwanag

ay nagliliwanag na ngayon" (1 Juan 2:8). Ang utos ay ang salita ng Diyos, at ang salita ay naipahayag sa buhay ni Cristo. Kung tayo'y ipinanganak na muli, naibigay na sa atin ang buhay ni Cristo, kaya ang totoo sa Kanya ay totoo rin sa atin. Ang tanging magagawa ni Jesus noong Siya'y narito sa lupa ay ang kalooban ng Diyos. Wala Siyang ibang kaisipan o hangarin. Ngayon ay nananahan Siya sa atin, at kung tayo'y mga Cristiano, nasa atin ang Kanyang buhay. Kapag binabanggit ni Juan ang Kanyang utos, sinasabi niyang ito'y bago sapagkat atin na ang buhay ng Diyos, kaya ang salita ay kapwa nasa Kanya at nasa atin. Sa pagtawag sa mananampalataya na gawin ang kalooban ng Diyos, hinihiling ng ating Panginoon na gawin niya ang mismong bagay na pinananabikan niyang gawin.

Halimbawang tumawag ang isang ina ng doktor upang tingnan ang kanyang maliit na anak. Mukhang napakasakit ng bata. Matapos ang maingat na pagsusuri, sinabi ng doktor, "Natatakot ako na napakasakit ng bata. Mag-iiwan ako sa iyo ng gamot. Huwag mong pababayaang ang bata, o ipagwalangbahala ang kanyang mga pangangailangan. Bantayan mo siyang mabuti, tiyakin mong naiinom niya ang gamot sa tamang oras, at ingatan mo siya sa anumang makapagpapalala sa halip na makapagpagaling sa kanya. Pakialagaan mong mabuti ang batang ito!" Mahirap ba ang ipinagagawa niya sa ina? Hindi. Malamang ay sasagot siya, "Iyan mismo ang gusto ko at balak kong gawin. Mahal ko ang batang iyan at walang makapagpapabaya sa akin sa kanya. Gusto kong gawin ang pinakamabuti na magagawa ko para sa kanya." Pinagagawa ang ina ng mismong bagay na pinananabikang gawin ng kanyang puso. Ganyan din ang mananampalataya, "Kayo, na noong una ay nahiwalay, at mga kaaway sa inyong pag-iisip dahil sa masasamang gawa" (Colosas 1:21), ay natutuwa na ngayong

gawin ang mga bagay na hinihiling Niya. Natutuwa tayo sa kalooban ng Diyos.

"Isang bagong utos ang isinusulat ko sa inyo...sapagkat ang kadiliman ay lumipas na, at ang tunay na liwanag ay nagliliwanag na ngayon" (1 Juan 2:8). Ang salitang *lumipas na* ay hindi eksaktong nagpapahiwatig ng panahunan ng orihinal. Ang talagang sinasabi niya ay, "Ang kadiliman ay *lumilipas*, at ang tunay na liwanag ay nagliliwanag na ngayon." Nakikita natin, habang tinitingnan natin ang sanlibutan sa paligid natin at sa loob natin, na ang kadiliman ay *hindi pa lumilipas*.

Bagaman ang Ebanghelyo ng biyaya ng Diyos ay naipangaral na sa loob ng halos dalawang libong taon, hindi pa nawawala ang kadiliman. Milyun-milyon pa rin ang nasa kadiliman at nasa lilim ng kamatayan. At gaano ko man kakilala ang aking Panginoon at ang Kanyang Salita, hindi ko masasabing lumipas na ang kadiliman kahit sa akin. Ngunit ang kadiliman ay *lumilipas*, at ang tunay na liwanag ay nagliliwanag. Araw-araw ay lalo kong nakikilala ang aking Panginoon, at araw-araw ay lalong lumalalim ang aking pagkaunawa sa Kanyang kalooban. Ngunit hanggang sa dumating ang panahong iiwan ko ang katawang ito at makikita nang mukhaan ang aking mapagpalang Tagapagligtas, may kaunting kadiliman pa rin sa akin, bagaman ang lahat ay liwanag sa Kanya.

Si Schiller, ang Alemang makata, ay nagsabi habang siya'y naghihingalo, "Nakikita ko ang lahat nang palinaw nang palinaw." Hindi na magtatagal at mawawala na ang lahat ng kadiliman, at makikita natin ang lahat sa buong linaw nito sa Kanyang mapagpalang harapan.

Sa mga talata 9 at 10 ay nagsalita ang apostol nang napakaseryoso at napakataimtim tungkol sa isang bagay na

maaaring tumusok sa budhi ng ilan sa atin. "Ang nagsasabing siya'y nasa liwanag, at napopoot sa kanyang kapatid, ay nasa kadiliman hanggang ngayon" (2:9). Kung napopoot ka sa iyong kapatid, anuman ang iyong ipinahahayag, nasa kadiliman ka pa rin. Pansinin ninyo na hindi niya sinabing maaaring ikaw ay isang tunay na Cristianong nahulog sa kadiliman; kundi sinabi niya, kung napopoot ka sa iyong kapatid, ikaw ay "nasa kadiliman *hanggang ngayon*." Hindi ka kailanman napunta sa ibang dako. Hindi ka kailanman napasa liwanag. Hindi maaaring nasa iyo ang liwanag ng Diyos o ang Espiritu Santo o ang pag-ibig ng Diyos na nananahan sa iyo, at kasabay nito ay napopoot ka sa iyong kapatid. Gayunman, madalas tayong makakita ng mga taong nagpapahayag ng pangalan ni Cristo habang nagpapakita ng poot sa iba.

"Ang umiibig sa kanyang kapatid ay nananatili sa liwanag, at walang anumang ikatitisdod sa kanya" (2:10). Kasama ng bagong buhay ang liwanag at pag-ibig. Ang Diyos ay liwanag at pag-ibig, at habang lumalakad tayo sa pakikipag-isa sa Kanya, walang anumang makatitisdod sa atin. Sa halip, patuloy nating maipakikita ang pag-ibig ni Cristo. Walang puwang ang poot sa pusong puspos ng pag-ibig ng Diyos.

"Ngunit ang napopoot sa kanyang kapatid ay nasa kadiliman, at lumalakad sa kadiliman, at hindi niya alam kung saan siya pupunta, sapagkat binulag ng kadiliman ang kanyang mga mata" (2:11). Ito ang likas na kadilimang kinapanganakan ng lahat ng tao. "Na nagdilim ang kanilang pag-iisip, nahiwalay sa buhay ng Diyos dahil sa kamangmangang nasa kanila, dahil sa pagkabulag ng kanilang puso" (Efeso 4:18). Iyan ang likas na kalagayan ng tao. Ngunit tandaan ninyo, hindi tayo hinahatulan dahil sa kung ano tayo sa likas na kalagayan. "Ito ang hatol, na

ang liwanag ay dumating sa sanlibutan, at inibig ng mga tao ang kadiliman kaysa sa liwanag, sapagkat masasama ang kanilang mga gawa" (Juan 3:19). Hindi ka mananagot dahil makasalan ka sa likas na kalagayan, ngunit *mananagot* ka kung tatanggihan mo ang Tagapagligtas. Hindi ka mananagot dahil ipinanganak ka sa kadiliman at nagdilim ang iyong pag-iisip, ngunit mananagot ka kung tatanggihan mo ang liwanag na dumarating sa iyo sa pamamagitan ng Salita ng Diyos. Itataboy ng liwanag na ito ang lahat ng kadiliman kung lalakad ka rito. Huwag kang tumalikod sa mapanuring mga sinag nito.

Ngunit kung patuloy na tatanggihan ng mga tao ang liwanag, maaaring dumating ang araw na babawiin ng Diyos ang liwanag na iyon. Sa Jeremias 13:16 ay mababasa natin, "Luwalhatiin ninyo ang Panginoon ninyong Diyos, bago Siya magpadilim, at bago matisod ang inyong mga paa sa madidilim na bundok, at, habang naghahanap kayo ng liwanag, ay gawin Niya itong lilim ng kamatayan, at gawin itong makapal na kadiliman." Ito ang "malakas na pagkalinlang" na mababasa natin sa 2 Tesalonica 2:11. At iisang hakbang na lamang ang natitira—walang hanggang kadiliman—"Mga talang gala, na para sa kanila ay nakalaan ang kapusikitan ng kadiliman magpakailanman" (Judas 13). "Ngunit ang napopoot sa kanyang kapatid ay nasa kadiliman, at lumalakad sa kadiliman, at hindi niya alam kung saan siya pupunta, sapagkat binulag ng kadiliman ang kanyang mga mata" (1 Juan 2:11). Ngunit sinabi ni Jesus, "Ako ang ilaw ng sanlibutan: ang sumusunod sa Akin ay hindi lalakad sa kadiliman, kundi magkakaroon ng ilaw ng buhay" (Juan 8:12). Tapat ka bang nagtiwala sa Kanya? Siya ba ang iyong liwanag? Siya ba ang iyong buhay ngayon?

Narinig ko ang tinig ni Jesus na nagsabi,

"Ako ang Ilaw ng madilim na sanlibutan;
Tumingin ka sa Akin, sisikat ang iyong umaga,
At ang lahat ng iyong araw ay magiging maliwanag."

Tumingin ako kay Jesus, at natagpuan ko
Sa Kanya ang aking Tala, ang aking Araw,
At sa liwanag na iyon ng buhay, ako'y lalakad
Hanggang sa matapos ang aking paglalakbay.
Horatius Bonar

Ang mga Anak ng Diyos (1 Juan 2:12-13)

Ipinakikilala ng mga talatang ito ang isang natatanging bahagi ng Sulat ni Juan, kung saan may salita siya ng pangaral para sa lahat ng mga anak ng Diyos. Gaano man katagal na silang Cristiano o anuman ang kanilang karanasan, lahat ay kinakausap sa talata 12 nang sabihin niya, "Sumusulat ako sa inyo, [mahal kong] mga anak, sapagkat pinatawad na ang inyong mga kasalanan alang-alang sa Kanyang pangalan." Sinadya kong alisin ang salitang *mumunti*, na nasa King James version, at ipinalit ang salitang *mahal*. Ginawa ko ito sapagkat ang salitang isinaling "mumunting mga anak" sa talata 12 ay ibang-iba na salitang Griyego kaysa sa isinaling "mumunting mga anak" sa talata 13. Ang unang salita ay sumasaklaw sa lahat ng ipinanganak sa pamilya ng Diyos. Ito'y isang salita ng paglalambing. Ngunit ang ikalawang salita ay tumutukoy lamang sa mga bata pa. Sa talata 12, kinakausap ni Juan ang lahat ng tinubos para sa Diyos sa pamamagitan ng mahalagang dugo ng Panginoong Jesu-Cristo—silang mga ipinanganak sa dakilang pamilya ng Diyos. Silang lahat ay minamahal na mga

anak ng Diyos. Kung ginawa mong si Cristo lamang ang iyong pinagtitiwalaan, at masasabi mo na ngayon, "Kay Cristo, ang matibay na bato, ako'y nakatayo, / Ang lahat ng ibang lupa ay lumulubog na buhangin," kung gayon ay kabilang ka sa mga anak sa talata 12. "Sumusulat ako sa inyo, mga anak, sapagkat pinatawad na ang inyong mga kasalanan alang-alang sa Kanyang pangalan." Ibinigay Niya sa atin sa 1 Juan 1:7 ang batayan ng kapatawarang iyon: "Ang dugo ni Jesu-Cristo na Kanyang Anak ay naglilinis sa atin sa lahat ng kasalanan." Walang ibang paraan upang mapawi ang kasalanan. Walang ibang paraan upang ang mga taong may sala ay mabigyan ng katayuan sa harapan ng isang banal na Diyos. Wala nang ibang paraang kailangan, sapagkat sa punungkahoy ng Kalbaryo ay ibinuhos ng ating Panginoon ang Kanyang mahalagang dugong pantubos. Salamat sa Diyos na "Ang mga makasalananag lumubog sa agos na iyon, / Ay nawawalan ng lahat ng mantsa ng kanilang sala." Ito ang mga anak ng Diyos.

Ang lahat ng tao sa likas na kalagayan ay mga anak ni Adan. Sila'y "nahiwalay sa buhay ng Diyos dahil sa kamangmangang nasa kanila" (Efeso 4:18), at, "Malibang ang tao ay ipanganak na muli, hindi niya makikita ang kaharian ng Diyos" (Juan 3:3). Ang mga nagtiwala sa Panginoong Jesus at sumampalataya sa Ebanghelyo ay ipinanganak na sa Kanyang pamilya. Sinabi ni Pedro, "Yamang kayo'y ipinanganak na muli, hindi sa binhing nasisira, kundi sa hindi nasisira, sa pamamagitan ng salita ng Diyos, na nabubuhay at nananatili magpakailanman...At ito ang salitang ipinangaral sa inyo sa pamamagitan ng Ebanghelyo" (1 Pedro 1:23, 25). Ngunit ngayon, bagaman ang lahat ng mananampalataya ay pantay-pantay bilang mga tinubos ng Panginoon, at ang lahat ng nagtiwala kay Cristo ay nasa iisang pamilya bilang mga anak ng Diyos, maliwanag na may iba't

ibang antas ng pagkaespirituwal—iba't ibang antas ng paglago sa buhay Cristiano. Kaya sa talata 13, hinati ng apostol ang mga anak ng Diyos sa tatlong uri ayon sa sukat ng kanilang paglago "sa biyaya, at sa pagkakilala sa ating Panginoon at Tagapagligtas" (2 Pedro 3:18).

"Sumusulat ako sa inyo, mga ama, sapagkat inyong nakilala Siya na mula pa sa pasimula. Sumusulat ako sa inyo, mga binata, sapagkat inyong dinaig ang masama. Sumusulat ako sa inyo, mumunting mga anak, sapagkat inyong nakilala ang Ama" (1 Juan 2:13). Hindi tumutukoy si Juan dito sa edad o kasarian. Hindi lamang siya sumusulat sa mga lalaking na kay Cristo at hindi isinasama ang mga babae. Ang tatlong katawagang ito, *mga ama*, *mga binata*, at *mga anak*, ay ginamit upang pag-ibahin ang mga mananampalataya ayon sa sukat ng kanilang paglago sa biyaya. Sino ang mga ama? Sila ang mga taong sa loob ng maraming taon ay nakakilala sa Panginoon, lumakad kasama ng Diyos, at tumanda sa mga bagay ni Cristo. Sa kanila ay sinabi ni Juan, "Sumusulat ako sa inyo, mga ama, sapagkat inyong nakilala Siya na mula pa sa pasimula." Posibleng maging Cristiano sa loob ng maraming taon at gayunma'y hindi maging isang *ama*. Marami ang naligtas na sa loob ng napakaraming taon ngunit bansot pa rin sa espirituwal sapagkat napakaliit ng pansin na ibinibigay nila sa mga bagay na espirituwal. Napakaliit ng panahong ibinibigay nila sa Salita ng Diyos, bihira silang maging abala sa mga banal na bagay, at napakakaunti ng alam nila tungkol sa pagpapala ng panalangin at pakikipag-isa sa Panginoon, kaya't hindi sila lumalago. Ngunit nang kausapin ng apostol ang mga ama, kinakausap niya ang mga taong sa loob ng mahahabang taon ay sinamantala ang kanilang mga pribilehiyo bilang Cristiano, natutong umibig sa Salita ng Diyos, nagsikap lumakad kasama ni Cristo, nagpagal para sa

ikapagpapala ng iba, at natutong makilala sa sariling karanasan ang mapagpalang Panginoon sa buong kapuspusan Niya. Nang sabihin ni Juan, "Inyong nakilala Siya [na] mula pa sa pasimula," hindi niya ibig sabihing, "Nakilala ninyo ang mga bagay tungkol sa Kanya," o "may alam kayo tungkol sa Kanya," kundi "inyong nakilala Siya." Ang mga espirituwal na ama ay namuhay sa pakikipag-isa sa Kanya, lumakad kasama Niya, at nakipag-usap sa Kanya. Naging mas mahal Siya, mas malapit, at mas totoo sa kanila kaysa sa sinumang kaibigan dito sa lupa. Lumalapit Siya nang napakalapit sa Kanyang sariling bayan, at, kung maaari akong lumikha ng isang pananalita, *iniharap* Niya ang Kanyang sarili sa kanila. Ipinakikita Niya sa kanila ang Kanyang mga kamay at paa, at sinasabing, "Ako nga ito: hipuin ninyo Ako, at tingnan" (Lucas 24:39). Hinihiling Niya na alalahanin natin na dahil sa atin kaya Niya tiniis ang mga sugat at ang matinding paghihirap sa krus, upang tayo'y maging Kanyang sarili. Kaya ang mga ama ay ang mga natutong makilala Siya sa paglipas ng mga taon. Natuto silang pahalagahan ang Kanyang pag-ibig. Nawalan na ng kapangyarihan ang sanlibutan sa kanilang mga kaluluwa sapagkat pinuspos na ni Cristo ang mga mata ng kanilang puso.

Sumunod ay sumulat si Juan sa "mga binata." Sila ang matitibay na Cristiano na, bagaman maaaring hindi pa sila nakalakad kasama ng Diyos nang kasintagal ng mga ama, ay nagpatuloy na kasama Niya hanggang sa espirituwal na kahustuhan. Natutuhan nila ang lihim ng pagtatagumpay. Sa aklat ng Apocalipsis ay mababasa natin, "Siya'y dinaig nila dahil sa dugo ng Kordero, at dahil sa salita ng kanilang patotoo" (Apocalipsis 12:11). Nang sabihin ni Juan, "Sumusulat ako sa inyo, mga binata, sapagkat inyong dinaig ang masama," makatitiyak tayo na sa pamamagitan ng kanilang pananampalataya sa dugong

pantubos ni Cristo kaya nila natalikuran ang sanlibutang nagpako sa Kanya sa krus. Nagpaalam na sila sa anumang walang puwang para sa kanilang Panginoon.

Mga dati kong kasama, paalam na sa inyo,

Hindi ako sasama sa inyo sa Impiyerno;

Kay Jesu-Cristo ako'y titira, pasya ko

Sasama ako.

Naaalala mo ba ang ganyang karanasan? Tinalikuran mo na ba ang sanlibutang tumanggi sa iyong Tagapagligtas, at sa pagkapit mo sa Kanya, tinanggap mo ang Kanyang lugar bilang itinakwil? Kung gayon, kahit sikapin ni Satanas na takutin ka sa pagpapaalala sa iyo ng mga dati mong kasalanan, maipagtatanggol mo ang walang hanggang halaga ng dugong pantubos ni Cristo. Ganyan ang pagtatagumpay.

Sa huli, may ikatlong grupo kung saan hinati ng apostol ang pamilya ng Diyos. Ito ang mga maliliit, ang mga bagong mananampalataya kay Cristo, at sinabi niya sa kanila, “Sinusulatan ko kayo, mumunting mga anak, sapagkat nakilala ninyo ang Ama.” Kamakailan lang ay kasama pa sila ng sanlibutan na lumalakad sa kadiliman, pero narinig nila ang mapagbiyayang paanyaya ng mapagmahal na Tagapagligtas, “Magsiparito sa akin, kayong lahat na nagpapagal at nabibigatang lubha, at kayo'y aking papagpapahingahin” (Mateo 11:28). Tinugon nila ang Kanyang paanyaya, lumapit sila dala ang lahat nilang kasalanan at dalamhati, at natuklasan nila kung gaano katapat na kaibigan si Jesus sa mga nagtitiwala sa Kanya. Ngayon, kahit wala pa silang gaanong alam na iba, kilala nila ang Ama at ibinigay na sa kanila ang Espiritu Santo.

Hindi hinihintay ng Diyos na maging maygulang tayong mga Cristiano bago ibigay sa atin ang Espiritu Santo. “Yamang nagsimula kayo sa Espiritu, ngayon ba'y gagawin kayong sakdal sa laman?” (Galacia 3:3) Nagsimula tayo sa Espiritu. Tinanggap natin ang Espiritu ng Diyos sa sandaling sumampalataya tayo kay Jesus, at tinuturuan Niya tayong sumigaw, “Abba, Ama.” Tumitingala tayo sa Kanyang pinagpalang mukha at nasasabi natin, “Ama ko.” Marami pang dapat matutunan ang “mumunting mga anak.” Marami pang iba't ibang karanasan ang naghihintay sa kanila, at may mga kahanga-hangang katotohanan pang bubuksan sa kanila. Pero tanggap na tanggap din sila sa Minamahal gaya ng mga ama. Nilinis din sila sa bawat kasalanan gaya ng mga kabataang lalaki na “nagtagumpay laban sa masama.”

Paano Magtagumpay (1 Juan 2:14-17)

Simula sa talatang 14, nagbigay si Juan ng salita ng pampalakas-loob, babala, at paalala sa bawat grupo ng mga mananampalataya, kaya binanggit niya silang muli nang sunud-sunod. Sa mga ama ay sinabi niya, “Sinulatan ko kayo, mga ama, sapagkat nakilala ninyo siya na buhat pa nang pasimula” (2:14). Wala nang idinagdag si Juan sa sinabi niya sa talatang 13. Eksaktong pareho ito. Bakit wala siyang idinagdag? Dahil wala nang maidadagdag sa pinakarurok ng karanasang Cristiano—“Nakilala ninyo siya na buhat pa nang pasimula.” Ang “buhat pa nang pasimula” ay tumutukoy sa pagkakatawang-tao ni Jesus dito sa lupa. Napakaganda siguro na sundan ang Kanyang mga yapak habang naglalakad Siya sa buhanginan ng lupa, at makita Siya sa Kanyang kasakdalan—ang Diyos na nahayag sa laman. Pero mas kahanga-hanga pa na makilala Siya ngayon bilang ang Isang dumaan sa kamatayan, ibinangon

sa pamamagitan ng kaluwalhatian ng Ama, umakyat sa Langit, at nakaupong dakila sa kanan ng Diyos bilang ating dakilang Punong Saserdote at Tagapagtanggol.

Hindi marami ang mga ama sa pananampalataya. Maaaring matagal na ang isang tao kay Cristo pero hindi pa rin siya *ama* sa espirituwal na kahulugan. Nakakalungkot, marami sa matagal nang Cristiano ay makamundo pa rin ang isip at kaunti lang ang alam sa tunay na pakikisama kay Cristo. Taimtim na nanalangin si Pablo, “Upang makilala ko siya, at ang kapangyarihan ng kanyang pagkabuhay na muli, at ang pakikisama sa kanyang mga pagdurusa, na naging katulad niya sa kanyang kamatayan” (Filipos 3:10). Ang ganitong personal na pagkakilala sa Diyos ang nagpapaging-ama sa isang tao kay Cristo. Ito ang ruok ng pagkamaygulang ng Cristiano, at dumarating ito sa pamamagitan ng isang buhay ng malapit na pakikisama kay Cristo.

Nananabik ba ang iyong kaluluwa na makilala Siya? Sinisikap mo bang makilala Siya nang higit habang lumilipas ang mga taon? Iisa lang ang paraan para maging ama ka kay Cristo—ang *makilala* Siya. Maraming tao ang malinaw ang pagkaunawa sa ilang dakilang doktrina, o kumbinsido kung saan sila nakatayo sa pagtatalo ng mga fundamentalista at mga liberal. Mahigpit ang kanilang mga palagay kung paano dapat magtipon ang bayan ng Diyos, pero may isang bagay na kitang-kita—hindi nila kilala si Cristo sa malapit na ugnayang ipinapakita rito.

Paano mo nakikilala ang isang tao? Sa pakikisama sa kanya araw-araw. Paano mo nakikilala si Cristo? Sa pamumuhay sa malapit na pakikisama sa Kanya araw-araw sa paglipas ng mga taon. Nakikilala mo Siya kapag inaaliw ka Niya sa iyong kalungkutan. Nakikilala mo Siya kapag inuuna mo si Cristo at

sa Kanya mo natatagpuan ang pinakamalaki mong kagalakan at kasiyahan. Ang *makilala* Siya! Ito ang pagiging ama kay Cristo. Hindi na nagdagdag si Juan ng paalala. Bakit? Dahil kapag si Cristo na lang ang tanging pinagtutuunan ng puso, wala nang maidagdag pa roon. Ang pusong buong-buong nakatalaga kay Cristo ay napalalaya sa kapangyarihan ng kasalanan, naililigtas sa pagkamakamundo, at naiingatan sa selos, inggit, at lahat ng bagay na mula sa laman. Wala ang mga bagay na ito sa pusong si Cristo ang lahat-lahat.

Sunod na pinagtuunan ng apostol ang mga hindi pa nakaaabot sa lalim ng karanasan ng mga ama, pero malalakas at masisiglang Cristiano. Sinabi niya, “Sinulatan ko kayo, mga kabataang lalaki, sapagkat kayo’y malalakas, at ang salita ng Diyos ay nananatili sa inyo, at kayo’y nagtagumpay laban sa masama” (1 Juan 2:14). Noong una niya silang kinausap, ang sinabi lang niya ay, “Sinusulatan ko kayo, mga kabataang lalaki, sapagkat kayo’y nagtagumpay laban sa masama” (2:13). Pero ngayon ay ibinunyag niya ang sikreto ng pagtatagumpay na iyon. Hindi sila malakas sa sarili nilang lakas, kundi “sa Panginoon, at sa kalakasan ng kanyang kapangyarihan” (Efeso 6:10). Sa madaling salita, malakas ka dahil “ang salita ng Diyos ay nananatili sa inyo.” Marami sa atin ang ginugugol ang malaking bahagi ng linggo sa mga bagay lang ng lupa—mga bagay na sa ganang sarili ay tama at lehitimo naman. Minsan isang linggo ay nagtitipon tayo para sa pag-aaral ng Biblia o pagsamba, at sinasabi natin, “Nakakapagpalakas-loob at nakakatulong talaga!” Para itong isang taong kumakain ng isang masarap na pagkain minsan isang linggo. Hindi ganyan ang paraan para lumakas. Pinalalakas tayo sa pagbasa ng Salita ng Diyos pagkagising sa umaga, sa pagbubulay sa Salita ng Diyos buong araw, at sa pag-aaral ng Salita ng Diyos bago

matulog sa gabi. Kung matutulog kang nasa isip mo ang Salita ng Diyos, gigising kang nasa isip mo ang Salita ng Diyos. Ang Salita ng Diyos ang nag-iingat sa atin mula sa kapangyarihan ng kaaway sa buong araw. May nagsasabi, “Sa tingin ko hindi iyan posible.” Pero posible iyan, at marami na ang nakapagpatunay na magagawa ito. May nagsabi sa akin minsan tungkol sa isang kapwa Cristiano, “Gusto ko ang kaibigan mo. Para siyang naglalakad na Biblia.” Iyon ay dahil palaging kumakain ang kaibigan ko sa Salita.

May kilala akong panday na sabik na sabik maging tao ng Diyos kaya ginugupit niya ang kanyang Biblia nang pira-piraso, at itinatali ang isang bahagi gamit ang tali sa tabi ng kanyang pugon. Hinuhugot niya ang isang pahina at idinidikit sa harap niya para habang nagtatrabaho siya sa pandayan, nababasa niya ang Salita. Kataka-taka ba na makalipas ang tatlong taon ay tinawag ng Diyos ang lalaking iyon mula sa pandayan tungo sa aktibong paglilingkod Cristiano? Apatnapung taon na siyang ebangelista, at marami na siyang naakay sa Panginoong Jesu-Cristo. Isa pang lalaking kilala ko ay manlilimbag. Nakalagay ang kanyang Biblia sa isang maliit na patungan sa harap niya, at habang nagtatrabaho siya sa malalaking bilog na makina ng imprenta, nakatuon ang kanyang puso sa mga bagay ng Diyos. Babasa siya ng isang talata at bubulayin ito habang nagtatrabaho, saka babasa ng isa pa, at isa pa. Hindi nagtagal ay inalis ng Diyos ang lalaking iyon sa imprenta at isinugo siyang mangaral. Lagi niyang sinasabi na ang pagsasanay niya sa seminaryo ay nakuha niya habang nakatayo sa kanyang imprenta.

“Sapagkat ang salita ng Diyos ay nananatili sa inyo.” Alam mo, maraming Cristiano ang tumitingin sa Salita ng Diyos na

parang bagay na pampuno lang ng sobrang isang oras o higit pa kapag wala na silang ibang ginagawa. Pero hindi ka kailanman lalago sa ganyang paraan. Ang kaunting lakas na nakukuha mo sa oras na iyon ay naubos na kapag naging abala ka na sa ibang bagay. Wala kang mararating sa maliliit na dosis. Kapag ang Salita ng Diyos ang pinakamahalagang bagay sa buhay mo, at ang lahat ng iba ay pinaaangkop dito, saka ka lalago at magiging malakas na Cristiano.

Inaakit ng sanlibutan ang malalakas na kabataang Cristiano, at nakapalibot sa kanila ang mga pang-akit nito. Gagawin ng diyablo ang lahat para patisurin ang isang masigasig na Cristiano. May ilang mananampalataya na walang pakialam ang diyablo. Pero ang mga buong-buong para sa Diyos, hinahabol ni Satanas ng kanyang mga bitag at pang-akit, sinusubukang patisurin sila. Kapag tumakas sila sa isang bagay, may iba pa siyang tuksong nakaabang sa kanila. Kaya dumarating ang paalala, “Huwag ninyong ibigin ang sanlibutan, ni ang mga bagay na nasa sanlibutan. Kung ang sinuman ay umiibig sa sanlibutan, ang pag-ibig ng Ama ay wala sa kanya. Sapagkat ang lahat ng nasa sanlibutan, ang pita ng laman, at ang pita ng mga mata, at ang kapalaluan ng buhay, ay hindi mula sa Ama, kundi mula sa sanlibutan. At ang sanlibutan ay lumilipas, pati ang kanyang pita: ngunit ang gumaganap ng kalooban ng Diyos ay nananatili magpakailanman” (1 Juan 2:15-17).

Ano ba itong sanlibutan na hindi natin dapat ibigin? Hindi ito ang mundo, dahil sa ganang sarili ay walang anuman dito na makasasakit sa ating kaluluwa. Puwede nating mahalin ang kalikasan. Hindi natin kailangang matakot sa isang magandang tanawin o sa isang magandang bulaklak. May ilang Cristiano na nag-aakalang hindi natin dapat ikatuwa ang mundo ng

kalikasan. Sinabi ko sa isa, “Hindi ba’t ang ganda ng halamang rosas na iyan?” Sumagot siya, “Hindi ako interesado sa mga rosas; hindi ako taga-sanlibutang ito.” Hindi iyan ang sanlibutang binabanggit sa Kasulatan. Ang sansinukob ay pagpapahayag ng karunungan at kabutihan ng Ama.

Ang langit sa itaas ay mas malambot ang bughaw,

Ang lupa sa ibaba ay mas sariwa ang luntian!

May buhay sa bawat kulay na tanaw

Na di nakita ng matang walang Cristo kailanman:

Ang mga ibon ay umaapaw sa mas masayang awit,

Ang mga bulaklak ay kumikinang sa mas malalim na ganda,

Mula nang malaman ko, gaya ng alam ko ngayon,

Ako’y sa Kanya, at Siya’y akin na!

George W. Robinson

Minahal ng Panginoon ang mga liryo sa parang. Itinuro Niya ang kagandahan ng kalikasan. Pinukaw ng mga ito ang Kanyang sariling kaluluwa, at nais Niyang makita ng Kanyang bayan sa mga ito ang mga patunay ng karunungan at kabutihan ng Ama. Pero kung gayon, ano ang sanlibutang dapat nating kamuhian? Ito ang sistemang itinayo ng tao sa lupa, kung saan sinisikap niyang pasayahin ang sarili nang walang Diyos. Ang sistema ng sanlibutan ay talagang nagsimula pa sa Genesis nang umalis si Cain sa harapan ng Panginoon at nagtayo ng isang lungsod. Kahanga-hangang sanlibutan iyon. Bihasa sila sa lahat ng uri ng sining, agham, negosyo, at kasiyahan—kahit ano at lahat ng bagay para sumaya sila nang walang Diyos. Pero nauwi ito sa kabulukan at karahasan, at kinailangang walisin ng

Diyos ang lahat sa pamamagitan ng baha. Ang mga prinsipyo ng sanlibutan na nagdulot ng kabulukan at karahasan bago ang baha ay nadala sa loob ng arka sa puso ng ilan sa mga anak ni Noe. Dinala nila ang sanlibutan sa loob ng arka, at nang lumabas sila mula sa baha, inilabas nila ang sanlibutan mula sa arka kasama nila at itinayo itong muli.

Kung gayon, ano ang sanlibutan, na inilarawan ni Juan bilang “pita ng laman” (ang pagbibigay-kasiyahan sa laman), at “pita ng mga mata” (ang mga pagnanasa ng kaluluwang hindi ipinanganak na muli)? Kapag naiisip ng ilan ang sanlibutan, ang naiisip nila ay mga bagay na kasuklam-suklam, marumi at bulok—mga inuman, sugalan, at lahat ng uri ng karahasan. Kaunti lang ang inaalok ng mga bagay na ito para akitin ang pusong Cristiano. Ang sanlibutang dapat pag-ingatan ng Cristiano ay ang sanlibutan ng kultura—ang sanlibutang umaakit sa kanyang pagpapahalaga sa kagandahan. Dapat ay kasing-kaunti ng pang-akit sa Cristiano ang sanlibutang iyon gaya ng bulok at kasuklam-suklam na sanlibutan sa mga iskwat ng ating malalaking lungsod. Huwag mong isiping ligtas ka at malaya sa pagkamakamundo dahil ang sanlibutan mo ay nasa sining at agham. Kahit ang sanlibutan ng negosyo ay maaaring maging malaking bitag. Pero itatanong mo, “Hindi ba kailangan nating magtrabaho?” Oo. Sinabi ni Jesus, “Hindi ko idinadalangin na alisin mo sila sa sanlibutan, kundi ingatan mo sila sa masama” (Juan 17:15). Sa lahat ng bagay na ito ay kailangan nating magbantay laban sa mga kasamaan ng sanlibutan.

Naaalala ko noong bata pa akong Cristiano, ang sanlibutang pinakakailangan kong pag-ingatan ay ang sanlibutan ng panitikan. Mahal na mahal ko noon ang mga tula, sanaysay, at

kahanga-hangang mga aklat nito. Pinahahalagahan ko pa rin ang mga ito hanggang sa isang antas. Pero kailangan kong tandaan na kapag ang mga bagay na ito ay pumagitna sa aking kaluluwa at sa pag-ibig ko sa Salita ng Diyos, kailangan kong talikuran ang mga ito at ibigay ang aking oras at pansin sa Kasulatan. Ganyan din sa anumang bagay na pumapagitna sa iyo at sa iyong Panginoon.

May isang dalagang napakagaling sa musika na naghahanda nang tumuntong sa entablado ng mga konsiyerto nang iligtas siya ng Panginoon. Sinabi niya isang araw, “Alam mo, may nakakagulat akong natuklasan. Ang pagmamahal ko sa musika ay pumapagitna sa aking kaluluwa at kay Cristo.” Sa loob ng walong taon, hindi humawak ang dalagang iyon ng anumang instrumento dahil sa takot na baka malulong siya rito at hindi na niya ikatuwa ang mga bagay ng Diyos. Pero dumating ang panahon na sinabi niya, “Kahit hindi ko maikatuwa ang musika para lang sa sarili nito, magagamit ko ito bilang daan para pagpalain ang kaluluwa ng mga tao.” Ibinigay niya ang kanyang talento kay Cristo, at ginamit Niya ito para akitin ang mga tao na makinig ng Ebanghelyo. Anuman ang sanlibutan mo, kung ilalapag mo ito sa paanan ni Jesus at gagamitin para sa Kanya, hindi mo kailangang matakot dito. Pero huwag mong iuna ang sanlibutan mo kaysa kay Jesu-Cristo.

Para sa ilan, ang magarang bahay ang “sanlibutan.” Halimbawa, may isang Cristianong kaunti lang ang kayamanan sa mundo. Nakatira siya sa isang tahimik na maliit na bahay at masaya at kontento. Pero pagkatapos ay ipinagkatiwala sa kanya ng Panginoon ang malaking halaga ng pera, at agad niyang sinabi, “Kailangan ko na ng mas magandang bahay ngayon. Kailangan kong mamuhay nang marangya. Kailangan ko ng magagarang

muwebles at magagandang kurtina.” Para saan? Mas komportable ba siya? Tatlong beses lang naman siya makakakain sa isang araw; isang kama lang ang mahihigaan niya at isang upuan lang ang mauupuan niya sa isang pagkakataon. Pero pakiramdam niya ay kailangan niyang magpahanga sa mga tao. Umiibig siya sa “mga bagay na nasa sanlibutan.”

Ang pisikal na kagandahan ay maaari ding pumagitna sa iyo at kay Cristo, at magiging “sanlibutan” kung hindi mag-iingat ang isang tao. “Sapagkat ang lahat ng nasa sanlibutan, ang pita ng laman, at ang pita ng mga mata, at ang kapalaluan ng buhay, ay hindi mula sa Ama, kundi mula sa sanlibutan” (1 Juan 2:16).

Ano ang “kapalaluan ng buhay”? Ito ang pagpapasikat sa pamumuhay, ang pagsisikap na magpahanga sa iba. Ito ang labis na pagtataas sa sarili sa paningin ng sanlibutan. Minsan naiisip ko na kung kukunin ng mga Cristiano ang dalawang-katlo ng perang ipinupuhunan nila sa isang mansiyon sa mundong ito, at ipupuhunan ito sa pagpapadala ng Ebanghelyo sa isang naliligaw na sanlibutan, magkakaroon sila ng mas magandang mansiyon sa walang hanggang daigdig. Naglalakad ako isang araw sa kalye kasama ang isang kaibigan. Habang itinuturo niya ang isang bahay ay sinabi niya, “Napakaraming trahedya na nakakabit sa bahay na iyan. Ipinagtayo ng isang lalaki ng malaking bahay na ito ang kanyang magandang asawa, at bigla itong namatay. Hetong isang bahay na pinaglaanan ng napakaraming pera, pero may nagpakamatay sa pamilya, at ngayon ay walang may gustong tumira rito.” Walang tunay na kagalakan sa mga bagay. Bilang mga Cristiano, ang kagalakan natin kay Cristo ang tanging kagalakang tatagal magpakailanman. Ang kagalakan natin ay nasa mga bagay na

hindi kailanman lilipas, pero nakakalungkot isipin na nagiging hangal tayo at napakalaki ng ipinupuhunan natin sa mga bagay na panandalian at mag-iiwan sa atin sa huli na hindi kontento at malungkot.

“Ngunit ang gumaganap ng kalooban ng Diyos ay nananatili magpakailanman.” Sa pagsunod sa kalooban ng Diyos ay may nananatiling kagalakan at walang katapusang kasiyahan. Sa liwanag niyan, sino ang hindi magsasabi,

Kunin mo ang mundo, ngunit ibigay sa akin si Jesus,

Ang lahat ng ligaya nito'y pangalan lamang,

Ngunit ang Kanyang pag-ibig ay nananatili kailanman,

Sa walang hanggang mga taon ay di nagbabago.

Fanny J. Crosby

Nakapili ka na ba? Bilang mananampalataya, ginawa mo ang una mong pagpili nang tumalikod ka sa kasalanan at lumapit kay Cristo. Nagawa mo na ba ang susunod mong pagpili?

Tinalikuran mo na ba ang sanlibutan at lumapit kay Cristo?

Marami ang nagtiwala kay Jesus bilang kanilang Tagapagligtas mula sa paghatol, pero hindi pa natutong makilala Siya. Hindi pa sila natutong lumakad kasama Niya sa pinagpalang pakikisama

Walang sinumang makatatapak sa sanlibutang ito hangga't hindi niya natatagpuan ang mas mabuting daigdig sa itaas.

Kapag ang puso mo ay nakatuon kay Cristo sa walang hanggang daigdig na iyon, madali nang sundin ang paalala, “Huwag ninyong ibigin ang sanlibutan, ni ang mga bagay na nasa sanlibutan.”

Ang Mumunting mga Anak ng Diyos—Ang Kanilang mga Pribilehiyo at mga Panganib (1 Juan 2:18-27)

Napansin natin na sa pakikipag-usap ng Espiritu Santo sa pamilya ng Diyos ay hinati Niya ito sa tatlong grupo, ayon sa sukat ng kanilang paglago sa biyaya. Napag-isipan na natin ang sinasabi ng Panginoon sa mga ama kay Cristo at sa mga kabataang lalaki. Ngayon ay pag-iisipan naman natin ang Kanyang mensahe sa mumunting mga anak ng Diyos.

“Mumunting mga anak, ito na ang huling panahon: at gaya ng inyong narinig na darating ang antikristo, ngayon pa man ay marami nang antikristo; kaya nalalaman natin na ito na ang huling panahon” (2:18). Ang salitang isinaling “mumunting mga anak” dito, gaya ng naituro na noong una, ay ibang-iba sa salitang isinaling “mumunting mga anak” sa unang bahagi ng talatang labindalawa. Doon ay isa itong salita ng pagmamahal, at saklaw nito ang lahat ng ipinanganak sa pamilya ng Diyos, ang lahat ng Kanyang mahal na mga anak, na nasa iba’t ibang antas ng kanilang espirituwal na karanasan. Pero dito ay saklaw ng salita hindi lang ang mga bagong ligtas, kundi pati ang mga matagal nang ligtas pero hindi napakain nang mabuti o hindi naitayo kay Cristo. Bagaman dapat ay kabilang na sila sa isa sa mga grupong mas maygulang sa espirituwal, sila ay mumunting mga anak pa rin ng Diyos. Ang mga mananampalatayang ito na hindi pa maygulang ay dumaraan sa isang sanlibutan kung saan napakaraming masamang impluwensiya na naghahangad na ilayo sila sa kasimplehan na na kay Cristo. Kaya agad silang binalaan ng apostol, at kapansin-pansin, binalaan niya sila laban sa espiritu ng antikristo. “Gaya ng inyong narinig na darating ang antikristo, ngayon pa man ay marami nang antikristo; kaya nalalaman natin na ito na ang huling panahon.” Si Juan lang ang

manunulat na gumamit ng salitang *antikristo*. Ang ibang salitang ginamit sa Kasulatan ay ang “walang kabuluhang pastor” (Zacarias 11:17), ang isang “darating sa kanyang sariling pangalan” (Juan 5:43), ang “anak ng kapahamakan” at ang “taong makasalanan” (2 Tesalonica 2:3), ang “tampalasan” (2 Tesalonica 2:8), at ang “bulaang propeta” (Apocalipsis 16:13; 19:20; 20:10). Ang iba’t ibang salitang ito ay naglalarawan sa iisang tao, ang lilitaw sa panahon ng malaking kapighatian at mangunguna sa tumalikod na Sangkakristiyanuhan at Judaismo palayo pa sa Diyos kaysa sa kinalalagyan nila ngayon.

Hindi pa lumilitaw ang antikristo, pero ang espiritu ng antikristo ay nasa sanlibutan na, sapagkat “ngayon pa man ay marami nang antikristo.” Ang “espiritu ng antikristo” ay ang paglalagay sa tao sa lugar ng Diyos at ng Kanyang Cristo. Ito ay pagsamba sa sarili o humanismo. Kailangang mabalaan ang mumunting mga anak laban dito. Nakakalungkot, marami sa mga tagapagtaguyod ng mga di-banal na sistemang ito ay dating nag-aangking mga Cristiano. Umupo sila sa hapag ng komunyon, nakisama nang panlabas sa bayan ng Diyos, nabautismuhan, pero ngayon ay tumalikod na sa Kristiyanismo at sa Kasulatan. Itinatatwa nila ang mahalagang dugo na dati nilang ipinahayag. Sinasabi ng Kasulatan, “Dinirinig ng aking mga tupa ang aking tinig, at sila’y aking nakikilala, at sila’y sumusunod sa akin: At sila’y binibigyan ko ng buhay na walang hanggan; at hindi sila malilipol kailanman, at sinuman ay hindi makaaagaw sa kanila sa aking kamay” (Juan 10:27-28). Kung gayon, paano natin ipapaliwanag ang mga taong sa loob ng maraming taon ay mukhang kasing-tunay ng sinumang nag-aangking mananampalataya, pero ngayon ay itinuturing “na di-banal na bagay ang dugo ng tipan na sa pamamagitan nito’y [sila’y] pinakabanal, at hinamak ang Espiritu ng biyaya” (Hebreo

10:29) at tinanggihan ang pag-ibig ni Jesus? Ang sagot ay, “Sila’y hindi sa atin: sapagkat kung sila’y sa atin, ay walang alinlangang sila’y nanatili sana sa atin” (1 Juan 2:19).

Naaalala ko kung paano nabagabag ang puso ko pagkatapos ng digmaan nang mabasa ko ang tungkol sa isa sa ating mga dakilang mangangaral na Amerikano na dakila kung titingnan ang kakayahan, kultura, at husay sa pananalita, pero walang alam sa nagliligtas na biyaya ng Diyos. Sinabi niya na pagkatapos niyang pumunta sa Europa at pagkatapos ng karanasan niya sa mga trinsera, itina-pon na niya ang doktrina ng pagtubos sa pamamagitan ng dugo sa mahalagang sakripisyo ng ating Panginoong Jesu-Cristo, tinalikuran ang doktrina ng pagka-Diyos ni Cristo, at kinutya ang Kanyang pagkapanganak sa birhen at ang Kanyang pagkabuhay na muli. Paano maitatakwil ng isang napakadakilang mangangaral ang mga katotohanang ito? Hindi na natin kailangang manghula tungkol dito, dahil ang Espiritu Santo Mismo ang nagbigay ng sagot sa talatang 19, “Sila’y nagsilabas sa atin, ngunit sila’y hindi sa atin; sapagkat kung sila’y sa atin, ay walang alinlangang sila’y nanatili sana sa atin; ngunit sila’y nagsilabas, upang mahayag na silang lahat ay hindi sa atin.” Ang pag-alis nila ang nagpakita na hindi sila tunay na mananampalataya. Dala nila ang pangalang Cristiano, sumapi sila sa isang iglesyang Cristiano, nabautismuhan sila sa pangalan ng Ama, ng Anak at ng Espiritu Santo, at kumuha sila ng tinapay at alak sa hapag ng Panginoon. Pero Siya na hindi tumitingin gaya ng pagtingin ng tao ay nagsabi, “Ang kamay ng nagkakanulo sa akin ay kasalo ko sa hapag” (Lucas 22:21). Alam Niya kung ano talaga si Judas, kaya sinabi Niya, “Hindi ba’t pinili ko kayong labindalawa, at ang isa sa inyo ay isang diyablo?” (Juan 6:70) Hindi siya kailanman naging iba pa roon.

Alam ng Diyos kung sino ang hindi tunay sa gitna ng Kanyang bayan ngayon. Kilala Niya ang lahat ng humahalo sa bayan ng Diyos, na nagpapahayag ng pangalan ni Cristo, pero hindi kailanman nakaranas ng pagpapala ng biyayang bumabago, hindi kailanman yumuko sa pagsisisi sa krus ni Cristo, hindi kailanman nahugasan sa kanilang mga kasalanan sa mahalagang dugo ng Tagapagligtas. Ang pinakamahirap na bagay sa mundo ay ang subukang mamuhay na parang Cristiano kung wala kang buhay Cristiano. Mas madali pa para sa isa sa mga hayop sa parang na tumira sa isang mansiyon at subukang mamuhay na parang isang milyonaryong tao, kaysa sa isang makasalanang hindi ipinanganak na muli na subukang mamuhay ng buhay Cristiano. “Kailangan kayong ipanganak na muli” (Juan 3:7). “Malibang ang tao ay ipanganak na muli, hindi niya makikita ang kaharian ng Diyos” (Juan 3:3). Kaya isinulat ni Juan ang tungkol sa mga taong humahalo sa mga Cristiano at sa panlabas ay kamukha nila, pero sinabi niya, “Sila’y hindi sa atin.” Hindi sila tunay.

O, siyasatin nawa ng bawat isa sa atin ang ating puso sa harapan ng Diyos at tanungin ang sarili, hinarap ko na ba talaga ang aking mga kasalanan sa liwanag ng krus ni Cristo? Tunay na ba akong bumaling sa Diyos sa pagsisisi, inamin ang aking pagkakasala, kinilala ang aking kasamaan, at tumakbo upang manganlong sa pag-asang ibinigay sa akin sa Ebanghelyo? May ipinapakita ba akong patunay ng isang kaluluwang ipinanganak na muli? Mahal ko ba ang mga kapatid? Mahal ko ba ang mga utos ng Diyos? Matamis ba sa akin ang Salita ng Diyos, at ikinatutuwa ko bang kumain dito? Kagalakan ko ba ang maglingkod sa Panginoon, o nakakapagod ba sa akin ang mga bagay na ito? Kumbinsido ako, at sinasabi ko ito nang may pagmamahal, na may sampu-sampung libong

tao ngayon na ang mga pangalan ay nasa listahan ng iglesia pero hindi kailanman naisulat ang kanilang mga pangalan sa Aklat ng Buhay ng Kordero. May sampu-sampung libong tao na nagpupumilit mamuhay ng buhay Cristiano, at lubos na nabibigo rito dahil hindi pa sila kailanman ipinanganak na muli.

Kung darating ang isang malaking pagbabagong-buhay sa lupaing ito, isa sa mga unang patunay nito ay ang pagkatuklas ng mga taong gumamit ng pangalang Cristiano at itinuring na mga manggagawang Cristiano na sila mismo ay hindi pa kailanman naligtas. Manlulumo sila sa harapan ng Diyos, at ipagtatapat ang kanilang mga kasalanan at hahatulan ang kanilang mga kasamaan at pagkamakasarili. Napakakila-kilabot kung hindi kailanman malalaman ang katotohanan hanggang sa araw ng paghuhukom kung kailan huli na para itama ang pagkakamali!

Isinulat ni Juan ang tungkol sa mga mapagkunwaring ito, “Sila’y nagsilabas, upang mahayag na silang lahat ay hindi sa atin” (1 Juan 2:19). Nang nasa labas na sila, sila ang naging pinakamasamang kalaban ng mga naninindigan para sa katotohanan ng Diyos. Walang napopoot sa Ebanghelyo nang higit sa taong dating nagpahayag na siya’y ligtas pero pagkatapos ay bumaling sa buhay ng kasalanan dahil walang katotohanan sa kanyang pagpapahayag. Ito ang mga antikristong ibinabala ni Juan sa mumunting mga anak noong kanyang panahon.

Paano mag-iingat ang mumunting mga anak laban sa mga bulaang gurong ito? Tingnan ang mga talatang 20 at 21.

“Ngunit kayo’y may pahid mula sa Banal, at nalalaman ninyo ang lahat ng bagay. Hindi ko kayo sinulatan dahil hindi ninyo nalalaman ang katotohanan, kundi dahil nalalaman ninyo ito, at

walang kasinungalingang mula sa katotohanan.” Sinabi niya, “Nalalaman ninyo ang lahat ng bagay”—hindi talaga ang bawat detalye, kundi sa posibilidad. Nananahan sa inyo ang Isang nakaaalam, kaya hindi ninyo kailangang matangay ng anumang anyo ng kamalian. Ano ang mapagkukunan ng mga batang mananampalataya? Nasa kanila ang Espiritu ng Diyos at ang Salita ng Diyos. Nasa puso nila ang Salita ng Diyos at nananahan sa kanila ang Espiritu ng Diyos para buksan sa kanila ang katotohanan. Kapag dumating ang mga tao dala ang kanilang mga maling aral na nagtatatwa sa dugong pantubos, o sa pagka-Diyos ni Cristo, o nagbibigay-diin sa nakakamit ng tao, ang mga bata kay Cristo ay makababalik sa Salita ng Diyos, at ang Espiritu ng Diyos na nananahan sa kanila ang nagbubukas sa kanila ng Salita at sa gayon ay iniingatan sila sa kamalian.

Ikinuwento ng isang kilalang ministrong Ingles kung paano isang gabi, nang handa na siyang matulog, may kumatok sa kanyang pinto. Nang bumaba siya, nakita niya sa pinto ang isang kawawang batang babae na kaawa-awa ang hitsura, basang-basa. Sinuong niya ang bagyo, at sinabi niya, “Kayo po ba ang ministro?”

“Oo,” sabi niya, “ako nga.” Nang panahong iyon ay isa siya sa mga tumalikod na sa kasimplehan ng Ebanghelyo.

“Puwede po ba kayong sumama at ipasok ang nanay ko?” tanong niya.

Sumagot ang ministro, “Matutulog na sana ako, at saka hindi naman nararapat na lumabas ako sa ganitong panahon para ipasok ang nanay mo. Kung lasing siya, puwede kang kumuha ng pulis para sunduin siya. Nakasuot siya ng kapote at handa sa bagyo.”

“Naku, hindi po,” sabi ng batang babae, “hindi po ninyo naiintindihan! Wala po ang nanay ko sa labas sa bagyo, at hindi po siya lasing. Nasa bahay po siya, naghihingalo, at takot po siyang mamatay. Takot po siyang mapahamak magpakailanman. Gusto po niyang pumunta sa Langit at hindi niya alam kung paano, kaya sinabi ko po sa kanya na kukuha ako ng ministro para ipasok siya.”

Itinanong niya kung saan ito nakatira, at sinabi nito ang isang distritong napakabulok kaya kahit sa araw ay hindi pumupunta roon ang mga kagalang-galang na tao nang walang kasamang pulis. “Aba,” sabi niya, “hindi ako makapupunta roon ngayong gabi.” Sa sarili ay nangatwiran siya, *Masisira ang aking reputasyon kapag nakita akong kasama ang ganitong batang babae sa distritong iyon sa kalagitnaan ng gabi. Hindi, hindi ako makapupunta. Ako ang mangangaral ng isang malaki at mahalagang iglesia. Ano ang iisipin ng aking kongregasyon kung mailathala ito sa mga pahayagan?*

Sinabi niya sa batang babae, “Sasabihin ko sa iyo ang gagawin mo. Pumunta ka at kunin mo ang lalaking namamahala sa Rescue Mission. Matutuwa siyang tulungan ka.” Nahiya siya habang sinasabi iyon, pero nagpasya siyang kailangang mapanatili ang kanyang reputasyon.

“Baka po mabuting tao siya,” sagot ng batang babae, “pero hindi ko po siya kilala. Sinabi ko po sa nanay ko na kukuha ako ng tunay na ministro, at gusto ko pong kayo ang sumama at magpasok sa kanya. Pakiusap po, bilisan ninyo; naghihingalo na po siya.”

“Hindi ko matagalan ang hamon sa mga matang iyon,” pag-amin ng mangangaral. Nahiya siya, kaya sinabi niya rito, “Sige,

sasama ako.” Umakyat siya, nagbihis, at isinuot ang kanyang abrigo.

Pagkatapos ay inakay siya ng batang babae sa lungsod, papasok sa distrito ng mga iskwater, sa isang lumang bahay, paakyat sa umuugang hagdan, at sa isang mahabang madilim na pasilyo papunta sa isang maliit na kuwarto kung saan nakahiga ang kawawang babae. “Nakuha ko po ang mangangaral ng pinakamalaking iglesia sa lungsod,” sabi ng batang babae. “Ipapasok ka niya. Ayaw niya sanang sumama, pero narito na siya. Sabihin mo sa kanya ang gusto mo, at gawin mo ang anumang sabihin niya sa iyo.”

Tumingala ang babae at sinabi, “Naku, ginoo, may magagawa po ba kayo para sa isang kawawang makasalanan? Buong buhay ko po ay naging masamang babae ako, at papunta na ako sa Impiyerno. Pero ayaw ko pong pumunta roon. Gusto ko pong maligtas at pumunta sa Langit. Sabihin po ninyo sa akin ang magagawa ko.”

Isinalaysay ng mangangaral kung paano siya nakatayo roon na nakatingin sa kawawa at balisang mukhang iyon, at naisip niya, *Ano kaya ang sasabihin ko sa kanya? Nangangaral ako sa sarili kong iglesia tungkol sa kaligtasan sa pamamagitan ng mabuting pagkatao, ng etikal na kultura, at ng pagbabago ng ugali. Pero hindi ko masasabi sa kanya ang tungkol sa kaligtasan sa pamamagitan ng mabuting pagkatao, dahil wala siya noon. Hindi ko masasabi sa kanya ang tungkol sa kaligtasan sa pamamagitan ng etikal na kultura, dahil wala nang panahon para sa kultura, at saka malamang hindi niya maiintindihan ang ibig kong sabihin. Hindi ko masasabi sa kanya ang tungkol sa kaligtasan sa pamamagitan ng pagbabago ng ugali, dahil napakalayo na niya para magbago. Pagkatapos ay*

naisip ko, bakit hindi ko sabihin sa kanya ang laging sinasabi sa akin ng aking ina? Naghihingalo na siya, at hindi naman siya masasaktan nito, kahit wala itong maitutulong sa kanya. Kaya sinabi niya, “Kawawang babae, napakabuti ng Diyos, at sinasabi ng Biblia, ‘Sapagkat gayon na lamang ang pag-ibig ng Diyos sa sanlibutan, na ibinigay niya ang kanyang bugtong na Anak, upang ang sinumang sumampalataya sa kanya ay hindi mapahamak, kundi magkaroon ng buhay na walang hanggan.”

Sumagot siya, “Sinasabi po ba iyan ng Biblia? Naku! Makatutulong po iyan para maipasok ako. Pero, ginoo, ang mga kasalanan ko po! Paano po ang mga kasalanan ko?”

Sinabi ng ministro na kamangha-mangha kung paano dumating sa kanya ang mga talata, mga talatang natutunan niya maraming taon na ang nakararaan at hindi kailanman ginamit. Sinabi niya sa babae, “Ang dugo ni Jesu-Cristo na kanyang Anak ay naglilinis sa atin sa lahat ng kasalanan” (1 Juan 1:7).

“Lahat ng kasalanan?” tanong niya. “Talaga po bang sinasabi na lilinisin ako ng dugo sa lahat ng kasalanan? Dapat po ay maipasok ako niyan.”

“Tapat ang pasabing ito, at karapat-dapat tanggapin ng lahat, na si Cristo Jesus ay naparito sa sanlibutan upang iligtas ang mga makasalanan; na ako ang pangulo sa mga ito (1 Timoteo 1:15).

“Kung gayon po,” sabi niya, “kung nakapasok ang pangulo, makalalapit din po ako. Ipanalangin po ninyo ako!”

Lumuhod siya at nanalangin kasama ng kawawang babaeng iyon at naipasok niya ito, at habang ipinapasok niya ito, naipasok din niya ang kanyang sarili. Ang dalawang kawawang

makasalanang iyon, ang ministro at ang naghihinalong babaeng nagbebenta ng aliw, ay sabay na naligtas sa maliit na kuwartong iyon.

Ang mga mensaheng walang anumang laman na makatutulong sa isang kawawa, nagkasala, at papuntang Impiyernong makasalan ay kasuklam-suklam sa paningin ng Diyos! Pero, salamat sa Diyos, ibinigay Niya sa Kanyang mumunting mga anak ang pinagpalang Espiritu Santo para gumabay, mamatnubay, magturo, at magbukas sa kanila ng katotohanan. At sa pamamagitan ng katotohanan ay naiingatan sila sa kapangyarihan ng masama.

Pagkatapos ay mababasa natin, “Sino ang sinungaling kundi ang nagkakaila na si Jesus ay ang Cristo? Siya ang antikristo, ang nagkakaila sa Ama at sa Anak” (1 Juan 2:22). Nagpatuloy si Juan sa matapang na pananalita: “Ang sinumang nagkakaila sa Anak ay wala sa kanya ang Ama: *ngunit ang kumikilala sa Anak ay nasa kanya rin ang Ama*” (2:23). Ang mga salitang nakaitaliko sa ating King James version ay karaniwang kumakatawan sa mga salitang wala sa Griyego, pero mula nang isalin ang Bagong Tipan noong 1611 ay marami pang ibang manuskrito ang natuklasan, at lahat ng iyon ay naglalaman ng mga salitang ito.

“Hayaan nga ninyong manatili sa inyo ang inyong narinig buhat pa nang pasimula. Kung manatili sa inyo ang inyong narinig buhat pa nang pasimula, kayo rin naman ay mananatili sa Anak, at sa Ama” (2:24). Kung hindi pa nakahawak ang Ebanghelyo sa inyong puso, balang araw ay maaanod ka palayo gaya ng pagkaanod ng iba. “Isinulat ko sa inyo ang mga bagay na ito tungkol sa mga nagliligaw sa inyo. At tungkol sa inyo, ang pahid na inyong tinanggap mula sa kanya ay nananatili sa inyo,

at hindi na ninyo kailangan na turuan kayo ng sinuman: ngunit gaya ng pagtuturo sa inyo ng pahid ding iyon tungkol sa lahat ng bagay, at ito'y totoo, at hindi kasinungalingan, at gaya ng pagtuturo nito sa inyo, kayo'y mananatili sa kanya” (2:26-27).

Hindi sila dapat umasa sa karunungan ng tao, dahil nasa kanila ang Salita ng Diyos na binubuksan sa kanila ng Espiritu Santo.

Ito nga ang aliw, sandigan, at proteksiyon ng mumunting mga anak ng Diyos. Maaaring wala pa silang gaanong alam, pero kilala nila si Cristo. Nananahan sa kanila ang Espiritu Santo, at nasa kanila ang Salita ng Diyos para turuan sila. Matuto nawa tayong lahat na pahalagahan ang mapagbiyayang ipinagkatiwala sa atin ng Diyos.

Ang Pagpapakita ni Cristo (1 Juan 2:28-29)

Sa talatang 28, gaya ng sa talatang 12, muling ginamit ni Juan ang salitang *mahal na mga anak*, para kausapin ang buong pamilya ng Diyos anuman ang kanilang pagkamaygulang o edad. Sinabi niya, “At ngayon, [mahal na] mga anak, manatili kayo sa kanya.” Ang manatili sa Kanya ay ang mamuhay sa pakikisama sa Kanya. Isang bagay ang nasa Kanya—ang may buhay sa Kanya—pero ibang bagay naman ang manatili sa Kanya—ang matamasa ang pakikipag-isa sa Kanya. Maraming may buhay kay Cristo pero hindi masaya sa Kanyang presensiya. Pinahihintulutan nilang may pumasok sa kanilang buhay na humahadlang sa pakikisama.

Alam mo kung paano sa isang pamilya. Kapag magkasundo ang mga anak at ang ama at ina, nagbibigay sila ng kasiyahan sa kanilang mga magulang at may kapayapaan, kagalakan, at pagsasamahan. Pero kung ang isa sa mga anak ay hindi kasundo ng iba at naging matigas ang ulo, masuwayin, at

walang utang na loob sa isang paraan o iba pa, may harang sa pagitan ng anak na iyon at ng mga magulang. Hindi naman sa hindi na mahal ng mga magulang ang anak gaya ng dati, pero alam nila na ang kanyang asal ay humadlang sa pagsasamahan. Ganyan din sa mga anak ng Diyos. Sinabi ni Juan, “At ngayon, [mahal na] mga anak, manatili kayo sa kanya; upang kung siya’y mahayag, tayo’y magkaroon ng lakas ng loob, at hindi mapahiya sa harap niya sa kanyang pagparito” (2:28).

Sa pagpapakita ng ating Panginoong Jesu-Cristo ibibigay ang ating mga gantimpala. “Narito, ako’y madaling pumaparito; at ang aking gantimpala ay nasa akin, upang gantiin ang bawat tao ayon sa kanyang gawa” (Apocalipsis 22:12). Sa 2 Corinto 5:10 ay mababasa natin, “Tayong lahat ay kailangang humarap sa Hukuman ni Cristo.” Ninais ng apostol na pagdating ng araw ng pagsusulit, “tayo’y magkaroon ng lakas ng loob, at hindi mapahiya sa harap niya.” Pansinin ang panghalip na tayo. Mga anak ang kinakausap niya, kaya aasahan mong sasabihin niya, “Upang kung siya’y mahayag, *kayo* ay magkaroon ng lakas ng loob, at hindi mapahiya sa harap niya sa kanyang pagparito.” Pero nagsasalita siya bilang lingkod ni Cristo, at kinakausap niya ang mga inakay niya kay Cristo o sinikap niyang tulungan sa mga daan ng Diyos. Nagsalita siya para sa lahat ng lingkod ni Cristo habang kinakausap niya ang buong bayan ng Diyos, at para bang sinabi niya, “Mananagot kami, at napakabigat ng nararamdaman naming pananagutan tungkol sa inyo.” Isa pang apostol ang nagsalita tungkol sa mga katulong na pastor ni Cristo bilang mga may mabigat na pananagutan, at sinabi, “Sila’y nagbabantay para sa inyong mga kaluluwa, bilang mga magsusulit; upang magawa nila ito nang may kagalakan, at hindi nang may pagdaing: sapagkat ito’y hindi mapapakinabangan ninyo” (Hebreo 13:17).

Naaalala ko ilang taon na ang nakararaan nang sinikap kong mangaral tungkol sa 1 Juan 2:28 sa isang punong-punong bulwagan sa Detroit. Pagkatapos kong pauwiin ang mga nakikinig sa pagtatapos ng pulong, nakita ko ang isang dalaga sa kaliwang bahagi ng iglesya na nakikipagsiksikan patawid sa kanang bahagi. Umiiyak siyang yumakap sa isang magandang babaeng Cristiano, at sinabi, “Naku, Mrs.M-----, mapapatawad mo po ba ako? Kaya mo po ba akong patawarin?” Sinikap siyang patahimikin at aluin ng babae, at sinabi, “Hindi ako ang kailangang magpatawad sa iyo. Kung nagkasala ka, sa Panginoon ka nagkasala. Lumapit ka sa Kanya.” “Naku,” sabi ng dalaga, “pero kayo po ang umakay sa akin kay Cristo. Kayo po ang guro ko sa Sunday School, at sinikap ninyo akong palakasin ang loob. Masayang-masaya po ako noon bilang batang Cristiano, at pagkatapos ay umibig ako sa isang lalaking hindi ligtas. Binalaan po ninyo ako na hindi tamang gawin iyon ng isang Cristianong dalaga. Binalaan po ninyo ako tungkol sa dipantay na pamatok, pero nangatwiran ako na mapapabago ko rin siya agad, at magiging Cristiano siya. Pero hindi po ganoon ang nangyari. Inilayo niya ako sa iglesya ng Diyos at dinala sa sanlibutan. Ito po ang unang pulong na dinaluhan ko sa loob ng ilang buwan. Sumasama po ako sa kanya sa teatro at sa sayawan at nawala na po ako. Hindi ko po kailanman naisip kung gaano kayo mahihiya sa akin sa Hukuman ni Cristo. Gusto ko pong maging tama sa Diyos.” Nakita kong dinala siya ng mabait na babaeng iyon sa isang silid sa gilid para manalangin. Nang lumabas sila, nagniningning ang kanilang mga mukha.

Isang bagay ang lumapit kay Cristo. Ibang bagay naman ang mamuhay sa paraang ang mga umakay sa iyo kay Cristo at nagbantay sa iyong kaluluwa ay makapagsusulit nang may kagalakan sa dakilang araw na iyon. Kung minsan kahit dito sa

lupa ay medyo napapahiya ako. Pumupunta ako sa ilang lugar at may nakikilala akong hindi mukhang tapat na Cristiano. Pagkatapos ay may magtatanong, “Hindi mo ba kilala si ganito?” “Hindi ako sigurado,” sagot ko. “Aba, isa siya sa mga nakumberte mo.” Alam kong ang ibig nilang sabihin ay nagpahayag siyang nakumberte sa isa sa aking mga pulong, pero hindi siya namumuhay para kay Cristo. Walang nagbibigay ng mas malaking kagalakan sa isang tunay na lingkod ni Cristo, bukod sa pagkakumberte ng mga makasalanan, kaysa makita ang mga nadala niya sa Tagapagligtas na niluluwalhati Siya sa kanilang buhay.

Naaalala mo ba noong una kang nagtiwala kay Cristo? Ano na ang ginagawa mo mula noon? Ano na ang natatanggap ng Panginoon mula sa buhay mo? Nakikipaglandian ka ba sa sanlibutan, sinusubukang sumampa sa magkabilang panig ng bakod? Hindi mo magagawa ito nang hindi naliligaw. Kung tinubos ka para sa Diyos ng mahalagang dugo ni Cristo at ipinanganak na muli sa biyaya ng Kanyang Espiritu Santo, ibigay mo sa Kanya ang pinakamabuti sa iyong buhay. Manatili ka sa Kanya. Kung gayon, sa darating na araw na iyon kapag humarap ang mga lingkod ni Cristo sa Hukuman para gantimpalaan ayon sa kanilang paglilingkod, hindi sila mahihiya sa iyo. Isipin mo si D. L. Moody na nakatayo sa harap ng Panginoon, at nagsasabing, “Panginoon, narito ako at ang mga anak na ibinigay Mo sa akin,” at pagkatapos ay isipin mo ang ilan sa mga nakumberteng iyon habang nakatayo roon at sinasabi sa sarili, “Naku, sana’y namuhay ako nang mas naaayon sa itinuro sa akin ng mahal kong ama kay Cristo.”

Sa talatang 29 ay ipinaalala sa atin ni Juan kung ano ang dapat makita sa mga ipinanganak ng Diyos. “Kung nalalaman ninyo

na siya'y matuwid, nalalaman ninyo na ang bawat gumagawa ng katuwiran ay ipinanganak niya.” Huwag kang makuntento sa pagsasabing, “Nagtiwala ako kay Cristo at ginawa akong katuwiran ng Diyos sa Kanya.” Kapag inaaring-ganap ng Diyos ang isang tao sa pamamagitan ng pananampalataya, nagpapatuloy Siya na gawing matuwid ang taong iyon sa pamamagitan ng paggawa ng Kanyang Espiritu Santo. Hindi Niya inaaring-ganap ang mga tao sa pamamagitan ng pananampalataya at pinababayaan sila sa kalagayang hindi matuwid. Ang bawat ipinanganak ng Diyos ay gumagawa ng katuwiran, umiibig sa katuwiran, at nagsisikap lumakad sa katuwiran. Subukin natin ang ating sarili sa ilan sa mga bagay na ito, at tingnan kung nagpapahayag lang ba tayong mga Cristiano gayong hindi pa natin kailanman nakilala ang katuwiran.

1 Juan, Kabanata 3: Ang Diyos ay Pag-ibig

Ang Pag-ibig ng Ama at ang Pagpapakita ni Cristo (1 Juan 3:1-3)

Napakagandang mga salita ang isinulat para sa mga mananampalataya sa mga unang talata ng 1 Juan 3. Una ay ang “pag-ibig na ipinagkaloob sa atin ng Ama, upang tayo'y tawaging mga anak ng Diyos: dahil dito'y hindi tayo nakikilala ng sanlibutan, sapagkat hindi Siya nakilala nito.” Iba ito sa pangkalahatang pag-ibig na nasa Juan 3:16, “Sapagkat gayon na lamang ang pag-ibig ng Diyos sa *sanlibutan*, kaya't ibinigay Niya ang Kanyang bugtong na Anak, upang ang sinumang sumampalataya sa Kanya ay hindi mapahamak, kundi magkaroon ng buhay na walang hanggan.” Iyan ang walang hanggang pag-ibig sa mga taong naliligaw saanman. Kung hindi ka pa mananampalataya, makatitiyak ka nito: ang pag-ibig ng Diyos ay umaabot sa iyo, at ipinakita Niya ang Kanyang pag-ibig sa iyo nang, samantalang makasalanan ka pa, si Cristo ay namatay para sa iyo. Pero may pag-ibig na mas matamis at mas mahalaga pa roon, ngunit hindi pa iyon para sa iyo hangga't hindi ka nagtitiwala kay Cristo. Pero kung nagtiwala ka na sa Kanya, maaari ka nang pumasok sa pag-ibig ng Ama. “Narito, anong uri ng pag-ibig ang ipinagkaloob sa atin ng Ama.” Ang kinakausap dito ay ang mga *anak* (children), hindi ang mga *anak na lalaki* (sons). Kakaiba sa King James version na madalas, sa pagsasalin ng mga isinulat ni Juan, ginagamit ang salitang *sons* kung saan dapat ay *children*: “Upang tayo'y tawaging mga *anak* ng Diyos.” At dahil tayo'y mga anak ng Diyos, “hindi tayo nakikilala ng sanlibutan, sapagkat hindi Siya nakilala nito.”

Kung gumagamit ka ng isang revised version, mapapansin mong may ilang salitang idinagdag, na natagpuan sa ilang lumang manuskrito na hindi pa kilala noong isinalin ang King James version: “Narito, anong uri ng pag-ibig ang ipinagkaloob sa atin ng Ama, upang tayo'y tawaging mga anak ng Diyos, *at gayon nga tayo*.” Hindi sa umaasa lang tayong maging gayon, *kundi gayon na nga tayo*. Malinaw ba iyan sa iyo? Kung oo, hinding-hindi mo na aawitin,

Ito'y bagay na nais kong malaman,

Madalas akong mabalisa riyan,

Mahal ko ba ang aking Panginoon o hindi?

Ako ba'y Kanya, o hindi?

Hindi ko lalapastanganin ang aking Panginoon sa pag-awit ng ganyang mga salita, gayong nababasa ko, “Magalak kayo, sapagkat ang inyong mga pangalan ay nakasulat sa Langit” (Lucas 10:20). Kaya nga, dahil tayo'y gayon na nga—dahil tayo'y ipinanganak na sa Diyos at binago na—hindi ito maunawaan ng sanlibutan. Hindi tayo kilala ng sanlibutan dahil hindi nito nakilala si Cristo. Kung hindi nito Siya nakilala, hindi natin maaasahang makilala tayo nito. Dahil dumaan Siya sa sanlibutang ito bilang isang dayuhan at manlalakbay, tayo rin ay dumaraan dito bilang mga dayuhan at manlalakbay, at ayaw nating tingnan ang mga bagay ayon sa pananaw ng sanlibutan.

“Mga minamahal, ngayon ay mga [anak] tayo ng Diyos”—hindi sa umaasa tayong matuklasang gayon tayo pagdating natin sa Langit, kundi—“*Ngayon ay mga anak tayo ng Diyos*” (1 Juan 3:2). Pero may hinihintay pa tayo. “Hindi pa nahahayag kung ano tayo pagdating ng panahon: ngunit alam natin na kapag Siya'y nahayag, tayo'y magiging katulad Niya; sapagkat makikita natin

Siya kung ano Siya.” Di magtatagal, ang bawat mananampalataya ay lubusang matutulad sa Kanyang mapalad na larawan—ito ang ating dakilang inaasahan. Napakagandang araw iyon! Kahit ngayon pa lang, tinitingnan na ng Diyos ang Kanyang bayan kung ano sila pagkatapos Niyang matapos ang Kanyang gawa sa kanila. Tinitingnan natin ang isa’t isa kung ano tayo ngayon, at nanghihina ang loob natin sa sarili natin at sa isa’t isa. Pero tinitingnan tayo ng Diyos kung ano tayo kapag nakita na natin ang ating mapalad na Panginoon at nabago na tayo sa Kanyang maluwalhating larawan.

May kuwento tungkol sa isang pintor na may nabuo sa isip na isang dakilang larawang ipipinta niya. Iniunat niya ang kanyang napakalaking canvas sa buong isang dingding ng kanyang malaking studio, nagtayo ng andamyo, nagdala ng malalaki at makakapal na brotsa, at inihanda ang pintura. Mukha itong trabaho ng nagpipintura ng bahay. Malalapad na hagod ng brotsa ang ginawa niya habang ipinipinta ang background. Araw-araw ay pabalik-balik siya, naglalagay ng kaunting abo rito, kaunting asul doon, at kaunting itim sa kabila. Isang araw ay bumaba siya mula sa andamyo para tingnan ito. Paatras siya nang paatras nang paatras. May isang bisitang pumasok nang hindi niya napapansin, at habang umaatras ang pintor ay nabangga niya ito. Lumingon siya at sinabi, “Bakit ka narito? Hindi ko alam na pumasok ka pala. Ano ang tingin mo sa larawan ko? Ito ang magiging pinakadakilang obra ng buhay ko. Hindi ba’t napakaganda?” Sabi ng isa, “Wala akong nakikita riyon kundi maraming malalaking pahid ng pintura.” “Ay, nakalimutan ko,” sabi ng pintor; “ang nakikita mo lang ay kung ano ang naroon, pero nakikita ko na ang larawan kung ano ito pagdating ng panahon.” Nakikita na tayo ng mapalad na Panginoon kung ano tayo kapag nakita na natin Siya, sapagkat

sa panahong iyon ay magiging katulad na natin Siya. Kahit ngayon dito sa lupa, “Tayong lahat, na walang talukbong ang mukha, na nakikita na parang sa salamin ang kaluwalhatian ng Panginoon, ay nababago sa gayon ding larawan mula sa kaluwalhatian hanggang sa kaluwalhatian, gaya ng sa pamamagitan ng Espiritu ng Panginoon” (2 Corinto 3:18). At kapag nakita na natin Siya kung ano Siya, magiging katulad na natin Siya.

“At ang bawat taong may ganitong pag-asa sa Kanya ay naglilinis ng kanyang sarili, gaya Niyang malinis” (1 Juan 3:3). Ang literal na kahulugan ay, “Ang bawat taong may ganitong pag-asang *nakatuon sa Kanya*”—na naghihintay sa pagdating ng Panginoong Jesus, ang mapalad na pag-asa ng Kanyang pagbabalik. Wala akong alam na mas nagtutulak sa banal na pamumuhay kaysa sa pag-asa sa muling pagdating ng Panginoong Jesu-Cristo. Kailangang mailayo ang mga tao sa sanlibutan sa pamamagitan ng pagkakatuon ng puso sa darating na Tagapagligtas. Hindi ka maaaring maging abala sa Kanya at abala rin sa sanlibutan nang sabay. Imposibleng hindi ka mailayo sa sanlibutan kapag ang puso mo ay lubusang isinuko sa Kanya. Hindi mo na kailangang talikuran ang sanlibutan alang-alang kay Jesus. Ang totoo, “Ang mga bagay sa lupa ay kataka-takang lalabo / Sa liwanag ng Kanyang kaluwalhatian at biyaya.” Kapag hinihintay mo ang Kanyang pagbabalik, hindi mo magagawang ikatuwa ang mga bagay ng sanlibutang nagpako sa Kanya sa krus. Sa kabilang banda, kung Cristiano ka at sinisikap mong magpakasaya sa sanlibutan, nalilimutan mong tinawag kang maging hiwalay sa sanlibutan, hindi mo masisiyahan si Cristo. Hindi mo masisiyahan si Cristo at ang sanlibutan nang sabay. Sa unang pahina ng Biblia ni John Bunyan ay isinulat niya, “Ilalayo ka ng Aklat na ito sa kasalanan,

o ilalayo ka ng kasalanan sa Aklat na ito.” Kaya masasabi rin natin, ang pagkakatuon kay Cristo ang magliligtas sa iyo mula sa pagkamakamundo, o ang pagkamakamundo ang magtatago sa kaluwalhatian ng Kanyang kahanga-hangang mukha. “At ang bawat taong may ganitong pag-asa sa Kanya ay naglilinis ng kanyang sarili, gaya Niyang malinis.”

Ang Dalawang Likas (1 Juan 3:4-10)

Sa ikaapat na talata ay may tila kahulugan ng kasalanan. Ano ang kasalanan? May isang batang lalaki na, nang tanungin siya ng kanyang guro sa Sunday school ng tanong na ito, ay sumagot, “Sa tingin ko po, ito ay anumang bagay na gusto ninyong gawin.” Hindi iyon gaanong malayo sa tama, dahil sa ating likas na kalagayan ay lubos tayong hiwalay sa Diyos kaya gusto nating gawin ang mga bagay na salungat sa Kanyang banal na kalooban. Ang kahulugan ng kasalanan ay ibinigay sa 1 Juan 3:4, “Ang sinumang gumagawa ng kasalanan ay lumalabag din sa kautusan: sapagkat ang kasalanan ay paglabag sa kautusan.” Hindi gaanong tumpak ang salin ng King James. Ganito dapat ang talata: “Ang sinumang gumagawa ng kasalanan ay gumagawa ng pagkasuwail sa kautusan, sapagkat ang kasalanan ay pagkasuwail sa kautusan.” Sa madaling salita, ang kasalanan ay hindi lamang ang paglabag sa isang kautusang inihayag. Iyan ang tila ipinahihiwatig ng King James version, pero kung babalik tayo sa Roma, sinasabi sa atin na “kung saan walang kautusan, ay wala ring paglabag” (4:15), ngunit “hanggang sa kautusan ay nasa sanlibutan na ang kasalanan” (5:13).

Kung ang kasalanan ay paglabag sa kautusan, paano nangyaring nasa sanlibutan na ang kasalanan bago pa ibinigay ang kautusan? Kung tatanggapin natin ang mas tumpak na

salin, malinaw na ang lahat. “Ang kasalanan ay pagkasuwail sa kautusan,” at iyan ang mismong diwa ng kasalanan. Ito ay paghihimagsik laban sa Diyos—ang pagsunod sa sarili kong daan. Ito ay bagay na likas nating ginagawang lahat. Sinabi ni Isaias, “Tayong lahat ay parang mga tupa na naligaw; lumihis ang bawat isa sa kanyang sariling daan; at ipinasan sa Kanya ng Panginoon ang kasamaan nating lahat” (Isaias 53:6).

Ako'y isang tupang naliligaw,
Ayaw ko sa kulungan,
Ayaw ko sa tinig ng aking Pastol,
Ayaw kong mapigilan:
Ako'y isang batang suwail,
Ayaw ko sa aking tahanan,
Ayaw ko sa tinig ng aking Ama,
Gusto kong gumala sa malayong lugar.

Horatius Bonar

Paghihimagsik ang tatak ng bawat lalaki o babaing hindi pa napapasuko ng biyaya ng Diyos. Kaya ang kasalanan ay ang sariling kagustuhan—ito ay ang pagsunod sa sarili kong daan at hindi pagpapasakop sa kalooban ng Diyos.

Sinasabi sa atin ng 1 Juan 3:5, “At alam ninyo na Siya'y nahayag upang alisin ang ating mga kasalanan; at sa Kanya ay walang kasalanan.” Dito ay higit pa ang ipinahayag ni Juan kaysa sa kanyang Ebanghelyo. Sa Juan 1:29, sumigaw si Juan Bautista habang itinuturo ang Panginoong Jesu-Cristo, “Narito ang Kordero ng Diyos, na nag-aalis ng kasalanan ng sanlibutan.” Sa kanyang Ebanghelyo, itinuro tayo ni Juan sa gawa ni Cristo sa

krus. Doon ay nilutas Niya ang usapin ng kasalanan, at dahil sa natapos na gawang iyon ay maipapakita Niya ang biyaya sa lahat ng tao saanman. Pero dito sa Sulat, ang nasa harap natin ay ang paglaya mula sa pagsasagawa ng kasalanan para sa mga ligtas na: “Siya’y nahayag upang alisin ang ating mga kasalanan.” “Ang kasalanan ay hindi maghahari sa inyo: sapagkat wala kayo sa ilalim ng kautusan, kundi nasa ilalim ng biyaya” (Roma 6:14). Sinasabi ng Salita, “Tatawagin mo ang Kanyang pangalang Jesus: sapagkat ililigtas Niya ang Kanyang bayan mula sa kanilang mga kasalanan” (Mateo 1:21).

Hindi lamang tayo inililigtas ng ating mapalad na Panginoon mula sa pagkakasala sa pamamagitan ng gawa ng Kanyang krus, kundi naglaan din Siya ng paraan upang mailigtas tayo mula sa kapangyarihan ng kasalanan. Inaalis Niya ang ugali ng pagkakasala sa pamamagitan ng Espiritu Santong nananahan sa atin, matapos maibigay sa atin ang bagong likas sa pamamagitan ng bagong kapanganakan. Ang mga taong dating mahilig magkasala at sumunod sa sariling daan ay natutuwa na ngayon sa kabanalan at nakasusumpong ng kagalakan sa paggawa ng Kanyang kalooban. Ito ang tatak ng isang Cristiano. Ang taong nagsasabing tinanggap niya si Cristo bilang Tagapagligtas, na siya’y inaring-ganap sa pananampalataya sa pamamagitan ng Kanyang dugong pantubos, pero patuloy pa ring namumuhay sa sanlibutan at gustong-gusto ang sanlibutan, ay nagpapakitang hindi pa siya kailanman nagkaroon ng binagong likas. Isa lamang siyang mapagkunwari dahil nagpapanggap siyang siya ang hindi naman siya. Ang tunay na Cristiano ay isang ipinanganak na muli, may bagong buhay at bagong likas, at tinatahanan ng Espiritu Santo, kaya natuto na siyang kamuhian ang kasalanang dati niyang kinabubuhayan.

“Alam ninyo na Siya'y nahayag upang alisin ang ating mga kasalanan; at sa Kanya ay walang kasalanan” (1 Juan 3:5). Sinabi tungkol sa handog para sa kasalanan, “Ito'y kabanal-banalan” (Levitico 6:17). Kung ang ating mapalad na Panginoong Jesus ay magiging dakilang handog para sa kasalanan ng sanlibutan, kailangang Siya ang Banal—ang Korderong walang kapintasan at walang dungis, sa labas man at sa loob. Maingat ang Espiritu ng Diyos na igiit na totoo ang kasakdalang ito sa ating Panginoong Jesu-Cristo. Paulit-ulit na binibigyang-diin ng Kasulatan ang Kanyang walang hanggang kagandahan at kabanalan. “Hindi Siya nagkasala” (1 Pedro 2:22) at, “Sa Kanya ay walang kasalanan.” At ngayon, ang Isang ito na lubos na walang kasalanan, na sa biyaya ay ginawang kasalanan para sa atin upang tayo'y maipagkasundo sa Diyos, ay nananahan sa mananampalataya sa pamamagitan ng Espiritu. Ang ating bagong likas ay talagang ang mismong buhay Niya na ibinigay sa atin. Sa kapangyarihan ng buhay na ito tayo nagtatagumpay laban sa kasalanan.

May kaibigan ako na matagal nang lulong sa nakadidiring bisyo ng sigarilyo. Sinikap niyang palayain ang sarili sa bisyong ito, at gusto niyang lumaya, pero ganoon na lamang ang hawak nito sa kanya kaya, sa kasamaang-palad, sinabi pa ng mga doktor na mas mabuting ituloy na lang niya ang paninigarilyo. Hindi ko masabi kung ilang beses ko siyang tiningnan at sinabi, “Naku, sana'y may paraan para mahawakan ko ang kalooban mo upang mawala ang bisyong ito, dahil kinamumuhian ko talaga ito! Kung makapapasok lang ako sa loob mo upang ang isip ko ang magpatakbo sa isip mo, at ang damdamin ko sa bagay na ito ang maghari sa iyo, hindi ka na kailanman maninigarilyo.” Iyan mismo ang ginagawa ng Panginoon para sa mga nagtitiwala sa Kanya. Nananahan Siya sa loob natin, at habang nagpapasakop

tayo sa Kanya, lubos Niyang hinahawakan ang ating buhay. Siya ang naghahari sa mananampalataya upang ito'y mabuhay sa ikapupuri at ikaluluwalhati Niya.

Pagkatapos ay ipinakita ng apostol kung ano talaga ang kahulugan ng kabanalan sa buhay ng Cristiano. “Ang sinumang nananatili sa Kanya ay hindi nagkakasala [hindi nakikilala sa pagkakasala]: ang sinumang nagkakasala ay hindi pa nakakita sa Kanya, ni nakakilala man sa Kanya” (1 Juan 3:6). Dati'y binabagabag ako ng talatang ito, dahil hindi ito malinaw sa akin. Binabasa ko ito na para bang sinasabi, “Ang sinumang gumawa ng isang kasalanan ay hindi pa nakakita sa Kanya, ni nakakilala man sa Kanya.” Lalo akong ginulo ng ikawalong talata: “Ang gumagawa ng kasalanan ay sa diyablo; sapagkat ang diyablo ay nagkakasala mula pa sa pasimula.” At kapag naalis ang mata ko sa Panginoon at hinahayaan kong mahulog ang sarili ko sa isang bagay na lumapastangan sa Kanya, ang mga salitang iyon ang nagpapahirap sa buhay ko—“Ang gumagawa ng kasalanan ay sa diyablo.” Tila sinasabi ng talatang ito na ang sinumang nagkakasala ay hindi kailanman naging Cristiano. Labis akong nabagabag, dahil alam kong hindi pa ako umaabot sa kalagayan ng walang-kasalananang kasakdalan, kahit na sinisikap kong abutin iyon noong mga panahong iyon. Tiyak na tiyak ako na ipinanganak ako sa Diyos—na ako'y nagbalik-loob—pero napaisip ako kung pagkakamali lang pala ang lahat. Pumunta ako sa isang guro at nagtanong tungkol dito, at sinabi niya, “Talagang nagbalik-loob ka, pero sa tuwing gagawa ka ng kasalanan ay nawawala ang pagbabalik-loob mo, at nagiging anak ka ulit ng diyablo.” Lalo akong naguluhan doon kaysa dati, at napaisip ako kung paano ko malalamang nagbalik-loob na ako nang pang-habambuhay. Kung paulit-ulit akong nagbabalik-loob, paano ko matitiyak na nagbalik-loob pa rin

ako bago ako mamatay? Baka bigla akong maging anak ulit ng diyablo at mawala sa akin ang lahat.

Napakalaking ginhawa sa isip nang mas maunawaan ko ang panahunan ng mga pandiwa! Ihambing ang 1 Juan 3:6 sa 2:1, “Kung ang sinuman ay magkasala, may Tagapagtanggol tayo sa Ama, si Jesu-Cristo na matuwid.” Hindi Niya sinasabing kung ang sinuman ay magkasala ay hindi na siya anak ng Diyos, kundi, “May Tagapagtanggol tayo sa Ama.” Ang salitang *magkasala* ay nasa aorist tense, at tumutukoy sa isang tiyak na gawa sa isang tiyak na sandali, “Kung ang sinuman ay mahulog sa isang kasalanan.” Pero ang ikatlong kabanata, ikaanim na talata, ay nasa present continuous tense, “Ang sinumang patuloy na gumagawa ng kasalanan, ang sinumang ginagawang ugali ng kanyang buhay ang mamuhay sa kasalanan, ay hindi pa nakakita sa Kanya ni nakakilala man sa Kanya.” Nahulog si Pedro sa mabigat na kasalanan, at inulit-ulit niya ang kasalananang iyon. Pero nang lumingon ang Panginoon at tumingin sa kanya, lumabas siya at umiyak nang kapait-pait. Nadurog ang puso niya dahil sa kanyang pagkabigo, at di nagtagal ay naibalik siya. Nahuhulog sa kasalanan ang mga tunay na mananampalataya kapag kahit sandali ay naaalis ang kanilang mata sa Panginoong Jesu-Cristo. Pero sa sandaling iyon din nagsisimula ang pagtatanggol ng Panginoong Jesus, at ibinabalik Niya ang kanilang kaluluwa.

Binagabag ng takot na mawala ang kanyang kaligtasan ang isang mabait na Irlandes na kamangha-manghang naligtas. Naisip niya, “Naku, kung ganito ako kasaya sa Panginoon ngayon, napakasakit kung may mangyayaring maghihiwalay sa akin kay Cristo at sa huli ay mapapahamak pa rin ako!” Dumalo siya sa isang pagtitipon, at binasa ng isang mangangaral ang

mga salitang ito, “Kayo’y patay na, at ang inyong buhay ay nakatago kasama ni Cristo sa Diyos” (Colosas 3:3). Napakalinaw na lumiwanag sa kapatid na Irlandes ang katotohanan ng talatang iyon kaya napasigaw siya, “Luwalhati sa Diyos, sino ba ang nakarinig ng taong nalunod gayong ganoon kataas ang ulo niya sa ibabaw ng tubig!”

“Ang sinumang nananatili sa Kanya ay hindi nagkakasala: ang sinumang nagkakasala ay hindi pa nakakita sa Kanya, ni nakakilala man sa Kanya. Mumunting mga anak [ito ang salitang sumasaklaw sa buong pamilya ng Diyos], huwag kayong padaya kaninuman: ang [gumagawa] ng katuwiran ay matuwid, gaya Niyang matuwid. Ang [gumagawa] ng kasalanan ay sa diyablo; sapagkat ang diyablo ay nagkakasala [ginawa nang gawi ang kasalanan] mula pa sa pasimula” (1 Juan 3:6-8). Sa buong nakatatokot niyang kasaysayan, ang diyablo ay nakilala sa paghihimagsik laban sa Diyos. Gumawa na siya ng kasalanan mula pa sa pasimula. Ang mga anak ng diyablo ay nagpapakita ng moral na katangian ng kanilang ama, samantalang ang mga kabilang sa pamilya ng Diyos ay nagpapakita ng moral na katangian ng kanilang Ama. Natutuwa sila sa kabanalan, gaya ng ang iba naman ay ninanamnam ang kasalanan na parang matamis na subo sa ilalim ng kanilang dila.

“Dahil dito’y nahayag ang Anak ng Diyos, upang Kanyang sirain [pawalang-bisa o burahin] ang mga gawa ng diyablo.” Mahal na mananampalataya, hindi lamang may paglaya mula sa hatol na nararapat sa iyong kasalanan, kundi may inilaan ding paglaya mula sa kapangyarihan ng kasalanan. Naglalaan Siya ng tagumpay laban sa kasalanan upang mapawalang-bisa Niya ang mga gawa ng diyablo. Pinalalaya Niya ang Kanyang bayan mula

sa kapangyarihan ng kasalanan at ni Satanas upang sila'y mabuhay sa sanlibutang ito sa ikapupuri ng Kanyang kaluwalhatian.

“Ang sinumang ipinanganak sa Diyos ay hindi gumagawa ng kasalanan [hindi namumuhay sa kasalanan]; sapagkat ang binhi Niya ay nananatili sa kanya: at hindi siya maaaring magkasala [hindi maaaring patuloy na nagkakasala], sapagkat siya'y ipinanganak sa Diyos” (1 Juan 3:9). Kapag iniisip ko ang pag-aaring-ganap, naiisip ko ang isang legal na gawa ng Diyos kung saan ako'y pinawalang-sala sa bawat paratang. Kapag iniisip ko ang muling pagsilang, naiisip ko ang pagbibigay ng bagong likas sa pamamagitan ng kapangyarihan ng Espiritu Santo, kung saan ang buong direksiyon ng aking buhay ay nabago.

Maraming taon na ang nakaraan, nang pumunta ako sa California noong bata pa ako, ang tanging dalandan na kilala namin ay iyong may mga buto. Pero pagkatapos ay dinala sa Riverside mula sa Brazil ang dalawang puno ng Washington navel orange at inalagaan doon. Kumuha ng mga sanga mula sa mga inang punong ito sa Riverside, at idinugtong ang mga usbong ng Washington navel sa ibang puno ng dalandan, at lubusang nabago ang kanilang katangian. Ang isang taong may apatnapung ektaryang taniman, na ayaw namang mawalan nang tuluyan ng bunga, ay ipapaputol ang tuktok ng kalahati ng kanyang mga puno. Ang dalawampung ektarya ay patuloy na mamumunga ng dalandang may buto. Pero hihiwaan niya sa ilalim ng balat ang mga pinutulang puno, at isisingit doon ang mga sanga ng navel orange, at sa loob ng ilang taon ay magkakaroon ng mga bagong sanga ang lahat ng punong iyon at hitik na sa dalandan. Maaari kong itanong sa may-ari, “Anong klaseng dalandan ito?” “Washington navel oranges,”

sagot niya. “Iyan lang ba ang klase ng dalandang ibinubunga nila? Hindi ba sila minsan namumunga ng dalandang may buto?” “Naku, hindi,” sabi niya; “Ang punong dinugtungan ay hindi namumunga ng dalandang may buto.” Pero habang nagsasalita pa siya, yumuko ako at nakita ang isang maliit na usbong sa ilalim ng mga sanga na lumalabas sa katawan ng puno, at sinabi ko, “Tingnan mo, ano iyang usbong na iyan?” Gugupitin niya ito, o kukunin ang kanyang kutsilyo sa bulsa at puputulin ito, at sasabihing, “Galing iyan sa ilalim ng dugtong. Kailangang putulin iyan.” Nakikita mo, ang katangian ng punong dinugtungan ay namumunga ito ng navel orange, pero kung hindi ka magbabantay, sa ilalim ng dugtong ay may lalabas na usbong ng lumang likas. Gayundin tayong mga anak ng Diyos, hindi tayo maaaring patuloy na mamuhay sa kasalanan. Kung makakita ka man ng isang Cristianong nadudulas sa anumang marumi o hindi banal, alam mong galing iyon sa ilalim ng dugtong—ang lumang likas iyon na nagpapakita ng sarili!

Paano mo mapipigilan ang lumang likas na magbunga ng kasalanan? Sa paggamit ng panggupit na kutsilyo ng paghatol sa sarili. Sa tuwing makakakita ka ng anumang hilig na maghimagsik laban sa Diyos, anumang hilig na sundin ang sariling kagustuhan, anumang hilig na mag-isip ng marumi o hindi banal na mga bagay, ilabas mo ang panggupit na kutsilyo at gamitin ito nang walang awa sa iyong sarili. Ang mga hilig na ito ay galing sa lumang likas, hindi sa bago, at hindi sila dapat hayaang lumaki at umunlad, kundi sisirain nila ang iyong pakikisama sa Diyos. “Ang sinumang ipinanganak sa Diyos ay hindi gumagawa ng kasalanan,...sapagkat siya'y ipinanganak sa Diyos.” Ang bagong buhay na ibinigay sa kanya ay buhay na

walang hanggan. Nananatili ito sa kanya, at hindi siya maaaring magpatuloy sa kasalanan dahil siya'y ipinanganak sa Diyos.

Ang ikasampung talata ang nagbubuod ng lahat: “Dito nahahayag ang mga anak ng Diyos, at ang mga anak ng diyablo: ang sinumang hindi gumagawa ng katuwiran ay hindi sa Diyos, ni ang hindi umiibig sa kanyang kapatid.” Kailangan nating harapin ang katotohanang may dalawang pamilya. Nagsasalita ang mga tao tungkol sa pagiging Ama ng Diyos sa lahat at sa pagkakapatiran ng lahat ng tao, at gusto nilang paniwalain tayo na lahat ng tao ay itinuturing ng Diyos na Kanyang mga anak. Pero ang ating mapalad na Panginoong Jesu-Cristo mismo ang nagturo ng kabaligtaran. Ano ang ibig Niyang sabihin nang sabihin Niya sa mga Fariseo, “Kayo'y sa inyong amang diyablo, at ang mga [gawa] ng inyong ama ang inyong gagawin”? (Juan 8:44) Ano ang ibig Niyang sabihin nang sabihin Niya kay Nicodemo, “Malibang ang tao ay ipanganak na muli, hindi niya makikita ang kaharian ng Diyos”? (Juan 3:3) Tatlo't kalahating taong lumakad si Juan kasama ng Panginoon, at tinanggap ang Kanyang patotoo nang higit marahil kaysa sa iba, at ilang ulit siyang tinukoy sa Ebanghelyo ni Juan bilang “ang alagad na minamahal ni Jesus.” Isinulat niya ang kanyang Sulat noong matanda na siya, at tinipon ang mga itinuro sa kanya ng Panginoon at ang mga naranasan niya sa paglipas ng mga taon. Ang sinabi niya ay parang ganito, “Narito ang dalawang pamilya. Ang pamilyang umiibig sa Diyos at natutuwa sa katuwiran ay ang pamilya ng Diyos. Pero ang pamilyang namumuhi, nananakit, at umiibig sa kasalanan at kasamaan ay ang pamilya ng diyablo.”

Hamunin natin ang sarili nating puso. Harapin natin nang tapat ang tanong na ito sa harapan ng Diyos. Binago na ba ako ng

biyaya ng Diyos? Kung talagang ligtas tayo, makikita natin ang sagot sa talata 14: “Alam natin na tayo’y lumipat na mula sa kamatayan tungo sa buhay, sapagkat iniibig natin ang mga kapatid. Ang hindi umiibig sa kanyang kapatid ay nananatili sa kamatayan.”

Pag-ibig, ang Patunay ng Buhay na Mula sa Diyos (1 Juan 3:11-24)

Ito ang pabalitang narinig ninyo mula pa sa pasimula, na tayo’y mag-ibigan sa isa’t isa” (3:11). Ilang ulit na nating napansin na ang pananalitang ito, “Mula pa sa pasimula,” ay tatak ng Sulat ni Juan. Sa panahong sinisikap ng mga tao na magpasok ng mga maling aral at ipalusot ang mga ito sa mga taong walang kamalay-malay bilang Cristianismo, gayong ang totoo ay mga aral ng mga demonyo, tinawag ng apostol ang mga Cristiano pabalik sa itinuro sa kanila mula pa sa pasimula. Binigyang-diin niya ang turo ng ating Panginoong Jesus at ng mga sumunod agad sa Kanya, ang mga apostol.

May tatlong magkakaibang salita para sa *pag-ibig* sa wikang Griyego. Ang isa sa mga salitang ito ay hindi kailanman ginamit sa Bagong Tipan. Ito ang salitang *eros*. Ang salitang ito rin ang pangalan ng katumbas na Griyego ni Cupid. Ayon sa mitolohiyang Romano, si Cupid ay anak ni Venus, ang diyosa ng makalamang pag-ibig at pisikal na kagandahan. Sa mga Griyego, Aphrodite ang pangalan ng diyosa, at Eros ang kanyang anak. Ang salitang ito para sa pag-ibig ay hindi kailanman ginamit sa Bagong Tipan, marahil dahil naging marumi na ito sa mga Griyego. Tila ba binantayan ng Espiritu Santo ng Diyos ang mga pahina ng Bagong Tipan, at para bang sinabi, “Huwag ninyong dungisan ang mga pahinang ito ng isang salitang naging napakababa na.”

Ang iba pang salita para sa pag-ibig ay *phileo* at *agapao*. Ang *phileo* ay nangangahulugang pagmamahal o pakikipagkaibigan—ang uri ng pag-ibig na nadarama ng mababait na tao para sa isa't isa. Madalas gamitin ang salitang ito sa Bagong Tipan. Ginamit ito tungkol sa Diyos sa isang lugar—"Ngunit nang mahayag ang kagandahang-loob ng Diyos na ating Tagapagligtas, at ang Kanyang pag-ibig sa tao, hindi dahil sa mga gawa ng katuwiran na ating ginawa, kundi ayon sa Kanyang awa ay iniligtas Niya tayo, sa pamamagitan ng paghuhugas ng muling pagsilang at ng pagbabago ng Espiritu Santo (Tito 3:4-5). Ang "Pag-ibig...sa tao" ay iisang salita lamang sa orihinal. Ito talaga ang ating salitang *philanthropy*. Sa madaling salita, nahayag ang *philanthropy* ng Diyos sa pagsusugo Niya sa Kanyang Anak. Karaniwan, ang *phileo* ang salitang ginagamit para sa pag-ibig ng magkaibigan, magkapatid na lalaki, magkapatid na babae, mag-asawa, at kung minsan ay ng mga Cristiano sa isa't isa. Pero hindi ito ginagamit sa kahulugang ginagamit ang salitang *agapao*. Ang salitang ito ay nangangahulugan ng pag-ibig na mula sa Diyos.

Ang Diyos ay *agape*. Siya mismo ay pag-ibig sa Kanyang mismong diwa, at "ang nananahan sa pag-ibig [sa kahulugang ito], ay nananahan sa Diyos" (1 Juan 4:16). Ang pinakamataas na pag-ibig na ito na mula sa Diyos—ang pag-ibig na *agape*—ang inilalagay sa harap natin sa bahaging ito ng Sulat. Ang pag-ibig na ito ang patunay ng bagong likas, ang katibayan na tayo'y binago na.

Ang isang dakilang utos na iniatang sa atin ng ating Panginoong Jesus ay ang mag-ibigan tayo sa isa't isa gaya ng pag-ibig Niya sa atin—hindi makasarili, sa paraang tulad ng sa Diyos, tulad ng kay Cristo. "Hindi gaya ni Cain, na sa masama,

at pinatay ang kanyang kapatid. At bakit niya pinatay ito? Sapagkat masasama ang kanyang mga gawa, at matuwid ang sa kanyang kapatid” (3:12). Inudyukan si Cain ng selos at inakit ng inggit. Napakasama ng kasalanang ito. Sinasabi ng Kasulatan na ang selos ay “malupit na gaya ng libingan” (Awit ni Solomon 8:6). Huwag mong hayaang magkimkim ng selos ang puso mo. Pigilan mo ito agad. Pumunta ka kaagad sa harapan ng Diyos at ipahayag ito, at hilingin mong punuin ka Niya ng Kanyang sarili upang wala na itong lugar. Nakakita na ako ng selos sa mga manggagawang Cristiano at nadama ko na rin ito sa sarili kong puso kaugnay ng ibang mga mangangaral. May isang taong may mensahe mula sa Diyos at ibinibigay niya ito sa kapangyarihan ng Espiritu Santo, pero ang isa naman ay hindi matanggap na mas pinahalagahan ang mensahe ng kanyang kapatid kaysa sa kanya. Nahuhulog siya sa kapangyarihan ng kasalanang ding nagtulak kay Cain na patayin ang kanyang kapatid na si Abel. Nakita ko na rin ito sa mga umaawit, sa mga guro sa Sunday school, at maging sa mga naglilingkod sa pangangailangang pang-araw-araw ng mga banal.

Natatandaan ko ang isang salu-salo ng pakikisama kung saan dalawang mababait na kapatid na babae ang ayaw mag-usap ni magtinginan man dahil nalaman ng isa na mas pinahalagahan ang mga pagsisikap ng isa kaysa sa kanya. Napakasamang bagay ng selos! Walang lugar para rito sa pag-ibig o sa bagong likas. Saanman mo ito makita, ito ay katibayan lamang ng isang usbong mula sa lumang likas na kailangang gupitin at putulin. Talagang ang selos ay malupit na gaya ng libingan. Dahil dito, pinagpupunit-punit ng mga tao ang pangalan ng isa’t isa at gumagawa ng sukdulang paraan upang maliitin at hamakin ang iba. Nakapagtataka na tayong mga Cristiano, na kinamumuhian ng sanlibutan at kaunti lamang

ang bilang, ay papayag pang magkimkim ng ganitong di-mabubuting damdamin sa isa't isa.

May kuwento tungkol kay Nelson na, habang nakahanay ang kanyang mga barko para sa labanan sa harap ng hukbong-dagat ng mga Olandes, ay nakakita ng dalawang opisyal na Ingles na nag-aaway. Pumagitna siya at itinulak sila palayo sa isa't isa. Itinuro niya ang mga barko ng Holland at sinabi, “Mga ginoo, naroon ang inyong mga kaaway!” Kung talaga lamang mag-iibigan ang mga Cristiano sa isa't isa, hindi na tayo maaabala kung kamuhian man tayo ng sanlibutan. “Huwag kayong magtaka, mga kapatid ko, kung kayo'y kinamumuhian ng sanlibutan. Alam natin na tayo'y lumipat na mula sa kamatayan tungo sa buhay, sapagkat iniibig natin ang mga kapatid. Ang hindi umiibig sa kanyang kapatid ay nananatili sa kamatayan” (1 Juan 3:13-14). Alam ba nating lumipat na tayo mula sa kamatayan tungo sa buhay dahil tama ang ating paniniwala, dahil tayo'y mga fundamentalist, dahil tayo'y masisigasig na manggagawang Cristiano, o dahil bukas-palad tayong nagbibigay sa misyon o sa gawain ng Panginoon? Hindi. “Alam natin na tayo'y lumipat na mula sa kamatayan tungo sa buhay, sapagkat iniibig natin ang mga kapatid.” Iniibig natin sila sa kahulugang mula sa Diyos—sa pamamagitan ng agape.

Mahal na kaibigan, kung wala sa iyo ang patotoong iyan, mabuting simulan mo nang suriin ang pundasyon ng iyong pagpapahayag bilang Cristiano. “Alam natin na tayo'y lumipat na mula sa kamatayan tungo sa buhay, sapagkat iniibig natin ang mga kapatid.” Noong hindi pa tayo mananampalataya, ang ilan sa atin ay hindi gaanong mahal ang mga Cristiano. Natatandaan ko ang ilang lalaking Cristiano na dumadalaw sa aming tahanan noong bata pa ako. Mga istriktong matatandang

Scotsman sila, at sasabihin nila, “Harry, iho, ipinanganak ka na bang muli?” Hindi ko alam ang isasagot ko, kaya kinamumuhian ko sila! Pagkatapos isang araw ay dumating ang Diyos sa biyaya at iniligtas ang aking kaluluwa. Halos hindi na ako makapaghintay na makita ang ilan sa kanila at sabihing, “Salamat sa Diyos, ligtas na ako!” Napakalaki ng pagbabagong dulot ng muling pagsilang. Ang maipanganak na muli, ang magbalik-loob sa Diyos, ay tunay na bagay. Ito ang pagbibigay ng isang bago at banal na likas mula sa Diyos, na ang mismong diwa ay pag-ibig.

“Ang sinumang napopoot sa kanyang kapatid ay mamamatay-tao: at alam ninyo na walang mamamatay-tao na may buhay na walang hanggan na nananatili sa kanya” (3:15). Ang bagay ring nagtutulak sa iyo na mapoot sa iyong kapatid ang nagbubunga ng kasalanang pagpatay. Maaaring hindi pa ito umaabot doon. Narinig ko ang isang babaing nagsasabing Cristiano siya na nagsasalita tungkol sa isa pang babae, at habang nakatiim ang kanyang mga ngipin, sinabi niya, “Sana’y mamatay na siya.” Iyan ay pagpatay! Iyan ang nagdadala sa mga tao sa silya elektrika. “Ang sinumang napopoot sa kanyang kapatid ay mamamatay-tao: at alam ninyo na walang mamamatay-tao na may buhay na walang hanggan na nananatili sa kanya.” “Pero,” sabi mo, “narinig mo iyan mula sa isang babaing Cristiano?” Oo, pero sandali lamang iyon, nang hayaan niyang mangibabaw ang lumang likas. Di nagtagal ay hinatulan niya ito at inalis. Kapag nawalan ng ugnayan sa Diyos ang mga Cristiano, maaaring lumabas ang lumang laman, o ang makalamang pag-iisip. Pero tinatahanan sila ng Espiritu Santo, at di magtatagal ay gagawin Niya silang lubhang miserable, at hahatulan nila ang kanilang kasalanan at papatayin ito. Walang sinumang sadyang nagpapatuloy sa mga kasalanang ito ang may karapatang

tawagin ang sarili na anak ng Diyos. Walang sinumang nakikilala sa pagkapoot ang may buhay na walang hanggan na nananatili sa kanya. Walang mamamatay-tao ang may buhay na walang hanggan, at ang poot ang ugat ng pagpatay. Hindi ito nangangahulugang hindi na maaaring maligtas ang isang tunay na mamamatay-tao. Ang ibig sabihin nito ay kung maligtas siya, hindi na siya mamumuhay sa poot.

“Dito natin nakikilala ang pag-ibig ng Diyos, sapagkat ibinigay Niya ang Kanyang buhay para sa atin: at dapat din nating ibigay ang ating buhay para sa mga kapatid” (3:16). Mapapansin mo na ang mga salitang “ng Diyos” ay naka-italiko sa King James version. Sinasabi ni Juan na kung gusto nating maunawaan kung ano ang pag-ibig na mula sa Diyos, kailangan nating tingnan ang halimbawa ni Cristo. Nakikilala natin kung ano ang pag-ibig dahil, “Ibinigay Niya ang Kanyang buhay para sa atin: at dapat din nating ibigay ang ating buhay para sa mga kapatid”—ibig sabihin, kung gusto mong malaman kung ano ang ibig sabihin ng pag-ibig na mula sa Diyos, si Cristo ang halimbawa. Bilang Cristiano, ang nahayag kay Cristo ay dapat ding mahayag sa iyo. Dapat ay handa kang ibigay ang buhay mo para sa iba, na tiisin ang anumang uri ng hirap upang makatulong at makapagpala ka sa iba.

Maraming taon na ang nakaraan, noong ako'y isang opisyal ng Salvation Army, si General William Booth ay nasa London. Matanda na siya at bulag. Umasa silang makadalo siya sa isang malaking kongreso, pero may dumating na balitang hindi siya makararating. Kaya humingi sila ng isang liham mula sa kanya —isang mensaheng mababasa sa mga opisyal na nagkakatipon —pero walang dumating na liham. Habang nagaganap ang kongreso, may isang batang lalaking lumakad sa pasilyo dala

ang isang sobre. Ibinigay ito sa opisyal na nangangasiwa, at habang itinataas niya ito ay sumigaw siya, “Isang mensahe mula kay General Booth!” Binuksan niya ito, at sinabi, “Mga kasama, iisang salita lamang ang laman nito—’Others’ (Ang iba).” Iyon lang. Iyon ang ipinamuhay ng matandang lalaki, at iyon ang nais niyang itanim sa puso ng mga sumusunod sa kanya. Sa totoo lang, iyan lamang ang masayang buhay. Ang pinakamiserableng tao ay iyong mga nagsisikap na makuha ang pinakamabuti para sa kanilang sarili, samantalang ang pinakamasasayang tao ay iyong mga nagbibigay nang pinakamarami, nagsasakripisyo nang pinakamarami, at nagbubuhos ng kanilang sarili nang pinakamarami para sa ikapagpapala ng iba. May tunay na kagalakan sa pagbibigay ng sariling buhay para sa mga kapatid. Lagi namang may magsasabing, “Sobra ka nang magtrabaho; hindi mo dapat gawin ito, at hindi mo dapat gawin iyan.” Laging maraming tenyente ang diyablo na magsasabing, “Mag-ingat ka; mas mahalaga ang kalusugan mo.” Sampung libong ulit na mas mabuting maubos para kay Jesus sa pagpapala sa iba, at marinig ang “Mabuti ang ginawa mo, mabuti at tapat na lingkod,” kaysa humarap sa Hukuman ni Cristo at magbigay-sulit sa isang buong buhay ng pagkamakasarili.

“Ngunit ang sinumang may mga ari-arian ng sanlibutang ito, at nakikitang nangangailangan ang kanyang kapatid, at isinasara ang kanyang puso ng habag sa kanya, paanong nananahan sa kanya ang pag-ibig ng Diyos?” (3:17) Sinasabi mo ba sa sarili mo, “Alam kong nangangailangan siya, pero kung nag-ipon lang siya ng pera gaya ko, hindi sana siya nagigipit nang ganyan,” o “Alam kong luma at sira-sira na ang damit niya, pero kung inaalagaan lang niya ito gaya ng pag-aalaga ko sa akin, hindi sana siya ganyan ang itsura”? Nababasa natin sa Santiago

2:16 ang tungkol sa mga nagsasabi sa nangangailangan, “Humayo kayong payapa, mangagpainit kayo at magpakabusog, gayong hindi ninyo sila binibigyan ng mga bagay na kailangan ng katawan; ano ang pakinabang?” Nakatingin ang Diyos mula sa itaas at tinatandaan Niya ang lahat ng ito, at balang araw ang taong tumatanggi sa mga dukha ng Diyos ay magiging dukha rin. Marahil hindi dukha sa pera sa paraang naging dukha ang isa, pero darating ang panahon ng malaking pangangailangan, at lalapit siya sa Diyos at magsisimulang tumawag sa Kanya sa oras na iyon ng kagipitan, at magtataka siya kung bakit tila tahimik ang langit sa itaas niya.

“Mumunting mga anak, huwag tayong umibig sa salita, ni sa dila lamang; kundi sa gawa at sa katotohanan. At dito natin malalaman na tayo'y sa katotohanan, at mapapanatag ang ating puso sa harapan Niya. Sapagkat kung hinahatulan tayo ng ating puso, ang Diyos ay lalong dakila kaysa sa ating puso, at nalalaman Niya ang lahat ng bagay” (1 Juan 3:18-20). Kung sa lihim ng ating puso at sa harapan ng Diyos ay sinasabi ng ating budhi, “Alam mong naging makasarili ka at walang konsiderasyon, hindi ka kumilos sa pag-ibig o nagpakita ng Espiritu ni Cristo,” tandaan mo na “kung hinahatulan tayo ng ating puso, ang Diyos ay lalong dakila kaysa sa ating puso, at nalalaman Niya ang lahat ng bagay.” Pagkatapos ay mababasa natin, “Mga minamahal, kung hindi tayo hinahatulan ng ating puso, may pagtitiwala tayo sa Diyos. At anumang ating hingin ay tinatanggap natin sa Kanya, sapagkat tinutupad natin ang Kanyang mga utos, at ginagawa natin ang mga bagay na kalugud-lugod sa Kanyang paningin” (21-22). Nakuha mo ba ang ipinahihiwatig? Kapag hindi ka tumatanggap mula sa Kanya, baka panahon na para itanong, “Hinahatulan ba ako ng aking puso? Malaki ang pangangailangan ko, pero tila hindi ito

tinutugunan ng Diyos. May lumapit ba sa akin sa kanilang pangangailangan, at nabigo ba akong tugunan sila? Dumaing ako sa Diyos sa kalaliman ng aking dalamhati at kalungkutan, pero tila hindi Siya nakikinig. May dumaing ba sa akin sa kanilang dalamhati at kalungkutan, at tumanggi ba akong makinig?” “Anumang ihasik ng tao, iyon din ang kanyang aanihin” (Galacia 6:7). Lubhang praktikal ang Cristianismo. Maaari nating itanong, “Hindi ba’t totoo na ang lahat ng sumasampalataya sa Panginoong Jesu-Cristo ay maliligtas?” Oo. Pero nakikilala natin ang tunay na pananampalataya sa mga gawa nito ng pag-ibig. Huwag mong kalilimutan iyan. Kung lumapit tayo sa Kanya sa panalangin at walang naging sagot, ang lihim ng ating hindi nasagot na panalangin ay nasa sarili nating puso. Marahil ay naging makasarili tayo at walang pakialam sa pangangailangan ng iba. “At ito ang Kanyang utos, Na tayo’y sumampalataya sa pangalan ng Kanyang Anak na si Jesu-Cristo, at mag-ibigan tayo sa isa’t isa, gaya ng iniutos Niya sa atin. At ang tumutupad ng Kanyang mga utos ay nananahan sa Kanya, at Siya sa kanya. At dito natin nalalaman na Siya’y nananatili sa atin, sa pamamagitan ng Espiritung ibinigay Niya sa atin” (1 Juan 3:23-24). Ang Espiritu Santo ay ang Espiritu “ng kapangyarihan, at ng pag-ibig, at ng mahusay na pag-iisip” (2 Timoteo 1:7), at kapag Siya’y nananahan sa mananampalataya at naghahari sa kanya, ang mananampalatayang iyon ay lumalakad sa pag-ibig at ipinapakita ang kagandahang-loob ng Diyos sa kanyang mga kapatid.

1 Juan, Kabanata 4: Namumuhay sa Pag-ibig ng Diyos

Si Jesu-Cristo na Naparito sa Laman (1 Juan 4:1-6)

Kinikilala ng Kasulatan na may isang daigdig ng mga espiritung hindi nakikita, at sa daigdig na iyon ay may mabubuti at may masasamang espiritu. Tungkol sa mga anghel ay nasusulat, “Ginagawa niyang mga espiritu ang kanyang mga anghel, at ang kanyang mga lingkod ay ningas ng apoy.” May tiyak na paglilingkod ang mabubuting espiritung ito sa bayan ng Diyos dito sa lupa, sapagkat nababasa natin, “Hindi бага silang lahat ay mga espiritung tagapangasiwa, na sinugo upang mangaglingkod sa kapakanan ng mga magiging tagapagmana ng kaligtasan?” (Hebreo 1:7, 14). Ang kanilang paglilingkod ay may kinalaman sa mga pagpapala sa buhay na ito, hindi sa pagbubukas ng mga katotohanang espirituwal. May isa pang Espiritu na mas dakila kaysa sa lahat ng nilikhang espiritu, at ang gawain Niya ay akayin tayo sa buong katotohanan—iyan ang Espiritu Santo ng Diyos. Bilang mga mananampalataya, hindi tayo dapat umasa sa mga anghel para sa paggabay at pang-unawa, kundi sa Mang-aaliw, ang Espiritu Santo. Ang ikatlong persona ng Trinidad na ito ay dumating sa sanlibutan upang kunin ang mga bagay ni Cristo at ibukas ang mga iyon sa atin.

Sa kabilang dako, may isang kaharian ng masasamang espiritu. Sinasabi sa atin sa Efeso 6:12 na “ang ating pakikibaka ay hindi laban sa laman at dugo, kundi laban sa mga pamunuan, laban sa mga kapangyarihan, laban sa mga namamahala sa kadiliman ng sanlibutang ito, laban sa mga espiritu ng kasamaan sa mga dakong kaitaasan.” Maaaring ang isang tao ay lubos na nasa

ilalim ng pamamahala ng Espiritu Santo kaya nagagamit Niya ang taong iyon upang ikalat nang makapangyarihan ang katotohanan ng Diyos. Gayundin naman, maaaring ang isang tao ay nasa ilalim ng pamamahala ng masasamang espiritu, at magturo ng kasinungalingan sa halip na katotohanan. Kapag nasa ilalim siya ng kanilang pamamahala, sisikapin niyang ilayo ang mga tao sa mensaheng inihayag ng Diyos sa Kanyang Salita, at dalhin sila sa pagkaalipin sa ilang anyo ng kamalian. Kaya mahalaga na marunong tayong kumilala sa pagitan ng espiritu ng katotohanan at ng espiritu ng kamalian.

Noong mga unang araw ng iglesyang Cristiano, may mga taong pumapasok sa mga kapulungan, na nagsasabing sila ay nagsasalita sa pamamagitan ng Espiritu ng Diyos, pero nagtuturo ng isang bagay na salungat sa malinaw na sinasabi ng Salita ng Diyos. Kaya isinulat ni Juan, “Huwag kayong maniwala sa bawat espiritu, kundi subukin [o suriin] ninyo ang mga espiritu kung sila ay sa Diyos.” Pero paano natin sila susubukin? Pag-aralan ang Kasulatan upang makita kung ang sinasabi nila ay ayon sa inihayag sa Biblia, sapagkat ito ay ibinigay sa pamamagitan ng kinasihan ng Diyos. “Ang mga banal na tao ng Diyos ay nagsalita ayon sa pagkakilos sa kanila ng Espiritu Santo” (2 Pedro 1:21). Kaya walang sinumang tunay na nagsasalita sa pamamagitan ng Espiritu Santo ang magtuturo ng anumang sumasalungat sa pahayag na iyon.

Napakahalaga rin ng paalala ni Juan sa ating panahon, sapagkat marami pa rin ang nagsasabing ipinaliliwanag nila ang mensahe ng Diyos sa tao, at nagsasabing sila ay nasa ilalim ng pamamahala ng Espiritu Santo, pero ang totoo ay masasamang espiritu ang namamahala sa kanila. Nagsasalita sila ng mga bagay na hindi nila dapat sabihin. Sinasabi ng Kasulatan na

dahil sa salapi ay maraming bulaang propeta ang lumabas sa sanlibutan. Ang propeta ay hindi lamang ang taong naghuhula ng hinaharap, kundi ang taong lumalapit sa tao na may dalang mensahe mula sa Diyos. “Ang nanghuhula ay nagsasalita sa mga tao sa ikatitibay, at sa ikapangangaral, at sa ikaaaliw” (1 Corinto 14:3). Kaya kapag may dumating na nagsasabing siya ay sugo ng Diyos, kailangan siyang subukin sa pamamagitan ng Salita ng Diyos.

Ang pagsubok ay ibinigay sa 1 Juan 4:2-3, “Dito ninyo nakikilala ang Espiritu ng Diyos: Ang bawat espiritu na nagpapahayag na si Jesu-Cristo ay naparito sa laman ay sa Diyos: At ang bawat espiritu na hindi nagpapahayag na si Jesu-Cristo ay naparito sa laman ay hindi sa Diyos: at ito ang espiritu ng antikristo, na inyong narinig na darating; at ngayon ay nasa sanlibutan na.” Pansinin kung gaano kasimple ang pagsubok na ito.

Ipinahahayag ba ng isang tao na si Jesu-Cristo ay naparito sa laman, o itinatanggi niya ang dakilang doktrina ng pagkakatawang-tao? Kung ipinahahayag ng isang tao ang pagkakatawang-tao, siya ay sa Diyos. Hindi ibig sabihin nito na ang lahat ng iba pa niyang itinaturo ay tiyak na ayon sa Kasulatan, pero nasa tamang pundasyon siya kung ipinahahayag niya ang pagkakatawang-tao ng ating Panginoong Jesu-Cristo.

Nagsisimula tayo—ang buong pananampalatayang Cristiano ay nagsisimula—sa pagkakatawang-tao, hindi sa isang *apotheosis*. Ayaw ko sanang gamitin ang teolohikal na salitang ito, dahil baka nagtataka ang ilan sa inyo kung ano ang ibig sabihin nito. Pero napakagamit nitong salita, at tuwirang kasalungat ng salitang *pagkakatawang-tao*. Ang salitang *apotheosis* ay mula sa dalawang salitang Griego, ang isa ay nangangahulugang “mula

sa,” at ang isa ay “diyos” o “ang pagka-Diyos.” Kaya kapag sinabi nating apotheosis, ang tinutukoy natin ay isang taong lubos na nasa ilalim ng impluwensiya mula sa Diyos—isang taong ginawang diyos. Maraming ministro at guro ngayon ang nagtuturo na ang ating Panginoong Jesu-Cristo ay isang kahanga-hangang kabataan, isang batang ipinanganak sa sanlibutang ito na sa maraming bagay ay nakahihigit sa ibang bata, isang henyo sa relihiyon, na mula pa sa pagsibol ng kanyang kamalayan ay lasing na sa Diyos. Ang tanging direksiyon daw ng kanyang buhay ay ang mas malalim na pagkakilala sa Diyos. Lagi raw siyang umaabot sa Diyos. Itinuturo nila na si Jesus ay laging nasa ilalim ng impluwensiya ng Diyos at lubos na nakababad sa Kanya kaya sa bandang huli ay naging katulad Niya. Kaya raw sa kay Jesu-Cristo ay nakikita natin ang Diyos na nahayag. Iyan ang *apotheosis*, at iyan ang karaniwang itinuturo ng mga tinatawag na modernista. Itinatangi nila ang pagkakatawang-tao at pinaninindigan ang apotheosis. Hindi itinuturo ng Salita ng Diyos ang apotheosis, kundi ang pagkakatawang-tao.

Ano ang ibig nating sabihin sa pagkakatawang-tao? Ang ibig nating sabihin ay ang Diyos, na umiiral mula sa walang hanggan sa tatlong persona, Ama, Anak, at Espiritu Santo, ay nagnais na magpakilala sa mga tao, at pasanin ang kasalanan at kasamaan ng tao, at sa gayon ay gumawa ng ganap na pagtubos para sa mga ito. Siya ay nagpakababa sa biyaya sa persona ng Anak upang makiisa sa sangkatauhan, at nagkatawang-tao sa pagkuha ng laman at dugo. Pero tandaan, ang Diyos ang gumawa niyan. Ang sanggol sa Bethlehem ay hindi lamang isang kahanga-hangang bata na ipinanganak na may malalim na hilig sa relihiyon, kundi ang sanggol na iyon ay ang Diyos Anak. Ang Diyos ang nagpakababa sa biyaya upang

manahan sa sinapupunan ng birhen, at ipinanganak sa sanlibutang ito bilang tao. Pero hindi Siya tumigil kahit sandali na maging Diyos. “Ang bawat espiritu na nagpapahayag na si Jesu-Cristo ay naparito sa laman ay sa Diyos.” Hindi na si Jesu-Cristo ay nagsimulang umiral nang Siya ay ipanganak sa sanlibutan, kundi Siya ay *naparito*—mula saan?—mula sa Langit. Ito ang pagkakatawang-tao, at ang bawat espiritu na nagpapahayag nito ay sa Diyos.

Napag-isip-isip mo na ba kung gaano kahanga-hanga ang pananalitang ito, “Si Jesu-Cristo ay naparito”? Ikaw ay *ipinanganak* sa sanlibutan; wala kang pag-iral bago ka ipinaglihi. Sa tula, itinatanong natin,

Saan ka nanggaling, mahal na sanggol?

Mula sa kung saan-saan, dito ka napasugod.

Saan mo nakuha ang matang kay bughaw?

Galing sa langit nang ako’y dumungaw.

Pero tula lamang iyan. Ikaw ay *nagsimula* rito sa lupa.

Nagkaroon ka ng pag-iral nang ipanganak ka ng iyong mga magulang. Pero si Jesus ay hindi nagsimulang umiral nang Siya ay ipanganak sa kuwadra at ihiga sa sabsaban. Siya ay dumating mula sa pinakamataas na kaluwalhatian ng Langit pababa sa sanlibutang ito upang maging Tagapagligtas ng sanlibutan. Siya na mas mataas kaysa sa lahat ng anghel—Siya, ang lumikha sa kanila—ay ginawang mababa nang kaunti kaysa sa maluluwalhating nilalang na ito upang, sa biyaya ng Diyos, ay malasap Niya ang kamatayan para sa bawat tao.

Maaaring sabihin ng mga tao na pinararangalan nila Siya habang nagtuturo ng apotheosis. Maaaring sabihin nilang mataas ang tingin nila sa Kanya sa pagtawag sa Kanya na

pinakadakilang henyo sa relihiyon na nakilala ng sanlibutan. Maaari pa nga silang umabot sa sinabi ng Pranses na di-mananampalataya na si Renen, na nagsabing, “Mula ngayon ay wala nang taong makapagtatangi sa pagitan Mo at ng Diyos.” Pero ang ibig lamang sabihin ni Renen ay si Jesus, isang tao, ay naging lubhang kawangis ng Diyos kaya nakita natin ang Diyos na nahayag sa Kanya. Hindi iyan ang pagkakatawang-tao. Ang dakilang katotohanan ay “ang Diyos ay na kay Cristo, na ipinakikipagkasundo ang sanlibutan sa kanyang sarili, na hindi ibinibilang sa kanila ang kanilang mga pagsalangsang, at ipinagkatiwala sa amin ang salita ng pakikipagkasundo” (2 Corinto 5:19). “Dakila ang hiwaga ng kabanalan: Ang Diyos ay nahayag sa laman, inaring-ganap sa Espiritu, nakita ng mga anghel, ipinangaral sa mga Gentil, sinampalatayanan sa sanlibutan, tinanggap sa kaluwalhatian” (1 Timoteo 3:16). Ito ang pagpapahayag ng Cristiano. Maaaring sabihin ng mga tao na pinararangalan nila si Jesus sa pagkilala sa Kanya bilang pinakamakapangyarihan sa mga makapangyarihan, pinakadakila sa lahat ng dakilang tao sa sanlibutan, pinakakahanga-hanga sa lahat ng guro ng moralidad, pero ang totoo ay ibinababa lamang nila Siya maliban kung kilalanin nila Siya bilang Diyos na nasa lahat. Si Jesus ay Diyos na naparito sa laman.

Ang pagtanggì sa saligang doktrinang ito ay ang espiritu ng antikristo. Pansinin, kahit ang pagtanggìng ito ay sabihin sa bastos o mangmang na pananalita, o iharap sa magagandang salita, ito ay pagtanggì pa rin sa pagkakatawang-tao. Ang isipin si Jesus bilang sinuman maliban sa Diyos—ang Manlilikha na naging tao para sa ating pagtubos—ay pagtanggì sa katotohanan tungkol sa Kanya na inihayag sa Aklat na ito at iyan ang espiritu ng antikristo.

Bumaling ang apostol sa mga mananampalataya na may salita ng babala, at sinabi, “Kayo ay sa Diyos, mumunting anak, at sila’y inyong napagtagumpayan: sapagkat lalong dakila ang nasa inyo kaysa sa nasa sanlibutan” (1 Juan 4:4). Wala sa atin ang magiging ganito kung hindi dahil sa gawain ng Espiritu Santo. Hindi nagkataon lamang na ang isang tao ay naniniwala sa pagka-Diyos ni Jesus at ang isa naman ay hindi. Walang taong kikilala sa Kanya bilang Diyos na nagkatawang-tao maliban sa pagliliwanag ng Espiritu Santo. Kahit sa isip lamang ito kilalanin ng mga tao, ginagawa nila iyon dahil niliwanagan ng Diyos ang kanilang isip. Pero kapag ang mga tao ay yumuyuko sa paanan ng Tagapagligtas at kinikilala Siya bilang kanilang Panginoon at Manunubos, iyan ang gawain ng Espiritu Santo ng Diyos na binibihag ang kanilang puso para sa Kanyang sarili. Mula sa sandaling iyon, Siya na ang nananahan sa kanila at umaakay sa kanila sa mas buo at mas malinaw na liwanag at nagbibigay sa kanila ng kakayahang magtagumpay. Walang ipinagmamalaki ang mananampalataya para sa kanyang sarili, kundi ibinibigay ang buong kaluwalhatian sa Diyos dahil niliwanagan siya nito at iniligtas ang kanyang kaluluwa.

Dito nagsisimula ang aking pananagutan. Nililiwanagan ng Espiritu ng Diyos ang isip at ginigising ang budhi, at sumusunod ako ayon sa Kanyang pag-akay, hanggang sa ako ay madala sa ganap na pagtanggap at pagkilala kay Jesu-Cristo bilang Tagapagligtas at Panginoon. Ang taong sumusunod sa pag-akay ng Espiritu Santo ng Diyos ay tiyak na makakakita kay Jesu-Cristo bilang ang Diyos Anak na naging tao para sa ating pagtubos. Sa mga mananampalatayang ito sinabi ni Juan, “Kayo ay sa Diyos.” Kapag sinasabi nating sumasampalataya sa Panginoong Jesu-Cristo, mas higit pa ang ibig nating sabihin kaysa sa basta pagtanggap ng isang doktrina tungkol sa pagka-

Diyos ni Jesu-Cristo. Kung kinikilala ko si Jesu-Cristo bilang Diyos, utang ko sa Kanya ang katapatan ng aking puso at buhay, at kapag ako ay naakay na ng Espiritu ng Diyos na magtiwala sa Kanya nang ganoon, iyan ang gumagawa sa akin na Cristiano.

Ang sumampalataya sa Kanya ay ang magtiwala sa Kanya. Maaari kang tumayo sa tabi ng dagat habang tinitingnan ang isang malaking barkong nakaangkla, at sabihing, “Naniniwala akong napakagandang barko niyan. Naniniwala akong matibay iyan sa dagat at maayos ang mga tauhan. Naniniwala akong madadala ako niyan sa mahabang paglalakbay.” Maaari mong paniwalaan ang lahat ng iyan, pero kung hindi ka sasakay sa barkong iyon, hinding-hindi ka niyon madadala roon.

Gayundin, maaari mong paniwalaan sa isip ang nakasulat tungkol kay Jesu-Cristo, maaari mong tanggapin ang buong pahayag ng Kasulatan tungkol sa Kanya, pero malibang *ipagkatiwala mo ang iyong sarili sa Kanya*, hindi Siya kailanman magiging iyong Tagapagligtas at Manunubos. Kapag nagtiwala ka sa Kanya, papasok ka sa pamilyang ito na isinusulat ni Juan, at gagawin kang isa sa mga anak ng Diyos. Kaya masasabi tungkol sa iyo, “Kayo ay sa Diyos, mumunting anak.” Kapag tinalikuran mo ang sanlibutan at lumakad sa pagsunod sa Kanyang Salita, ikaw ay kaanib ng Kanyang pamilya, hindi dahil sa sarili mong lakas, kundi dahil sa Espiritu Santo na nananahan sa iyo, sapagkat “lalong dakila ang nasa inyo kaysa sa nasa sanlibutan.”

Ang mga tumatanggi sa pagka-Diyos ng ating Panginoon ay sa sanlibutan. Lagi silang tanyag sa paningin ng sanlibutan sapagkat “sila’y nagsasalita ng ayon sa sanlibutan, at sila’y pinakikinggan ng sanlibutan” (4:5). Lagi ring pagtatawanan ng

sanlibutan ang taong itinataya ang lahat para sa walang hanggan sa isang pahayag mula sa Diyos, at pararangalan nito ang taong nagsasabing, “Wala akong tinatanggap mula sa Diyos. Lubos akong umaasa sa sarili kong matinong pagpapasya.” Naiintindihan ng sanlibutan ang ganyang pananalita, sapagkat ang karunungan ng Diyos ay kamangmangan sa marurunong ng sanlibutan, pero “minagaling ng Diyos sa pamamagitan ng kamangmangan ng pangangaral [hindi, sa pamamagitan ng mangmang na pangangaral] na iligtas ang mga sumasampalataya” (1 Corinto 1:21). Ang mga ipinanganak sa Diyos ay may pang-unawang higit na malayo kaysa sa pang-unawa ng mundo.

Hindi pagmamataas ang nag-udyok kay Juan na sabihing, “Kami ay sa Diyos” (1 Juan 4:6). Ito ay katotohanang maaangkin niya at ng kanyang kapwa apostol dahil nagkaroon sila ng pribilehiyong makasama ang Panginoon sa loob ng tatlo at kalahating taon. Sinabi ni Juan tungkol kay Jesu-Cristo, “Ang Verbo ay nagkatawang-tao, at tumahan sa gitna natin (at nakita namin ang kanyang kaluwalhatian, kaluwalhati ang gaya ng sa bugtong na Anak ng Ama), na puspos ng biyaya at katotohanan” (Juan 1:14). Dahil kilalang-kilala nila Siya, nagkaroon si Juan ng di-mapasusubaliang patunay na si Jesus ay higit pa sa tao. Nang Siya ay mamatay, at bumangon nang matagumpay mula sa libingan, nakatagpo nila Siya bilang ang Muling Nabuhay at muling napatibay ang kanilang pananampalataya. Pagkatapos, nang bumaba ang Espiritu Santo noong Pentecostes at dalhin sa kanila ang mensahe na ang muling nabuhay na Cristo ay itinaas sa kanan ng Diyos, sila ay binigyan ng kapangyarihang humayo at ipangaral ang Ebanghelyo. Wala nang natirang alinlangan—naglaho ang

huling bakas ng di-paniniwala, at masasabi nila, “Alam namin na ‘kami ay sa Diyos.’”

“Ang nakakakilala sa Diyos ay nakikinig sa amin; ang hindi sa Diyos ay hindi nakikinig sa amin. Dito natin nakikilala ang espiritu ng katotohanan, at ang espiritu ng kamalian” (1 Juan 4:6). Ang sinumang nakakakilala sa Diyos ay makikinig sa Salita ng Diyos. Masusubok natin ang ating sarili sa pamamagitan niyan. Tinatanggap mo ba ang patotoong ibinigay sa Salita ng Diyos—ang patotoo mismo ng ating Panginoon? Ang sa Diyos ay nakikinig sa patotoong ito, at ang hindi sa Diyos ay tinatanggihan ito. Sinasabi ni Juan, “Dito natin nakikilala ang espiritu ng katotohanan, at ang espiritu ng kamalian.”

Napakapalad na bagay ang makilala ang Diyos ayon sa pagkahayag Niya sa Panginoong Jesu-Cristo. Napakaganda ring maunawaan na Siya ay lumapit nang ganito kalapit sa atin. Si Jesus, ang walang hanggang Banal—ang Isa na hindi kayang unawain ng ating kaawa-awa at may hangganang isip—ay naging tao upang makita natin sa Kanya ang Diyos na lubos na nahayag. Hindi ba nararapat na purihin at sambahin natin Siya?

Buhay at Pampalubag-loob kay Cristo (1 Juan 4:7-10)

Pagkatapos ng panaklong sa mga talata 1 hanggang 6 kung saan binalaan ang mga mananampalataya laban sa mga bulaang guro at masasamang espiritu na nagsisikap na ilayo kay Cristo ang puso ng bayan ng Diyos, bumalik ang apostol sa dati niyang paksa—ang pag-ibig na nagpapatunay sa likas na pagka-Diyos.

Kung natatandaan ninyo mula sa ating pag-aaral sa kabanata 3, may dalawang salita para sa pag-ibig na ginagamit sa Bagong Tipan—*phileo* at *agapao*. *Phileo* ay tumutukoy sa karaniwang

pagmamahal ng tao, bagaman minsan itong ginamit nang sabihing ang Diyos ay kaibigan ng tao. *Agapao* naman ay tumutukoy sa pagmamahal na lubos na di-makasarili, isang pag-ibig na nakikita sa buong kapuspusan nito sa Diyos mismo, at ipinakita ng ating Panginoong Jesu-Cristo rito sa lupa. Nang sabihin ng apostol, “Mga minamahal, mangag-ibigan tayo sa isa’t isa,” hindi lamang niya hinihikayat ang likas na pagmamahal, kundi ang nasa isip niya ay pag-ibig na mula sa Diyos. Bilang mga mananampalataya, ang pag-ibig ng Diyos ay ibinuhos sa ating mga puso ng Espiritu Santo. Dahil tayo ay may bago at banal na likas, at ipinanganak na muli, natural lamang sa mananampalataya sa Panginoong Jesus ang umibig. “Mangag-ibigan tayo sa isa’t isa: sapagkat ang pag-ibig ay sa Diyos” (4:7). Ang pag-ibig na ito ay ang paglitaw lamang ng banal na likas na itinanim Niya sa atin. Kung may makita kang taong nagtataglay ng pangalang *Cristiano* pero hindi makikitaan ng pag-ibig na mula sa Diyos, makatitiyak ka nang kaunti na ang taong iyon ay hindi pa ipinanganak na muli. Sa kabilang dako, mag-ingat ka sa padalos-dalos na paghatol, baka ikaw mismo ay hindi nakapagpapakita ng pag-ibig na mula sa Diyos.

“Ang bawat umiibig ay ipinanganak ng Diyos, at nakakakilala sa Diyos.” Hindi lamang ang bawat may likas na pagmamahal sa ama o ina o mga anak o kapatid na babae o lalaki, kundi ang bawat umiibig sa ganitong banal at di-makasariling paraan ang nagpapatunay na siya ay ipinanganak ng Diyos. Ipinanganak ka na ba ng Diyos? Nangangamba ako na napakaraming tao ang nasanay nang dumalo sa mga pagtitipon at makinig sa pagpapaliwanag ng Biblia, at hanggang sa isang antas ay nasisiyahan pa nga, pero hindi kailanman tumatagos sa kanilang kaluluwa ang kapangyarihan ng Salita ng Diyos.

Huwag nating kalimutan kailanman ang taimtim na salita ng ating Panginoong Jesu-Cristo, “Kailangan kayong ipanganak na muli.” Sinasabing si John Wesley ay paulit-ulit na nangangaral sa talatang ito, hanggang ang ilang tao ay nagsawa nang marinig ito at hinangad na sana ay ibang paksa naman ang gamitin niya. Minsan, pagkatapos niyang mangaral dito sa isang lugar na maraming beses na niyang pinangaralan nito, may nagtanong, “Ginoong Wesley, bakit napakadalas ninyong mangaral sa iisang talatang iyan, ‘Kailangan kayong ipanganak na muli?’” “Bakit?” bulalas ni Ginoong Wesley. “Sapagkat ‘kailangan kayong ipanganak na muli!’” Maraming tao ang nag-aakalang kailangan nilang umanib sa iglesia, maging mapagkawanggawa, magbagong-buhay, maging mabubuting mamamayan, o maging isandaang porsiyentong Amerikano upang maging Cristiano. Pero maaari mong gawin at maging ang lahat ng ito at mapahamak pa rin magpakailanman. “Malibang ang tao ay ipanganak na muli, hindi niya makikita ang kaharian ng Diyos.” Ang patunay na ang isang tao ay ipinanganak na muli ay ipinakikita niya ang pag-ibig na ito na mula sa Diyos. “Ang bawat umiibig ay ipinanganak ng Diyos, at nakakakilala sa Diyos” (4:7). Sa kabilang dako, “Ang hindi umiibig ay hindi nakakakilala sa Diyos; sapagkat ang Diyos ay pag-ibig” (4:8). Dalawang beses sa kabanatang ito natin makikita ang kahanga-hangang pahayag na, “Ang Diyos ay pag-ibig.” Wala kang makikitang ganitong kahanga-hangang katotohanan saanman sa mundo kundi sa Biblia.

Maraming taon na ang nakararaan, may isang ginang na ipinagmamalaking kabilang siya sa mga intelektuwal, at sinabi niya sa akin, “Wala akong pakialam sa Biblia, sa pamahiing Cristiano, at sa mga doktrina ng relihiyon. Sapat na sa akin na malaman na ang Diyos ay pag-ibig.” “Aba,” sabi ko, “alam mo ba

iyon?” “Siyempre naman,” sabi niya; “alam nating lahat iyon, at sapat na iyong relihiyon para sa akin. Hindi ko kailangan ang mga doktrina ng Biblia.” “Paano mo nalaman na ang Diyos ay pag-ibig?” tanong ko. “Aba,” sabi niya, “alam iyon ng lahat.” “Alam ba nila iyon sa India?” tanong ko. “Ang kaawa-awang inang iyon na sa kanyang pagdurusa ay itinatapon ang kanyang munting sanggol sa Ganges upang kainin ng marurumi at nakapandidiring buwaya bilang handog para sa kanyang mga kasalanan—alam ba niya na ang Diyos ay pag-ibig?” “Ah, kasi mangmang siya at mapamahiin,” sagot niya. “Ang mga kaawa-awang katutubo sa mga gubat ng Africa, na yumuyuko sa mga diyos na kahoy at bato, at laging takot sa kanilang mga anting-anting, ang mga kaawa-awang pagano sa ibang bansa—alam ba nila na ang Diyos ay pag-ibig?” “Siguro hindi,” sabi niya, “pero sa isang sibilisadong bansa ay alam nating lahat iyon.” “Pero paano natin iyon nalaman? Sino ang nagsabi sa atin na ang Diyos ay pag-ibig? Saan natin iyon natuklasan?” “Hindi ko maintindihan ang ibig mong sabihin,” sabi niya. “Lagi ko nang alam iyon.” “Hayaan mong sabihin ko sa iyo ito,” sagot ko. “Walang sinuman sa mundo ang nakaalam nito hanggang sa ito ay ihayag mula sa Langit at isulat sa Salita ng Diyos. Narito ito at wala nang iba pang lugar. Hindi ito matatagpuan sa lahat ng panitikan ng mga sinaunang tao.”

“Ang Diyos ay pag-ibig”—ito ang banal na likas, ang mismong likas ng Diyos, at dalawang beses mo itong makikita sa Sulat na ito. Paano nahayag ang pag-ibig na iyon? Iyan ang ipinaliwanag ng apostol sa sumunod na dalawang talata.

“Dito nahayag ang pag-ibig ng Diyos sa atin, na sinugo ng Diyos ang kanyang bugtong na Anak sa sanlibutan, upang tayo’y mabuhay sa pamamagitan niya” (4:9). Iyan ang unang

pagpapakita ng pag-ibig ng Diyos. Ipinahayag ng paglalang ang walang hanggang kapangyarihan at karunungan ng Diyos, pero hindi kayang ipahayag ng paglalang ang Kanyang pag-ibig. Nang tumingin ang Diyos sa isang sanlibutang dumaraing sa ilalim ng hatol ng kamatayan dahil sa kasalanan, isang sanlibutan ng mga taong buhay sa mga bagay ng buhay na ito, pero patay sa mga bagay ng Diyos, minarapat ng Diyos sa Kanyang puso na bumaba upang hanapin ang mga taong iyon at gumawa ng paraan upang madala ang “sinumang may ibig” sa panibagong buhay. Para bang sinabi Niya, “Ibibigay Ko sa kanila ang pinakadakilang kaloob na maibibigay ninuman, ang Aking bugtong na Anak. Isusugo Ko Siya sa sanlibutan upang magkaroon sila ng buhay sa pamamagitan Niya.”

Limang beses sa Bagong Tipan mo makikita ang pananalitang, “Ang bugtong,” at lagi itong tumutukoy sa walang hanggang kaugnayan ng ating Panginoon sa Ama—ang walang hanggang Anak, ang Bugtong. Hindi ito nagpapahiwatig ng pagiging una o ng pagkakaanak. Pansinin ang paggamit ng ganito ring salita sa Hebreo 11. Doon mo mababasa ang tungkol kay Abraham na tumanggap ng pangako at naghandog ng kanyang *bugtong na anak*. Hindi lamang si Isaac ang anak niya. Si Abraham ay ama na ni Ismael maraming taon bago ipinanganak si Isaac, pero si Isaac ang tinawag na kanyang bugtong na anak. Bakit? Sapagkat si Isaac ay anak niya sa pamamagitan ng isang himala, isang natatanging kaugnayan na hindi kailanman mapagsasaluhan ng ibang anak. Nagkaroon pa siya ng ibang mga anak pagkatapos, sa pamamagitan ni Ketura, pero wala sa kanila ang may kaugnayang tulad ng kay Isaac. At gayundin, ang salitang “Ang bugtong na anak” ay naglalarawan sa ating Panginoon bilang isang persona ng Trinidad na may walang hanggang kaugnayan sa Ama. Maaari itong isalin na Kanyang

natatanging Anak. Ang iba ay mga anak sa pamamagitan ng paglalang, gaya ni Adan at ng mga anghel, o sa pamamagitan ng bagong kapanganakan, gaya ng mga mananampalataya, pero si Jesus lamang ang natatanging Anak.

Limang beses Siyang tinawag na “Ang bugtong,” at limang beses na “Ang panganay.” Sa huling salita ay may lubos na ibang kaisipan. Makikita mo si Cristo na dumarating sa sanlibutan, bumababa sa kamatayan, at bumabangon nang matagumpay bilang ulo ng isang bagong nilalang. Kaya Siya ang Panganay, na sa pamamagitan Niya ay “nagdadala ang Diyos ng maraming anak sa kaluwalhatian” (Hebreo 2:10). Sa walang hanggan, ang maraming anak ay magniningning sa iisang kaluwalhatian, pero wala ni isa man sa atin ang papasok sa kaugnayan ng Bugtong na Anak. Mananatiling natatangi ang kaugnayang iyon magpakailanman. Isipin mo iyan! Inibig ng Diyos Ama ang isang sanlibutang patay sa mga pagsalangsang at mga kasalanan nang gayon na lamang kaya ibinigay Niya ang Kanyang natatanging Anak, ang minamahal ng Kanyang dibdib, upang tayo ay mabuhay sa pamamagitan Niya.

Dahil tayo ay patay, kailangan natin ng buhay, at walang buhay na hiwalay sa Kanya. “Ang may Anak ay may buhay; ang wala ng Anak ng Diyos ay walang buhay” (1 Juan 5:12). Walang gawa o pagsisikap natin ang makapagbubunga kailanman ng buhay na mula sa Diyos. Hindi mo kayang gawin ang iyong sarili na Cristiano. Hindi ka magiging anak ng Diyos sa anumang sarili mong pagsisikap. Walang mga panalangin o penitensiya ang makapagbubunga kahit isang kislap ng buhay na mula sa Diyos sa iyong kaluluwa. Pero sa sandaling tanggapin mo si Cristo, natanggap mo na Siya na siyang buhay. “Gayon na lamang ang pag-ibig ng Diyos sa sanlibutan, na ibinigay niya ang kanyang

bugtong na Anak, upang ang sinumang sumampalataya sa kanya ay hindi mapahamak, kundi magkaroon ng buhay na walang hanggan” (Juan 3:16).

Buhay ay kay Jesus lamang,

Doon lamang iniaalay—

Iniaalay nang walang bayad,

Kaloob ng Diyos, libreng ibinigay.

Tanggapin ang kaligtasan—

Tanggapin na ngayon, at maging masaya.

Bagaman totoo na bilang mga patay na makasalanan ay kailangan natin ng buhay, may isa pang bagay na kailangan upang matanggap tayo ng Diyos nang matuwid bilang lubos na inaring-ganap sa Kanyang paningin. May isang gawaing kailangang gawin na hindi natin kailanman kayang gawin. Ang gawaing iyon, sa Kanyang walang hanggang pag-ibig at biyaya, ay ipinagawa ng Diyos sa Kanyang Anak na Kanyang isinugo. Ang ikalawang dakilang patunay ng Kanyang pag-ibig ay matatagpuan sa talata 10, “Narito ang pag-ibig, hindi sa tayo ang umibig sa Diyos, kundi Siya ang umibig sa atin, at sinugo ang kanyang Anak na maging pampalubag-loob sa ating mga kasalanan.” Ang Diyos ang lumabas upang lumapit sa atin. Hindi natin Siya hinanap. Hindi natin inibig ang Diyos, at ang ating mga puso ay puno ng pagkapoot sa Kanya. Pero tinugunan Niya ang bawat pangangailangan natin. Nakikita mo, dahil tayo ay patay, kailangan natin ng buhay at sinugo ng Diyos si Cristo upang tayo ay mabuhay sa pamamagitan Niya. Dahil tayo ay mga ligaw at may-salang makasalanan, kinailangang gumawa ng pampalubag-loob para sa kasalanan,

at sinugo ng Diyos ang Kanyang Anak upang isagawa ang pampalubag-loob na iyon.

Kawili-wiling malaman na ang orihinal na salitang isinalin na “pampalubag-loob” ay siya ring mismong salitang ginamit para sa “pagtubos” o “pagbabayad-sala” sa salin ng Matandang Tipan na tinatawag na Septuagint. Sa saling Griego na ito ng Matandang Tipan, saanman sinikap ng mga tagasalin na isalin ang salitang Hebreo na *caphar*, o *pagbabayad-sala*, ginamit nila ang salitang Griego na dito ay isinaling “pampalubag-loob.” Ang salitang Hebreo na *pagbabayad-sala* ay mula sa ugat na nangangahulugang “takpan.” Ang salitang ito ay tumutukoy sa isang pagbabayad, isang paglutas sa usapin ng kasalanan, upang ang dating ligaw at may-sala ay makatayo sa harapan ng Diyos nang walang isa mang paratang laban sa kanya. Ang lahat ng kanyang pagsalangsang ay natatakpan ng natapos na gawa ng Panginoong Jesu-Cristo—natatakpan nang lubos at ganap kaya hindi na kailanman muling matatagpuan.

“Malinis nang lubos;” sinabi Mo, Panginoon;

May alinlangan pa bang magtatago?

Tiyak na tapat ang Iyong Salita,

At Iyo ang gawang tapos na’t buo.

Sa krus, ang Anak ng Diyos ay pumalit sa ating lugar sa paghatol. Hindi lamang ang mga paghihirap na ipinataw ng mga tao kay Jesus ang lumutas sa usapin ng kasalanan, kundi doon, habang Siya ay nakabayubay sa krus at tinakpan ng di-pangkaraniwang kadiliman ang buong tanawin, nababasa natin na ginawa ni Jehova ang “kanyang kaluluwa na handog dahil sa kasalanan” (Isaias 53:10). Sa mga oras na iyon ng kadiliman, hinaharap ng Diyos ang Kanyang Anak sa paghatol. Doon ay

pinasan Niya sa kaibuturan ng Kanyang kaluluwa ang parusang ikaw at ako sana ang magpapasan magpakailanman kung naiwan tayong walang Tagapagligtas. Doon Siya naging pampalubag-loob at pambayad sa ating mga kasalanan. Sa krus natin nakikita ang pinakaganap na lawak ng pag-ibig ng Diyos.

“Narito ang pag-ibig, hindi sa tayo ang umibig sa Diyos, kundi Siya ang umibig sa atin, at sinugo ang kanyang Anak na maging pampalubag-loob sa ating mga kasalanan” (1 Juan 4:10). Ito nga ay pag-ibig. Kinapootan natin Siya, inibig natin ang sarili nating daan, ginusto nating sundin ang sarili nating landas, at ayaw nating pasakop sa Kanyang kalooban. Pero inibig Niya tayo at tiningnan tayo nang may biyaya. Hinangad Niyang makasama tayo sa kaluwalhatian, malaya sa bawat bahid ng kasalanan. At dahil walang ibang paraan upang tayo ay ariing-ganap, sinugo Niya ang Kanyang Anak upang maging pampalubag-loob sa ating mga kasalanan. Huwag mong sabihing naniniwala kang ang Diyos ay pag-ibig kung ayaw mong tanggapin ang kaloob ng Kanyang pag-ibig, ang Panginoong Jesu-Cristo. Kay Cristo lamang tayo may buhay at pampalubag-loob. “Walang ibang pangalan sa silong ng langit na ibinigay sa mga tao, na sukat nating ikaligtas” (Mga Gawa 4:12), kundi ang pangalan ng ating Panginoong Jesu-Cristo.

Ang Diyos na Nahahayag sa Pag-ibig (1 Juan 4:11-13)

Pansinin mong mabuti kung ano ang inihaharap sa atin dito ng Espiritu ng Diyos. Una, “Mga minamahal, kung tayo’y inibig ng Diyos nang gayon” (4:11). Ano ang ibig Niyang sabihin sa paglalagay ng maliit na salitang gayon? Binabalikan Niya ang ikasampung talata, “Narito ang pag-ibig, hindi sa tayo ang umibig sa Diyos, kundi Siya ang umibig sa atin, at sinugo ang kanyang Anak na maging pampalubag-loob sa ating mga

kasalanan.” Ganyan tayo inibig ng Diyos nang gayon. Hindi Siya naghintay na ibigin muna natin Siya; hindi Siya naghintay na umayos muna tayo bago Niya tayo ibigin, kundi “ipinakikita ng Diyos ang kanyang pag-ibig sa atin, na noong tayo’y makasalanan pa, si Cristo ay namatay dahil sa atin” (Roma 5:8). Inibig tayo ng Diyos noong wala tayong anumang kaibig-ibig. Inibig tayo ng Diyos noong tayo ay kaaway Niya at “nahiwalay... dahil sa masasamang gawa” (Colosas 1:21). Inibig tayo ng Diyos noong ang ating mga nais ay salungat sa Kanyang mga nais, noong niyuyurakan natin ang Kanyang Salita sa ilalim ng ating mga paa, tinatanggihan ang Kanyang biyaya, at nilalabag ang Kanyang mga utos. Ngayon ay nababasa natin, “Mga minamahal, kung tayo’y inibig ng Diyos nang gayon, dapat din naman tayong mangag-ibigan sa isa’t isa.”

Natatandaan natin ang mga salita ng ating Panginoong Jesu-Cristo, “Sapagkat kung inyong iibigin ang nagsisiibig sa inyo, anong ganti ang tatamuhin ninyo? hindi бага gayon din ang ginagawa ng mga maniningil ng buwis?” (Mateo 5:46) Kahit ang pinakatiwaling tao sa mundo ay umiibig sa mga taong tila may ibinabalik sa kanilang pagmamahal. Pero ang dakilang prinsipyong inilalatag dito ay pagkatapos tayong ipanganak ng Diyos at maging kabahagi ng banal na likas, hindi na tayo maghihintay na ibigin tayo ng mga tao, kundi iibigin natin sila kahit ano pa ang kanilang asal. Iyan ang pag-ibig na mula sa Diyos na ipinakikita sa pamamagitan ng bagong likas. Ang ganitong pag-ibig ay isang hamon kahit sa mga Cristiano, sapagkat nasa atin pa rin ang lumang likas. Bagaman ipinanganak ng Diyos, ang Cristiano ay may likas na nagmula kay Adan na nagkasala, at ang likas na iyon ay makasarili at naghahanap ng kasiyahan sa iba at sa mga bagay ng sanlibutang ito. Sa kapangyarihan lamang ng bago at banal na

likas na minana sa ikalawang kapanganakan makaaabot ang Cristiano sa pamantayang inilagay sa harapan niya.

“Mga minamahal, kung tayo’y inibig ng Diyos nang gayon, dapat din naman tayong mangag-ibigan sa isa’t isa.” Gusto ko ang salitang iyan, *dapat*. Nagpapahiwatig ito ng tungkulin. Kung minsan ay ayaw ng mga Cristiano na ipaalala sa kanila ang tungkulin, sapagkat akala nila ay hindi tugma ang tungkulin sa biyaya. Pero ang biyaya ng Diyos, kapag kumikilos sa buhay, ay umaakay sa mga lalaki at babae na gawin ang mga bagay na dapat nilang gawin. Narito ang isang bagay na dapat nating gawin—dapat tayong mag-ibigan sa isa’t isa. Dapat nating ibigin ang mga hindi umiibig sa atin, ang mga nagmamalupit sa atin, ang mga nagsasalita ng masama tungkol sa atin, ang mga nananakit sa atin, at ang mga sisira sa atin kung kaya lamang nila. Ganyan tayo iniibig ng Diyos. Walang anumang ginawa ng mga tao sa ating pinagpalang Panginoong Jesus, walang anumang sinabi nila tungkol sa Kanya, ang nakapagbago sa saloobin ng Kanyang puso sa kanila. Habang Siya ay nakabayubay sa krus at ang galit na pulutong ay sumisigaw na patayin Siya, nanalangin Siya, “Ama, patawarin mo sila; sapagkat hindi nila nalalaman ang kanilang ginagawa” (Lucas 23:34). Hindi ito likas na pag-ibig. Walang taong likas na umiibig nang ganito. Ito ay pag-ibig na mula sa Diyos, espirituwal na pag-ibig, at posible lamang sa paglakad sa kapangyarihan ng bagong likas, na ibinibigay ng Diyos sa mga sumasampalataya.

“Walang sinumang nakakita kailanman sa Diyos” (1 Juan 4:12). Hindi ito ang unang pagkakataon na makikita ang pananalitang ito sa Kasulatan. Sa Juan 1:18 ay makikita mo ang eksaktong ganito ring mga salita, “Walang sinumang nakakita kailanman

sa Diyos.” Suriin natin ang mga salitang ito na pinagtatalunan, sapagkat tila ipinakikita ng Kasulatan na maraming pagkakataon na nakita ng mga tao ang Diyos. Hindi ba nakipag-usap ang Diyos kay Moises nang mukhaan, at hindi ba inilagay Niya siya sa bitak ng bato habang Siya ay dumaraan? Hindi ba nakipag-usap si Adan sa Diyos sa halamanan? At hindi ba sinasabi ni Isaias na “Nang taon na mamatay ang haring Uzias ay nakita ko ang Panginoon na nakaupo sa isang luklukan, matayog at mataas, at ang kanyang laylayan ay pumuno sa templo” (Isaias 6:1)? Hindi ba nagkaroon si Ezekiel ng mga pangitain tungkol sa Diyos, at hindi ba nagpakita ang kaluwalhatian ng Panginoon kay Daniel at sa marami pang iba? Oo, pero nananatiling totoo na, “Walang sinumang nakakita kailanman sa Diyos.” Ang Diyos ay Espiritu, walang hanggan at walang katapusan, at Siya mismo ay hindi nakikita. Gayunman, inihayag ni Cristo ang Diyos sa mga tao. Pero bago nagkatawang-tao si Jesus, ang Diyos Ama, ang Diyos Anak, at ang Diyos Espiritu ay pawang hindi nakikita. Ang mga tauhan sa Matandang Tipan na sinasabing nakakita sa Diyos ay nakakita ng isang anyong kinuha ng Diyos—isang Theophany—na sa pamamagitan nito ay nagpakilala Siya sa kanila. Nakita nila ang Kanyang kaluwalhatian at karilagan, pero hindi nila nakita ang Kanyang pagka-Diyos.

Sa isang diwa, wala pang nakakita sa iyo kailanman. Nakita ng mga tao ang iyong katawan, ang iyong mukha, at ang iyong mga mata, pero hindi pa nila nakita ang tunay na ikaw—ang espiritung sumisilip sa pamamagitan ng iyong mga mata. Hindi natin nakikita ang tunay na tao, sapagkat sa kalagayan natin ngayon ay hindi nakikita ang espiritu ng tao. Hindi natin tunay na makikita ang isa’t isa habang tayo ay nasa laman, pero sa walang hanggan ay makikita at makikilala natin ang isa’t isa sa

espiritu. Wala pang nakakita sa araw kailanman. Maaaring may tumutol diyan at magsabing, “Paano mo masasabi sa akin na hindi ko pa nakita ang araw! Siyempre nakita ko na iyon. Nakita ko itong sumikat, nakita ko itong kumikilos sa kalangitan, nakita ko itong lumubog sa kanluran.” Pero nagkakamali ka. Hindi mo pa nakita ang araw! Ang nakita mo ay ang balabal ng kaluwalhatianang bumabalot dito, pero hindi mo kayang tagusan ang kaluwalhatianang iyon at makita ang nasa likod ng ningas na bumabalot sa dakilang bilog na iyon. Imposible iyon. Ang araw ang naglalabas ng kaluwalhatianang iyon at hindi mo man lamang ito kayang titigan sa buong lakas nito sa katanghaliang-tapat kahit isang minuto, dahil sa nakabubulag nitong silaw. May isang dakilang astronomo na tuwang-tuwa nang unang maimbento ang isa sa pinakamahusay na teleskopyo kaya sa kanyang pagmamadaling tingnan ang araw sa pamamagitan nito, nakalimutan niyang ilagay ang madilim na salamin sa lente. Iniayos niya ang malaking instrumentong iyon sa puwesto, yumuko siya at tumingin sa araw sa pamamagitan ng lente nang walang anumang proteksiyon sa mata. Sa sumunod na sandali ay napasigaw siya sa sakit nang sunugin ng nakabubulag na liwanag ang kanyang mata, at tuluyang nawala ang paningin nito.

Sinabi ni Plato, “Ang nagniningning na liwanag ay ang anino ng Diyos.” Sinabi ni David tungkol sa Diyos, Ikaw ay “nagbabalot ng liwanag na gaya ng isang kasuotan” (Awit 104:2). Ang liwanag, ang kaluwalhatian, ang ningning ay kasuotan lamang, at ang Diyos ay nasa likod ng lahat ng iyon, hindi nakikita.

Nababasa natin sa Juan 1:18 na “ang bugtong na Anak, na nasa sinapupunan ng Ama, ay siyang nagpakilala sa kanya.” Si Jesu-Cristo ay dumating sa sanlibutan bilang ang Diyos na nahayag

sa laman at ipinakilala ang Diyos sa tao. Nauunawaan natin ang Diyos sa paraang hindi sana natin magagawa kung hindi dahil dito. Sinabi ni Jesus, “Ang nakakita sa akin ay nakakita sa Ama” (Juan 14:9).

Sa Hebreo 1:3 ay nababasa natin na si Cristo ay “ang tunay na larawan” ng Ama. Sa ibang salita, si Jesus ang eksaktong pagpapahayag ng pagkatao ng Diyos. Ang lahat ng Diyos ay nakikita kay Jesus. Lumakad si Jesus sa mundong ito sa maikling panahon ng tatlumpu’t tatlo at kalahating taon, at sa panahong iyon ay nahayag ang Diyos, nakita ang Diyos sa lupa, sa persona ng Kanyang Anak. Nang bumalik si Jesus sa Langit, naiwan bang walang anumang pagpapakita ang Diyos sa lupa? Nababasa natin, “Walang sinumang nakakita kailanman sa Diyos. Kung tayo’y nangag-iibigan sa isa’t isa, ang Diyos ay [nananatili] sa atin, at ang kanyang pag-ibig ay naging sakdal sa atin” (1 Juan 4:12). Ang Diyos ay nananahan sa lahat ng mananampalataya, pero ang salitang Griego para sa *nananahan* ay iba sa salita para sa *nananatili*. Kung tayo ay nag-iibigan sa isa’t isa, ipinakikita natin ang bago at banal na likas. Kung lumalakad tayo sa pag-ibig, makikita ng mga tao ang Diyos sa atin, sapagkat ang Diyos ay *nananatili* sa atin. Kung namumuhay tayo sa pakikipag-isa sa Diyos, ipinakikita natin Siya at ipinakikilala.

Nabasa na natin ang kuwento ng sinasabing pagbabalik-loob ng Pangulo ng China (Chiang Kai-shek). Umaasa tayo na may tunay na gawain sa kanyang kaluluwa, pero ang walang hanggan lamang ang makapagsasabi. Nabasa ko kung paano siya lumapit sa kanyang Cristianong asawa na naligtas matagal na bago siya nagpahayag ng pananampalataya, at sinabi niya, “Hindi ko maintindihan ang mga Cristianong ito. Napakasama

ng pagtrato sa kanila rito. Ninakawan sila, binugbog, at marami sa kanila ang pinatay. Kakila-kilabot ang pag-uusig sa kanila, pero wala akong makitang isa man sa kanila na gumaganti. Sa anumang pagkakataong may magagawa sila para sa China at sa ating mga kababayan, handa silang gawin iyon. Hindi ko sila maintindihan.” “Kasi,” sabi ng kanyang asawa, “iyan mismo ang diwa ng pagka-Cristiano. Ginagawa nila iyan dahil sila ay mga Cristiano.” Ganyan nahahayag ang Diyos sa China, at ganyan din tayo tinatawag, ikaw at ako, na ihayag Siya saanman tayo naroroon. Maraming tao ang hindi kailanman magbabasa ng Biblia, pero tayo ang binabasa nila. Tinitingnan nila ang ating buhay. Gaano karami sa Diyos ang talagang nakikita sa atin?

Sumusulat ka ng ebanghelyo, isang kabanata araw-araw,
Sa mga gawang ginagawa mo, sa mga salitang binibitawan.

Binabasa ng tao ang isinulat mo, tapat man o hindi;

Sabihin mo, ano ang ebanghelyo ayon sa iyo?

Maaaring hindi kailanman basahin ng mga tao ang Ebanghelyo ni Mateo, hindi kailanman tingnan ang Ebanghelyo ni Lucas, hindi kailanman pansinin ang Ebanghelyo ni Marcos, at hindi kailanman isaalang-alang ang Ebanghelyo ni Juan, pero binabasa nila ang ebanghelyo mo—pinanonood ka nila, pinakikinggan ka nila, at minamasdan ka nila. Nakukuha nila ang kanilang pagkaunawa tungkol kay Cristo at sa Diyos mula sa naririnig at nakikita nila sa iyo.

Maraming taon na ang nakararaan, nagpunta ako sa Ganado, Arizona, para dumalaw sa isang misyon ng mga Presbyterian. Sa ospital doon ay may isang kawawang babaeng Navajo na halos mamatay na sa sakit, pero naibalik sa buhay at kalusugan sa pag-aalaga ng Cristianong doktor na misyonero at ng mga

nars. Isa siyang kawawang babaeng Indian na itinaboy ng sarili niyang mga kababayan nang akala nila'y mamamatay na siya. Itinapon siya sa likod ng isang kumpol ng palumpong at iniwan doon nang tatlo o apat na araw. Kalagitnaan noon ng Agosto, kung kailan napakatindi ng init sa araw at napakalamig naman pagsapit ng gabi. Doon siya nakahandusay nang walang pagkain at inumin, labis na naghihirap. Natagpuan siya ng doktor na misyonerong ito, dinala siya sa ospital, at ginawa ang lahat ng maiisip ng Cristianong pag-ibig at ng husay sa pag-oopera. Sa wakas ay naibalik niya ang kalusugan ng babae.

Pagkaraan ng siyam na linggo sa ospital, nagsimula siyang magtaka tungkol sa pag-ibig na ipinakita sa kanya, at sinabi niya sa nars, "Hindi ko ito maintindihan. Bakit niya ginawa ang lahat ng iyon para sa akin? Puti siya at Indian ako. Itinapon ako ng sarili kong mga kababayan. Hindi ko ito maintindihan. Wala pa akong narinig na ganito kahit kailan." Ang nars na Navajo, isang mabait na dalagang Cristiano, ay nagsabi sa kanya, "Alam mo, ang pag-ibig ni Cristo ang nagtulak sa kanya na gawin iyon." "Ano'ng ibig mong sabihin sa pag-ibig ni Cristo? Sino ba itong Cristo? Magkuwento ka pa tungkol sa Kanya." Natakot ang nars na baka hindi niya ito maikuwento nang tama, kaya tinawag niya ang doktor na misyonero. Naupo ito at kinausap ang babae, at araw-araw ay unti-unting isinalaysay ang kahanga-hangang kuwento.

Pagkaraan ng ilang linggo (dahil kaunti lang ang kaya niyang maunawaan sa bawat pagkakataon), inakala ng mga tauhan ng ospital na sapat na ang naiintindihan niya para makapagpasya. Nagkaroon sila ng natatanging pulong-panalanginan para sa kanya, saka nagtipon sa paligid ng kanyang higaan at nanalangin na buksan ng Diyos, sa pamamagitan ng Kanyang

Espiritu, ang kanyang mga bulag na mata. Muli nilang ikinuwento sa kanya ang pag-ibig ng Diyos, at nagtanong, "Hindi mo ba kayang magtiwala sa Tagapagligtas na ito? Talikuran mo ang mga diyus-diyosang sinamba mo, at magtiwala ka sa Kanya bilang Anak ng Diyos na buhay!" Tumingin siya sa kanila gamit ang kanyang malalaki at maiitim na matang Indian at matagal na hindi umimik. Pagkatapos ay bumukas ang pinto ng kanyang silid at pumasok ang doktor. Nagliwanag ang kanyang mukha at sinabi niya, "Kung ang Jesus ay kahit kaunti lang na tulad ng doktor, makapagtitiwala ako sa Kanya magpakailanman," at lumapit siya kay Cristo. Nakikita mo ba kung ano ang umabot sa kanya? Nakita niya ang pag-ibig ng Diyos na nahayag sa isang tao. Iyan ang ipinatatawag sa iyo at sa akin na ipakita sa sanlibutan.

"Walang taong nakakita kailan man sa Diyos. Kung tayo'y nangagiibigan sa isa't isa, ang Diyos ay nananahan [nananatili] sa atin, at ang Kanyang pag-ibig ay naging sakdal sa atin." Ang pag-ibig na nahayag nang lubos kay Jesus ay ngayon nahahayag sa mga nagtiwala sa nabuhay na muling Cristo. Tinawag sila upang ipakilala sa naliligaw na sanlibutan ang kahanga-hanga ring pag-ibig na nagdala sa Kanya sa krus. Kaya tinapos ng apostol ang bahaging ito sa pagsasabing, "Dito'y nakikilala natin na tayo'y nananahan [nananatili] sa Kanya" (1 Juan 4:13). Kung umiibig tayo sa ganitong paraang mula sa Diyos, nananatili tayo sa Kanya. Hindi ka maaaring manatili kay Cristo habang may poot sa iyong puso. Hindi ka maaaring manatili kay Cristo habang may inggit sa iyong puso; hindi ka maaaring magkaroon ng mga pangit na isipin at maruruming pagnanasa. Lahat ng ito ay sumisira sa pakikisama sa Panginoon.

"Dito'y nakikilala natin na tayo'y nananatili sa Kanya, at Siya'y sa atin, sapagka't tayo'y binigyan Niya ng Kanyang Espiritu." Pansinin mong mabuti ang mga huling salitang ito. Pansinin kung ano ang hindi sinasabi ni Juan, at pagkatapos ay kung ano ang sinasabi niya. Habang tumatagal ang buhay ko, lalo akong napupuno ng paghanga sa kahanga-hangang aklat na ito. Ganap itong sakdal. Hindi sinasabi rito ng Diyos na ibinibigay Niya sa atin ang Kanyang Espiritu, bagama't ginagawa Niya iyon sa ating pagkaligtas. Hindi tayo magiging Cristiano kung hindi Niya ibinigay sa atin ang Kanyang Espiritu: "Kung ang sinoman ay walang Espiritu ni Cristo, ay hindi siya sa Kanya" (Roma 8:9). Pero kinakausap Niya rito ang mga taong nabigyan na Niya ng Kanyang Espiritu, at sinasabi Niya sa kanila kung paano nila maipapakita ang pag-ibig ng Diyos. "Sapagka't tayo'y binigyan Niya *mula sa Kanyang Espiritu*." Ano ang ibig sabihin niyan? Siya mismo ang nagtanim sa loob natin ng isang bagay na ibinigay Niya sa atin mula sa Kanyang Espiritu. Iyan ang bagong likas. Ang Kanyang Espiritu ay Espiritu ng pag-ibig, at ito ang mismong ubod ng bagong likas. Ang kailangan lang nating gawin, ikaw at ako, ay hayaang ang Espiritu ng Diyos ang mamahala sa atin, at maipapakita natin ang pag-ibig ni Cristo.

Sa isang di-mananampalataya, mukhang napakataas ng pamantayang ito, at baka sabihin niya, "Hindi ko alam kung paano ko ito maaabot kahit kailan, at higit pa riyan, hindi ko alam kung nakakita na ako ng Cristianong lubos na nakaabot dito." Oo, alam kong nagkulang ako sa pag-abot sa pamantayan ni Cristo, pero iyon ang aking layunin, hangarin, at tunguhin. Mas mabuti nang may mataas na layunin at hindi ito maabot kaysa may mababang layunin at maabot ito. Baka pakiramdam mo'y hindi ka kailanman magiging Cristiano dahil hindi mo

kayang abutin ang inaasahan ng Diyos. Minsan, sinabi sa akin ng isang Indian, "Alam mo kung ano ang nakikita ko rito? Narito tayo sa ating kasalanan, at may malalim na bangin sa harap natin. Sa kabilang panig ay ang Langit. Kailangan nating makatawid mula sa ating mga kasalanan papunta sa Langit. May tulay sa ibabaw ng banging iyon, pero kasingnipis ito ng talim ng labaha, at kailangan kong lumakad doon para makarating sa Langit!" Hindi ganoon! Si Cristo mismo ang naging tulay sa bangin, at Siya ang magdadala sa atin mula sa kasalanan tungo sa kaligtasan, mula sa Impiyerno tungo sa Langit. At para maipakita natin ang pag-ibig ni Cristo, ibinigay Niya sa atin ang Kanyang likas na mula sa Diyos. Tinawag tayo upang tanggapin si Cristo, at pagkatapos ay ibinibigay Niya sa atin ang likas na natutuwang umibig. "Ang bawa't umiibig [sa ganitong kahulugan] ay ipinanganak ng Diyos."

Ang Sakdal na Pag-ibig na Nagpapalayas ng Takot (1 Juan 4:14-17)

Napansin na natin na ang paghahayag ng pag-ibig ng Diyos ay ang kaloob na Panginoong Jesu-Cristo. Iniharap sa atin si Cristo sa dalawang magkaibang paraan sa mga talatang 9 at 10. Dahil patay tayo sa mga pagsuway at mga kasalanan, sinugo ng Ama ang Anak upang tayo'y mabuhay sa pamamagitan Niya. Dahil may sala tayo dahil sa ating kasamaan, sinugo ng Diyos ang Kanyang bugtong na Anak sa sanlibutan upang maging pampalubag-loob sa ating mga kasalanan.

Pinagsama-sama ni Juan ang lahat ng ito sa talatang 14: "At kami [ang pangkat ng mga apostol na personal na nakakilala kay Cristo] ay nakakita at nagpapatotoo [sumasaksi] na sinugo ng Ama ang Anak upang maging Tagapagligtas ng sanlibutan." Pansinin muli, "Sinugo ng Ama ang Anak"—ang ugnayan ng Ama at ng Anak ay hindi nagsimula matapos ipanganak si Jesus

sa sanlibutan. Umiiral na ito mula pa sa walang hanggan, kung saan magkasamang namumuhay ang Ama at ang Anak sa banal na pakikisama. Si Cristo ang walang hanggang Anak. Hindi Siya naging Anak matapos Siyang suguin, kundi "sinugo ng Ama ang Anak upang maging Tagapagligtas ng sanlibutan." Hindi ito nangangahulugan, siyempre, na maliligtas ang lahat ng tao. Ang ibig sabihin nito, naglaan ang Diyos ng Tagapagligtas para sa lahat ng tao. Kaya ang malaking tanong sa pagitan ng Diyos at ng tao ngayon ay hindi lamang ang tungkol sa ating mga kasalanan, kundi: ano ang ginagawa natin sa Panginoong Jesu-Cristo?

"Datapuwa't ipinagtatagubilin ng Diyos ang Kanyang pag-ibig sa atin, na nang tayo'y makasalanan pa, si Cristo ay namatay dahil sa atin" (Roma 5:8). Kung tinanggap natin Siya at nagtiwala tayo sa Kanya, kilala natin Siya bilang Tagapagligtas. Kung tatanggihan natin Siya, wala nang halaga sa atin ang lahat ng Kanyang kahanga-hangang gawa, at dadagdag lamang ito sa ating hatol. Ngunit "Ang sinomang magpahayag na si Jesus ay Anak ng Diyos, ang Diyos ay nananahan [nananatili] sa kanya, at siya'y sa Diyos" (1 Juan 4:15). Walang ibang tagpuan ang Diyos at ang tao maliban kay Cristo Jesus. Ang tanggapin Siya bilang isang dakilang guro ay hindi nakapagligligtas. Ang kilalanin Siya bilang pinakadakila sa mga anak ng tao ay hindi nagdudulot ng kaligtasan. Pero ang kilalanin Siya bilang Anak ng Diyos—ang magtiwala sa Kanya bilang Tagapagligtas, at sa gayon ay ipahayag Siya sa harap ng mga tao—ito lamang ang nagdudulot ng kaligtasan.

Makikita mo ang salitang *sinoman* na ginamit nang paulit-ulit sa mga isinulat ni Juan. Napakalawak ng saklaw ng salitang iyan! Mababasa natin sa Juan 3:16, ang talatang tinawag ni

Luther na Bibliya sa maliit na anyo, na "gayon na lamang ang pagsinta ng Diyos sa sanlibutan, na ibinigay Niya ang Kanyang bugtong na Anak, upang ang sinomang sumampalataya sa Kanya ay huwag mapahamak, kundi magkaroon ng buhay na walang hanggan." Kataka-takang may magdududa pa kung para sa lahat ba ang alok ng awa, gayong may ganyang talata sa Bibliya. "Ang sumasampalataya [ay mayroon]"—sinuman, sa anumang kalagayan o sitwasyon, na nagtitiwala sa Panginoong Jesu-Cristo ay nagkakaron na ngayon mismo ng buhay na walang hanggan. Kaya mababasa natin sa 1 Juan, "Ang sinomang magpahayag na si Jesus ay Anak ng Diyos, ang Diyos ay nananahan sa kanya, at siya'y sa Diyos."

Pansinin, "ang sinomang magpahayag," hindi lamang ang sinomang magsabing naniniwala. Napakaraming tao ang nagsasabing naniniwala sila na si Jesus ay Anak ng Diyos, pero kailanman ay hindi sila nagtiwala sa Kanya bilang ganoon. Hindi mo Siya maipapahayag bilang Anak ng Diyos hangga't hindi Siya ang sarili mong Tagapagligtas. Ipinapahayag mo ang Isa na pinagtiwalaan mo. "Kung ipahahayag mo ng iyong bibig si Jesus na Panginoon, at sasampalataya ka sa iyong puso na Siya'y binuhay ng Diyos mula sa mga patay, ay maliligtas ka" (Roma 10:9). Pero sa kabilang banda, huwag nating kalimutan na may isa pang napakaseryosong "sinoman," at matatagpuan din ito sa mga isinulat ni Juan: "At kung ang sinoman ay hindi nasumpungang nakasulat sa aklat ng buhay, ay ibinulid siya sa dagatdagatang apoy" (Apocalipsis 20:15). Isipin mo kung gaano kabigat ang pahayag na iyan. Iyon din ang salita, *sinoman*. "Ang sumasampalataya...[ay may] buhay na walang hanggan," kaya ang pangalan ng mananampalataya ay nakasulat sa aklat ng buhay. Ang sinomang ayaw sumampalataya, ang sinomang ayaw magtiwala sa Panginoong Jesu-Cristo, ang "sinoman" na

"hindi nasumpungang nakasulat sa aklat ng buhay," ay dapat palayasin magpakailanman mula sa harapan ng Diyos.

Sa dami ng pangangaral ng Ebanghelyo na napakinggan mo, sa dami ng mga Cristianong nakilala mo sa paglipas ng mga taon, kabilang ka pa ba sa mga hindi pa tiyak na tumatanggap sa Panginoong Jesu-Cristo bilang kanilang Tagapagligtas?

Nakikiusap ako sa iyo, huwag mo nang ipagpaliban ang pag-aayos ng tanong na ito kahit isang oras pa. Nasaan ka man, itaas mo ang iyong puso sa Diyos. Sabihin mo sa Kanya na ikaw ang makasalanang pinagkamatayan ni Cristo. Sabihin mo sa Kanya na lumalapit ka sa Kanya para sa kaligtasang inilaan Niya sa pamamagitan ng Kanyang pinagpalang Anak. Sabihin mo sa Kanya na nagtitiwala ka sa Panginoong Jesu-Cristo bilang sarili mong Tagapagligtas. Pagkatapos ay humayo ka at ipahayag Siya sa harap ng mga tao, sapagkat, "Ang sinomang magpahayag na si Jesus ay Anak ng Diyos, ang Diyos ay nananahan sa kanya [ang Diyos ay nananatili sa kanya] at siya'y sa Diyos."

"At aming nakilala at sinampalatayanan ang pag-ibig ng Diyos sa atin" (1 Juan 4:16). Ito ang pahayag ng pananampalataya, ang pahayag ng isang tiyak nang tumanggap sa mensahe ng Ebanghelyo para sa kanyang sarili. "At aming nakilala at sinampalatayanan ang pag-ibig ng Diyos sa atin. Ang Diyos ay pag-ibig." Ito na ang ikalawang beses na binanggit ang pahayag na iyan sa kabanatang ito. Napag-isipan na natin ito sa talatang 8: "Ang hindi umiibig ay hindi nakakakilala sa Diyos; sapagka't ang Diyos ay pag-ibig." At ngayon, dito ay muli tayong pinaaalalahanan ng Espiritu na "ang Diyos ay pag-ibig." Ito ang mismong likas Niya. Ito ang mismong ubod ng Kanyang pagka-Diyos; at "ang [nananatili] sa pag-ibig ay [nananatili] sa Diyos,

at ang Diyos ay sa kanya." Narito ang pakikisama sa liwanag, ayon sa likas ng Diyos mismo. Hindi ka maaaring makisama sa Kanya habang may kinikimkim kang masamang hangarin, kawalang-kabaitan, o poot sa iyong puso. Imposible iyon. Lahat ng iyan ay nagmumula sa lumang bulok na likas na minana natin kay Adan. Pero kung tayo'y nagbalik-loob, tumanggap tayo ng bagong likas. Baka kung minsan ay makalimutan natin Siya nang ilang sandali, at muling sumibol ang masamang hangarin, inggit, kawalang-kabaitan, poot, at lahat ng masasamang bagay na ito. Pero hangga't pinahihintulutan nating pamahalaan ng alinman sa masasamang bagay na ito ang ating buhay, hindi tayo nananatili sa pag-ibig, kaya hindi rin tayo nananatili sa Diyos. Hindi tayo namumuhay sa pakikisama sa Kanya. Matatamasa lamang ang pakikisama habang lumalakad tayo sa liwanag at sa pag-ibig.

Para walang hindi pagkakaunawaan kung ano ang pag-ibig na ito, isinulat ni Juan sa talatang 17, "Dito'y [naging sakdal ang pag-ibig sa atin], upang tayo'y magkaroon ng katapangan sa araw ng paghuhukom; sapagka't kung ano Siya, ay gayon din naman tayo sa sanlibutang ito." Inaamin ko na may panahon sa aking buhay-Cristiano na nalilito ako kung ano talaga ang ibig sabihin ng mga salitang ito. Pero ngayon, wala akong alam na bahagi ng Kasulatan na mas nagbibigay sa akin ng kagalakan o mas malinaw sa akin kaysa sa talatang ito. Noong bata pa ako sa pananampalataya, sinikap kong unawain ito at sumuko ako sa pagkabigo. Naligaw ako ng King James version, at hindi ko napansin kung gaano kaganda itong naituwid sa ibang mga salin. Pinag-aralan ko ang mga salitang, "Dito'y naging sakdal ang ating pag-ibig, upang tayo'y magkaroon ng katapangan sa araw ng paghuhukom," at sinabi ko sa sarili ko, *Kung ang katapangan sa araw ng paghuhukom ay nakasalalay sa pagiging*

sakdal ng aking pag-ibig, paano ako makatitiyak kailanman na magiging maayos ang lahat sa akin sa araw na iyon? Hinahanap ko sa loob ng sarili kong puso ang sakdal na pag-ibig, at habang sinisiyasat ko ang kawawang pusong iyon, lagi akong may natatagpuang bagay doon na salungat sa sakdal na pag-ibig. Paano ako makatatayo kailanman sa araw ng paghuhukom?

Para iyong ikalawang pagbabalik-loob nang ipakita sa akin ng Diyos na ang sakdal na pag-ibig ay nasa ibang Tao nang lubusan. Anim at kalahating taon ko itong hinahanap sa aking sarili hanggang isang araw ay inilayo ako ng Diyos sa aking sarili at sinabi, "Tumingala ka!" Sa pananampalataya ay nakita ko ang ibang Tao—ang taong si Cristo Jesus—na nakaupo sa kaluwalhatian sa kanan ng Ama. Para bang sinabi sa akin ng Diyos, "Naroon ang sakdal na pag-ibig. Nahayag ito kay Cristo." "Dito'y nahayag ang pag-ibig ng Diyos sa atin, na sinugo ng Diyos ang Kanyang bugtong na Anak sa sanlibutan upang tayo'y mabuhay sa pamamagitan Niya. Narito ang pag-ibig, hindi sa tayo'y umibig sa Diyos, kundi Siya'y umibig sa atin, at sinugo ang Kanyang Anak na maging pampalubag-loob sa ating mga kasalanan...At aming nakita at aming pinatotohanan na sinugo ng Ama ang Anak upang maging Tagapagligtas ng sanlibutan" (1 Juan 4:9-10,14). Sa wakas ay naunawaan ko. Ang sakdal na pag-ibig ang nagdala kay Cristo mula sa pinakamataas na kaluwalhatian ng pagka-Diyos pababa sa pinakamalalim na hapis ng Kalbaryo. Ang sakdal na pag-ibig ang nagtulak kay Jesus na tumingin sa isang naliligaw, wasak, at makasalanang sanlibutan, pasanin ang lahat ng ating kasalanan, at mamatay kapalit natin sa krus ng isang kriminal.

Sinasabi ng isang linya sa isa sa ating mga himno, "Inilalagay ko ang aking mga kasalanan kay Jesus." Pero hindi natin ginagawa ang ganoon. Sinasabi sa atin ng Kasulatan na nang nakabitin si Jesus sa krus ng Kalbaryo, ang Panginoon ay "nagpasan sa Kanya ng kasamaan nating lahat" (Isaias 53:6). Isinulat ni Bliss:

Ano, ilalagay ko ang sala kay Jesus,

Sa Anak na mahal ng Diyos?

Hindi, ito'y katotohanang mahalaga:

Diyos mismo ang gumawa noon.

Inilagay ng Diyos ang ating mga kasalanan kay Jesus nang Siya'y mamatay sa Kalbaryo. Gumawa Siya ng ganap na pagtubos, at doon ay nahayag ang sakdal na pag-ibig sa buong kapuspusan nito. Ngayon ay nakaupo Siya sa kanan ng Ama sa Langit. Paano naman ang aking mga kasalanan? Nang nakabitin Siya sa krus, nasa Kanya ang aking mga kasalanan. Nasa Kanya pa ba ang mga ito ngayon habang nakaupo Siya roon?

Imposible. Hindi Siya makapapasok sa Langit nang may kahit isang kasalanan sa Kanya. Naayos na ng sakdal na pag-ibig ang usapin ng kasalanan. Inalis na ng sakdal na pag-ibig ang aking mga kasalanan magpakailanman, at ngayon ay maaari tayong magkaroon ng "katapangan sa araw ng paghuhukom." Hindi na ako natatakot sa araw ng paghuhukom ngayon. Bakit hindi? Dahil nabayaran na ang aking parusa—naayos na ang aking kaso.

Hindi ako matatakot pumasok sa isang korte para manood ng isang mahalagang kaso, dahil isa lamang akong manonood. Wala akong anumang pananagutan doon. Kaya naman matapang ako sa araw ng paghuhukom dahil naroon ako kasama ang aking Panginoon. Wala ako roon para hatulan. Isa

akong manonood, at hindi lamang basta manonood, kundi kasama mismo ng Hukom.

Maraming taon na ang nakararaan, may isang napakakakaibang hukom doon sa San Francisco. Ang mga turistang dumaraan sa lungsod ay madalas dalhin para makita ang korte ni Judge Campbell. Isang araw, naglilibot ang isang grupo namin sa gusali ng korte, at kasama sa grupo namin ang apat na babaeng mukhang kagalang-galang. Nang makita sila ng hukom, inanyayahan niya silang samahan siya sa upuan ng hukom. Umakyat sila at naupong kasama niya sa hukuman.

Pinakinggan niya ang ebidensya sa unang kaso, saka bumaling sa isa sa mga babae at sinabi, "Ikaw na ang hahayaan kong magbigay ng hatol." "Hindi ko alam ang gagawin," sagot niya. "Ang ganitong paglabag ay may parusang sampu hanggang tatlumpung araw," paliwanag ng hukom. "Naku," sagot niya, "huwag n'yo na siyang bigyan ng higit sa sampung araw." "Sabi ng ginang, sampung araw ang sa iyo," pahayag ng hukom. Sunod-sunod ang mga kasong ganoon habang nakaupo roon ang mga babae, pero sila'y "may katapangan sa araw ng paghuhukom." Bakit? Dahil hindi sila ang hinahatulan. Kasama sila ng hukom. Kung ikaw ay mananampalataya kay Cristo, kapag itinayo na ang dakilang maputing trono, naroon ka bilang kasama ng Hukom. "Ang sanlibutan ay hahatulan ninyo" (1 Corinto 6:2), at may sasabihin pa ako sa iyo: makikita mo ang diyablo, na nagdulot sa iyo ng napakaraming gulo sa paglipas ng mga taon, nakagapos sa mga tanikala at dinala sa iyong paanan para malaman kung ano ang gusto mong gawin sa kanya. Sinasabi ng Bibliya, "Hahatulan natin ang mga anghel" (6:3). Tatanggapin ng mga nahulog na anghel ang kanilang hatol mula sa bayan ng Diyos. Kaya hindi kataka-takang sinabi ni apostol Pablo, "At ang Diyos ng kapayapaan ay dudurog kay

Satanas sa ilalim ng inyong mga paa sa lalong madaling panahon" (Roma 16:20). Oo, may katapangan tayo sa araw ng paghuhukom dahil naayos na ng sakdal na pag-ibig ang usapin ng kasalanan.

Sinabi ni Jesus sa Juan 5:24, "Katotohanan, katotohanang sinasabi Ko sa inyo, Ang dumirinig ng Aking salita, at sumasampalataya sa Kanya na nagsugo sa Akin, ay may buhay na walang hanggan, at hindi na mapapasok sa paghatol, kundi lumipat na sa buhay mula sa kamatayan." Gusto ko ang salin ng Romano Katoliko sa talatang iyan. Ganito ang pagkakasalin ng Douay Bible: "Amen, amen, sinasabi Ko sa inyo, Ang dumirinig ng Aking salita at sumasampalataya sa Kanya na nagsugo sa Akin ay may buhay na walang hanggan, at hindi na papasok sa paghuhukom, kundi nakalipat na mula sa kamatayan tungo sa buhay." Hindi ba't kahanga-hanga ang mensaheng iyan? Sapat na ito para maayos magpakailanman ang usapin ng kasalanan para sa sinumang sumasampalataya. Ang taong nakakakilala kay Cristo ay may buhay na walang hanggan dito at ngayon. Hindi lamang siya umaasang magkakaroon nito balang araw, kundi mayroon na siya nito ngayon, at hindi kailanman papasok sa paghuhukom, kundi nakalipat na mula sa kamatayan tungo sa buhay.

Tingnan ang natitirang bahagi ng 1 Juan 4:17, "Kung ano Siya, ay gayon din naman tayo sa sanlibutang ito." Ang ilan sa pinakadakilang katotohanan sa Salita ng Diyos ay nakasiksik sa pinakamaiikli at pinakasimpleng pangungusap. Kung minsan, kapag gustong pahangain ng mga mangangaral ang kanilang mga tagapakinig, gumagamit sila ng mga salitang teolohikal na nagpapatunog na malalim ang mga bagay. Minsan, may isang mangangaral na nagsasalita sa paraang walang makaintindi ng

kanyang ibig sabihin, at may isang lalaking nagsalita at nagsabi, "Kapatid, ilagay mo ang biskwit sa mababang istante para maabot ng mga bata." Dati'y sinasabi ni Spurgeon, "Sinabi ng Panginoon, 'Pakanin mo ang Aking mga tupa,' pero inaakala ng ilang ministro na ang sinabi Niya ay, 'Pakanin mo ang Aking mga dyirap.' Inilalagay nila ang mga bagay nang napakataas kaya iilan lamang ang nakaaabot."

Narito ang isa sa pinakamalalim na katotohanan ng Kasulatan, at nakapaloob ito sa siyam na salitang iisang pantig sa Ingles, at tatlo lamang sa mga ito ang may higit sa dalawang titik. "Kung ano Siya, ay gayon din naman tayo sa sanlibutang ito." Siyam na maiikling salita, pero napakalalim. Dati'y akala ko ang ibig sabihin ng talatang ito ay "kung ano Siya, ay gayon din dapat tayo sa sanlibutang ito." Akala ko'y dapat nating tunguhin ang kasakdalan—ang maging tulad ni Cristo—at kahit hindi natin ito maabot, mas mabuti pa rin iyon kaysa tumudla sa mas mababa. Pero hindi iyan ang ibig sabihin ng talatang ito. Pagkatapos ay inakala ko na siguro ito ay, "Kung ano Siya, ay gayon din tayo kapag nakaalis na tayo sa sanlibutang ito at ligtas nang nakauwi sa Langit." Pero hindi rin iyan ang sinasabi ng talata. Sa halip, ang ibig sabihin nito ay eksakto kung ano ang sinasabi nito, gaya ng laging ginagawa ng Kasulatan. "Kung ano Siya [kung ano si Cristo] ay gayon din naman tayo sa sanlibutang ito." Paano tayo naging tulad ni Cristo? Tayo ay kung ano Siya kaugnay ng *paghuhukom*. Nang mamatay si Cristo sa Kalbaryo dahil sa aking kasalanan, iyon ang araw ng paghuhukom. Inayos ni Cristo ang lahat para sa akin noong araw na iyon. Ngayon ay binuhay Siya ng Diyos mula sa mga patay at dinala Siya sa Kanyang sariling kanan, at doon Siya nakaupo, itinaas. Hindi na kailanman muling sasailalim si Cristo sa paghuhukom. Gayundin, dito at ngayon mismo ay

may patotoo tayo mula sa Salita ng Diyos na tayo'y ligtas din sa paghuhukom gaya Niya, dahil tayo'y tinanggap sa Kanya.

Napakalapit, napakalapit sa Diyos,

Hindi na ako mapalalapit pa;

Sapagkat sa persona ng Kanyang Anak,

Ako'y kasinlapit Niya.

Napakamahal, napakamahal sa Diyos,

Hindi na ako mapamamahal pa;

Ang pag-ibig na inibig Niya sa Kanyang Anak,

Gayon ang pag-ibig Niya sa akin talaga.

Napakalaking dahilan ito para mabuhay para sa Kanya!

Napakalaking dahilan ito para ialay ang ating buhay bilang haing buhay, yamang sa Kanyang biyaya ay naayos na Niya ang buong usapin ng ating pagkaaring-ganap, ng ating pagkatanggap sa Diyos, at ng ating kalayaan mula sa paghuhukom!

Ginawang Sakdal sa Pag-ibig (1 Juan 4:18-21)

Napansin na natin na ang sakdal na pag-ibig ay hindi likas sa atin. Walang Cristiano, gaano man katapat o kagulang, ang nakapagpakita kailanman ng sakdal na pag-ibig sa sarili niyang kakayahan. Laging may kaunting pagkamakasarily, paninibugho, inggit, o paghahanap sa sariling kapakanan sa puso ng bawat anak ng Diyos. Kung minsan ay inaakala ng mga tao na nalampasan na nila ang lahat ng ito, pero di-magtatagal ay ilalabas ng mga pangyayari na hindi pa pala. Kapag hinahanap natin ang sakdal na pag-ibig, sa Panginoong Jesu-Cristo lamang natin ito matatagpuan. Nahayag ito nang ibigay

Niya ang Kanyang sarili sa krus para sa mga makasalanang may sala na tulad natin. Ang pagbubulay-bulay sa pag-ibig na ito ang nagpapalayas sa lahat ng ating takot.

"Walang takot sa pag-ibig" (4:18). Kung ang usapin ay ang sarili nating pag-ibig, ang bawat tapat na Cristiano ay laging matatakot kung iisipin niyang ang huling pagtanggap sa kanya ay nakasalalay sa sarili niyang panloob na kasakdalan sa pag-ibig. Pero salamat sa Diyos, inilalayo tayo sa ating sarili at sa ating mga karanasan, at itinuturo tayo sa ganap na paghahayag ng sakdal na pag-ibig sa krus. Doon mo makikita ang pag-ibig na nagtatagumpay. Ang pag-ibig na nahayag sa buong kapuspusan nito ay umabot hanggang sa pinakamalalim na kalaliman at itinaas ang mga kawawang makasalanang lubos na naliligaw, wasak, at hindi karapat-dapat. Makatitiyak kang hindi ka Niya kailanman bibitawan. "Yamang inibig Niya ang Kanyang sariling nangasa sanlibutan, ay inibig Niya sila hanggang sa katapusan" (Juan 13:1).

"Walang takot sa pag-ibig." Pagmasdan mo ang isang maliit na batang talagang naniniwalang mahal mo siya nang buong puso, at tingnan mo kung gaano siya katiwala. Kung naniniwala kang "gayon na lamang ang pagsinta ng Diyos sa sanlibutan, na ibinigay Niya ang Kanyang bugtong na Anak, upang ang sinomang sumampalataya sa Kanya ay huwag mapahamak, kundi magkaroon ng buhay na walang hanggan," paano ka pa matatakot na baka ikaw ay mapahamak? Paano ka pa mangangamba na mapagsarhan ng Langit, gayong "ang sakdal na pag-ibig ay nagpapalayas ng takot?"

"Walang takot sa pag-ibig; kundi itinataboy ng sakdal na pag-ibig ang takot, sapagka't ang takot ay may kaparusahan." Ang salitang *kaparusahan* (sa Ingles, *torment*, pahirap ng kalooban)

ay ginagamit din sa ibang bahagi ng Kasulatan. Tumutukoy ito sa isang dalamhati—isang uri ng sakit at hapis na dulot ng paghihirap ng espiritu at isip—na dinaranas ng mga lalaki at babaeng hindi ligtas sa buhay na ito, at magpapatuloy nang walang hanggan kung lilisan sila sa sanlibutang ito sa kanilang mga kasalanan. Malinaw na itinuturo ng Kasulatan na kung mamamatay ang mga lalaki at babae sa kanilang mga kasalanan, magdurusa sila nang may malay sa ilalim ng hatol ng Diyos magpakailanman. Dapat nitong antigin ang ating puso na iyakan ang mga naliligaw na lalaki at babae, gaya ng ginawa ng Panginoon nang sabihin Niya, "At ayaw kayong magsilapit sa Akin, upang kayo'y magkaroon ng buhay" (Juan 5:40). Mababasa natin sa Mateo na "ang mga ito ay pasasa parusang walang hanggan" (25:46), at, "pahihirapan sila araw at gabi magpakailan kailan man" (Apocalipsis 20:10). Walang anumang pahiwatig na matatapos kailanman ang kanilang pagdurusa. Pero ngayong nasabi ko na iyan, gusto kong sabihin na bagama't malinaw na itinuturo ng Salita ng Diyos ang walang hanggang *kaparusahan* ng mga tumatanggi kay Cristo, kailanman ay hindi man lamang ito nagpapahiwatig ng walang hanggang *pagpapahirap sa katawan* (sa Ingles, *torture*) sa mga taong naligaw. Sinasabi ko ito dahil sa palagay ko'y mabuting panatilihin nating malinaw ang katangian ng Diyos. Walang anumang mapaghiganti sa Diyos. Wala Siyang hangaring magpataw ng anumang di-kinakailangang sakit o hapis sa mga tao, kaya hindi kailanman nagsasalita ang Kasulatan, gaya ng ginagawa kung minsan ng mga mangangaral, tungkol sa walang hanggang pagpapahirap sa katawan. Hindi kailanman pahihirapan ng Diyos ang mga tao, at hindi rin Niya pahihintulutang pahirapan sila ng diyablo. Hindi Niya kailanman pahihintulutang pahirapan sila ng mga demonyo, at hindi rin sila papayagang pahirapan ang isa't isa.

Ang Impiyerno ay hindi isang uri ng magulong lugar kung saan pinahihirapan ng masasamang tao at ng mga nahulog na anghel ang isa't isa at nagkakasala laban sa Diyos magpakailanman. Ito ang maayos na bilangguan ng Diyos, kung saan ang mga taong hindi kailanman umayos ng asal noon ay mapipilitan nang umayos sa wakas, at kung saan "ang bawa't tuhod ay luluhod...at ang bawa't dila ay magpapahayag na si Jesu-Cristo ay Panginoon, sa ikaluluwalhati ng Diyos Ama" (Filipos 2:10-11). Hindi pahihirapan ni Satanas ang mga tao, at hindi siya maghahari bilang hari sa Impiyerno. Siya ang magiging pinakakaawa-awang nilalang doon. Ang Impiyerno ay nilikha para sa diyablo at sa kanyang mga anghel, at ito ang kanyang bilangguan, kung saan siya ay nasa pinakamalalim na bahagi ng dagatdagatang apoy, nagdurusa dahil sa mga kasalanang ginawa niya sa buong panahon. Kaya bawat tao ay hahatulan ayon sa sarili niyang kasalanan at magdurusa ayon sa sarili niyang pagsuway. Walang anumang pahayag sa Bibliya tungkol sa pagpapahirap sa katawan ng mga naligaw na kaluluwa. Pero bagama't hindi kailanman itinuturo ng Kasulatan ang pagpapahirap sa katawan, itinuturo nga nito ang walang hanggang pahirap ng kalooban ng mga taong namatay nang hindi nagsisisi.

Alam kong ang mga salitang Ingles na *torment* at *torture* ay nagmula sa iisang ugat na Latin, na nangangahulugang "mamilipit at magpaikot-ikot sa hapis," pero ang *torture* ay nagpapahiwatig ng pagpapataw ng pisikal na pagdurusa, at ang *torment* naman ay ginagamit para sa pagdurusa ng isip. "Ang takot ay may kaparusahan." Alam mo ang matinding hapis ng isip na maaaring idulot sa iyo ng takot. Narito ang isang taong ipinikit ang kanyang mga mata sa sakdal na pag-ibig ng Diyos, tumangging maniwala sa patotoo ng Ebanghelyo, at nakikita

niyang lumilitaw sa harap niya ang dakilang maputing trono. Alam niyang kailangan niyang managot sa kanyang mga kasalanan. Nararapat lamang na mapuno siya ng takot, at "ang takot ay may kaparusahan." Kung tatanggi ang taong iyon na yumuko sa pagsisisi sa harap ng Diyos, at tanggapin ang Panginoong Jesu-Cristo bilang kanyang Tagapagligtas, at lilisan siya sa buhay na ito na hinahamak ang biyaya ng Diyos, lilisan siya para pahirapan ang kalooban magpakailanman. Sa palagay ko, ang pinakamatinding pahirap na maaaring dumating sa isang naligaw na kaluluwa sa Impiyerno ay ang pag-isipan ang mga araw na lumipas, ang alalahanin ang mga awang tinanggihan, ang bulay-bulayin ang biyayang hinamak, at sumigaw sa hapis ng kanyang kaluluwa, "Namatay si Jesus para sa akin, at alam ko ang lahat ng iyon. Ibinuhos Niya ang Kanyang mahalagang dugo para sa mga makasalanan, at paulit-ulit ko iyong narinig. Namatay Siya para sa akin, at tinanggihan ko Siya. Tinanggihan ko ang Kanyang awa, at narito ako ngayon, nakahiwalay sa liwanag at kagalakan ng Diyos magpakailanman, at kasalanan ko ito. Naligtas sana ako sa parusa ng aking mga kasalanan, pero tumanggi akong magtiwala sa Tagapagligtas na inilaan ng Diyos, at ngayon ay nasa akin ang Kanyang poot magpakailanman." Wala na akong maisip na mas masahol pa riyan. Ang hapis na ito ng kaluluwa at isip, sa pagkakaunawa ko, ang magiging mismong ubod ng pahirap na dapat tiisin ng mga naligaw na lalaki at babae magpakailanman.

Naaalala natin ang salita ni Abraham sa dating mayamang lalaki, "Anak, alalahanin mo!" (Lucas 16:25). Nakapaloob ang lahat sa salitang iyan, *alalahanin*—alalahanin magpakailanman! Sinasabi sa atin ng mga sikologo na hindi natin kailanman nalilimutan ang anumang bagay na nalaman natin; lahat ng

iyon ay nakaimbak sa ating isip. Baka akala natin ay nakalimutan na natin, pero lilitaw ang mga bagay kung kailan hindi natin inaasahan. Pumapasok ang mga ito sa isip kahit hindi natin iniisip. Ganoon din sa mga tao sa naligaw na walang hanggan. Bawat kasalanan, bawat kasamaan, bawat paglabag, at bawat pagsuway ay maaalala, at mananatili sa lahat ng panahong darating. Maaalala ng mga tao ang mga kahangalan sa buhay na ito at kung gaano kahangal ang pagtrato nila sa alok ng awa ng Diyos. "Anak, alalahanin mo!"

Para sa mga matuwid, may lugar din ang salitang *alalahanin*. Mababasa natin, "At aalalahanin mo ang buong daan na pinapatnubayan sa iyo ng Panginoon mong Diyos" (Deuteronomio 8:2). Isang pinagpalang bagay ang alaala para sa anak ng Diyos! Isang nakatatakot na bagay ang alaala para sa naligaw na kaluluwa! Kung hindi ka pa ligtas, ipinapanalangin kong tanggapin mo ang sakdal na pag-ibig na nahayag sa krus. Kung magkagayon ay mapapawi ang lahat ng iyong takot, mawawala ang iyong pahirap, at aawit ang iyong puso, Siya'y "umibig sa akin, at ibinigay ang Kanyang sarili dahil sa akin" (Galacia 2:20). Ito ang pag-ibig na nagpapalayas ng takot.

Nagpatuloy si Juan, "Ang natatakot ay hindi pa naging sakdal sa pag-ibig." Isipin mo ang isang grupo ng mga estudyante sa isang klase sa Latin. Alam nilang may pagsusulit sa susunod na Lunes. Buong araw ng Sabado, ang ilan sa kanila ay nagmamadaling magsaulo at nagsisikap na maghanda para sa pagsusulit. Kahit sa Linggo ay hindi mapalagay ang kanilang isip. Ipinapakita ng kanilang takot na hindi pa sila sakdal sa Latin, at alam nilang hindi pa nga. Hindi sila nagmamadaling magsaulo o mag-aalala kung alam nila ang kanilang aralin. Ipagpalagay nating may isa pang estudyante sa klase, isang

matalinong dalaga na hindi nagmamadaling magsaulo at hindi rin nag-aalala. Nakasalubong siya ng isa sa iba at sinabi, "Hindi mo ba alam na may pagsusulit ka sa Latin sa Lunes?"

"Oo."

"E, hindi ka ba nag-aalala?"

"Hindi naman."

"Bakit hindi ka nababahala?"

"Kasi araw-araw akong nag-aaral. Salamat at maganda ang memorya ko. Nakaimbak na lahat, kaya hindi ako natatakot."

Ang sakdal sa Latin ay hindi natatakot. Ang hindi sakdal sa Latin ay natatakot. Kung tayo'y ginawang sakdal sa pag-ibig, natutunan na natin ang ating aralin at wala na ang ating takot. Hindi ang aking pag-ibig ang nag-iingat; ang Kanyang pag-ibig.

Ngayon ay dumating tayo sa praktikal na bahagi sa talatang 19, at aalisin ko ang isang salita sa teksto ng King James version, dahil kung titingnan mo ang Griego, makikita mong wala roon ang salitang iyon. Wala ito sa lahat ng mas lumang mga manuskrito. Ang tamang salin ay, "Tayo'y umiibig, sapagka't Siya'y unang umibig sa atin." Baka pakiramdam ng ilan sa inyo ay may nawala. Gusto ninyong basahin ang, "Tayo'y umiibig sa *Kanya*, sapagka't Siya'y unang umibig sa atin." Pero pag-isipan mo, at makikita mo kung gaano pala mas mahalaga ang tamang salin. Madaling magsalita tungkol sa pag-ibig kay Cristo at pag-ibig sa Diyos, pero malamig, di-mabait, at bastos naman sa mga taong pinagkamatayan ni Jesus. Ang pagsubok kung talagang iniibig natin Siya ay makikita sa paraan ng pakikitungo natin sa Kanyang bayan, at napakabigat na pagsubok iyan! Sinasabi mong iniibig mo Siya, pero hindi mo Siya iniibig nang higit sa pag-ibig mo sa anak ng Diyos na pinakamababa ang

tingin mo. Isipin mo ang mareklamo at mainiting taong iyon na laging parang nakagagalit sa iyo, gayong alam mong siya'y pag-aari ng Panginoong Jesu-Cristo. Hindi mo iniibig si Cristo nang higit sa pag-ibig mo sa taong iyon, kaya "tayo'y umiibig, sapagka't Siya'y unang umibig sa atin."

Kapag abala ang ating puso sa Kanyang kahanga-hangang pag-ibig, naaalala natin na inibig Niya tayo noong hindi tayo kaibig-ibig, at ang ilan sa atin ay hindi pa rin gaanong kaibig-ibig ngayon. Naaalala natin na inibig Niya tayo noong hindi tayo karapat-dapat mahalin, at ang ilan sa atin ay hindi pa rin gaanong madaling mahalin hanggang ngayon. Kung kaya Niya tayong ibigin noong tayo'y mga rebelde, at kung ang pag-ibig ding iyon ang pumupuno ngayon sa ating puso, dapat nating kayaning ibigin ang mga makasalanan, di-mabait, at makasarili. Ito ang pag-ibig na nagtatagumpay laban sa kasamaan. "Tayo'y umiibig, sapagka't Siya'y unang umibig sa atin."

Narito ang huli sa mga pagsubok na inilalagay ni Juan sa harap natin: "Kung sinasabi ng sinoman, Iniibig ko ang Diyos, at kinapopootan ang kanyang kapatid, ay sinungaling: sapagka't ang hindi umiibig sa kanyang kapatid na kanyang nakita, ay paanong makaiibig sa Diyos na hindi niya nakita?" (4:20) Kung minsan ay napakatapang ng pananalitang ginagamit ni Juan. Napakaraming tao ang may maling akala tungkol kay apostol Juan. Marami sa mga larawang pansimbahan ang naglalarawan sa kanya bilang isang maputi at mukhang malambot na parang babae, sa halip na isang tunay at masiglang lalaki. Malamang na mga labingwalong taong gulang lamang siya nang siya at ang kanyang kapatid na si Santiago ay lumapit kay Cristo, dahil si Juan ang pinakabata sa mga alagad. Habang tinitingnan ng Panginoon ang magkapatid na iyon, sina Santiago at Juan, sa

kanilang masigasig na kabataan, para bang sinabi Niya, "Bibigyan ko kayo ng ibang pangalan; tatawagin ko kayong Boanerges, ang mga anak ng kulog." Sa buong buhay niya, naging tapat si Juan sa pangalang iyon na ibinigay ni Jesus. Matagal nang patay sina Pablo at Pedro at ang lahat ng iba pang mga alagad, pero si Juan ay naglilingkod pa rin ng Salita sa Efeso, at pagkatapos ay ipinatapon siya sa Patmos dahil sa kanyang katapatan sa pagpapatotoo para kay Cristo. Namatay siya noong mga A.D. 96, at noon ay matanda na siya at nakababalik-tanaw sa mga araw ng kanyang kabataan nang lumalakad siyang kasama si Jesus. Walang anumang malambot o parang babae kay Juan.

Minsan, habang dumaraan sila sa Samaria, labis na nagalit sina Santiago at Juan dahil sa ginawa ng mga Samaritano kaya sinabi nila, "Panginoon, ibig Mo bang magutos kami na bumaba ang apoy mula sa langit, at sila'y lipulin, gaya ng ginawa ni Elias?" (Lucas 9:54) Nakikita mo, noong una ay gusto ng mga Samaritano na makasama nila si Jesus, pero nang mapansin nilang nagmamadali Siyang makarating sa Jerusalem, ayaw na nila Siyang pakitunguhan. Hindi nila alam na sabik Siyang pumunta roon upang mamatay para sa kanila. Akala nila'y wala Siyang pakialam sa kanila kundi sa mga tao lamang sa Jerusalem, kaya ayaw nila sa Kanya. At dahil dito, gusto silang lipulin ni Juan at ng kanyang kapatid. Pero sinabi ni Jesus kina Santiago at Juan, "Hindi ninyo nalalaman kung anong espiritu ang sumasainyo (9:55). Walang anumang mahinahon sa pagnanais na magpababa ng apoy mula sa langit! Hindi malambot na uri ng binata si Juan. Siya'y malakas, masigla, at punung-puno ng sigla ng buhay.

Pansinin ang matapang na pananalitang ginamit ni Juan. Bumalik ka sa 1 Juan 2:4, "Ang nagsasabing, Siya'y aking nakikilala, at hindi tumutupad ng Kanyang mga utos, ay sinungaling, at ang katotohanan ay wala sa kanya." Sa talatang 22 ng kabanata ring iyon ay mababasa natin, "Sino ang sinungaling kundi ang tumatanggi na si Jesus ay siyang Cristo?" At ngayon sa talatang 20 ng kabanata 4, hindi gumamit si Juan ng mga palamuting salita kundi sinabi, "Kung sinasabi ng sinoman, Iniibig ko ang Diyos, at kinapopootan ang kanyang kapatid, ay sinungaling: sapagka't ang hindi umiibig sa kanyang kapatid na kanyang nakita, ay paanong makaiibig sa Diyos na hindi niya nakita?" Ang paraan ng pakikitungo mo sa iyong kapatid ang pagsubok kung talagang iniibig mo ang Diyos.

"At ang utos na ito ay mayroon tayo sa Kanya, na ang umiibig sa Diyos ay umiibig din naman sa kanyang kapatid" (4:21). Kung hindi mo tinutupad ang Kanyang mga utos, hindi ka lumalakad sa pagsunod sa Kanyang Salita. "Isang bagong utos ang ibinigay Ko sa inyo...na kayo naman ay mangagibigan sa isa't isa" (Juan 13:34). Kailangan din nating alalahanin ang utos, "Huwag tayong magsiibig sa salita, ni sa dila man lamang; kundi sa gawa at sa katotohanan" (1 Juan 3:18). Isipin mo ito sa susunod na pagkakataong mainis ka sa isang tao. Sabihin mo sa iyong sarili, "Kay dalas kong napighati ang Espiritu Santo, pero iniibig pa rin Niya ako. Kay dalas kong naudyukan sa galit ang Panginoon, pero iniibig pa rin Niya ako. Kay dalas kong nalapastangan ang Ama, pero iniibig pa rin Niya ako. Mahal na Diyos, sa pamamagitan ng Iyong Espiritu Santo, ibuhos Mo sa aking puso ang pag-ibig ding iyon na mula sa Iyo, na nananaig sa lahat. Nawa'y hindi ko kailanman isipin ang aking sarili kundi ang iba na pinagkamatayan ni Cristo, at maging handa akong ibigay ang aking sarili sa tapat at mapagmahal na paglilingkod

para sa kanilang ikapagpapala." Ito ang Cristianismo sa pagsasagawa.

1 Juan, Kabanata 5: Ang Diyos ay Buhay

Pagtatagumpay Laban sa Sanlibutan (1 Juan 5:1-5)

Ang sinumang sumasampalatayang si Jesus ang Cristo ay ipinanganak ng Diyos: at ang bawat umiibig sa nanganak ay umiibig din naman sa ipinanganak Niya” (5:1). Ipinagpapatuloy ng talatang ito ang paksang nasa huling mga talata ng nakaraang kabanata, kung saan mababasa natin, “Kung sinasabi ng sinuman, Iniibig ko ang Diyos, at kinapopootan ang kanyang kapatid, ay sinungaling siya” (4:20).

Sino ba ang ating kapatid? May mga taong nag-aakalang ang ating mga kapatid ay iyon lamang nagkataong kabilang sa parehong denominasyon. Kung kasapi ako ng isang partikular na iglesia, ang mga kapatid ko raw ay ang mga nagsisimba roon. Sa madaling salita, kung Methodist ako, Methodist ang mga kapatid ko. Kung Presbyterian ako, Presbyterian ang mga kapatid ko. Kung Baptist ako, Baptist ang mga kapatid ko. Ang mahihina nating isip ay hilig na paliitin ang pamilya ng Diyos hanggang sa isang natatanging samahan lamang. Pero sa 1 Juan 5, ang Panginoon mismo ang nagbibigay ng hangganan ng pamilya nang sabihin Niya, “Ang sinumang sumasampalatayang si Jesus ang Cristo ay ipinanganak ng Diyos.” Ang ating mga kapatid ay ang lahat ng tao, saanmang lugar, na nanampalataya sa Panginoong Jesu-Cristo.

Ang pahayag na, “Ang sinumang sumasampalatayang si Jesus ang Cristo,” ay hindi basta pagtanggap ng isip sa katotohanang si Cristo ang Anak ng Diyos na buhay. Ito ay tunay at buháy na pagtitiwala—personal na pananampalataya sa Panginoong Jesus bilang ang Cristo, ang Pinahiran ng Diyos. Kung nananampalataya ka sa Kanya, ipinanganak ka ng Diyos. Ang

lahat ng nagtitiwala sa Kanya ay pumapasok sa ugnayang ito. Hindi ito tungkol sa kung sino ang mga kasama mo o kung saang iglesya ka nagsisimba, sapagkat iisa lamang ang dakilang kapulungan—ang katawan ni Cristo—na kinikilala mismo ng Diyos bilang Kanyang iglesya. Kapag pinag-uusapan natin ang pagiging kasapi ng iglesya, kadalasan ay isang lokal na kapulungan ang tinutukoy natin. Pero kapag ang Salita ng Diyos ang nagsasalita tungkol sa pagiging kasapi ng iglesya, ang tinutukoy nito ay ang napakalaking kalipunan ng mga mananampalataya na kung saan si Cristo, na niluwalhati, ang Ulo sa Langit. Kabilang sa iglesyang iyon ang bawat mananampalataya. Ang ating mga kapatid ay ang buong iglesya ng Diyos, at dapat umabot sa kanilang lahat ang ating pag-ibig.

Walang saysay na sabihin mong iniibig mo ang Ama kung hindi mo iniibig ang mga anak ng Ama. Walang saysay na ipagmalaki natin ang ating debosyon sa Panginoong Jesu-Cristo kung hindi tayo tapat sa mga taong pinag-alayan Niya ng Kanyang buhay. Ang pag-ibig ay totoo at praktikal. Madalas tayong magsalita nang may damdamin tungkol sa pag-ibig sa bayan ng Diyos, pero paano natin ito ipinapakita? Ano ang anyo ng ating pag-ibig? Sinasabi ng Kasulatan na ang pag-ibig ay “mapagpahinuhod, at magandang-loob; ang [pag-ibig] ay hindi nananaghili; ang [pag-ibig] ay hindi nagmamapuri, hindi mapagmalaki... Lahat ay binabata, lahat ay pinaniniwalaan, lahat ay inaasahan, lahat ay tinitii” (1 Corinto 13:4, 7). Kunin mo ang ilan sa mga simpleng pahayag na ito at subukin ang sarili mong pag-ibig para makita mo kung nasaan ka. Naiinggit ka ba sa sinuman sa bayan ng Diyos? Kapag may karangalang dumating sa iba na hindi dumating sa iyo, nakikigalak ka ba sa kanila? Sinasabi ng Kasulatan, “Kung ang isang sangkap ay nagdaramdam, ang lahat ng mga sangkap ay nangagdaramdam

na kasama niya; o kung ang isang sangkap ay pinararangalan, ang lahat ng mga sangkap ay nangagagalak na kasama niya” (1 Corinto 12:26). Kapag may magagandang sinasabi ang mga tao tungkol sa iba at hindi tungkol sa iyo, natutuwa ba ang puso mo? Nagpapasalamat ka ba kapag nakikita mong pinararangalan at itinataas ang iba, kahit ikaw ay nalalampasan? Ang tunay na pag-ibig sa kapwa ay aakay sa iyo sa ganoon mismong ugali. Lagi nitong sisikaping unahin ang iba.

Ang pag-ibig ay kumikilos. Naghahanap ito ng paraan para maglingkod at natutuwa itong tumulong. Sinisikap mo bang paglingkuran ang bayan ng Diyos, o isa ka sa mga taong gustong pinagsisilbihan? May mga Cristianong laging naghihintay na may gumawa para sa kanila, at may mga Cristianong laging naghahanap ng magagawa para sa iba. Ang mga taong laging naghahanap ng pansin ay hindi kailanman masaya. Lagi silang nasasaktan at nararamdamang binabalewala sila. Pero ibang-iba ang mga nagpapakita ng pag-ibig ni Cristo! May nagsabi minsan sa akin, “Tuwing pumupunta ako sa ganoong iglesya, napakalamig nila. Wala akong nakikitang pag-ibig.” Sumagot ako, “E ikaw, nagpapakita ka ba?” Tumingin siya sa akin at sinabing, “Hmm, siguro hindi kasindami ng nararapat.” Katabi niya ang isang babaeng nagsisimba rin sa parehong lugar. “Ano sa tingin mo sa kanila roon?” tanong ko sa kanya. “Malamig ba sila?” “Naku,” sabi niya, “sa tingin ko sila na ang pinakamapagmahal at pinakamalambing na grupo ng mga Cristianong nakita ko.” Nagpapakita siya ng pag-ibig sa kanila, at pag-ibig din ang ibinabalik nila sa kanya. Kadalasan, kung ano ang hinahanap mo, iyon ang makikita mo.

Kamakailan, may nabasa ako tungkol sa isang lalaking tumira nang ilang buwan sa India. Pagbalik niya, pinag-uusapan nila ang India sa bahay ng ilang kaibigan niya, at napunta ang usapan sa misyon. Ang lalaking ito, mula sa kanyang “malawak” na karanasan na mga limang buwan sa India, ay nagsabi, “Wala akong pakialam sa misyon at sa mga misyonero. Limang buwan ako roon, at wala akong nakitang ginagawa nila. Ang totoo, sa buong panahong iyon, ni isang misyonero ay wala akong nakilala. Sa tingin ko, sinasayang lang ng iglesya ang pera nito sa misyon.” May isang tahimik na matandang ginoo na nagsalita, “Paumanhin po, gaano katagal po ulit kayo sa India?”

“Limang buwan.”

“Ano po ang dahilan ng pagpunta ninyo roon?”

“Pumunta ako para mangaso ng tigre.”

“At may nakita po ba kayong tigre?”

“Napakarami.”

“Medyo kakaiba,” sabi ng matandang ginoo, “pero tatlumpung taon akong nasa India, at sa buong panahong iyon ay ni minsan hindi ako nakakita ng tigre, pero daan-daang misyonero ang nakita ko. Pumunta kayo sa India para mangaso ng tigre, at tigre ang nakita ninyo. Pumunta ako sa India para magmisyon, at napakaraming kapwa misyonero ang nakita ko.”

Ang pag-ibig ay praktikal—“Ang bawat umiibig sa nanganak ay umiibig din naman sa ipinanganak Niya.” Sinasabi rin ng Kasulatan, “Tinatakpan ng pag-ibig ang lahat ng kasalanan” (Kawikaan 10:12). At muli, “[Ang pag-ibig] ay tumatakip sa karamihan ng mga kasalanan” (1 Pedro 4:8). Sa King James version, ang salitang *charity* ay mas mainam isaling *pag-ibig*. Ang ibig sabihin ng mga talatang ito ay ganito: kung alam mong

nagkasala ang iyong kapatid na lalaki o babae—kung may alam kang kasalanan, kahit isang mabigat na kasalanan na pumasok sa buhay nila—hindi mo ito babanggitin kaninuman maliban sa Diyos. Kung talagang iniibig mo sila, pupuntahan mo muna sila at sisikapin mong tulungan silang makabangon. “Tinatakpan ng pag-ibig ang lahat ng kasalanan.” Hindi ka magiging mapagdala ng tsismis. Hindi ka magiging madaldal tungkol sa buhay ng iba. Hindi ka mag-iikot para siraan ang iyong kapatid. Kapag may alam kang mali, dadalhin mo ito sa Diyos. Kapag nagsasalita ka laban sa iyong kapatid sa ibang tao, ikinakalat mo lang ang mga bagay na nakakasakit sa iba. Pero kapag lumapit ka sa Diyos, ang Espiritu Santo ng Diyos, bilang sagot sa iyong panalangin, ay makakakilos sa puso at budhi ng nagkasala. Aakayin siya sa pagsisisi, o kaya’y babaliin siya sa ilalim ng pagdidisiplina ng Panginoon. Ang pag-ibig, sa buong kapunuan nito, ay aakay sa iyo na puntahan ang kapatid na iyon at buong lambing, buong biyaya at buong kabaitang sikaping tulungan siya sa kanyang problema. Buong pagmamahal mong ituturo ang mali, mag-aalok kang manalangin kasama niya, at ipagkakatiwala mo na ito sa Diyos kung yuyuko siya sa pagsisisi sa harap Niya.

May isang magandang larawan sa Lumang Tipan na naglalarawan ng puntong ito. Kabilang sa mga kagamitan ng tabernakulo ang isang kandelerero. Sinabi ng Panginoon kay Moises na gumawa ng gintong kandelerero na may pitong ilawan. Ang “kandila” ay talagang isang ilawang may langis ng olibo at mitsa. Masusunog ang mitsa nang ilang panahon, at pagkatapos ay mapapaluko ito, sunog at nangingitim, at kailangan nang gupitin. Ang mga pang-gupit ng mitsa at ang mga sisidlan nito ay gawa sa purong ginto (Exodo 25:31-40). Bakit mahalaga ang mga pang-gupit at sisidlang ito? Ganito:

kung gusto mong magliwanag nang maganda ang isang ilawan, kailangan itong gupitan paminsan-minsan. At kung gusto kong magliwanag nang maganda para kay Cristo, maraming pagkakataong kailangan kong hatulan ang sarili ko sa harapan ng Diyos, kung hindi ay magiging katulad ako ng sunog na mitsang tumatakip sa liwanag. Ang saserdote sa Lumang Tipan ay papasok at gugupitan ang ilawan gamit ang gintong pang-gupit. Sa Kasulatan, ang ginto ay larawan ng bagay na banal at mula sa Diyos, kaya ang mananampalatayang sasaway sa kanyang kapatid ay dapat lumapit sa kanya habang nakikipag-isa sa Diyos. Maaari kong matulungan ang aking kapatid kung lalapit ako nang may lambing at biyaya. Ano ang ginawa ng saserdote sa mga mitsang ginupit niya? Ikinalat ba niya ang mga ito, pinadikit sa kanyang damit at kamay, at nag-ikot para dumihan ang damit ng ibang saserdote? Hindi. Kukunin niya ang maruming itim na upos na iyon, ilalagay sa gintong sisidlan, at tatakpan para hindi makadumi sa iba. Iyan ang ginagawa ng pag-ibig. Hindi mo ikinakalat ang mga pagkakamali ng iyong kapatid, kundi ipinapakita mo ang tunay na pag-ibig sa pamamagitan ng pagtatakip sa mga ito sa harapan ng Diyos. Iyan ang pag-ibig sa praktikal na paraan.

May iba pang ipinahihiwatig ang 1 Juan 5:2. “Dito’y nakikilala natin na iniibig natin ang mga anak ng Diyos, kapag iniibig natin ang Diyos, at tinutupad ang Kanyang mga utos.”

Napakainteresanteng aklat ng Biblia! Una, sinabi ni Juan na alam nating iniibig natin ang Diyos dahil iniibig natin ang mga kapatid. Pagkatapos, sinabi niya na alam nating iniibig natin ang mga kapatid kapag iniibig natin ang Diyos. Para bang paikot-ikot ang pangangatwiran, pero ang Diyos ay mas mataas sa lahat ng ating mga patakaran ng lohika. Sa paningin ng Diyos, hindi mapaghihiwalay ang dalawa. Kung iniibig natin

ang Diyos, iniibig din natin ang mga anak ng Diyos. Kung iniibig natin ang mga anak ng Diyos, iniibig natin ang Diyos at tinutupad natin ang Kanyang mga utos. Ang pag-ibig ay tapat. Hindi nito minamaliit ang kasalanan. Hindi nito sinisikap na pagdahilanan ang masama. Inaakay tayo nito na unahin ang katotohanan ng Diyos at ipasakop dito ang lahat ng iba pa.

Hindi ko iniibig ang aking kapatid kapag pinalalampas ko ang kanyang kasalanan, o kapag pumapayag ako (alang-alang sa kapayapaan) sa isang bagay na tahasang salungat sa utos ng Diyos. Halimbawa na lang ang tungkol sa diborsiyo at muling pag-aasawa. Maaaring may mga sitwasyong kailangang maghiwalay ang mag-asawa, pero kung ganoon, dapat silang manatiling walang asawa (maliban kung nagdiborsiyo dahil sa malinaw na dahilang ayon sa Kasulatan). Pero napakaraming mangangaral ang nagkakasal sa mga taong nagdiborsiyo nang salungat sa Salita ng Diyos. May mga ministrong magsasabi, “Mahal na mahal ko ang mga taong ito kaya ayaw kong masaktan ang damdamin nila.” Pero hindi pag-ibig ang tumulong sa kanila na gawin ang isang bagay na salungat sa Salita ng Diyos. “Dito’y nakikilala natin na iniibig natin ang mga anak ng Diyos, kapag iniibig natin ang Diyos, at tinutupad ang Kanyang mga utos.” Nakikita ang tunay na pag-ibig Cristiano kapag inuuna natin ang kalooban ng Diyos, sinisikap nating ipakita ang pag-ibig sa Kanyang bayan ayon sa Kanyang Salita, at inaakay natin ang ating mga kapatid sa landas ng pagsunod sa Salitang iyon.

“Sapagkat ito ang pag-ibig sa Diyos, na tuparin natin ang Kanyang mga utos: at ang Kanyang mga utos ay hindi mabibigat” (5:3). Pero baka may magsabi, “Maganda iyan, pero napakahirap para sa akin na gawin ang ilang bagay na gusto ng

Diyos na gawin ko.” Kung ganyan ang nararamdaman ko, magsisimula akong magtaka kung talagang ipinanganak na muli ako. Kung hindi ka ligtas, iisa lang ang iyong likas na pagkatao, at ang likas na iyon ay napopoot sa mga bagay ng Diyos. Kapag ipinanganak kang muli, may bago kang likas, at dapat kang magalak sa kalooban ng Diyos. Gagawin mo iyon kung lumalakad ka sa kapangyarihan ng Espiritu. Kung Cristiano ka at hindi ka natutuwa sa kalooban ng Diyos, iyon ay dahil pinalulungkot mo ang Espiritu Santo. May bagay sa buhay mo na hindi nagpaparangal sa Panginoon, kaya nawala ang iyong kagalakan. Hatulan mo ang lahat ng bagay sa buhay mo na salungat sa Salita ng Diyos, at magugulat ka kung gaano katamis ang Kanyang kalooban. “Ang Kanyang mga utos ay hindi mabibigat.”

“Sapagkat ang lahat ng ipinanganak ng Diyos [ang bagong likas, ang bagong buhay na ibinigay sa iyo] ay dumadaig sa sanlibutan” (5:4). Napakagandang katotohanan na ang bawat tunay na mananampalataya ay magiging mapagtagumpay sa huli. Pero ang ilan sa atin, gaya ni Jacob, ay hindi magiging mapagtagumpay hanggang halos sa dulo na ng buhay. Matagal nang anak ng Diyos si Jacob, pero noon lamang siya halos nasa pinakadulo na niya ipinakita ang mga katangiang sinisikap ng Diyos na buuin sa kanya sa loob ng lahat ng taong iyon. Saka natin mababasa, “Sa pananampalataya, si Jacob, nang malapit nang mamatay, ay binasbasan ang dalawang anak ni Jose; at sumamba, na nakasandal sa dulo ng kanyang tungkod (Hebreo 11:21). Sa pananampalataya, nang mamamatay na siya, nadala siya sa kalagayan ng isang mapagtagumpay. Sayang ang lahat ng panahong nawala! Sayang kung tayo man ay magiging sobrang mapilit sa sarili nating gusto hanggang mawala sa atin ang mga taon—mga taong hindi na maibabalik kailanman.

Ano ang ibig sabihin ng pagdaig sa sanlibutan? Ang “lahat ng nasa sanlibutan” ay inilalarawan sa talata 16 ng ikalawang kabanata ng Sulat na ito—“ang pita ng laman,” anumang uri ng pagpapakasasa ng laman; “ang pita ng mga mata,” o ang mga kalayawan ng pandama; at “ang kapalaluan ng buhay,” ang ambisyon at pagsusumikap na makamit ang katanyagan at papuri sa sanlibutan. Ito ang mga bumubuo sa “sanlibutan.” May mga Cristianong nag-aakalang ang pagiging makamundo ay ang pagpunta sa teatro, paglalaro ng baraha, pagsasayaw, at pakikibahagi sa ilang makamundong kalayawan. Walang duda na ang mga ito ay bumubusog sa isang anyo ng pagiging makamundo—ang pita ng laman at marahil ang pita ng mata. Pero maaaring hindi ka pa kailanman tumuntong sa pintuan ng teatro, hindi ka pa kailanman umupo sa harap ng mesa ng baraha, hindi ka pa kailanman nakatapak sa sayawan sa buong buhay mo, at gayunman ay kasing-makamundo ka rin ng mga taong gumagawa ng mga bagay na ito. Ang maibigin sa pera ay kasing-makamundo ng maibigin sa kalayawan, sa katanyagan o sa ambisyon. Ang taong pilit na dinudurog ang iba para maitulak ang sarili sa unahan ay kasing-makamundo ng taong nagpapalipas ng kalahati ng gabi sa teatro. Huwag mong isiping puwede mong gawin ang sinabi ni Samuel Butler, na “pagbayaran ang mga kasalanang hilig mo sa pamamagitan ng paghatol sa mga kasalanang hindi mo naman gusto.” Ang pagdaig sa sanlibutan ay ang pagkaligtas mula sa “pita ng laman, pita ng mga mata, at kapalaluan ng buhay.” Habang sinusunod mo ang mga naisin ng bagong likas, napapalaya ka mula sa sanlibutan, sapagkat ang bagong buhay na ito ay nagagalak sa mga bagay ng Diyos.

“At ito ang tagumpay na dumaig sa sanlibutan, samakatuwid бага'y ang ating pananampalataya” (1 Juan 5:4). Pitong ulit sa

Apocalipsis, naririnig natin ang Panginoon na nagsasabi sa pitong iglesya, “Sa magtagumpay.” Hindi Niya hinihiwalay ang isang nakatataas na uri ng mga Cristiano, kundi sinasabi Niyang sa bawat panahon ang mga Cristiano ay magiging mapagtagumpay. Sa pananampalataya, sa huli ay dadaigin nila ang sanlibutan sa bawat pagkakataon.

“Sino ang dumadaig sa sanlibutan, kundi siya na sumasampalatayang si Jesus ay Anak ng Diyos?” (5:5)
Naniniwala ka bang si Jesus ay Anak ng Diyos? Hindi lang ito pagtanggap sa isang pahayag ng pananampalataya o kredo, kundi pagtitiwala sa pinagpalang Anak ng Diyos. Ito ay pagtitiwala na pumunta Siya sa krus ng Kalbaryo, at doon ay ibinuhos ang Kanyang mahalagang dugo para alisin ang iyong mga kasalanan. Nagtiwala ka na ba sa Kanya? Sumampalataya ka na ba sa Kanya? Isinulat ni Pedro, “Yamang kayo’y ipinanganak na muli, hindi sa binhing nasisira, kundi sa hindi nasisira, sa pamamagitan ng salita ng Diyos, na nabubuhay at namamalagi magpakailanman... At ito ang salita ng Ebanghelyo na ipinangaral sa inyo” (1 Pedro 1:23, 25). Kapag sinampalatayanan mo ang mensahe ng Ebanghelyo at tinanggap mo ang Panginoong Jesu-Cristo, ang Anak ng Diyos, bilang iyong personal na Tagapagligtas, ipinanganak ka ng Diyos. Binibigyan ka ng bagong likas, at nahahayag ang iyong pananampalataya sa pamamagitan ng pag-ibig. Anumang pagkakamali, pakikibaka o tukso ang kailangan mong harapin, magtatagumpay ka sa huli dahil ang Diyos ang magdadala sa iyo hanggang dulo. Hindi ito tungkol sa sarili mong lakas o katatagan, kundi ikaw ay “iniingatan ng kapangyarihan ng Diyos sa pamamagitan ng pananampalataya sa ikaliligtas na handang ihayag sa huling panahon” (1 Pedro 1:5).

Ang Tatlong Saksi (1 Juan 5:6-13)

Tatlong saksi ang ipinapakita sa atin sa bahaging ito. Taliwas sa maaaring makita sa King James version, hindi anim ang saksi sa kabanatang ito—tatlo sa Langit at tatlo sa lupa. Sa King James version, ganito ang talata pito: “Sapagkat may tatlong nagpapatotoo sa langit, ang Ama, ang Verbo, at ang Espiritu Santo: at ang tatlong ito ay iisa.” Ang talatang ito ay hindi matatagpuan sa alinmang maingat at masusing salin ng Bagong Tipan. Baka mabagabag ang ilan sa sinabi kong ito at mapaisip kayo kung maaasahan nga ba ang Kasulatan. Hayaan ninyong ipaliwanag ko nang maikli.

Tandaan ninyo na isinalin ang Biblia sa Ingles mula sa mga mapagkukunang Hebreo at Griego. Ang mga Hebreo at Griego ay isinulat sa kamay at ipinasa sa loob ng maraming siglo, kinopya ng isang eskriba at pagkatapos ay ng iba pa. Posibleng may maisingit o may makaligtaan ang isang taong kumokopya ng manuskrito. Posible ring may maisulat sa gilid ng isang manuskrito na aakalain ng susunod na eskriba na bahagi ng teksto. Ang pinakamatatandang manuskritong Griego na pinagkunan ng King James version ay malamang na isinulat noong ikalabindalawang siglo. Mula noon, literal na libu-libong manuskrito ang natuklasan mula pa sa katapusan ng ikalawang siglo at simula ng ikatlong siglo, at sa wala ni isa sa mga ito matatagpuan ang mga salitang ito. Malamang na napasama ang mga ito dahil may isang eskribang nagsulat ng puna sa gilid ng kanyang manuskrito, at inakala ng kumopya nito na bahagi iyon ng teksto, kaya isiningit niya.

Sa 1 Juan 5:6 mababasa natin, “Ito ang naparito sa pamamagitan ng tubig at ng dugo [ibig sabihin, ang Panginoong Jesu-Cristo na binanggit sa talata 5], samakatuwid

baga'y si Jesu-Cristo; hindi sa tubig lamang, kundi sa tubig at sa dugo. At ang Espiritu ang nagpapatotoo, sapagkat ang Espiritu ay ang katotohanan.” Pagkatapos ay ganito ang talata 8, “At may tatlong nagpapatotoo sa lupa, ang espiritu, at ang tubig, at ang dugo: at ang tatlong ito ay nagkakaisa.” Ano ang ibig sabihin ng apostol kapag binabanggit niya ang tatlong ito na nagpapatotoo o sumasaksi? Sa ano sila nagpapatotoo? Nagpapatotoo sila sa bisa ng gawain ng ating Panginoong Jesu-Cristo. Ang tatlong saksi ay ang Espiritu, ang tubig, at ang dugo.

Ang Espiritu, siyempre, ay ang Espiritu Santo ng Diyos na, pagkatapos ng kamatayan, muling pagkabuhay at pag-akyat ng ating Panginoong Jesu-Cristo, ay bumaba mula sa Langit para manahan sa iglesya rito sa lupa. Dumating Siya para bigyan ng kapangyarihan ang mga nagpapahayag ng natapos na gawain ng ating Panginoong Jesu-Cristo. Napakalaki ng pagkakaiba ng basta pagpapaliwanag ng doktrina at ng pangangaral ng Ebanghelyo sa kapangyarihan ng Espiritu. Kahit sino ay kayang gawin ang una, at maaaring totoo ang lahat ng sinabi, pero walang kapangyarihan iyon. Ang pangangaral ng Ebanghelyo sa lakas ng Espiritu Santo ay ibang-iba, kaya nga mababasa natin, “Minagaling ng Diyos na iligtas ang mga nagsisisampalataya sa pamamagitan ng kamangmangan ng pangangaral” (1 Corinto 1:21). Sinabi ni Jesus, “Tatanggap kayo ng kapangyarihan, pagdating sa inyo ng Espiritu Santo: at kayo'y magiging mga saksi Ko sa Jerusalem, at sa buong Judea, at sa Samaria, at hanggang sa kahuli-hulihang hangganan ng lupa” (Mga Gawa 1:8). Kaya ang Espiritu Santo ay saksi sa bisa ng kapangyarihang naglilinis ng dugo ni Cristo. Bumaba Siya mula sa Langit para tiyakin sa atin na ang hain ni Cristo ay tinanggap para sa atin.

Ang iba pang mga saksi ay ang tubig at ang dugo. Sa Ebanghelyo ni Juan, sinasabi sa atin na binali nila ang mga binti ng mga magnanakaw na nakabayubay sa magkabilang tabi ng Panginoong Jesu-Cristo. Nang dumating sila kay Jesus, nagtaka sila dahil patay na Siya, kaya hindi nila binali ang Kanyang mga binti, sapagkat nasusulat, “Walang mababali isa man sa Kanyang mga buto” (Juan 19:36). Sa halip, sinaksak ng isa sa mga sundalo ang Kanyang tagiliran ng sibat, at, isinulat ni Juan, “Pagdaka’y lumabas ang dugo at tubig” (Juan 19:34). Tumatak iyon nang malalim sa isip ni Juan nang makita niya ang dalawang bagay na iyon na naghahalo at umaagos mula sa sugatang tagiliran ng Tagapagligtas.

Makalipas ang maraming taon, nang isulat ni Juan ang Sulat na ito sa mga anak ng Diyos, sinabi niya, “Ito ang naparito sa pamamagitan ng tubig at ng dugo, samakatuwid baga’y si Jesu-Cristo; hindi sa tubig lamang, kundi sa tubig at sa dugo” (1 Juan 5:6). Bakit niya itinuturo ang ating pansin sa tubig at sa dugo na umagos mula sa tagiliran ng Anak ng Diyos? Sa dalawang bagay na ito, ipinahihiwatig ang dalawang uri ng paglilinis.

Bilang makasalanan, natutunan ko na ang dugo ni Jesu-Cristo ay naglilinis sa lahat ng kasalanan. Pero ang paglilinis na iyon ay ayon sa batas ng hukuman—iyon ang paglilinis ko sa harap ng Diyos. Kapag tinitingnan ako ng Diyos bilang mananampalataya, nakikita Niya akong nalinis sa bawat mantsa sa pamamagitan ng dugo ng Kanyang Anak. Pero hindi ako lubos na nasisiyahan sa paglilinis na iyon lamang. Bilang Cristiano, gusto kong maranasan ang praktikal na paglaya mula sa kapangyarihan ng kasalanan. Hindi ako kontento na malaman na ang mga kasalanan ko ay natakpan na ng dugo kung nakikita kong namumuhay pa rin ako sa ilalim ng

kapangyarihan ng kasalanan. Gusto kong maalis ang kasalanan sa praktikal na paraan—gusto kong mapalaya, malinis mula sa mga bagay na sumisira sa buhay ko—at natatagpuan ko ang praktikal na paglilinis sa pamamagitan ng “paghuhugas ng tubig sa salita.” Mababasa natin sa Efeso 5:25-26, “Inibig ni Cristo ang iglesya, at ibinigay ang Kanyang sarili dahil sa kanya; Upang kanyang mapakabanal ito, na nilinis sa paghuhugas ng tubig sa salita.” Ang Salita ng Diyos, kapag inilapat sa aking puso at budhi, ay nagpapalaya sa akin sa kasalanan bilang ugali. Naliligtas ako sa kapangyarihan nito. Isinulat ng isang Cristianong makata:

Ang tubig at ang dugo, nawa,
Na sa nabiyak Mong tagiliran ay umagos,
Sa kasala'y maging dobleng lunas,
Sa sala't kapangyarihan nito'y iligtas.

Augustus M. Toplady

Ang dugo ay naglilinis sa sala ng kasalanan. Ang tubig ng Salita, na inilalapat sa kapangyarihan ng Espiritu Santo, ay naglilinis sa karumihan ng kasalanan. Kaya ito ang tatlong saksi: *ang dugo* ay sumasaksi na naayos na ang usapin ng kasalanan nang ayon sa kasiyahan ng Diyos; *ang Salita* ay sumasaksi na may kapangyarihang magligtas mula sa kasalanan sa praktikal na paraan; *ang Espiritu* ay nagpapatotoo na ang kapangyarihang ito ay para sa bawat mananampalataya sa Panginoong Jesu-Cristo.

“Kung tinatanggap natin ang patotoo ng mga tao, ang patotoo ng Diyos ay lalong dakila: sapagkat ito ang patotoo ng Diyos na Kanyang ipinatotoo tungkol sa Kanyang Anak” (1 Juan 5:9). Lumalapit sa atin ang mga tao at nagkukuwento ng mga bagay

na hindi pa natin nakikita, at naniniwala tayo sa kanila. Nangangako sila at pinaniniwalaan natin. Ang buong sistema ng kalakalan sa mundo ay higit na nakasalalay sa patotoo ng mga tao. May mga pangako ang mga kompanya, at dahil nagtitiwala tayo sa kanila, nakikipagnegosyo tayo sa kanila. Kung handa tayong magtiwala sa ating kapwa tao na maaaring hindi tumupad sa pangako at ang salita ay maaaring hindi maaasahan, tiyak na masasabi natin, “Ang patotoo ng Diyos ay lalong dakila.” Ibinigay sa atin ng Diyos ang patotoo ng Kanyang Salita, at maaasahan ang Kanyang patotoo, sapagkat hindi maaaring magsinungaling ang Diyos.

“Sapagkat ito ang patotoo ng Diyos na Kanyang ipinatotoo tungkol sa Kanyang Anak.” Sa Kanyang Salita, nagbigay ang Diyos ng patotoo tungkol sa Kanyang Anak. Sinabi Niya sa atin na ang Panginoong Jesus ay namatay sa krus dahil sa ating mga kasalanan, na Siya ay “ibinigay dahil sa ating mga kasalanan, at muling binuhay dahil sa ating pagkaaring-ganap” (Roma 4:25). Ito ang patotoo ng Diyos, at tinatawagan Niya tayong sampalatayanan ito.

“Ang sumasampalataya sa Anak ng Diyos ay may patotoo sa kanyang sarili: ang hindi sumasampalataya sa Diyos ay ginawa Siyang sinungaling; sapagkat hindi siya sumampalataya sa [patotoo] na ibinigay ng Diyos tungkol sa Kanyang Anak” (1 Juan 5:10). Ang patotoo ay hindi tungkol sa pakiramdam ng kasiyahan, o sa isang malaking karanasang emosyonal. Hindi rin ito tungkol sa “pagiging relihiyoso,” kundi tungkol ito sa pagsampalataya sa Diyos at pagtanggap sa Kanyang Salita sa iyong puso. Kapag ginawa mo iyon, may patotoo ka sa iyong sarili, at ginagawa itong totoo sa iyo ng Espiritu ng Diyos. Kapag tinanong ka, “Ligtas ka na ba?” maaari kang sumagot,

“Oo.” Kung may magtanong, “Paano mo nalaman?” sasabihin mo, “Dahil sinabi iyon sa akin ng Diyos.” Hindi mo nalalamang ligtas ka dahil masaya ang pakiramdam mo. Masaya ang pakiramdam mo dahil alam mong ligtas ka. Madalas, nauuna ang kariton sa kabayo, ika nga. Hinahanap ng mga tao ang pakiramdam ng kasiyahan bilang patunay na ligtas sila, gayong kailangan muna nilang sampalatayanan ang Salita. Pagkatapos, susunod na ang kagalakan.

Si Alex Marshall, ang ebanghelistang taga-Scotland, ay pumunta noong batang lalaki pa siya sa isang sirko kung saan may ebanghelistang nangangaral. Habang nakaupo siya sa balkonahe, naramdaman niyang kailangan niyang maligtas, pero naisip niya, “Kung makukuha ko lang ang masayang pakiramdam na mayroon ang ilan sa mga taong ito, malalaman ko kung totoo nga.” Madalas, binibigyan ng Espiritu ng Diyos ang isang mangangaral ng mismong mensaheng kailangan ng isang tao sa mga nakikinig, at ang mangangaral na ito ay dumukwang sa pulpito, itinuro ang kinauupuan ni Alex, at sinabing, “Binata, ang pagsampalataya ang ugat, ang pakiramdam ang bunga.” Sa sandaling iyon, naunawaan ni Alex Marshall, sumampalataya siya, at lumipat mula sa kamatayan tungo sa buhay. “Ang sumasampalataya sa Anak ng Diyos ay may patotoo sa kanyang sarili.” Panghawakan mo ang Diyos sa Kanyang salita at sabihin, “Maging tapat ang Diyos, bagaman ang bawat tao ay sinungaling” (Roma 3:4). Makapagpapahinga ka sa Kanyang Salita.

May iba namang maaaring sumampalataya na kay Cristo pero walang katiyakan ng kaligtasan dahil may hinihintay silang pakiramdam—hinihintay nila ang patotoo. Ito ang sinasabi ng Diyos, “Ang hindi sumasampalataya sa Diyos ay ginawa Siyang

sinungaling; sapagkat hindi siya sumampalataya sa patotoo na ibinigay ng Diyos tungkol sa Kanyang Anak.” Hangga’t nakasalalay sa pakiramdam ang iyong katiyakan, ginagawa mong sinungaling ang Diyos. May sinabi sa iyo ang Diyos na hinihiling Niyang sampalatayanan mo. Ano ang ibig sabihin kung hindi ka maniniwala? Halimbawa, may sinabi ako sa iyo at sumagot ka, “Oo nga, gusto kitang paniwalaan. Sinisikap ko pa ngang paniwalaan ka, pero ewan ko ba, hindi talaga kita mapaniwalaan.” Ano ang ibig sabihin niyon? Ang ibig sabihin, iniisip mong nagsisinungaling ako sa iyo. Ganoon din kapag hindi mo pinaniniwalaan ang sinabi ng Diyos sa Kanyang Salita.

“Ang may Anak ay may buhay” (1 Juan 5:12). Sinasabi ng Salita ng Diyos, “Sumampalataya ka sa Panginoong Jesu-Cristo, at maliligtas ka” (Mga Gawa 16:31). Maaaring maniwala kang ligtas ka, pero hindi ka pala ligtas. Pero hindi ka maaaring sumampalataya sa Panginoong Jesu-Cristo at magtiwala sa Kanya bilang iyong Tagapagligtas nang hindi ka naliligtas. Kapag wala kang katiyakan ng kaligtasan matapos mong ilagak ang iyong tiwala sa Kanya, ginagawa mong sinungaling ang Diyos, sapagkat hindi mo pinaniniwalaan “ang patotoo na ibinigay ng Diyos tungkol sa Kanyang Anak.”

Isang kaibigan ko na namatay ilang taon na ang nakararaan sa India ay walang katiyakan ng kaligtasan noong una. Ang pinakanagpapabagabag sa kanya higit sa lahat ay ang paniniwala niyang pumili ang Diyos ng iilang hinirang na maliligtas. Dahil wala siyang katibayan na kabilang siya sa kanila, hindi niya malaman kung ligtas siya. Pumunta siya sa isang pulong kung saan ipinahayag ng mangangaral na ang isang tao ay ligtas na sa sandaling sumampalataya siya kay Jesus, na mayroon na siyang buhay na walang hanggan, at

hindi na siya kailanman mapapahamak. Gusto rin niyang magkaroon ng ganoong katiyakan. Pag-uwi niya, lumuhod siya at nanalangin, “O Diyos, kung posible para sa isang tao na makatiyak na may buhay siyang walang hanggan, ipakita Mo ito sa akin ngayon mula sa Iyong Salita. Pero kung hindi posible, ipakita Mo rin iyon, at ipagkakatiwala ko na lang ito sa Iyo.”

Binuksan niya ang 1 Juan kabanata 5. Pagdating niya sa talata 10, nabasa niya, “Ang hindi sumasampalataya sa Diyos ay ginawa Siyang sinungaling; sapagkat hindi siya sumampalataya sa patotoo na ibinigay ng Diyos tungkol sa Kanyang Anak.”

“Ayaw kong gawing sinungaling ang Diyos,” sabi niya, “pero hindi ko alam kung ano ang patotoong iyon.” Pagkatapos ay binasa niya ang talata 11, “At ito ang patotoo.” Itinakip niya ang kanyang hinlalaki sa natitirang bahagi ng talata, pumikit, at nanalangin, “O Diyos, kababasa ko lang na kapag hindi pinaniwalaan ng isang tao ang patotoong ibinigay Mo tungkol sa Iyong Anak, ginagawa ka niyang sinungaling. Ayaw kitang gawing sinungaling, pero hindi ko alam kung ano ang patotoo. Palagay ko, nasa ilalim ito ng hinlalaki ko. Iaangat ko ang hinlalaki ko, at pagkaangat ko, tulungan Mo akong sampalatayanan ang anumang makita ko roon, dahil ayaw kitang gawing sinungaling.” Halos matakot siyang iangat ang kanyang hinlalaki, pero sa wakas ay inangat niya, at nabasa niya, “At ito ang patotoo, na tayo’y binigyan ng Diyos ng buhay na walang hanggan, at ang buhay na ito ay nasa Kanyang Anak.”

“Naku,” sabi niya, “Purihin ang Diyos! Dito mismo at ngayon din, maaari kong malaman!” Lalong tumibay ang kanyang pananampalataya nang mabasa niya, “Ang may Anak ay may buhay; ang walang Anak ng Diyos ay walang buhay” (5:12). Nakita niya na ang kaligtasan ay usapin ng pagtanggap kay Cristo. Ang katiyakan ng kaligtasan ay usapin ng

pagsampalataya sa Salita ng Diyos. Nakatagpo ng kapayapaan ang kanyang puso, at sa loob ng maraming taon, ipinangaral niya ang katotohanang ito sa iba.

“Naparito Siya sa sariling Kanya, at Siya'y hindi tinanggap ng mga sariling Kanya. Datapuwa't ang lahat ng sa Kanya'y nagsitanggap, sila'y pinagkalooban Niya ng karapatang maging mga anak ng Diyos, sa makatuwid baga'y sa mga nagsisisampalataya sa Kanyang pangalan” (Juan 1:11-12).

Tinanggap mo na ba si Cristo? Kung gayon, “Ang may Anak ay may buhay.” Tinatanggi mo ba Siya? “Ang walang Anak ng Diyos ay walang buhay.” Kung hindi mo pa tinanggap sa pananampalataya ang Anak ng Diyos bilang iyong Tagapagligtas, patay ka pa rin sa iyong mga kasalanan. Pero kung tinanggap mo na Siya bilang iyong Tagapagligtas, sinasabi ng Diyos na may buhay ka nang walang hanggan. Panghawakan mo ang Kanyang salita.

“Isinulat ko sa inyo ang mga bagay na ito na sumasampalataya sa pangalan ng Anak ng Diyos; upang inyong malaman na kayo'y may buhay na walang hanggan, at upang kayo'y sumampalataya sa pangalan ng Anak ng Diyos” (1 Juan 5:13).

Hindi isang paniniwala ng isip lamang ang tinutukoy ni Juan. Nananampalataya ka ba sa Anak ng Diyos? Nagtitiwala ka ba sa Kanya? Kung ganoon, makinig ka; may mensahe ako para sa iyo, at sana'y maitanim ko ito nang may kapangyarihan sa bawat puso. Halimbawa, may dumating na sulat na nakapangalan, “Para sa inyong sumasampalataya sa pangalan ng Anak ng Diyos.” Ipinahayag ng tagahatid, “May sulat ako rito, at kung narito ang taong pinadadalhan nito, pakilapit po at kunin ninyo. Nakapangalan ito sa ‘Inyong mga sumasampalataya.’” Ano ang sasabihin mo? Sumasampalataya

ka ba sa pangalan ng Anak ng Diyos? Para sa iyo ba ang sulat? Kung ganoon, buksan mo ito at tingnan kung ano ang sinasabi. “Upang inyong *malaman* na kayo’y *may* buhay na walang hanggan, [kayo ngang] sumasampalataya sa pangalan ng Anak ng Diyos.” Ito ay mensahe mula sa Langit para sa bawat mananampalataya sa Panginoong Jesu-Cristo.

Nag-aalinlangan ka ba sa katiyakan ng iyong kaligtasan? Ikaw ba’y “minsan nasa itaas at minsan nasa ibaba,” habang umaasang patungo ka sa Langit, pero hindi ka gaanong sigurado? Ayusin mo na ito ngayon din. Iwaksi mo ang iyong mga pag-aalinlangan at takot, at tumingin ka sa pananampalataya sa Cristong muling nabuhay. Tanggapin mo mula mismo sa Diyos na “Ang sumasampalataya sa Anak ay may buhay na walang hanggan” (Juan 3:36).

Ang Pagtitiwala ng Pananampalataya (1 Juan 5:14-21)

Sa mga huling talatang ito, may tatlong pangunahing bahagi. Una, nagsalita si Juan tungkol sa pagtitiwala ng pananampalataya, at tungkol sa mga panalanging dinirinig at sinasagot. Ikalawa, nagbigay siya ng babala sa mga nagkakasala hanggang kamatayan. At sa huli, sa mga talata 18 hanggang 21, binuod ng apostol ang turo ng buong Sulat.

Sa mga talata 14 at 15, mababasa natin, “At ito ang pagtitiwala natin sa Kanya, na kung tayo’y humingi ng anuman ayon sa Kanyang kalooban, ay dinirinig Niya tayo: At kung nalalaman nating dinirinig Niya tayo sa anumang ating hingin, ay nalalaman nating nasa atin ang mga hiling na ating hiningi sa Kanya.” Ang karaniwang salita para sa pagtitiwala sa Bagong Tipan ay ang parehong salitang Griego na kadalasang *isinasalang pananampalataya*, pero iba ang salitang ginamit

dito. Hindi lang sinasabi ng apostol, “Ito ang *pananampalataya* natin sa Kanya,” o “Ito ang *tiwala* natin sa Kanya,” kundi gumamit siya ng salitang literal na nangangahulugang *lakas ng loob*. “Ito ang *lakas ng loob* natin sa Kanya, na kung tayo’y humingi ng anuman ayon sa Kanyang kalooban, ay dinirinig Niya tayo.”

Napakalakas ng loob ng isang lalaki o babae, na dating makasalanang hinatulang mamatay sa ilalim ng paghatol ng Diyos, na mangahas lumapit sa harapan ng walang-hanggang Diyos, dala ang mga kahilingan ng kanyang puso. Napakalaking lakas ng loob na malaman na kung dadalhin natin ang mga ito sa Kanya, yamang ayon ang mga ito sa Kanyang kalooban, “dindirinig Niya tayo.” Ito ay lakas ng loob na hindi kayang unawain ng sanlibutan. Nagtatanong ang mga lalaki at babaeng hindi kilala si Cristo, Akala mo ba’y mababago ng iyong maliliit na panalangin at kahilingan ang isip ng Makapangyarihan-salahat, at pakikinggan ng walang-hanggang Diyos ang pagsusumamo ng isang kawawang nilalang na may hangganan at gawa sa alabok? Ganyan din ang naramdaman ni Abraham, pero buong lakas-loob pa rin siyang lumapit sa Diyos at nagsabi, “Narito ngayon, ako’y nangahas na magsalita sa Panginoon, akong alabok at abo lamang” (Genesis 18:27). At dahil lumapit siya nang may *pananampalataya* at ayon sa kalooban ng Diyos, dininig ang kanyang panalangin. Ngayon, tayong mga nakakakilala sa Kanya bilang Tagapagligtas ay may ganitong lakas ng loob, kaya lumalapit tayo sa Kanya na nalalamang “kung tayo’y humingi ng anuman ayon sa Kanyang kalooban, ay dinirinig Niya tayo.”

Paano natin malalaman kung ayon sa Kanyang kalooban ang ating kahilingan? Napakahalagang tanong nito. Para maging

ayon sa kalooban ng Diyos ang isang panalangin, kailangan muna itong maging ayon sa *Salita* ng Diyos. Maaari akong manalangin nang taimtim, pero hindi kailanman diringgin ang aking pagsusumamo kung salungat ito sa *Salita* ng Diyos. Sa kabilang banda, maaari akong manalangin nang ayon sa *Salita* ng Diyos, pero kung hindi ako namumuhay sa kalooban ng Diyos, hindi pa rin sasagutin ang aking panalangin, sapagkat “kung ako’y nagpakundangan sa kasamaan sa aking puso, hindi ako didinggin ng Panginoon” (Awit 66:18). Sinasabi sa atin ng Panginoon, “Kung kayo’y magsisipanatili sa Akin, at ang Aking mga salita ay mananatili sa inyo, ay hingin ninyo ang anumang inyong ibigin, at gagawin sa inyo” (Juan 15:7). Sa ganitong kalagayan, ang kalooban ng Diyos ay nagiging kalooban natin, kaya habang humihingi tayo ayon sa Kanyang kalooban, alam nating dinirinig Niya tayo. “At kung nalalaman nating dinirinig Niya tayo sa anumang ating hingin [ibig sabihin, siyempre, anumang hingin natin na ayon sa Kanyang kalooban], ay nalalaman nating nasa atin ang mga hiling na ating hiningi sa Kanya.”

Maaaring hindi natin agad makuha ang sagot sa ating mga kahilingan. Pero kung humihingi tayo ayon sa kalooban ng Diyos, at kung nakikipag-isa tayo sa Diyos habang dinadala natin ang kahilingan, makatitiyak tayo na dininig Niya at sinagot Niya ito, at balang araw, sa kung saanman, makikita natin ang sagot. Siyempre, kailangan nating tandaan ang ating mga limitasyon bilang tao, sapagkat hindi natin laging alam kung ano ang pinakamarunong o pinakamabuti. Kaya dapat tayong maging handa na kung minsan ay dumarating ang sagot sa paraang hindi natin inaasahan.

May isang lalaking Cristiano na siyang nag-iisang nakaligtas mula sa isang barkong nawasak dahil sa bagyo sa dagat. Napadpad siya sa isang maliit na isla, at sa matinding pagsisikap ay nakagawa siya ng maliit na silungan laban sa mga bagyo ng mainit na rehiyong iyon. Araw-araw siyang naghintay, nananalangin na magpadala ang Diyos ng barkong magliligtas sa kanya. Bumababa siya sa dalampasigan ng isla at iwinawagayway ang isang piraso ng kanyang damit tuwing may nakikita siyang barkong dumaraan sa malayo, pero hindi siya kailanman napansin. Isang araw, habang nagluluto siya ng hapunan, may natanaw siyang barko sa di-kalayuan at nagmamadali siyang pumunta sa dalampasigan, taimtim na nananalangin na sana ngayon ay makita na siya at saklolohan. Buong lakas siyang kumaway, pero walang nangyari. Pagbalik niya sa kanyang kubo, gulat na gulat siya nang makitang nagliliyab na ito. Natangay ng hangin ang ilang baga at nasunog ang lugar. Natupok ang lahat. Nakatayo siya roon, labis na nalulumbay, hindi alam kung saan siya makakakuha ng sapat na materyales para makagawa ng panibagong silungan. Pero laking gulat niya nang mapansin na ang barkong nakita niya kanina ay papunta na nang tuwid sa isla. Nang malapit na sila sa pampang, nagpadala sila ng bangka para sunduin siya at isinakay siya sa barko. “Nakita ba ninyo akong kumakaway?” tanong niya. “Kumakaway!” sagot nila; “Ang usok mo ang nakita namin, kaya pumunta kami para iligtas ka.” Sinagot ng Diyos ang kanyang panalangin, pero hindi sa paraang inaasahan niya. Balang araw, pag-uwi natin sa Langit, makikita natin na marami sa mga panalanging akala natin ay hindi dininig ng Diyos ay sinagot pala Niya sa Kanyang sariling kahanga-hangang paraan.

Paano naman ang pagpapagaling sa pamamagitan ng pananampalataya? Kung ipapanalangin natin ang may sakit, gagaling ba sila? Oo, kung kalooban Niya. Pero kung minsan ay hindi. Noong narito Siya sa lupa, pinagaling ni Jesus ang lahat ng maysakit na lumapit sa Kanya, pero hindi ganoon ang paraan ng Kanyang paggawa ngayon. Totoo na ang Panginoon ay “siya rin kahapon, at ngayon, oo, at magpakailanman” (Hebreo 13:8). Siya ay Tagapagligtas na hindi nagbabago, pero hindi laging pareho ang Kanyang mga pamamaraan. Noong narito Siya sa lupa, bumuhay Siya ng mga patay, pero hindi Siya bumubuhay ng mga patay ngayon. Gayunman, pagbalik Niya, bubuhayin Niya ang mga patay at patutunayan na ang Kanyang kapangyarihan ngayon ay katulad din noong narito Siya sa lupa.

Sa talata 16, mababasa natin, “Kung makita ng sinuman ang kanyang kapatid [tumutukoy sa isang anak ng Diyos] na nagkakasala ng kasalanang hindi hanggang kamatayan, ay hihingi siya, at bibigyan siya ng Diyos ng buhay para sa mga nagkakasalang hindi hanggang kamatayan.” Malinaw ang ipinahihiwatig: kung minsan—hindi lagi, pero kung minsan—ang sakit ay dumarating sa mga anak ng Diyos bilang pagdidisiplina ng Diyos. Ito ay paraan ng pagtutuwid at pagdidisiplina dahil sa paglihis. Kung minsan, nagbubunga ang disiplina ng ninanais na espirituwal na panunumbalik at gumagaling ang katawan. Pero may mga pagkakataong parang hindi kalooban ng Diyos na ibangon muli ang mananampalatayang dinidisciplina. “May kasalanang hanggang kamatayan: hindi ko sinasabing ipanalangin niya iyon” (5:16). Siyempre, pisikal na kamatayan ang tinutukoy ni Juan, hindi walang-hanggang kamatayan. Hindi niya tinutukoy ang kamatayan ng kaluluwa, kundi ang kamatayan ng katawan sa

ilalim ng pagdidisiplina ng Diyos. Dapat alisin ang di-tiyak na pantukoy sa bahaging ito ng talata. Hindi ibig sabihin na may isang partikular na kasalanan na laging humahantong sa kamatayan, kundi may *kasalanang hanggang kamatayan*.

Nagkasala hanggang kamatayan sina Moises at Aaron nang magalit sila sa mga anak ni Israel at hampasin ang bato sa galit sa halip na kausapin ito gaya ng iniutos sa kanila. Sinabi ng Panginoon, “Sapagkat hindi kayo naniwala sa Akin, upang ipakilala ang Aking kabanalan sa mga mata ng mga anak ni Israel, kaya hindi ninyo dadalhin ang kapulungang ito sa lupaing Aking ibinigay sa kanila” (Bilang 20:12). Agad namang nagsisi si Moises at naibalik sa pakikisama sa Diyos.

Nagsumamo siya sa Diyos na patawarin siya at pahintulutang makapasok sa lupain, pero sinabi ng Panginoon, “Huwag ka nang magsalita pa sa Akin tungkol sa bagay na ito” (Deuteronomio 3:26). Nagkasala si Moises hanggang kamatayan. Kung ngayon, sa tuwing magagalit ang mga Cristiano ay nagkakasala sila hanggang kamatayan, iilan na lang kaya sa atin ang narito! Palagay ko, karamihan sa atin ay nasa tahanan na sa Langit. Bakit kung gayon napakahigpit Niya kay Moises? Si Moises ay isang taong nakipag-usap sa Diyos nang mukhaan, at kapag mas malaki ang pribilehiyo, mas malaki rin ang pananagutan. Huwag mong kalilimutan iyan.

Sa Bagong Tipan naman, makikita natin na kumikilos ang Espiritu ng Diyos nang may dakilang kapangyarihan sa unang iglesya. Kabilang sa mga nagsabing nanampalataya ang dalawa, sina Ananias at Safira. Nagkasala sila laban sa Espiritu Santo sa pamamagitan ng pagkukunwaring may debosyon sila sa Diyos na wala naman talaga sa kanila. Nang harapin sila tungkol sa kasalanan, nagsinungaling sila. Ang naging resulta, una si

Ananias at pagkatapos ay ang asawa niyang si Safira ay bumagsak at namatay. Nagkasala sila hanggang kamatayan. Kung ganoon ang pakikitungo ng Diyos sa lahat ng Cristiano ngayon, iilan na lang na mananampalataya ang matitira rito. Ilang Cristiano ba ang hindi kailanman nagpabaya na isipin ng iba na mas banal sila kaysa sa totoo? At may mananampalataya bang hindi kailanman nagkasala ng pagsisinungaling? Marahil ay nagsisi ka na, pero para kina Ananias at Safira, wala nang panunumbalik. Nagkasala sila hanggang kamatayan nang magkunwari silang mas espirituwal kaysa sa totoo at pagkatapos ay nagsinungaling tungkol dito.

May isa pang pangyayaring nakatala sa 1 Corinto. Napakaraming kaluwagan at kapabayaan sa pag-uugali sa Corinto tuwing nagtitipon sila para gawin ang tinatawag natin ngayong komunyong o Hapunan ng Panginoon. Dahil sa kaluwagan at kapabayaang ito na naging tatak nila, isinulat ng apostol, “Dahil dito’y marami sa inyo ang mahihina at masasaktin, at hindi kakaunti ang nangatatutulong” (1 Corinto 11:30). Ang pagtulog ay salitang ginagamit sa buong Biblia para sa kamatayan ng mananampalataya. Kung sa tuwing makikibahagi ang isang Cristiano sa komunyong nang pabaya ay dadalawin siya ng Diyos ng pisikal na kamatayan, gaano kadalas susunod ang trahedya sa pagdiriwang ng Hapunan ng Panginoon! Hindi natin masasabi tungkol sa anumang partikular na kasalanan na ito *ang* kasalananang hanggang kamatayan. Binibigyan ng Diyos ang Kanyang bayan ng pagkakataon nang paulit-ulit, pero kung sa huli ay sadya pa rin nilang tinatanggihang sumunod sa Kanyang Salita, sasabihin Niya, “Iuuwi na kita; hindi na kita mapagkakatiwalaan sa sanlibutan. Haharapin kita sa Hukuman ni Cristo.”

Isipin mo ang isang grupo ng mga batang naglalaro sa gabi, at maya-maya ay nagkaroon ng away. Lumitaw ang isang ina sa may pintuan at tinawag ang kanyang anak, “Ano'ng nangyayari diyan? Umayos ka.”

“Opo, Inay. Pagbubutihin ko po.”

“Kung hindi, papapasukin na kita.” Maya-maya, may gulo na naman, at tumawag ang ina, “Pumasok ka na.”

“Naku, Inay, sori po. Nasa gitna pa po kami ng laro. Pangako po, magpapakabait ako.”

“Sige, pero mag-ingat ka.”

Nagpatuloy ang laro, at muli ay nagkaroon ng away. Sinabi ng ina sa kanyang anak, “Pumasok ka na ngayon din.”

“Pero, Inay—.”

“Wala nang pero-pero; pumasok ka na.”

“Pero, Inay, sisikapin ko pong umayos.”

“Hindi, hindi na kita mapagkakatiwalaan ngayong gabi. Pumasok ka na.”

Ganyan din ang Diyos sa Kanyang mga anak dito sa mundo. Binibigyan Niya sila ng maraming pagkakataon dahil kahanga-hanga ang Kanyang biyaya. Pagkatapos ng isang pagkakamali, nagsisisi sila at sinasabing, “Natuto na ako.” Baka makalipas ang kaunting panahon ay maulit ang parehong bagay, at sasabihin ng Diyos, “Ngayon ay ipapatong Ko na ang Aking kamay sa iyo.” Baka magkaroon ng mahabang panahon ng pagkakasakit, at may pagkakataon silang dalhin ang lahat sa Diyos sa taimtim na pagtatapat, pero sasabihin ng Panginoon, “Nagkasala ka

hanggang kamatayan. Hindi na kita mapagkakatiwalaan, kaya iuuwi na kita.”

May kilala akong binata na umalis sa kanyang tahanan bilang pagsunod sa tawag ng Diyos na maglingkod sa gawaing Cristiano sa isang lugar na nangangailangan. Hindi pa siya natatagalan doon nang may alok na magandang trabaho na pumagitna sa kanya at sa Panginoon. Sinabi ng kanyang kasintahan na hinding-hindi siya mag-aasawa ng mangangaral, kaya nagpasya siyang tanggapin ang trabaho. Nanirahan siya roon, kumita ng pera, at nagtagumpay sa kanyang trabaho, pero sa loob-loob niya ay lagi siyang malungkot. Alam niyang nagkasala siya laban sa Panginoon dahil tinawag siya sa ibang paglilingkod. Kalaunan, nagkaroon siya ng tuberkulosis. Iniwan niya ang kanyang trabaho at naubos ang kanyang ipon sa isang sanatoryo, kung saan nakaratay siya nang nakatihaya. Ipinatawag niya ako at sinabing, “Kapatid, gusto kong manalangin ka kasama ko, pero huwag mong hilinging pagalingin ako ng Panginoon, maliban kung linawin Niya sa iyo na iyon ang Kanyang kalooban. Marami akong hinaharap na bagay nitong mga nakaraang araw. Nakikita ko ngayon ang aking pagkukulang nang higit kaysa dati. Naniniwala akong nagkasala ako hanggang kamatayan.” Tumingin ako sa Panginoon at hiniling na, kung kalooban Niya, pagalingin Niya siya, pero kung hindi, bigyan Niya siya ng malaking kagalakan sa kanyang pag-alis. Makalipas ang dalawang linggo, nakita ko ulit siya at sinabi niya, “Hindi na tayo magkikita pa sa lupa. Napakaganda ng dalawang linggong ito para sa akin. Napakalapit ng Panginoon sa akin, pero sinabi Niya sa akin na iuuwi na Niya ako. Nawala ang aking pagkakataon, at dahil pinili ko ang sarili kong ginhawa sa halip na ang Kanyang kalooban, hindi na Niya ako mapagkakatiwalaan dito. Pero,

salamat sa Diyos, buong-puso kong tinatanggap ang Kanyang kalooban. Uuwi na ako!” At totoo nga, pagkalipas ng tatlong araw, namatay siya. Nagkasala siya hanggang kamatayan, at wala nang saysay na ipanalangin ang kanyang paggaling, pero umuwi siyang masaya kay Cristo.

“Ang lahat ng kalikuan ay kasalanan: at may kasalananang hindi hanggang kamatayan” (1 Juan 5:17). Ang lahat ng kalikuan ay kasalanan, kaya hindi ito kalugud-lugod sa Diyos, pero may ilang kalagayan na nagpapagaan sa bigat ng ilang sitwasyon kumpara sa iba.

Sa mga talata 18 hanggang 21, makikita natin ang buod ng lahat ng nauna. Nahahati ang bahaging ito sa tatlo. Bawat bahagi ay sinisimulan ng pananalitang, “Nalalaman natin.” Ang salitang isinaling *nalalaman* ay talagang nangangahulugang “kaalamang nasa kalooban.” Alam natin hindi lang dahil nabasa o narinig natin ito, o dahil may nagsabi sa atin, kundi alam natin dahil sa isang panloob na katiyakang dumating sa atin. Sinabi ni Juan, “Nalalaman natin na ang sinumang ipinanganak ng Diyos ay hindi nagkakasala [hindi namumuhay sa kasalanan]; kundi ang ipinanganak ng Diyos ay nag-iingat sa kanyang sarili, at hindi siya inaano ng masama” (5:18). Ibang paraan ito ng pagsasabi na ang anak ng Diyos ay tumanggap ng bagong likas. Kahit mahulog siya sa kasalanan, may Tagapagtanggol siya sa Ama, si Jesu-Cristo na matuwid. Hindi pahihintulutan ang tagapagparatang sa mga kapatid na magsampa ng kahit isang paratang laban sa kanila, sapagkat nasa mga kamay sila ng kanilang sariling Ama na Siyang haharap sa kanila tungkol sa kanilang mga pagkakamali.

Sa sumunod na talata, mababasa natin, “At nalalaman natin na tayo’y sa Diyos, at ang buong sanlibutan ay nakalugmok sa

kasamaan” (5:19). Kung minsan ay isinasalin ito na, “Ang buong sanlibutan ay nakalugmok sa masama.” Baka parang mapangahas na palagay para sa mga Cristiano na sabihing may kaalaman sila sa kalooban—lubos na katiyakan na sila ay sa Diyos—at ang buong sanlibutan ay nakalugmok sa masama. Oo, maaaring magmukha itong palagay lamang sa mga taong hindi nakakakilala sa Diyos, pero may katotohanan dito na hindi maipaliwanag sa sanlibutan.

Halimbawa, ang isang batang Cristiano na kalalapit pa lang kay Cristo ay maaaring harapin ng mga mapanlinlang na argumento ng mga ateista, agnostiko, at iba pang hindi sumasampalataya, at makitang hindi niya masagot ang kanilang mga tanong. Sinasabi nila sa kanya, “O, napatunayan na namin sa iyo na mali ka at hindi kailanman nagsalita ang Diyos sa mga tao.” Titingnan sila nang direktso sa mukha ng batang mananampalataya at sasabihin, “Hindi ko alam kung paano sagutin ang mga argumento ninyo, pero *alam* kong lumipat na ako mula sa kamatayan tungo sa buhay.” Ang isang Cristianong iniligtas mula sa buhay ng kasalanan ay kadalasang hindi maipaliwanag ang pagbabagong nangyari sa kanyang buhay. Pero may isang bagay na alam niya at buong tapang niyang maipahahayag, “Dati’y bulag ako, ngayo’y nakakakita na. Dati’y biktima ako ng makasalanang mga bisyo na sumisira at wumawasak sa buhay ko, ngayon ay nakatagpo ako ng kalayaan kay Cristo Jesus.” Ipaliwanag mo iyan kung kaya mo. Ang bawat mananampalataya, habang lumalakad siya kasama ng Diyos, ay may ganitong pinagpalang panloob na kaalaman. Ang mananampalataya lamang na nawawalan ng kaalamang ito ay ang sumusuway sa Diyos. Nawawala sa kanya ang pakiramdam ng katiyakan. Pero kapag bumalik siya sa Diyos, tapat na ipinagtapat ang kanyang pagkakamali at naibalik, muli niyang

matatamo ang pinagpalang panloob na kaalamang ito na ibinibigay ng Espiritu Santo.

Ganito ang talata 20, “At nalalaman natin na ang Anak ng Diyos ay naparito, at tayo’y binigyan ng pagkaunawa, upang ating makilala Siya na totoo, at tayo’y nasa Kanya na totoo, sa makatuwid baga’y sa Kanyang Anak na si Jesu-Cristo. Ito ang tunay na Diyos, at ang buhay na walang hanggan.” Siyempre, nakapagsasalita si Juan mula sa tunay na karanasan, sapagkat humilig siya sa dibdib ng Panginoon. Lumakad siya kasama Niya sa loob ng tatlo at kalahating kahanga-hangang taon. Narinig niya ang mensaheng lumabas mula sa Kanyang bibig, at nakita niya ang Kanyang makapangyarihang mga gawa. Wala tayong ganoong patunay, pero alam pa rin natin, sapagkat ipinakilala Niya ang Kanyang sarili sa atin sa Kanyang Salita. Ang parehong banal na buhay na nahayag sa buong kapunuan nito kay Cristo ay maaaring maging bahagi ng bawat mananampalataya. Kaya nga, “tayo’y nasa Kanya na totoo.”

Matapos magsalita tungkol sa ating Panginoong Jesus, agad na idinagdag ni Juan, “Ito ang tunay na Diyos, at ang buhay na walang hanggan.” Ang buhay na walang hanggan ay nakikita nang personal kay Cristo at ibinibigay ni Cristo sa mga sumasampalataya sa Kanya.

Sa talata 21, makikita natin ang pangwakas na pangaral, at bagaman maikli, napakahalaga nito: “Mumunting mga anak, ingatan ninyo ang inyong sarili sa mga diyus-diyosan.” Anumang bagay na pumapagitna sa iyong kaluluwa at sa landas ng pagsunod sa Diyos ay isang diyus-diyosan. Kung minsan ay kailangang dumating ang Diyos at kunin ang mga diyus-diyosang ito mula sa atin sa paraang tila napakahirap, at baka masabi pa nga natin na malupit Siya. Pero kinukuha Niya ang

mga ito upang makuha ni Cristo ang Kanyang nararapat na lugar at maging buong-buo ang pagtatalaga ng ating puso sa Kanya. “Huwag kang magkakaroon ng ibang mga diyos sa harap Ko” (Exodo 20:3). Sinasabi ng Kasulatan tungkol kay Jesu-Cristo, “Ito ang tunay na Diyos.” Kaya, anumang diyos maliban sa Diyos na nahayag kay Jesu-Cristo ay isang diyus-diyosan. Kay Cristo lamang lubos na nakikilala ang Diyos.

2 at 3 Juan: Mga Panimulang Tala ni Arno C. Gaebelin

Panimula

Sabay nating tatalakayin ang dalawang maliliit na sulat na ito—ang 2 Juan at 3 Juan. Walang taong may matinong pag-iisip ang makapagdududa na iisang tao ang sumulat ng dalawang Sulat na ito. Lahat ng pagtutol ay sinasagot ng mga sinaunang awtoridad na nagsasabing ang dalawang aklat ay isinulat ng sumulat ng unang Sulat—ibig sabihin, ni apostol Juan. Mukhang tinanggap na ang mga ito mula pa sa simula bilang kanyang kinasihang patotoo.

Malinaw rin ang patunay na makikita sa loob mismo ng mga sulat. Ang 2 Juan at 3 Juan ay kahawig ng Ebanghelyo ni Juan at ng 1 Juan sa tono, sa estilo, at sa mga salitang ginamit. Ang mga katangiang salita ng Ebanghelyo at ng 1 Juan—*pag-ibig*, *katotohanan*, *sanlibutan*, at iba pa—ay makikita rin sa 2 Juan at 3 Juan. Ang dalawang Sulat na ito ay talagang kadugtong ng 1 Juan at inilalahad nila sa praktikal na paraan ang ilan sa mga katotohanang nasa unang Sulat. Ang babala sa 2 Juan 10 ay malapit na kaugnay ng mga tagubilin sa 1 Juan 4. Walang duda na ang 2 Juan at 3 Juan ay parang mga karugtong ng 1 Juan.

2 Juan

Ang ikalawang Sulat ay ipinadala ng “matanda sa hirang na ginang at sa kanyang mga anak.” Ang salitang “matanda” dito ay may parehong kahulugan sa 1 Pedro 5. May ilang nagsasabing ang “hirang na ginang” ay isang kapulungan, at ang “kanyang mga anak” ay ang mga kaanib ng kapulungan, pero napakapilit ng ganitong pagpapakahulugan. Ang salitang *kyria* (“ginang”)

ay hindi tumutugma sa ganitong kahulugan at may iba pang dahilan para tanggihan ito, pero hindi na natin pag-uusapan ang mga iyon dito.

Ang “hirang na ginang” ay isang kilalang babaeng Cristiano, kilala at minamahal ng marami. May kapatid siyang babae na may mga anak, na mukhang nasa lugar kung saan naroon ang apostol, malamang sa Efeso. Ipinapahiwatig ito ng huling talata: “Binabati ka ng mga anak ng iyong kapatid na hirang.”

Ang pinakabuod ng mensaheng ito sa “hirang na ginang,” na hindi binanggit ang pangalan, ay ang salitang “katotohanan.” Ipinaalam ng apostol sa kanya at sa kanyang mga anak na mahal niya sila at ang lahat ng iba pang mananampalataya sa katotohanan. Iyan ang pundasyon ng tunay na pag-ibig. Ang bawat anak ng Diyos—lalaki, babae, o bata—ay pinakamamahal alang-alang sa katotohanan, ang pinagpalang katotohanang napakagandang ipinaliwanag sa 1 Juan, ang katotohanang walang iba kundi si Cristo Mismo. Ang katotohanang iyan ay “nananahan sa atin, at sasaatin magpakailanman” (2 Juan 2). Pinagbubuklod nito sa pinakamalapit na pakikisama ang lahat ng nakakakilala sa Kanya.

Sumunod ang isang pagbati sa 2 Juan 3: “Sumainyo nawa ang biyaya, awa, at kapayapaan, mula sa Diyos Ama, at mula sa Panginoong Jesu-Cristo, ang Anak ng Ama, sa katotohanan at pag-ibig.” Ang pananalitang “ang Anak ng Ama,” na hindi makikita saanman sa Bagong Tipan, ay lubos na tugma sa layunin ng maliit na Sulat na ito, sapagkat ang pangunahing mensahe ng Sulat ay isang babala laban sa mga tumatangging “si Jesu-Cristo ay naparito sa laman.”

Ang malaking kagalakan ng apostol ay nasumpungan niyang ang mga anak ng ginang ay lumalakad sa katotohanan, ayon sa

utos na tinanggap mula sa Ama. Kapag nasa iyo ang katotohanan, kailangan mong lumakad sa katotohanan. Ang nagsasabing nasa kanya ang katotohanan pero hindi naman lumalakad dito ay nagpapakitang hindi niya talaga kilala ang katotohanan sa kanyang puso. Ang paglakad sa katotohanan ay bunga ng pagkakaroon at pagkakilala sa katotohanan.

Ang naunang sinabi na ang 2 Juan at 3 Juan ay mga karugtong ng 1 Juan ay sinusuportahan ng sinabi sa 2 Juan 5 (ihambing sa 1 Juan 3:23). Ang “mag-ibigan sa isa’t isa” ay ang luma at ang bagong utos. Luma ito dahil ipinakita na ito kay Cristo Mismo; bago ito dahil totoo rin ito sa atin gaya ng sa Kanya. Ang banal na pag-ibig ay nagpaparami ng sarili nito sa lahat ng nakakakilala sa katotohanan—ibig sabihin, sa nakakakilala kay Cristo. “At ito ang pag-ibig, na tayo’y lumakad ayon sa kanyang mga utos” (2 Juan 6). Ang paglakad “ayon sa kanyang mga utos” ay pagsunod sa Kanya, at ano pa ba ang pagsunod kundi pag-ibig na isinasagawa?

Pero bakit isinulat ng apostol ang lahat ng ito? Sa talatang 7 ibinigay niya ang dahilan at talagang napakaseryoso nito: “Maraming magdaraya ang nagsilitaw sa sanlibutan, na hindi nagpapahayag na si Jesu-Cristo ay naparito sa laman. Ito ang magdaraya at ang antikristo.” Totoo ito noong pasimula ng panahong ito, at sa buong kasalukuyang dispensasyon ay paulit-ulit na sinikap ng matandang ahas na salakayin si Cristo at palaganapin ang mga kasinungalingan tungkol sa Kanyang persona at kaluwalhatian, pero hindi pa kailanman naging kasinglinaw ng ngayon ang ganitong mga pagsalakay. Ang dahilan ay malapit nang matapos ang panahong ito.

Sa mga huling araw na ito, itinatanggi ng mga tao ang tunay na pagka-Diyos ni Cristo, ang Kanyang tunay na pagkatao, ang

Kanyang pagkapanganak sa birhen, ang Kanyang di-pagkakamali, ang Kanyang banal na pagkatao, ang Kanyang pisikal na pagkabuhay na muli, at ang Kanyang pagkanaroon sa kaluwalhatian na may katawan. Napakarami ng ganitong mga antikristo sa paligid. Tahasang tinawag sila ni Juan na mga “magdaraya.” Anuman ang kanilang mga pangalan, anumang karunungan at karangalan ang ipinagmamalaki nila, gaano man kaganda ang ugaling ipinapakita nila bilang likas na tao, kung may itinatanggi silang anuman tungkol kay Cristo, mga magdaraya sila.

Sa kanyang ikalawang sulat, hinihimok ni Juan ang “hirang na ginang at ang kanyang mga anak” na masikap na magmasid kung may bahagi ng kakila-kilabot na lebaduran na ito na nakaaapekto sa kanila. Kung nahawa sila nito sa anumang paraan, maaaring mawala sa kanya at sa kanyang mga kapwaguro ang “lubos na gantimpala” (2 Juan 8; tingnan din ang 1 Juan 2:28). Kahit ang pinakamaliit na pagkakamali tungkol sa persona ni Cristo ay paglabag sa aral ni Cristo at maaaring humantong sa lubusang pagtanggig sa katotohanan, gaya ng madalas nang nakikita sa mga tumalikod sa pananampalataya.

Nagpatuloy ang apostol sa 2 Juan 9, “Ang sinumang lumalampas, at hindi nananatili sa aral ni Cristo, ay wala sa kanya ang Diyos. Ang nananatili sa aral ni Cristo, ay nasa kanya ang Ama at ang Anak.” Ang tumatanggi sa aral ay “wala sa kanya ang Diyos,” samantalang ang nananatiling tapat ay “nasa kanya ang Ama at ang Anak.” Pagkatapos ng pahayag na ito ay dumating ang isang banal na utos na kasing-bigat ng alinmang utos sa Salita ng Diyos: “Kung may pumarito sa inyo, at hindi dala ang aral na ito, huwag ninyo siyang tanggapin sa inyong bahay, ni batiin man siya ng ‘Pagpalain ka ng Diyos’: Sapagkat

ang bumabati sa kanya ay nakikibahagi sa kanyang masasamang gawa.”

Mabigat na pananalita ito, pero hindi naman sobra kapag naaalala natin kung ano ang nakataya. Ang sinumang tumatanggi sa “aral ni Cristo”—ang aral na inilahad sa 1 Juan tungkol kay Cristo na Anak ng Diyos na naparito sa laman at namatay para sa mga makasalanang—ay isang antikristo. Bukod dito, ginagawa ng ganitong tao na sinungaling ang Diyos, at ninanakawan niya ang Diyos ng Kanyang kaluwalhatian at ang tao ng kanyang kaligtasan. Ang bawat taong tumatanggi sa pagkapanganak sa birhen, o nagtuturo na maaaring magkasala si Cristo, o tumatanggi sa Kanyang pisikal na pagkabuhay na muli ay dapat iwasan. Imposible ang pakikisama sa kanya. Hindi siya dapat salubungin sa anumang tahananang Cristiano, ni bigyan man siya ng karaniwang pagbati. Kung makasalubong man siya saanman, wala dapat kahit anong pagkilala, kahit isang “Magandang umaga” o “Magandang gabi,” sapagkat iyan ang kahulugan ng pananalitang “Pagpalain ka ng Diyos.”

Parang hindi ba ito mapagparaya? Oo, pero ito ang di-pagpaparaya ng banal na pag-ibig. Kung sasalubungin ang ganitong mga magdaraya at makikisama sa kanila kahit sa pinakamaliit na paraan, binibigyang-pahintulot ng mananampalataya ang isang tumatanggi kay Cristo. Pananagutin ng Diyos ang lahat ng nakikisama sa sinumang tao, anumang grupo ng tao, anumang institusyon, o anumang bagay na tumatanggi sa Kanyang Anak at sa Kanyang kaluwalhatian. Hindi ito kaaya-aya sa marami. Sa ngayon, itinuturing na tanda ng pag-ibig Cristiano at ng malawak na pag-iisip ang makihalubilo sa mga Unitarian, sa mga kritiko, at sa sari-saring uri ng mga bautisadong di-mananampalataya, at

itulak sa likuran ang Kanyang karangalan at kaluwalhatian. Mapalad tayo kung tayo'y maninindigan at tatanggi sa ganitong pakikisama sa pamamagitan ng pagsunod sa banal na utos na ibinigay ng apostol ng pag-ibig. Ang Diyos ang magiging tagapagbigay ng ating gantimpala.

3 Juan

Ang ikatlong Sulat ay ipinadala ng “matanda,” ang may-edad nang apostol Juan, sa isang kapatid kay Cristo na nagngangalang Gayo. May isang Gayo na binanggit sa Mga Gawa 19:29; 20:4; Roma 16:23; at 1 Corinto 1:14. Gayunman, hindi masasabi kung siya rin ang taong ito. Tinawag siya ni Juan na “pinakamamahal” at tinukoy siyang “aking iniibig sa katotohanan.” Kaya muling binigyang-diin ng apostol ang katotohanan. Hinangad niyang umunlad si Gayo sa kanyang katawan, gaya ng pag-unlad ng kanyang kaluluwa.

Narinig ni Juan ang patotoo ng ibang mananampalataya na si Gayo ay lumalakad “sa katotohanan.” Nagalak dito ang apostol at sinabi, “Wala na akong lalong malaking kagalakan kaysa rito, na marinig na ang aking mga anak ay lumalakad sa katotohanan.” At hindi lamang ito kagalakan ng may-edad nang apostol, kundi kagalakan din ito ng Panginoon. Gaano kaya Siya nagagalak kapag ang Kanyang minamahal na mga anak na Kanyang tinatahanan ay lumalakad sa katotohanan!

Napakabait ni Gayo at marahil ang mga nagsalita nang mabuti tungkol sa kanya ay mismong nakatanggap ng kanyang kabaitan. Naging mapagpatuloy siya hindi lamang sa mga kapatid sa kanyang kapulungan, kundi pati sa mga dayuhan na mga lingkod na naglilingkod sa Panginoong Jesu-Cristo. Isinalaysay nila sa iglesya kung gaano naging tapat si Gayo sa

pagtanggap sa kanila sa kanyang tahanan, at sa pagtulong sa kanila sa kanilang paglalakbay sa lahat ng paraang kaya niya.

“Sapagkat alang-alang sa Pangalan ay nagsialis sila, na walang tinanggap na anuman sa mga Gentil,” dahil umaasa sila sa Panginoon. Ang kaugalian, kahit sa mga nangangaral ng katotohanan, na humingi ng ganito kalaking pera para sa ganito karaming paglilingkod ay hindi kilala sa unang iglesya. Wala tayong mababasa saanman sa Bagong Tipan tungkol sa ministryong may suweldo. Laganap sa ngayon ang kasamaan ng paglapit sa sanlibutan para sa pagsuporta sa gawain ng Panginoon at ng paggamit ng mga paraan ng sanlibutan, at nakasama ito sa tunay na pananampalataya at sa tunay na patotoo. Ang gawain ng Panginoon at ang mga lingkod ni Cristo ay dapat suportahan lamang ng bayan ng Panginoon at hindi ng mga hindi ligtas.

Ang mga nagsisialis na “walang tinanggap na anuman sa mga Gentil” ay dapat tanggapin; at ang mga gumagawa ng ginawa ni Gayo, na tumatanggap sa kanila at tumutulong sa kanilang paglalakbay, ay “mga kamanggagawa sa katotohanan” at sa darating na araw na iyon ay makikibahagi sa bunga ng kanilang mga pagpapagal. Ito ang tunay na pakikisama sa katotohanan. Gaya ng sinabi ni Pablo sa Galacia 6:6, “Ang tinuturuan sa salita ay makibahagi sa nagtuturo ng lahat ng mabubuting bagay.” Dapat tayong makiisa sa mga nakakakilala sa katotohanan at nagtuturo ng katotohanan. Napakalaking kaibahan nito sa paglayo, sa lubusang paghihiwalay, na dapat gawin mula sa mga tumatanggi sa aral ni Cristo!

Isang maliwanag na larawan ang ipinakita kay Gayo, pero hindi puro mabuting balita ang 3 Juan. May isang lalaking tinatawag na Diotrefes—ang kahulugan ng kanyang pangalan ay “pinakain

ng Diyos”—na tungkol sa kanya ay sinabi ni Juan: “Sumulat ako sa iglesya: pero si Diotrefes, na nag-iibig na maging pangulo sa kanila, ay hindi kami tinatanggap. Kaya, kung ako’y pumariyan, aalalahanin ko ang kanyang mga gawang ginagawa, na nagsasalita laban sa amin ng masasamang salita: at hindi pa siya nasisiyahan doon, ni hindi rin niya tinatanggap ang mga kapatid, at pinagbabawalan pa ang mga ibig tumanggap, at itinitiwag sila sa iglesya.”

Gusto ni Diotrefes na siya ang mamuno sa kapulungan, parang isang papa na nagsisimula pa lang. Gustong-gusto niyang maging pangulo, at ang kanyang pag-ibig sa sarili at ang pagsisikap niyang panatilihin ang kanyang posisyon ang nagtulak sa kanya na gumawa ng napakasamang bagay, kaya’t itiniwalag niya ang ilan at nangahas pang lumaban sa apostol mismo. Napakalaking pinsala ang nagawa at ginagawa pa ng ganitong mga inggitan, pagkamakasari, pagmamapuri sa sarili, at pagmamando sa iglesya sa katawan ni Cristo! Pero bakit gustong-gusto ni Diotrefes na maging pangulo? Dahil, hindi tulad ng apostol at ng minamahal na si Gayo, hindi niya ibinigay sa Panginoong Jesu-Cristo ang pangunahing lugar sa lahat ng bagay; hindi siya lumakad sa katotohanan. Pagdating ng Panginoon, ilalantad ang lahat ng ganitong bagay at haharapin Niya ang mga ito sa Kanyang hukuman.

Hindi tayo iniwan ni Juan sa malungkot na larawan ni Diotrefes. Nagpatuloy ang apostol at sinabi, “Minamahal, huwag mong tularan ang masama, kundi ang mabuti. Ang gumagawa ng mabuti ay sa Diyos: ang gumagawa ng masama ay hindi nakakita sa Diyos.” Ang paggawa ng mabuti ay ang aktibong paglilingkod ng pag-ibig. Hindi gumagawa ng masama ang Diyos; mabuti ang ginagawa Niya. Kaya kung

gumagawa tayo ng mabuti bilang mga mananampalataya sa katotohanan, tayo'y sa Diyos. Iyan ang pagsubok.

Pagkatapos ay binanggit ni Juan si Demetrio. Marahil isa siya sa mga lingkod ng Diyos na naglilibot na gumagawa ng mabuti at nangangaral ng katotohanan; marahil isa siya sa mga ayaw tanggapin ni Diotrefes. Napakapalad na sa pamamagitan ng sulat ni Juan ay inendorso at inirekomenda ng Espiritu Santo si Demetrio! Isinulat ng apostol, “Si Demetrio ay may mabuting patotoo ng lahat, at ng katotohanan din naman: oo, at kami rin ay nagpapatotoo; at nalalaman mo na ang aming patotoo ay totoo.” Ganyan ang kaaliwan ng lahat ng tunay na lingkod na lumalakad sa katotohanan.

Pangwakas

Ang 2 Juan at 3 Juan ay parehong nagtatapos sa pag-asang magkikita sila nang “mukhaan.” Alalahanin natin na sa isang pinagpalang araw ay magkakaroon ng isa pang pagkikitang “mukhaan,” kapag ang mga banal ng Diyos ay magtitipon para sa walang hanggang pakikisama at, higit sa lahat, makakaharap natin Siya nang mukhaan. Maaaring malapit na ito, pero habang hinihintay natin ang araw na iyon, nawa’y “lumakad tayo sa liwanag” at sa lubos na kagalakan ng ating pakikisama “sa Ama, at sa kanyang Anak na si Jesu-Cristo” (1 Juan 1:7,3). “Sa kanya ang kaluwalhatian at ang paghahari magpakailanman. Amen” (Apocalipsis 1:6).

2 Juan: Isang Sulat sa Isang Ginang

Ang ikalawa at ikatlong maiikling sulat ni Juan, bagaman ibang-iba sa unang Sulat, ay napakahalaga pa rin. Inihaharap nila sa atin ang mga gabay na prinsipyo na madalas ay nakakaligtaan, pero kailangang-kailangan kung lalakad ang bayan ng Diyos sa paraang kalugud-lugod sa Diyos.

Pangunahing tinatalakay ni Juan, gaya ng nakita na natin, ang katotohanan tungkol sa pamilya ng Diyos. Ang mga sulat ni Pedro ay pangunahing tungkol sa pamamahala ng Diyos. Ang mga Sulat ni Pablo ay pangunahing tungkol sa iglesia ng Diyos. Pero sa mga huling sulat na ito, na isinulat maraming taon matapos tatakan nina Pedro at Pablo ng kanilang dugo ang kanilang patotoo, tumatanggap tayo ng tagubilin tungkol sa pakikisama sa iglesia na hindi natin dapat ipagwalang-bahala kung gusto nating maging tunay ang ating pakikisama.

Sa 2 Juan, isang ginang na Cristiano ang binabalaan tungkol sa mga bulaang guro. Sa pamamagitan ng babala ni Juan, natututuhan natin kung ano dapat ang personal nating saloobin sa lahat ng nagpapalaganap ng mga aral na laban kay Cristo. Sa 3 Juan naman, kabaligtaran ang mensahe.

Natututuhan natin sa tagubilin ng apostol kay Gayo kung paano tayo dapat kumilos sa mga umiibig kay Cristo at lumalabas para ipahayag ang Kanyang katotohanan. Kaakit-akit ang mga Sulat na ito sa kanilang kasimplehan, at binibigyan tayo ng napakagandang sulyap sa puso ng isang taong tinatawag ang sarili na matanda sa halip na apostol, kahit alam nating apostol nga siya.

Sa ikalawang sulat na ito, sumulat si Juan “sa hirang na ginang at sa kanyang mga anak, na aking iniibig sa katotohanan; at

hindi lamang ako, kundi pati ng lahat ng nakakaalam ng katotohanan” (1). Walang dahilan para isiping ang hirang na ginang ay ang iglesya, gaya ng inakala ng ilan, ni dapat nating basahin na “ang Ginang na si Electa,” gaya ng mungkahi ng iba. Maliwanag na ang hirang na ginang ay isang babaeng Cristiano na, kasama ng kanyang mga anak, ay yumakap sa aral ni Cristo. Malamang, isa siya sa mga pinagpala at natulungan sa ministeryo ni Juan. Maliwanag na sumulat siya kay Juan para humingi ng payo kung paano siya dapat kumilos kapag pinipilit siyang buksan ang kanyang tahanan sa mga bulaang guro. Hinihingi ba ng pag-ibig Cristiano na ipakita ang paggalang at pagkamapagpatuloy kahit sa mga ito, o may iba pang pananagutan na dapat munang isaalang-alang? Maliwanag na ang sulat ni Juan ay sagot sa sulat niya. Binigyang-diin niya ang katapatan sa katotohanan, “Alang-alang sa katotohanan na nananahan sa atin, at sasaatin magpakailanman” (2).

Sa kanyang pagbati, hiniling niya ang biyaya, awa, at kapayapaan “mula sa Diyos Ama, at mula sa Panginoong Jesu-Cristo, ang Anak ng Ama, [at ito] sa katotohanan at pag-ibig” (3). Napakapuno ng titulong ito! May mga taong nagtuturo ng mga bagay na nakapanghahamak sa ating Panginoon. Ibig ng Espiritu na bigyan Siya ng pinakabuong karangalan at pagkilala.

Natuwa ang puso ni Juan sa mabuting balitang nakarating sa kanya tungkol sa pamumuhay ng sambahayan ng “hirang na ginang.” Ang kanyang mga anak ay lumalakad sa katotohanan ayon sa utos na tinanggap mula sa Ama. Ang tahanan niya ay tunay na tahanan ng Cristiano sa gitna ng isang sanlibutang walang takot sa Diyos. Ang utos na tinutukoy sa talatang 4 ay ang ipinaalam na “mula pa sa pasimula” (5). Ito ang pahayag ng

kalooban ng Diyos na ibinigay ng ating Panginoon na “mag-ibigan tayo sa isa’t isa.” Pero hindi dapat ipagkamali ang pag-ibig na ito sa pagiging madamdamin lamang ng laman. “Ito ang pag-ibig, na tayo’y lumakad ayon sa kanyang mga utos” (6). Muli niyang binigyang-diin na wala siyang sinasabing bago (na karaniwang ginagawa ng mga magdaraya), kundi sinabi niya, “Na, gaya ng inyong narinig mula sa pasimula, ay lumakad kayo roon.”

Ang aral Cristiano ay hindi dumaraan sa ebolusyon. Hindi ito lumilipat mula sa isang yugto patungo sa iba habang gumagawa ang mga teologo at mga pilosopo ng relihiyon ng mga bagong sistema. Ito ang “pananampalatayang minsan... [magpakailanman] ibinigay sa mga banal” (Judas 3). Ang bago at hindi “mula sa pasimula” ay isang daya at isang guni-guni.

Marami na noon ang nagtuturing sa sarili na mga mas maunlad, at ipinagmamalaki nilang malaya na sila sa mga doktrina ng nakaraan. Ang mga taong ito ang tinutukoy ni Juan nang isulat niya, “Sapagkat maraming magdaraya ang nagsilitaw sa sanlibutan, na hindi nagpapahayag na si Jesu-Cristo ay naparito sa laman” (7). Tinutukoy niya ang mga nakilala kalaunan bilang mga docetic gnostic, na tumatanggi sa pagkatao ng ating Panginoon. Ayon sa kanila, si Jesus ay mukha lamang tao. Ito ang kamaliang nilabanan ni Juan sa mga unang talata ng kanyang unang Sulat. Tinawag ng apostol na mga magdaraya at mga antikristo ang lahat ng ganitong guro. Kalaban sila ng Cristo ng Diyos. Ang pagtanggì nila sa Kanyang pagkatao ay nagpapakitang sila’y mga taong hindi ligtas, mga kaaway ng katotohanan ng Diyos. Mapanganib ang makisama sa mga tumalikod sa pananampalatayang ito sa anumang paraan, kaya ang paalala: “Mag-ingat kayo sa inyong sarili,

upang huwag ninyong iwala ang mga bagay na aming ginawa, kundi tumanggap kayo ng lubos na gantimpala” (8). Ang tunay na mananampalataya ay hindi mawawalan ng ibinigay ng Diyos sa biyaya, pero may malaking panganib na mawalan sila ng mga gantimpala para sa katapatan kung makikialam man sila sa mga kamaliang itinuturo ng mga tumalikod sa pananampalatayang ito.

Ang pangunahing tinutukoy, walang duda, ay ang mga gnostic ng iba’t ibang sekta, kung Cerinthian man, na nagbubukod sa taong si Jesus at sa banal na Cristo na, ayon sa kanila, ay dumating para manatili at manahan kay Jesus sa Kanyang bautismo, o mga docetist, na tumatanggi sa katotohanan ng Kanyang pisikal na katawan at nagsasabing iyon ay isang “anyo” lamang na sa pamamagitan nito ay ipinakilala ng Cristo ang Kanyang sarili sa mga tao. Maraming magkakaibang paaralan ng kaisipan sa mga bulaang gurong ito, pero lahat sila ay tumatanggi sa paghahandog ni Cristo ng Kanyang sarili bilang kahalili para sa kasalanan sa krus. Lahat sila ay parehong nagnanakaw sa mananampalataya ng mga dakilang saligang katotohanan na pinagsasandigan ng kaluluwa. Lahat sila ay nagmamalaki ng pag-unlad sa pagkakahayag ng mga banal na hiwaga, pero hinatulan ng apostol ang lahat ng ganitong mapagmataas na pag-aangkin nang taimtim niyang ipahayag: “Ang sinumang lumalampas, at hindi nananatili sa aral ni Cristo, ay wala sa kanya ang Diyos. Ang nananatili sa aral ni Cristo, ay nasa kanya ang Ama at ang Anak” (9).

Tiyak na hindi tinutukoy ni Juan ang mga mananampalatayang maaaring hindi kasang-ayon ng iba sa ilang maseselang detalye ng doktrina. Ang mga gurong inilarawan ay hindi talaga mga Cristiano. Kaya wala silang anumang karapatan sa malasakit at

pakikipagtulungan ng bayan ng Diyos. Kaya sinabi ni Juan sa hirang na ginang na ito, “Kung may pumarito sa inyo, at hindi dala ang aral na ito, huwag ninyo siyang tanggapin sa inyong bahay, ni [batiin man siya]: Sapagkat ang [bumabati sa kanya] ay nakikibahagi sa kanyang masasamang gawa” (10-11). Malinaw ang tagubiling ito. Tiyak na ipinagbabawal nito sa isang Cristiano na magpakita ng anumang pakikisama sa isang gurong nagtuturo ng kamaliang sumisira sa kaluluwa. Walang karapatan ang ganitong mga guro sa pagkamapagpatuloy ng mga mananampalataya na may utang ng lahat para sa walang hanggan sa Tagapagligtas na nilalapastangan ng mga tumalikod sa pananampalatayang ito.

Ang mga huling talata ay maganda sa kanilang kasimplehan, at hindi na kailangan ng paliwanag.

3 Juan: Isang Sulat sa Isang Kaibigan

Ang Ikatlong Juan ay katapat ng Ikalawang Juan. Sa sulat na ito natututuhan natin ang lawak ng pakikisamang Cristiano, at dito ay mahigpit na sinasaway ang makitid na pagkamakaiglesya. Sa Sulat na ito, sumulat ang apostol kay Gayo, isang kapatid sa Panginoon, na pinararangalan dahil sa kanyang malawak na puso, at ang kanyang tahanan ay laging bukas sa mga mangangaral ng Ebanghelyo. Sa kanya ipinahayag ni Juan ang hangaring siya'y “umunlad at maging malusog, gaya ng pag-unlad ng [kanyang] kaluluwa” (2). Walang duda sa kalagayan ng kanyang kaluluwa, pero madalas na ang mahinang katawan ang tinatahanan ng isang masaya at maunlad na kaluluwa. Iniulat kay Juan ng mga naglalakbay na kapatid ang kabaitan ni Gayo at ang kanyang paglakad sa katotohanan. Marahil ay isa siya sa mga nadala ni Juan sa pananampalataya, gaya ng tila ipinapahiwatig ng mga salitang, “Wala na akong lalong malaking kagalakan kaysa rito, na marinig na ang aking mga anak ay lumalakad sa katotohanan” (4).

Pagkatapos ay idinagdag niya, “Minamahal, tapat ang iyong ginagawa sa anumang ginagawa mo sa mga kapatid, at sa mga dayuhan pa; Na nagpatotoo tungkol sa iyong [pag-ibig] sa harap ng iglesya: na kung sila'y ihahatid mo sa kanilang paglalakbay sa paraang karapat-dapat sa Diyos, ay mabuti ang iyong gagawin: Sapagkat alang-alang sa Pangalan ay nagsialis sila, na walang tinanggap na anuman sa mga Gentil” (5-7). Napakalaking liwanag ang ibinibigay nito sa kalagayan ng unang iglesya! Habang naglilibot ang mga naglalakbay na ebanghelistang guro, magiliw silang tinatanggap ng mga gaya

ni Gayo at tinutulungan sa kanilang paglalakbay. Hindi sila umaasa sa sanlibutan para sa kanilang ikabubuhay. Kinikilala nila na ang gawain ng Panginoon ay dapat suportahan ng bayan ng Panginoon. Kaya masaya silang hindi umaasa sa mga pagano na kanilang pinaglilingkuran, at kaya may karapatan sila sa malasakit at tulong ng kapwa mananampalataya. “Kaya dapat nating tanggapin ang mga ganito, upang tayo’y maging mga kamanggagawa sa katotohanan” (8). Hindi lahat ay may kaloob bilang mangangaral o guro, pero lahat ay makatutulong sa mga mayroon nito at sa gayon ay mapanatili silang hindi umaasa sa sanlibutan, kundi umaasa sa Diyos.

Napakalaking kaibahan ng kaaya-ayang kasimplehang Cristiano na ito sa di-banal at lubos na di-Cristianong mga paraan ng pangangalap ng pera ng marami ngayon na nagsasabing sinusundan nila ang mga yapak ng mga manggagawang ito noong unang siglo! Ang mapilit na pagsisikap na pigain ang pera mula sa mga tumatanggi kay Cristo at maging sa mga makalamang Cristiano ay lubos na salungat sa biyaya ng Ebanghelyo. Sa kabilang banda, kailangang paalalahanan ang mga Cristiano na “dapat nating” isulong ang Ebanghelyo sa pamamagitan ng pagsuporta sa mga taong may takot sa Diyos habang lumalabas sila nang umaasa sa Panginoon.

Mula sa mga talatang 9 at 10, natututuhan natin na noon pa man ay may mga taong lumitaw na sa mga iglesya na may makitid na espiritu ng sekta—mga taong matigas at mahigpit ang pananaw sa iglesya na humahamak sa mga “malayang manggagawa” na ito, at ayaw kumilala sa sinumang wala sa kanilang “grupo.” Maliwanag na sumulat si Juan sa iglesya na lokal na kinaaaniban ni Gayo para irekomenda ang isang

naglalakbay na manggagawa na nagngangalang Demetrio, pero sinabi niya, “si Diotrefes, na nag-iibig na maging pangulo sa kanila, ay hindi kami tinatanggap” (9). Tinanggihan niya si Demetrio, at sa pagtangi sa kanya ay tinatanggihan din niya ang apostol na nag-endorso sa kanya. “Kaya kung ako’y pumariyan,” patuloy ni Juan, “aalalahanin ko ang kanyang mga gawang ginagawa, na nagsasalita laban sa amin ng masasamang salita: at hindi pa siya nasisiyahan doon, ni hindi rin niya tinatanggap ang mga kapatid, at pinagbabawalan pa ang mga ibig tumanggap, at itinitiwag sila sa iglesia” (10). Si Diotrefes ang halimbawa ng taong-iglesya na mas mahalaga sa kanya ang kaayusan ng iglesia kaysa sa pag-ibig sa mga tupa ni Cristo. “Hindi siya sumusunod sa atin,” ang magiging islogan niya, “kaya hindi natin matatanggap ang kanyang ministryo o maipapakita sa kanya ang pakikisama!” Nakalulungkot, marami ang espirituwal na mga inapo ni Diotrefes. Makikita sila hindi lamang sa malalaking denominasyon kundi pati sa pinakamapagpakumbabang mga kapulungang Cristiano. Sila’y makasarili, mapagmataas, mga “obispo” at “tagapangasiwa” na hinirang ang sarili, na nag-aastang panginoon sa kanilang mga kapatid at mayabang na inaangkin para sa sarili ang karapatang magsabi kung sino ang maaari o hindi maaaring kilalanin.

Si Juan mismo, isang kinasihang apostol, ay walang takot sa sumpa ni Diotrefes, pero maraming mas abang manggagawa ang lubos na pinanghinaan ng loob at napalihis dahil sa kapangahasan ng mga taong may ganitong espiritu. Kaya dumarating ang mensahe: “Minamahal, huwag mong tularan ang masama, kundi ang mabuti. Ang gumagawa ng mabuti ay sa Diyos [sang-ayunan man siya ni Diotrefes o hindi], pero ang gumagawa ng masama [anuman ang kanyang katayuan sa iglesia] ay hindi nakakita sa Diyos” (11).

Maliwanag na ang lingkod na walang-awang tinanggihan ng pinunong ito na hinirang ang sarili ay ang taong binanggit sa talatang 12. “Si Demetrio ay may mabuting patotoo ng lahat, at ng katotohanan din naman: oo, at kami rin ay [nagpapatotoo]; at nalalaman mo na ang aming [patotoo] ay totoo.” Pero halos walang halaga ang ganitong ulat sa mga may espiritu ni Diotrefes. Wala silang pakialam kung ang isang tao ay pinararangan ng Diyos, kung ipinapahayag niya ang katotohanan, kung walang kapintasan ang kanyang paglakad, kung marami ang makapagpapatotoo sa kanyang pagtatalaga, kabanalan, pagkaespirituwal, at sa pakinabang ng kanyang ministryo. Pakiramdam ng mga mapagmataas na taong ito na kung “hindi siya sumusunod na kasama natin” ay dapat siyang ituring na isang publikano at makasalanan, o tanggihan na para bang isa siyang mapaglapastangan. Napakalaking insulto ito kay Cristo, ang ulo ng iglesia, at sa Espiritu Santo ng Diyos! Napakaangkop kung paano nagbabalanse sa isa’t isa ang ikalawa at ikatlong Sulat ni Juan—ang isa ay nagpapatotoo laban sa pakikisama sa pagtalikod sa pananampalataya, ang isa naman ay nagtuturo ng pakikisama sa katotohanan.

Ang mga huling talata ng 3 Juan ay napakalinaw na rin at hindi na kailangan ng paliwanag, pero nagpapatotoo ang mga ito sa malayang pakikipag-isa ng apostol at ng kanyang mga kaibigan kay Cristo.

Judas: Mga Panimulang Tala ni Arno C. Gaebelein

Panimula

Ang Sulat ni Judas ay kasunod na kasunod ng huling aklat ng Banal na Kasulatan, ang Apocalipsis. Naniniwala ako na tama ang lugar na ibinigay sa Sulat na ito, sapagkat inihahayag ng aklat ang mga kalagayang panrelihiyon at moral na mananaig sa lupa bago ang dakilang pangyayaring napakaraming sinasabi ng Apocalipsis. May ilan na tumawag sa Judas na “paunang salita” ng Apocalipsis.

Pinatutunayan ang Sulat ng iba’t ibang sinaunang pinagmulan. Binanggit ng Muratorian fragment ang sulat bilang Sulat ni Judas, at sinipi ito bilang Kasulatan ni Clement ng Alexandria pati nina Tertullian at ng iba pa. Ang petsa ng aklat ay mga taong 65.

Hindi sinabi kung kanino orihinal na ipinadala ang Sulat. May ilan na nag-aakala na, gaya ng aklat ng Santiago at ng mga Sulat ni Pedro, ang Judas ay orihinal na ipinadala sa mga mananampalatayang Judio. Maaaring totoo ito, sapagkat si Judas, gaya ni Pedro, ay bumanggit ng maraming pangyayari sa Lumang Tipan at ng ilang tradisyong Judio, na sa gayon ay pinatunayang totoong nangyari.

Ang patotoo ni Judas ay napakahawig ng patotoo ni apostol Pedro. Matagal nang pinagtatalunan kung si Judas ba ang kumopya sa 2 Pedro 2, o si Pedro ang kumopya kay Judas. Kung kumopya si Judas kay Pedro, hindi maaaring kinasihan ang Sulat ni Judas, at gayundin naman kung baligtad. Maaaring alam ni Judas ang Sulat ni Pedro, pero hindi ibig sabihin noon

na ginamit niya ang Sulat ni Pedro. Sa halip, nagbigay ang Espiritu Santo ng kahawig na patotoo sa pamamagitan ni Judas. Kapag sinuri nang mas mabuti, makikitang medyo magkaiba ang dalawang bahagi.

Ang Sumulat ng Judas

Bukod sa sinasabi ng Sulat, wala tayong alam tungkol sa sumulat nito. Tinawag niya ang kanyang sarili sa simula ng kanyang sulat na “Judas, lingkod ni Jesu-Cristo, at kapatid ni Santiago.” Pero sinong Judas siya? Sa mga alagad ay may dalawang nagngangalang Judas. Nariyan si Judas Iscariote, na naging kasangkapan ng diyablo at pagkatapos ay tinapos ang kanyang kahabag-habag na buhay sa pagbibigti. At nariyan ang Judas na tinukoy sa Juan 14:22 bilang “hindi ang Iscariote.” Sa Lucas 6:16 at Mga Gawa 1:13, ang kanyang pangalan ay ibinigay bilang “Judas na kapatid ni Santiago”; ang mga salitang naka-italiko ay idinagdag ng mga tagasalin, kaya ang talagang nakasulat ay “Judas ni Santiago.” Sa listahan ng labindalawa sa Mateo 10:2-4, ang pangalang *Judas* ay minsan lamang lumitaw, at tumutukoy ito sa nagkanulo sa Panginoon; sa bahaging ito, ang isa pang Judas ay tinawag na “Lebeo, na ang apelyido ay Tadeo.”

May ikatlong Judas na makikita sa Mateo 13:55: “Hindi ba ito ang anak ng karpintero? hindi ba Maria ang tawag sa kanyang ina? at ang kanyang mga kapatid, sina Santiago, at Jose, at Simon, at Judas?” Kaya lumilitaw ang tanong, Ang sumulat ba ng Sulat ni Judas ay ang apostol na “Judas ni Santiago,” na tinatawag ding Lebeo at may apelyidong Tadeo, o siya ba ang kapatid ng Panginoon na si Judas, ang tunay na kapatid ng sumulat ng Sulat ni Santiago? Sinasang-ayunan ko ang huling

pananaw, na ang sumulat ng Judas ay ang Judas na binanggit sa Mateo 13:55.

(Paalala ng Tagapaglathala: Noong isulat ni H. A. Ironside ang kanyang komentaryo sa Judas [mga 1931], sinang-ayunan niya ang unang pananaw. Sinabi niya, “Ang sumulat ng taimtim pero nakaaaliw na sulat na ito ay ang ‘Judas na kapatid ni Santiago,’ na binanggit sa listahan ng mga apostol, gaya ng dalawang beses na ibinigay ni Lucas [Lucas 6:16; Mga Gawa 1:13].”

Tingnan ang pahina 159 ng edisyong ito. Gayunman, ang mga huling isinulat ni Dr. Ironside ay tila nagpapahiwatig na maaaring binago niya ang kanyang paninindigan at tinanggap ang pananaw na ang sumulat ng Judas ay ang kapatid ng Panginoon.)

Ang Mensahe ng Judas

Mukhang noong panahong isulat ni Judas ang kanyang sulat, nagsimula ang paglayo sa pananampalataya sa gitna ng mga mananampalataya. Pinatutunayan ito ng katotohanang ang iba pang mga Sulat na isinulat sa halos parehong panahon ay nagbibigay ng mga babalang kagaya ng ibinigay ni Judas. Ang nilalaman ng Judas ay maaaring ilarawan bilang isang makahulang kasaysayan ng pagtalikod sa pananampalataya ng Sangkakristiyanuhan mula sa simula nito noong panahon ng mga apostol hanggang sa kaganapan nito sa katapusan ng panahon. Sa panahong iyon, haharapin at lubos na wawasakin ang lahat ng pagtalikod sa pananampalataya sa pagdating ng Panginoon. Nabubuhay tayo mismo sa gitna ng katuparan ng mensahe ni Judas kaya napakahalaga nito para sa ating panahon.

Judas, Kabanata 1: Panimula (Judas 1-4)

Ang Pagbati (Judas 1-2)

Walang mabuting dahilan para pagdudahan, at maraming dahilan para paniwalaan, na ang sumulat ng taimtim ngunit nakaaaliw na sulat na ito ay ang "Judas na kapatid ni Santiago," na binanggit sa listahan ng mga apostol na dalawang beses ibinigay ni Lucas (Lucas 6:16; Mga Gawa 1:13). Tinawag siya ni Mateo na "Lebeo, na ang pamagat ay Tadeo" (Mateo 10:3), at ni Marcos na "Tadeo" lamang (Marcos 3:18). Itinangi siya ni Juan sa isang natatanging paraan nang tawagin siyang "Judas...hindi ang Iscariote" (Juan 14:22). Malinaw, sa paraan ng pagsulat ni Pablo tungkol kay Santiago na anak ni Alfeo (ang kapatid ni Judas), na malapit siyang kamag-anak ng Panginoong Jesus. Matapos banggitin ang una niyang pakikipagkita kay Pedro, sinabi niya: "datapuwa't wala akong nakitang iba sa mga apostol, maliban kay Santiago na kapatid ng Panginoon" (Galacia 1:19). Si Santiago na nakatatanda, ang anak ni Zebedeo, ay namatay na bilang martir bago pa ang pagdalaw na binabanggit dito. Kaya malinaw na si Santiago na nakababata ang tinutukoy. Ang katagang "kapatid ng Panginoon" ay hindi laging may parehong kahulugan sa Griyego gaya ng sa ating wika. Madalas ay nangangahulugan lamang ito ng napakalapit na pagkakamag-anak. Tinawag si Lot na kapatid ni Abram, gayong ang totoo ay pamangkin niya ito (Genesis 14:16). Gayunman, kung gusto sanang ipagmalaki ni Judas ang malapit niyang pagkakamag-anak sa Panginoon bilang tao, hindi niya isusulat ang tungkol sa kanyang sarili gaya ng ginawa niya rito, "Judas, *lingkod* ni Jesu-Cristo." Nakilala niya si Cristo sa ugnayan ng dugo na iilan lamang ang mayroon; ngunit hindi na

niya Siya kinikilala sa ganoong paraan. Buong-galak niyang kinikilala Siya bilang Pinahiran ng Diyos, ang kanyang Panginoon at Amo. Maaaring ginamit ng iba ang salitang kapatid; ngunit sa pagsulat tungkol sa sarili, si Judas ay "alipin ni Jesu-Cristo" lamang. Ganoon din ang pagtukoy ni Santiago sa kanyang sarili—"lingkod ng Diyos at ng Panginoong Jesu-Cristo" (Santiago 1:1).

Napakatinding saway ang dalawang magagandang halimbawang ito ng debosyon kay Cristo sa mga taong walang-ingat na nagsasalita o sumusulat tungkol sa "ating kapatid na si Jesus," o gumagamit ng ganitong mga salita na pawang nakababawas sa kaluwalhatian ni Cristo. Ang mismong sinabi Niya sa Kanyang mga alagad, matapos hugasan ang kanilang mga paa, ay, "Tinatawag ninyo akong Guro at Panginoon: at *mabuti ang inyong sinasabi*; sapagka't ako nga!" (Juan 13:13). Nakasusuklam ang kapalaluang nagtutulak sa ilan na tawagin ang kanilang sarili na mga "kapatid" ni Cristo, na para bang Siya'y isang nilalang lamang na tulad nila!

Totoo na sa Kanyang walang-hanggang biyaya, bilang Kapitan ng ating kaligtasan, "hindi niya ikinahihiyang tawagin [tayong] mga kapatid, Na sinasabi, Ipahahayag ko ang iyong pangalan sa aking mga kapatid" (Hebreo 2:11-12). Ngunit ibang-iba ito sa pagtawag sa Kanya na "Kapatid," o sa pagsasabing tayo ay Kanyang mga kapatid. Kung may tumutol dito, saliksikin nila ang Kasulatan at tingnan kung may sinumang nagsalita tungkol sa Kanya o sa Kanya nang ganoon. Sina Santiago at Judas, na may lubos na karapatang tawagin Siyang "kapatid," ay maingat na umiwas sa ganitong pagkapalagay-loob at tinawag ang kanilang sarili na Kanyang mga alipin. Lalo pa itong litaw sa

sulat ni Judas, sapagkat agad niyang idinagdag, upang makilala siya, ang "kapatid ni Santiago."

Isinulat niya ito sa mga "tinawag" ng Diyos. Karaniwang pangalan ito ng mga iniligtas ng biyaya. Ang sinabi ng Panginoon sa Kanyang mga alagad noong Siya'y nasa lupa ay: "Hindi ninyo ako hinirang, kundi kayo'y hinirang ko" (Juan 15:16). Mabigat para sa ilan ang sinabi Niyang, "Kaya't sinabi ko sa inyo, na walang taong makalalapit sa akin, maliban na ipagkaloob sa kanya ng aking Ama" (Juan 6:65). Ang lahat ng mananampalataya ay tinawag ng Kanyang biyaya, gaya ni Pablo (Galacia 1:15), at hinila palapit kay Cristo mula sa isang sanlibutang nasa kapangyarihan ng masama (1 Juan 5:19). Napakalaking biyaya ang ipinagkaloob, sapagkat sino ba ang Kanyang tinatawag? Ang mga may kabutihang maipagmamalaki? Ang may anumang karapat-dapat na maihaharap? Hindi. Tinatawag Niya ang mga lubos na marumi at bulok, ang mga ganap na naliligaw. Ang lahat ng ganito ay "tinawag sa pakikisama ng kanyang Anak" (1 Corinto 1:9). "At ang mga tinawag niya ay inaring-ganap din naman niya: at ang mga inaring-ganap niya ay niluwalhati din naman niya" (Roma 8:30). Walang pagkabigo rito. Siya na tumawag ay umaring-ganap, at dadalhin Niya ang bawat tinawag sa kaluwalhatian magpakailanman.

Ang ganitong mga tao ay "[minamahal ng] Diyos Ama" (Judas 1). Ang King James version ay nagsasabing "pinabanal ng," ngunit karaniwang pinipili ng mga editor ang nauna. Kapwa totoo ang dalawang pahayag, ngunit idinidiin ni Judas ang ating lugar sa pagmamahal ng Ama. Alam ba natin ang sukat ng pag-ibig na iyon? Ang ating Panginoon mismo ang nagpahayag nito nang sabihin Niya, "At ang kaluwalhatiang ibinigay mo sa akin ay

ibinigay ko sa kanila; upang sila'y maging isa, gaya naman natin na iisa: ako'y sa kanila, at ikaw ay sa akin, upang sila'y malubos sa pagkakaisa; upang makilala ng sanlibutan na ako'y sinugo mo, at sila'y iniibig mo, gaya ko na iniibig mo" (Juan 17:22-23). Ito ang sukat ng pag-ibig ng Ama sa bawat anak ng biyaya. Walang antas ang Kanyang pagmamahal sa Kanyang mga anak. Ang pinakamahina at ang pinakamalakas ay parehong "[minamahal ng] Diyos Ama," kasintotoo ng pagiging Minamahal ng Kanyang puso ng Kanyang Anak.

Mula rito dumadaloy ang ating pag-iingat—"iniingatan kay Jesu-Cristo." Anuman ang mga hrap ng buhay, gaano man kabigat ang pagsubok sa ating pananampalataya, sa pag-ibig ng Diyos ay iniingatan tayo ng Isang nagligtas sa atin. Siya ang "palibhasa'y inibig niya ang kanyang mga sarili na nangasa sanlibutan, ay kanyang inibig sila hanggang sa katapusan" (Juan 13:1). Kung hindi dahil sa Kanyang nag-iingat na biyaya, wala ni isang banal ang makapagpapatuloy. "Dahil dito naman ay makapagligtas siya na lubos sa mga nagsisilapit sa Diyos sa pamamagitan niya, palibhasa'y laging nabubuhay siya upang mamagitan sa kanila" (Hebreo 7:25). Walang batayan para magtiwala sa sarili, o magmalaki ayon sa laman. Ang ganitong biyaya ay humihingi ng magalang at sumasambang pasasalamat, at ng pamumuhay na angkop sa kagandahang-loob na ibinuhos sa mga nilalang na lubhang di-karapat-dapat.

Iba ang pagbating ginamit ni Judas kaysa sa ibang mga apostol. Hindi "biyaya at kapayapaan," ni "biyaya, awa, at kapayapaan," ang hiniling niya para sa mga banal, kundi "Sa inyo'y magsipagpakarami ang awa at ang kapayapaan at ang pag-ibig" (2). Tinatamasa na nila ang mahahalagang bagay na ito; nais niyang lalo pang madagdagan nang sagana, upang mapuno ng

banal na kagalakan ang kanilang kaluluwa. Bawat banal ay nangangailangan ng awa habang dumaraan sa isang sanlibutang tulad nito. Kapayapaan ang kanyang bahagi habang nananatili kay Cristo. "Kapayapaan ang iniwan ko sa inyo; ang aking kapayapaan ang ibinibigay ko sa inyo: hindi gaya ng ibinibigay ng sanlibutan, ang ibinibigay ko sa inyo. Huwag magulumihanan ang inyong puso, ni huwag matakot" (Juan 14:27). Sa pagtatamasa ng kapayapaang ito, ang kaluluwa ay tahimik na makapagpapatuloy sa kanyang daan sa gitna ng lahat ng alitan at kasamaan ng panahon, nagpapahinga sa Kanya na nasa ibabaw ng lahat. Ang pag-ibig ay ang pag-agos ng bagong buhay. Ang Diyos ay pag-ibig, at ang likas ng Diyos sa mananampalataya ay pag-ibig lamang ang maibubunga. Ibang-iba ang pag-ibig na ito sa basta damdamin lamang, gaya ng ipinapakita pa ng Sulat. Ang "pag-ibig sa katotohanan" (2 Juan 1; 3 Juan 1) ang pag-ibig na ayon sa Diyos.

Sagana ang panustos para sa bawat banal na sinusubok. Kung kulang man ang awa, kapayapaan, at pag-ibig, hindi ito dahil kakaunti ang biyayang ibinibigay, kundi dahil hindi natin pinapasok ang malayang ibinibigay sa lahat ng tumatanggap nang may pasasalamat sa mga bagay na lubos na ikinagagalak ng ating Diyos na ibigay. Hindi Niya kailanman pinababayaan ang isang nagtitiwala at tapat na kaluluwa na umasa sa sarili nitong lakas, kundi nangako Siyang tutugunan ang bawat pangangailangan ayon sa Kanyang kayamanan sa kaluwalhatian, kay Cristo Jesus. "Magsilapit nga tayong may pagkakatiwala sa trono ng biyaya, upang tayo'y magsipagkamit ng awa, at makasumpong ng biyayang pantulong sa panahon ng pangangailangan" (Hebreo 4:16). Hindi kailanman matatapos ang panahong iyon ng pangangailangan hangga't hindi tayo

nakararating sa ating tahanan sa Langit kung saan tapos na magpakailanman ang alitan at digmaan.

Ang Pananampalatayang Minsanang Ibinigay (Judas 3)

Dala ng Espiritu, umupo si Judas upang sumulat. Puno ang kanyang puso ng kagalakan ng kaligtasan ng Diyos, at nang simulan niyang isulat ito, ikagagalak sana niyang sumulat tungkol sa kaligtasang ito na pag-aari ng bawat banal. Ngunit ang Espiritu Santo ring nagtulak sa kanya na pagsikapang sumulat ang siyang gumabay sa kanyang isip tungkol sa paksang dapat niyang idiin—isang *babala* at *pangaral* na humihimok sa mga mananampalataya na "makipaglaban nang masikap dahil sa pananampalatayang minsang ibinigay" (3).

Ang pananampalatayang binabanggit dito ay hindi ang nagliligtas na pananampalataya, kundi ang katotohanan ng kaligtasang iyon, kasama ang lahat ng kaugnay nito. Ang namamalaging pananampalatayang ito ay ibinigay upang hindi na kailanman dagdagan. Ito ang pananampalatayang "minsang ibinigay sa mga banal," at walang bagong pahayag na ibibigay upang buuin ang katotohanang ito. Tulad ni Juan, ibinalik ni Judas ang mga banal sa "yaong buhat pa nang pasimula."

Maaaring may ebolusyon sa teolohiya, sapagkat ang teolohiya ay pangangatuwiran lamang ng isip ng tao tungkol sa mga bagay ng Diyos. Ngunit walang ebolusyon pagdating sa katotohanan. Ibinigay na ng Diyos ang Kanyang huling salita tungkol dito. Para sa katotohanang ito tayo tinawag upang makipaglaban.

Ang payak na pananalitang ito ay nagsasara ng pinto sa lahat ng mapagmalaking pag-aangkin ng mga bagong propeta, tagakita, at tagapagpahayag. Huwad ang mga pag-aangkin ng

mga naliligaw na masigasig na buong-tapang na nagsasabing sila'y sinugo ng Diyos at nagdaragdag sa Kanyang mga salita. Ang mga tanda at kababalaghang maaaring kasama ng ganitong mga pagkukunwari ay hindi higit na kahanga-hanga kaysa sa antikristong darating pa. Tinatalikuran ng mananampalatayang may payak na puso ang lahat ng ito, at sinasabi nang may banal na katiyakan, "Ang pananampalataya ay minsanang ipinakilala na para sa lahat. Walang pagmamagaling o himala ang makapagpapatanggap sa akin ng anumang dagdag dito." Maraming naghahanap ang naakit ng huwad na pag-aangkin ng mga pinuno ng kulto na nagpakita raw sa kanila ang mga anghel at binigyan sila ng lihim na espirituwal na mga aral. Ang pananampalatayang minsang ibinigay ay hindi nangangailangan ng dagdag mula sa anghel man o sa tao. Ito ay sakdal at buo, at tatanggihan ng tao ng Diyos ang lahat ng iba at mas bagong pahayag.

Ibinigay kay apostol Pablo ang pananagutang buuin ang Salita ng Diyos. Siya ang piniling lingkod na pinagpahayagan ng mga hiwagang inilihim sa mga nakaraang panahon (Colosas 1:24-27). Matapos niyang buuin ang balangkas ng banal na aral, isinulat niya, "Datapuwa't kahit kami, o isang anghel na mula sa langit, ang mangaral sa inyo ng ibang ebanghelyo na iba kaysa aming ipinangaral sa inyo, ay matakawil siya" (Galacia 1:8).

Walang idinagdag si Judas na bagong doktrina sa naipahayag na, kundi pinangaralan niya ang mga tumanggap ng banal na katotohanang ito na makipaglaban nang masikap para dito. Kahit si Juan, sa aklat ng Apocalipsis, ay hindi nagbigay ng karagdagang aral, kundi ipinakita kung ano ang magiging wakas ng labanan ng katotohanan at kamalian. Kaya angkop na ang sulat ni Judas ay nakalagay sa ating Biblia na parang

paunang salita sa aklat ng Apocalipsis. Nagbigay siya ng buhay at taimtim na larawan ng mga kasamaang (umuusbong na sa gitna ng mga banal noong mga unang araw na iyon) inilalarawan sa Apocalipsis sa lahat ng nakapangingilabot nitong paglago.

Ang ikalawang sulat ni Pedro ay malapit na kahawig sa maraming bahagi ng sulat ni Judas. Lubha silang magkatulad kaya ang ilang hindi tumitingin nang malalim ay nag-akalang ang isa ay di-ganap na kopya lamang ng isa. Ngunit sa mga taong espirituwal ang pag-iisip, may malinaw na pagkakaiba sa kabila ng kapansin-pansing pagkakahawig. Nagbabala si Pedro tungkol sa mga bulaang guro na sumisira sa mga hindi pa matatag sa katotohanan. Kung hindi tatanggihan ang maling doktrina at ang mga nakapapahamak na erehiya, magdadala ito sa kanilang mga tagasunod ng madaling pagkapahamak. Ngunit mas inalala ni Judas ang kasamaang bunga ng pagtalikod sa katotohanan. Nagbabala siya laban sa paggawa sa biyaya ng Diyos na dahilan ng kahalayan.

Maaaring maliitin ng mga tao ang wastong doktrina, at pagtawanan ang ideya na may halaga ang isang sistema ng paniniwala sa ugali ng tao, ngunit ipinapakita ng Kasulatan na hindi magkakaroon ng tamang pamumuhay kung hiwalay sa katatagan sa pananampalataya. Ang dalawang taludtod, "Hayaang mag-away ang walang-biyayang masigasig sa paraan ng pananampalataya; / Hindi magkakamali ang taong ang buhay ay nasa tama," ay nagpapahayag ng nasa isip ng marami, ngunit ang totoo, hindi kailanman magiging tama ang buhay malibang tanggapin ang katotohanan ng Diyos at maghari ito sa puso. Kaya malaki ang pangangailangan sa pangaral ni

Judas, na kinasihan ng Espiritu Santo, na makipaglaban para sa pananampalataya.

Ang paalalang ito ay hindi para sa mga pinuno lamang, kundi para sa lahat ng tinawag kay Jesu-Cristo. Dahil ang pananampalataya ay ibinigay sa mga banal bilang kabuuan, bawat isa ay may pananagutan, sa panahon ng paglayo sa katotohanan, na makipaglaban nang masikap para sa lahat ng ipinahayag ng Diyos. Ang mananampalataya ay itinuturing na isang kawal. Tinatawag siyang makipaglaban para sa pinakamahalaga sa paningin ng Diyos. Gaya ni Samma na nagtanggol sa isang bukid ng lentehas, ang pagkain ng bayan ng Diyos (2 Samuel 23:11-12), gayon din dapat buong-tapang na ipagtanggol ng Cristiano ang katotohanan laban sa lahat ng kaaway. Kung masigasig lamang na binabantayan ng mga Cristiano ang kayamanang ipinagkatiwala sa buong iglesya, hindi makatutuntong ang masasamang manggagawa at mga bulaang guro. Ngunit dahil sa pagwawalang-bahala ng maraming mananampalataya, nakapagtatanim ng sarili ang masasamang tao sa loob ng iglesya.

Iba ang makipaglaban, at iba ang maging palaaway. "At ang alipin ng Panginoon ay hindi dapat makipagtalo; kundi maging malumanay sa lahat, sapat na makapagturo, matiisin, Na sawaying may kahinahunan ang mga sumasalansang; baka sakaling sila'y pagkalooban ng Diyos ng pagsisisi sa ikaaalam ng katotohanan; At sila'y makawala sa silo ng diyablo, palibhasa'y binihag niya sa kanyang kalooban" (2 Timoteo 2:24-26). Ipinapakita ng mga talatang ito ang espiritung dapat makita sa sinumang makikipaglaban para sa katotohanan. Matatag, ngunit may magiliw na habag sa mga inililigaw, dapat siyang manindigan para sa lahat ng ipinahayag ng Diyos. Kapag

ang isang masama at makalamang espiritu ay sumakop sa isang tao, wala na siyang kakayahang tumulong o magpala sa iba. At dapat laging tandaan na sa pakikipaglaban para sa pananampalataya, kailangan ding isipin ang kaluluwa ng makasalanan. Hindi sapat na ipagtanggol ang mga doktrina ni Cristo—ang mga gawa ay dapat magpatotoo sa katotohanang ipinahahayag ng mga labi. Ang pariralang nasa Efeso 4:15, na isinaling "nagsasalita ng katotohanan sa pag-ibig," ay literal na isinalin bilang "nagkakatatotohanan sa pag-ibig." Higit pa ito sa pagsasalita ng katotohanan—ito ay ang katotohanang isinasabuhay sa lahat ng ating ginagawa. Malibang ito ang katangian ng nakikipaglaban para sa pananampalataya ng mga hinirang ng Diyos, mawawalan ng kabuluhan ang mga sinasabi ng kanyang mga labi.

Mga Lihim na Manggagawa (Judas 4)

Mula pa sa mga araw ni Simon Mago hanggang ngayon, laging layunin ni Satanas na lihim na ipasok ang masasamang manggagawa sa mga kapulungan ng mga banal ng Diyos, upang dayain ang mga walang-ingat at iligaw sila. At hindi kailanman nagkulang si Satanas ng mga taong gagawa ng kanyang tusong gawain.

Ang katotohanan ng Diyos, kapag hindi sinusunod, ay nagpapatigas sa taong pamilyar dito. Ang paglaruan ang ipinahayag ng Diyos ay paglapastangan sa Kanya, at may mabigat na kahihinatnan. Sumunod na binalaan ni Judas ang bayan ng Diyos laban sa ganitong mga tao, na may kaalaman sa isip tungkol sa katotohanan ngunit ang mga lakad ay hindi ayon sa kanilang sinasabing pinanghahawakan. Lihim silang nakapuslit sa mga kapulungan ng mga banal, at nagawang dayain ang Kanyang bayan, ngunit hindi sila lingid sa Diyos.

"Nang una pa [sila'y itinanda na] sa hatol na ito" (4). Ang *itinalaga* (KJV) ay masyadong matindi rito, at hindi naghahatid ng tunay na kaisipan. Malayo sa Diyos na itilaga ang sinumang tao sa mga gawa ng kalapastanganan at mga lakad ng pandaraya! Ngunit noon pa man ay itinanda na Niya sila, nang ipahayag Niya sa pamamagitan ng Kanyang mga propeta na lilitaw ang ganitong mga tao. Inilarawan Niya sila nang malinaw, upang madali silang makilala. At ipinakita Niya na ang kanilang wakas ay paghatol.

Inilalarawan sila bilang mga taong masasama. Ang salitang *masama* (walang-diyos) ay limang beses ginamit sa Sulat ni Judas, at ang apat na iba pa ay nasa sinipi mula kay Enoc. Ang kahulugan nito ay pagtanging magpasakop sa Diyos, at pagkilos nang hiwalay at laban sa Kanya. "Si Cristo ay namatay dahil sa masasama" (Roma 5:6). Ang lahat ng tao sa kanilang mga kasalanan ay masasama. Isinulat ni Judas ang tungkol sa mga nagsasabing sila'y napalaya na sa kanilang mga kasalanan, ngunit ang totoo ay nasa mga ito pa rin, at lihim na inaakay ang iba sa sarili nilang masasamang lakad.

Ang biyaya ng Diyos ay hindi umabot sa kanilang kaluluwa ni namahala sa kanilang budhi. Ginagawa nilang dahilan ang mismong biyayang iyon para sa kahalayan sa pananalita at pamumuhay. Dumami ang ganitong masasamang manggagawa sa lahat ng panahon mula nang ipahayag ang Ebanghelyo. Ngunit ang lunas na ibinibigay ng Kasulatan ay hindi kailanman ang pagiging legalista, kundi ang pagyuko sa katotohanan na kailangan ng tao ang mismong biyayang inaabuso niya. Ang makasalanang humahatol sa sarili sa harap ng Diyos at nakasusumpung na natutugunan ang kanyang pangangailangan sa kahanga-hangang panustos na iyon ng

biyaya, ay hindi tatalikod sa ganitong di-karapat-dapat na kagandahang-loob. Ang tinutukoy ni Judas ay ang hindi nagsisising "nag-aangking Cristiano" na hindi kailanman nakita ang sarili sa liwanag ng kabanalan ng Diyos.

Sa anong mga paraan ginagawa ng mga tao na "dahilan ng kahalayan ang biyaya ng ating Diyos"? Ginagawa nila ito sa pagpapatuloy sa sarili nilang mga lakad, pinagbibigyan ang mga pita ng laman, habang nagsasabing naniniwala sila sa biyayang hindi nagbibilang ng kasalanan sa kaluluwang inaring-ganap. Ito ang tinatawag na *antinomianism*. Ang mga gumagawa nito ay tumatanggi sa "iisang Panginoong Diyos [Amo] at sa ating Panginoong Jesu-Cristo." Hindi naman nila laging itinatatwa Siya sa kanilang mga labi—madalas ay nagsasabi pa silang kilala nila Siya, ngunit itinatatwa Siya sa kanilang mga gawa.

Hindi na natin kailangang tumingin sa malayo upang makita ang ganitong mga tao. Laganap sila sa Sangkakristiyanuhan ngayon. Madalas ay nasa mga upuan sila ng karangalan, nagsasabing tapat kay Cristo habang binabalewala ang Kanyang Salita at tinatrato pa ang Kasulatan nang may paghamak at pagmamataas. Walang bagay na labis na banal para hindi isantabi ng kanilang lapastangang pangangatuwiran. "Lumayo ka rin naman sa mga ito" (2 Timoteo 3:5).

Wala pang panahon sa nakaraang kasaysayan ng iglesya na mas tumama ang mga salita ni Judas kaysa sa kasalukuyang panahon. Sa Romanismo, masigasig na nagsisikap ang mga sugo nito na akitin ang mga walang-ingat sa pamamagitan ng pagpapakita ng pinalambot at pinahinahong Katolisismo sa mga hindi Katoliko. Idinidiin nila ang anumang naaayon sa Kasulatan, o maganda sa moral at sining, sa mga turo ng Papado, at maingat na itinatago ang mas nakasusuklam na mga

dogma at gawain ng tumalikod na iglesyang iyon. Sa Protestantismo, ang pinakamapangahas na kawalang-pananampalataya at pag-aalinlangan ay ipinapahayag mula sa libu-libong pulpito, at ang maliliit na sekta ng lahat ng uri ay nagkakalat saanman ng kanilang nakapipinsala at nakasisira-ng-kaluluwang mga kamalian. Kaya kailangang maging gising at mapagbantay ang tao ng Diyos—determinadong manindigan para sa pananampalatayang minsanang ibinigay sa mga banal.

Maraming bulaang guro ang magsasabing hindi gaanong mahalaga kung ano ang paniniwala ng isang tao basta mabuti ang kanyang pamumuhay at tapat siya. Ngunit itinuturo ng Kasulatan na ang Ebanghelyo lamang ang "kapangyarihan ng Diyos sa ikaliligtas ng bawat sumasampalataya" (Roma 1:16). Nagpahayag ang Espiritu Santo ng taimtim na sumpa laban sa sinumang—kahit isang anghel mula sa Langit—nagdadala ng ibang ebanghelyo. Ang pamumuhay ng isang "mabuting buhay," ayon sa banal na pamantayan ng kabanalan at katuwiran, ay isang panlilinlang at isang imposibilidad kung hiwalay sa nagpapabanal na kapangyarihan ng katotohanan ng Diyos. Kaya nakikita natin na kung saan naghahari ang maling aral, lumalaganap ang kasamaan. Ang pagwawalang-bahala sa masamang aral at ang tunay na pag-ibig kay Cristo at sa Kanyang katotohanan ay hindi maaaring magsama sa iisang dibdib. Ang pagiging neutral sa ganitong kalagayan ay isang krimen laban sa Panginoong tumubos sa atin para sa Kanyang sarili.

Judas, Kabanata 2: Pagharap sa Pagtalikod sa Pananampalataya (Judas 5-10)

Ang Pagkawasak ng mga Tumalikod (Judas 5-7)

Kapag pinag-isipan ng banal ng Diyos ang wakas na naghihintay sa lahat ng tumalikod sa katotohanan, kailangang mapawi sa kanyang puso ang lahat ng kapaitan laban sa kanila. Maaaring tila nakasakay sila ngayon sa tuktok ng paghanga at suporta ng madla, ngunit malapit na silang bumagsak. Sapagkat "tunay na iyong inilagay sila sa mga madulas na dako: iyong inihagis sila sa pagkagiba" (Awit 73:18).

Ito ang taimtim na aral na itinuturo sa atin ng mga hindi sumampalataya na nangabuwal sa ilang. Mabuti ang kanilang pasimula. Lahat ay nabautismuhan kay Moises sa ulap at sa dagat. Lahat ay uminom ng iisang espirituwal na inumin at kumain ng iisang espirituwal na pagkain. Ngunit lumitaw ang kawalan ng pananampalataya nang dumating ang panahon ng pagsubok. Ang pagbubulung-bulong, ang pagsamba sa diyus-diyosan, at ang pagsalansang ni Core (na tatalakayin pa nang tiyak sa Sulat na ito), ay naglantad sa tunay na kalagayan ng marami na buong-galak na umawit sa pampang ng Dagat na Pula. Ang Cades-barnea, ang dako ng pagkakataon, ay naging alaala lamang ng kawalan ng pananampalataya. Bagaman minsang iniligtas mula sa Egipto, nalipol sila sa ilang dahil tumalikod sila sa buhay na Diyos.

Gayon din hinarap noon pang una ang *Nephilim* (ang mga nahulog). Bagaman nilikhang walang-kasalanang mga anghel ng Diyos, tulad ni Lucifer, ang anak ng umaga, ipinagpalit nila

ang kaharian ng Langit para sa makasariling layunin. Ang mga anghel na ito ay "hindi nag-ingat ng kanilang sariling pamunuan, kundi iniwan ang kanilang sariling tahanan, [at ngayo'y] iniingatan sa mga walang-hanggang tanikala sa ilalim ng kadiliman hanggang sa paghuhukom sa dakilang araw" (Judas 6).

Kung ang tinutukoy dito ng apostol ay ang "mga anak ng Diyos" sa Genesis 6 ay matagal nang pinagtatalunan sa buong mga siglo ng Cristianismo. Mariing tinutulan ng maraming gurong espirituwal ang ideya na maaaring mga anghel ang tinutukoy doon; nakikita nila sa "mga anak ng Diyos" ang binhi lamang ni Set, at sa "mga anak na babae ng mga tao" ang mga dalaga sa lahi ni Cain. Ang iba naman, na kasing-karapat-dapat ding pakinggan, ay itinutumbas ang mga anak ng Diyos sa aklat ng Job sa mga nasa Genesis. Tinatanggap nila ang talatang nasa harap natin bilang banal na paliwanag sa taimtim na tagpo ng pagtalikod na inilarawan bilang pauna sa baha, at naniniwala silang sa Judas ay nalalaman nila ang paghatol sa mga nahulog na anghel na iyon.

Dapat aminin na ang talata 7 ng Judas ay tila sumusuporta sa huling pananaw. "Gaya ng Sodoma at Gomorra, at ang mga bayang nasa palibot nila, na sa gayon ding paraan ay nagbigay ng kanilang sarili sa pakikiapid at sumunod sa ibang laman, ay inilagay na halimbawa, na nagdaranas ng kaparusahan ng apoy na walang-hanggan." Tila ipinapakita ng Kasulatan ang malapit na kaugnayan ng kasalanan ng mga lungsod na ito at ng kasalanan ng mga anghel na binanggit sa talata 6. Anuman ang kaso, kapwa ang mga anghel at ang mga tao sa kapatagan ay nahulog sa mabigat na kasalanan dahil sa kawalan ng pananampalataya, at pinarusahan nang naaayon. Tinanggihan

nila ang liwanag at ngayo'y inihaharap bilang halimbawa ng mga magdurusa at magtitiis ng kaparusahan ng apoy na walang-hanggan.

Wala nang hihigit pa sa kataimtiman nito. Maraming siglo na ang lumipas mula nang wasakin ng apoy mula sa langit ang mga lungsod na iyon, ngunit ang mga makasalanang tumalikod noong malayong araw na iyon ay hanggang sa sandaling ito ay nagdaranas pa rin ng hatol ng Diyos dahil sa kanilang masasamang gawa. Kasama nila ang mayaman sa Lucas 16, na pinahihirapan sa mga ningas ng Hades. Hinihintay nila ang kakila-kilabot na oras kung kailan, gaya ng sinasabi ng Apocalipsis 20:14, "ang kamatayan at ang hades ay ibubulid sa dagatdagatang apoy."

Salungat sa turo ng Kasulatan tungkol sa walang-hanggang kaparusahan ng masasama, may mga nag-aalok sa halip ng mapanlinlang na pangarap ng lubos na pagkapawi (annihilation). Tinutukoy nila ang Malakias 4:1-3 bilang batayan ng kanilang paniniwala:

Sapagka't, narito, ang araw ay dumarating, na nagniningas na parang hurno; at ang lahat na palalo, oo, at ang lahat na nagsisigawa ng kasamaan ay magiging dayami: at ang araw na dumarating ay susunog sa kanila, sabi ng Panginoon ng mga hukbo, na anopa't hindi magiwan sa kanila kahit ugat o sanga man. Nguni't sa inyo na nangatakot sa aking pangalan ay sisikat ang araw ng katuwiran na may kagalingan sa kanyang mga pakpak; at kayo'y magsisilabas, at magsisilukso na gaya ng mga guya sa silungan. At inyong yayapakan ang masasama; sapagka't sila'y magiging abo sa ilalim ng mga talampakan ng inyong mga paa sa araw na aking gawin, sabi ng Panginoon ng mga hukbo.

Itinuturing ito ng naniniwala sa annihilation na isa sa pinakamalakas niyang patunay na talata. Sa pag-aakalang ang talata ay tungkol sa huling paghuhukom, sinasabi niya, "Ano pa ang mas malinaw dito? Kung ang masasama ay masusunog na parang dayami, kung walang ugat ni sanga na matitira, hindi ba't lubos na silang mawawala? Bukod dito, kung sila'y magiging abo sa ilalim ng mga talampakan ng mga banal, saan pa lulugar ang kakila-kilabot na isipin ng isang kaluluwang walang-kamatayan na nagdurusa sa walang-katapusang hatol?"

Ang mas maingat na pag-aaral ng Malakias 4 ay naglalandad na wala itong tinutukoy na paghatol pagkatapos ng kamatayan. Inilalarawan ng Espiritu Santo ang pagkawasak ng mga tumalikod sa pagdating ng Panginoon upang itatag ang Kanyang kaharian bago ang milenyo ng Apocalipsis 20. Ang mga *katawan* ng masasama, hindi ang kanilang kaluluwa, ang magiging abo sa ilalim ng mga paa ng nagtagumpay na Israel. Gaya ng dayami, ang kanilang pisikal na katawan ay mawawasak na parang tinupok ng apoy, kaya walang ugat ni sanga na matitira. Ganoon ang nangyari noong araw na sinapit ng Sodoma at Gomorra at ng mga karatig-lungsod ang kanilang kapahamakan. Maaaring natapakan noon nina Lot o Abraham ang masasama, na naging abo na sa ilalim ng kanilang mga talampakan matapos ang kakila-kilabot na sunog. Nasunog ang lahat—ugat at sanga—ngunit lubos na ba silang nawala? Hindi. Sinabi ng ating Panginoong Jesus, "Higit na mapagtitiisan ang Sodoma at Gomorra sa araw ng paghuhukom" kaysa sa mga tumanggi sa Kanyang ministeryo noong Siya'y narito sa lupa (Marcos 6:11). Ang mismong mga lalaki at babaeng nasunog hanggang maging abo noong unang panahon ay babangon mula sa mga patay para hatulan. Nasaan sila ngayon, at ano ang kanilang kalagayan? Sila ba'y nakabalot

sa isang tulong na walang panaginip, naghihintay nang walang malay hanggang sa pagtunog ng trumpeta ng paghatol? Hindi, kapwa mali ang naniniwala sa pagtulog ng kaluluwa at ang naniniwala sa annihilation. Ang mga naninirahan sa mga lungsod na iyon ay "inilagay na halimbawa, na nagdaranas ng kaparusahan ng apoy na walang-hanggan!"

Tunay nga, "kakila-kilabot na bagay ang mahulog sa mga kamay ng buhay na Diyos" (Hebreo 10:31). Paghatol ang tiyak na bahagi ng lahat ng naglalaro sa biyayang ipinakita sa krus sa mga makasalanang may sala. Mas mabuti pang hindi kailanman narinig ang tungkol kay Cristo at sa Kanyang dugo, kaysa matapos itong marinig ay tumalikod sa katotohanan patungo sa mga kathang-isip ng mga bulaang guro na sumisira sa kaluluwa.

Gumising kayo sa kataimtiman ng mga bagay na ito! "Yamang nalalaman nga namin ang takot sa Panginoon," sigaw ni apostol Pablo, "ay hinihikayat namin ang mga tao." Isinulat din ni Pablo, "Ang pag-ibig ni Cristo ang pumipilit sa amin" (2 Corinto 5:11, 14). Ang tao, na pinakikilos ni Satanas, ay nais ihiwalay ang takot sa Panginoon sa Kanyang pag-ibig, pinalalaki ang pag-ibig, at pinagtatawanan ang isipin ng walang-hanggang kaparusahan. Itinuturo ng Kasulatan na "ang Diyos ay liwanag" kasintotoo ng "ang Diyos ay pag-ibig."

Sinabi ng Diyos, "Kung siya'y umurong, ang aking kaluluwa ay hindi malulugod sa kanya." Ngunit maingat na sinasabi ng Espiritu Santo tungkol sa tunay na mga mananampalataya, "Datapuwa't tayo'y hindi sa nagsisiurong sa ikapapahamak; kundi sa mga may pananampalataya sa ikaliligtas ng kaluluwa" (Hebreo 10:38,39). Ang mga magtitiis lamang hanggang wakas ang maliligtas—ngunit ang lahat ng ipinanganak ng Diyos ay

magtitiis dahil sa banal na biyaya. "At sino ang dumaraig sa sanlibutan, kundi siyang sumasampalatayang si Jesus ay Anak ng Diyos?" (1 Juan 5:5).

Mga Lapastangan at Walang-katuwirang Humahamak sa Katotohanan (Judas 8-10)

Ang di-banal na pamumuhay ay laging kasama, at sa katunayan ay bunga, ng di-banal na mga aral. Kaya madali nating maunawaan kung bakit ganoon kadali para sa mga tumalikod sa katotohanan na isuko ang kanilang sarili sa mga bagay na nakarurumi at kasuklam-suklam. Ang mga nagtataguyod ngayon ng "malayang pag-ibig" ay kadalasang mga taong tumalikod sa isang pangalan-lamang na Cristianismo, at ngayo'y nagpapahintulot at nagtataguyod pa ng mga bagay na dati'y kinasusuklaman nila. Ang dati'y sinasaway, kahit ng sanlibutan, ay itinataguyod na ngayon ng isang pulpitong walang Cristo. Ang mga lalaki at babaeng may di-banal na ugnayan ay hinehele sa pagkakatulog sa kanilang mga kasalanan habang mabilis na lumalapit ang kamatayan, paghatol, at walang-hanggang kaparusahan! Ang pagtangga sa pagkasi ng Biblia ay naglalagay sa kautusan ng Diyos, na ipinahayag sa sampung utos, sa hanay ng mga likha ng isip ng tao. Kaya ang kodigo nito ng moralidad ay itinatakwil at pinapalitan ng mas mababang sistema ng etika, na mas bagay daw sa kalagayan ngayon. At kaya naghahari ang maluwag na pamantayan kung saan wala nang awtoridad ang Kasulatan. "Kanilang itinakuwil ang salita ng Panginoon; at anong uri ng karunungan ang nasa kanila?" (Jeremias 8:9).

Kasama ng bagong pamantayang ito ng moralidad, na lubhang salungat sa kalinisan ng Kasulatan, ay makikita ang walang-hangganang kapalaluan na nagmamalaki laban sa bawat di-

nakikitang kapangyarihan. Hindi na kinatatakutan si Satanas; sa isang banda ay itinatatwa ang mismong pag-iral niya, at sa kabilang banda ay pinagtatawanan ang kanyang kakayahang higit sa tao. Ibang-iba ang naging asal ni Miguel na arkanghel, na "nang makipagtalo sa diyablo tungkol sa bangkay ni Moises, ay hindi nangahas na magbigay ng hatol na pamumusong, kundi sinabi, Sawayin ka nawa ng Panginoon" (Judas 9). Iba't ibang matatalinong teorya na ang iniharap tungkol sa uri ng pagtatalong ito, ngunit dahil hindi ibinigay ng Diyos Mismo ang mga detalye, tila walang saysay na manghula pa. Kapag nakilala na natin gaya ng pagkakilala sa atin, ito at ang lahat ng iba pang hiwaga ay malulutas sa isang dako kung saan hindi na natin maipagmamalaki ang ating kaalaman.

Mahalagang mapansin na sa Kasulatan, ang salitang *arkanghel* ay laging nasa isahan lamang. Si Miguel (na ang kahulugan ay "sino ang [gaya ng] diyos") ang *nag-iisang* arkanghel. Hindi kailanman ibinigay kay Gabriel ang titulong iyon. Sinikap ng ilan na itumbas si Miguel sa Anak ng Diyos Mismo, ngunit dahil walang bahid ng ganitong pagkakakilanlan, hindi matalinong magteorya. Lumilitaw si Miguel sa aklat ng Daniel bilang "ang dakilang prinsipeng tumatayo para sa mga anak ng iyong [ng propeta] bayan"—samakatuwid, ng Israel (Daniel 12:1). Sa Apocalipsis 12:7 lumilitaw siya bilang pinuno ng mga hukbo ng mga anghel na nagtataboy kay Satanas mula sa kalangitan kapag natapos na ang mga araw ng kanyang pagsasakdal sa mga kapatid. Dito ay nakikita siyang nakikipagtalo tungkol sa bangkay ni Moises; at sa 1 Tesalonica 4:16 tila siya ay isang hiwalay na nilalang, na ang tinig (bilang prinsipeng ng Israel) ay maririnig kaugnay ng pag-agaw sa iglesia. Kapansin-pansin na sa Daniel 10:13 siya ay tinawag na, "Miguel, isa sa mga

pangulong prinsipé," isang titulong lubos na hindi angkop sa ating Panginoong Jesu-Cristo, ang bugtong na Anak ng Diyos.

Tunay na taimtim na sabihin sa atin na ang ganoon kadakilang nilalang ay "hindi nangahas na magbigay ng hatol na pamumusong" laban sa diyablo, samantalang ang mga palalo at mangmang na tao ay buong-tapang na nagsasalita laban sa lahat ng mataas at lampas sa kanilang pang-unawa. Kahit sa mga bagay na nauunawaan nila ay hindi sila kumikilos nang wasto, kundi gaya ng mga hayop na walang bait, sinisira nila ang kanilang sarili, at ipinapakita ang kawalan ng kakayahang pigilan ang kanilang makalamang pita. Wala silang hiya, at malakas silang nagrereklamo laban sa hindi nila kayang malaman. Ang ganitong mga gawa ay bunga ng pagdidiyos sa isip ng tao at sa kaalamang siyentipiko.

Mabilis na lumalapit ang paghatol, at lalong nagiging mahalaga na ang mga nakakikilala sa Diyos ay magsaliksik sa Kanyang Salita at pahalagahan ang Kanyang katotohanan. Tandaan na dumating na ang mapanganib na mga panahon, kung kailan, kung maaari lamang, ay dadayain ni Satanas pati ang mga hinirang. Sa biyaya lamang ng Diyos naiingatan ang sinuman mula sa kamalian at sa masasamang gawang bunga nito.

Ipinaalala ni Pablo sa mga taga-Tesalonica ang umaalalay na biyayang ito: "Datapuwa't kami ay nararapat magpasalamat na lagi sa Diyos dahil sa inyo, mga kapatid na minamahal ng Panginoon, sapagka't kayo'y hinirang ng Diyos buhat pa nang pasimula sa ikaliligtas sa pagpapakabanal ng Espiritu at sa paniniwala sa katotohanan" (2 Tesalonica 2:13). Kung may sinumang nananatili sa katotohanan, ito ay dahil ang Diyos Mismo ang pumili sa kanila, at umaalalay sa kanila sa kanilang landas. "Nasaan nga ang pagmamapuri? Inalis na" (Roma 3:27).

Judas, Kabanata 3: Paglalarawan sa Pagtalikod sa Pananampalataya (Judas 11-19)

Tatlong uri ng pagtalikod sa pananampalataya ang inilalahad ni Judas. Tinukoy niya ang mga ito bilang “ang daan ni Cain,” “ang kamalian ni Balaam,” at ang “pagsalansang ni [Core].”

Ang Daan ni Cain (Judas 11a)

Kung tutuusin, dalawa lang talaga ang relihiyon sa mundo—ang tunay na relihiyon, na itinakda ng Diyos, at ang huwad na relihiyon, na bunga ng sariling isip ng tao. Ang una ay relihiyon ng pananampalataya; ang ikalawa ay relihiyon ng basta-bastang paniniwala o pamahiin, anumang anyo ang kunin nito.

Noong pasimula, ipinaalam ng Diyos sa taong nagkasala ang katotohanan na kamatayan at paghatol ang tunay na nararapat sa kanya, at maiiwasan lamang ito sa pamamagitan ng handog ng binhi ng babae. Sa takdang panahon, darating Siya bilang Tagapagligtas ng makasalanan, dudurugin ang ulo ng ahas, bagaman Siya mismo ay masusugatan sa sakong. Ito ang ipinahayag sa halamanan ng Eden (Genesis 3:15). Ayon sa pahayag na ito, itinuro ng pananampalataya sa mga naligtas sa biyaya na nararapat lumapit sa Diyos, ang Banal, batay sa handog. Bawat handog na dumanak ang dugo ay tumuturo kay Jesus na gagawing kasalanan upang ang mga taong may sala ay mapalaya sa kanilang mga kasalanan at makatayo sa harap ng trono ng Kataas-taasan nang walang hatol. Kaya nababasa natin, “Sa *pananampalataya* ay naghandog si Abel sa Diyos ng isang handog na lalong mabuti kaysa kay Cain, na sa pamamagitan nito ay pinatotohanan sa kanya na siya ay

matuwid, na ang Diyos mismo ang nagpatotoo tungkol sa kanyang mga kaloob: at sa pamamagitan nito, bagaman siya ay patay na, ay nagsasalita pa” (Hebreo 11:4). Hindi naghandog si Abel dahil lang sa kutob, kundi sa *pananampalataya*—sa pamamagitan ng pahayag na nakaunawa sa kalooban ng Diyos. Nagdala siya ng handog na nagsasabi ng isang buhay na ibinuwis—isang kahaliling walang kasalanan, na ang kamatayan bilang kapalit ay maaaring pumalit sa may sala. Malakas pa ring nagsasalita ang korderong ito ni Abel, kahit na matagal nang kabilang sa mga patay kay Cristo ang naghandog nito.

Ito ang puso ng Ebanghelyo: “Si Cristo ay namatay para sa mga masasama” (Roma 5:6). “Siya ay sinugatan dahil sa ating mga pagsalangsang, Siya ay binugbog dahil sa ating mga kasamaan: ang parusang nagdulot sa atin ng kapayapaan ay nasa Kanya; at sa pamamagitan ng Kanyang mga latay ay gumaling tayo” (Isaias 53:5). “Ang dugo ang tumutubos para sa kaluluwa” (Levitico 17:11). Saanman sa Kasulatan ay iisa ang patotoo, sapagkat “kung walang pagbubuhos ng dugo ay walang kapatawaran” (Hebreo 9:22).

Ito mismo, sa prinsipyo, ang tinanggihan ni Cain. Nagdala siya ng handog sa Diyos ayon sa udyok ng sarili niyang puso na “magdaraya ng higit sa lahat ng bagay, at totoong masama” (Jeremias 17:9), gaya ng puso ng bawat likas na tao. Mukhang maganda at kaaya-aya ang handog niya: mga bunga ng lupa, na pinaghirapan at pinagpaguran. Pero walang pagkilala sa tunay na katangian ng kasalanan at ng parusa nito. Tinatanggihan ang hatol ng Diyos na kamatayan dahil sa kasalanan; kaya walang buhay na ibinibigay, walang dugong dumadanak. Ito ang likas na relihiyon, salungat sa ipinahayag ng Diyos. Ang bunga ni Cain ay larawan ng pagsisikap ng tao na makamit ang

lahat ng magandang ugali at lahat ng kahanga-hangang nagagawa ng tao. Maganda nga ang mga bagay na ito kung naroon na sa kaluluwa ang bunga ng biyaya ng Diyos. Pero wala itong silbi kahit kaunti upang matugunan ang hinihingi ng katarungan ng Diyos, o upang linisin ang budhi at hugasan ang kaluluwa sa mantsa ng kasalanan. Malinaw na ang “daan ni Cain” ay isang malawak na pangalan, na sumasaklaw sa bawat anyo ng relihiyosong aral, seremonya, o kulto na binabalewala ang pangangailangan sa pagtubos ng ating Panginoong Jesu-Cristo bilang kahalili natin.

Ang pagpapalit ng mga ritwal at seremonya sa simpleng pananampalataya kay Cristo, at ang tusong haka-haka ng mga makabagong sistemang panrelihiyon, ay may hilig na gawing diyos ang tao sa sarili niyang tingin at palayain siya sa “nakakababang kaisipan” na siya ay *makasalanang nangangailangan ng Tagapagligtas*. Ang lahat ng relihiyong nakasentro sa tao ay nagmumula sa iisang bagay—ang kapalaluan ng puso ng tao. Ipinapalit ng kapalaluan ito ang mga kuro-kuro ng isip na hindi ipinanganak na muli sa ipinahayag na katotohanan ng Salita ng Diyos. Ang mga “relihiyong” ito ay iba’t ibang anyo lamang ng iisang karaniwang relihiyon ng tao—ang daan ni Cain— at aakayin lamang nila ang kanilang nalinlang na mga tagasunod sa kaparehong kapahamakan ni Cain.

Bawat “bagong teolohiya” ngayon ay kasintanda ng nagkasalang sangnilikha. Unang inilarawan ito sa mga damit na dahon ng igos nina Adan at Eva; pagkatapos ay parang tumigas at nabuo sa handog ni Cain. Bawat makasalanang masyadong mapagmataas para aminin ang kanyang sala at magtiwala sa handog na pantubos ng Cristo ng Diyos ay tagasunod ng daan

ni Cain, anumang anyo ang kinuha ng kanyang pamahiin. Libu-libong sumusunod sa daang ito ang nagtuturing kay Cristo na isang martir lamang na sumunod sa Kanyang budhi.

Niyuyurakan nila ang halaga ng dugo ni Cristo bilang *pantubos* at buong kapalaluang nangangahas lumapit sa banal na Diyos dala ang mga bunga at bulaklak ng kalikasan—ang mga gawa ng kanilang kamay.

Kaya, kusang tinatanggi ang paglilingkod ng Espiritu Santo, isinusuko ng mga tagasunod na ito ni Cain ang kanilang sarili sa ikalawang pagtalikod.

Ang Kamalian ni Balaam (Judas 11b)

Tatlong beses nating nababasa sa Bagong Tipan ang tungkol kay Balaam, ang bulaang propeta na “nagturo kay Balac na maglagay ng katitisan sa harap ng mga anak ni Israel” (Apocalipsis 2:14). Sa isang talatang halos kahawig ng nasa harap natin, isinulat ni Pedro ang tungkol sa “*daan* ni Balaam” (2 Pedro 2:15). Ang niluwalhating Cristo, sa Apocalipsis 2:14, ay nagsasalita tungkol sa “*aral* ni Balaam.” At dito sa talatang 11, binanggit ni Judas ang kanyang *kamalian*. Halatang-halata na magkakaugnay nang malapit ang tatlong ito. Mula sa kamalian ni Balaam nagmula ang kanyang daan at ang kanyang aral. Isa siyang kapansin-pansing halimbawa ng mga taong ang tanging layunin sa pagiging maka-Diyos ay kasakiman. Itinuturing nilang tama at nararapat na gamitin ang relihiyon para sa pansariling pakinabang. Tunay na alagad ni Balaam si Leo the Tenth nang bumulalas siya sa kanyang mga kardinal, “Napakalaking pakinabang sa atin ng alamat na ito tungkol kay Jesu-Cristo!” Ganito rin ang kaisipan ni Simon na salamangkero sa Mga Gawa 8:18-19. Bawat taong, anumang

sekta o sistema, pumapasok sa paglilingkod na panrelihiyon para lamang sa pera ay sumunod sa kamalian ni Balaam.

Napakaseryoso ng kasaysayan ni Balaam, ayon sa nakatala sa aklat ng Bilang. Siya ay “umibig sa upa ng kalikuan” (2 Pedro 2:15). Habang nagpapanggap na propeta ng Diyos, sinikap niyang ibenta ang kanyang banal na tungkulin para makapag-ipon ng kayamanan. Kung minsan ay napipigilan siya ng takot at kung minsan ng pakiramdam ng kung ano ang nararapat, pero nagpumilit pa rin siyang sumpain o akitin sa kasalanan ang bayan ng Diyos para sa sarili niyang pakinabang. Nakatayo siya sa harap natin, may tatak sa pahina ng Biblia, bilang isang taong, para sa pansamantalang tubo, ay sasakalin ang sarili niyang paninindigan at ililigaw ang mga umaasa sa kanyang patnubay.

Ang ganito ring nakakatakot na kamalian ang nasa ugat ng karamihan sa mga huwad na sistemang “panrelihiyon.” Alin sa kanila ang tatagal kahit isang buwan kung walang impluwensiya ng pera? Subukang isipin ang mga bulaang guro na libreng nagbibigay ng inaangkin nilang galing sa Diyos, na tinitii nang walang reklamo ang hirap upang dalhin ang kanilang huwad na ebanghelyo hanggang sa dulo ng mundo, o namamatay nang may tagumpay upang tatakan ng dugo ang kanilang patotoo, gaya ng ginawa ng mga unang Cristiano. Lahat ng sistemang gawa ng tao, gaano man kawasto sa panlabas, ay napapasailalim sa iisang gayuma ng kasakiman kapag lumayo sila sa Salita ng katotohanan. Inaakay sila ng kasakimang ito na bigyang-lugod hindi ang Diyos, kundi ang tao. Mga nakakaghawang bagay lamang ang ipinapahayag, at ang mga katotohanang nakakasakit ay bihirang banggitin, o tuluyang iniwasan. Itinuturo ang mga maling aral upang

lumuwag ang pitaka ng mga masasama, at maging kapaki-pakinabang at kagalang-galang na hanapbuhay ang paglilingkod.

Sa unang iglesya, humayo ang mga tagasunod ni Cristo nang may simpleng pag-asa sa Panginoon, “na walang tinatanggap na anuman sa mga Hentil” (3 Juan 7). Gaya ni Eliseo, tinanggihan nila ang anumang mukhang bayad para sa kaloob ng Diyos. Gaya ni Abraham, ayaw nilang payamanin sila ng hari ng Sodoma. At gaya ni Pedro, itinakwil nila ang pera ng mga hindi karapat-dapat upang walang masamang dumungis sa kanilang paglilingkod. Pero ibang-iba ito sa mga “sikat na apostol” ng isang relihiyong walang Cristo. Gaya ni Giezi, hinahabol nila ang bawat Naaman na pinagaling at nagmamakaawa o humihingi ng bayad. Gaya ni Lot, itinatayo nila ang kanilang tolda paharap sa Sodoma, at pagkatapos ay nagtatayo ng bahay sa loob nito. Gaya ni Simon Magus, na ang pangalan mismo ang pinagmulan ng pangalan ng pinakamasuklam sa lahat ng kasalanang ito, ginagawa nila ang kanilang simonya nang walang hiya, at inaakalang mabibili ng pera ang kaloob ng Diyos. Pero nagtitipon na sa itaas ang maiitim na ulap ng paghatol, at hindi magtatagal ay malalaman nila, gaya ni Balaam, ang kahangalan ng paghabol sa ganitong kasamaan.

Ang Paghihimagsik ni Core (Judas 11c)

Kinakatawan ni Core ang huli sa di-banal na tatluhan ng pagtalikod. Ang daan ni Cain ay huwad na relihiyon. Ang kamalian ni Balaam ay huwad na paglilingkod. Ang paghihimagsik ni Core ay huwad na pagsamba at pagtanggì sa awtoridad ni Cristo.

Hindi saserdote si Core, at hindi rin saserdote ang sinuman sa kanyang mga kasamang naghimagsik. Sila ay mga Levita, na ang tungkulin ay asikasuhin ang panlabas na paglilingkod sa tabernakulo. Pero dahil naakit ng kapalaluan, nag-alsa sila laban kina Moises at Aaron (mga larawan ni Cristo bilang “ang Apostol at Dakilang Saserdote ng ating ipinahahayag”), at isinantabi ang pinahiran ng Diyos, sinikap nilang ipilit ang kanilang daan sa Kanyang harapan bilang mga saserdote at sumamba sa harap Niya nang walang pahintulot o karapatang galing sa Diyos. Laganap ang ganitong kaisipan ngayon. Mapagsarili at lumaki ang ulo sa sariling kahalagahan, hayagang naghihimagsik ang mga palalong tao laban sa awtoridad ng Panginoon bilang Apostol at Saserdote. Nangangahas silang lumapit sa Diyos bilang mga sumasamba nang hiwalay sa Kanya, at binabalewala ang Kanyang mga karapatan. Ito ang lebadurang mabilis na lumalaganap sa di-sumasampalatayang Sangkakristiyanuhan—ang pag-aangkin na ang lahat ng tao, sa likas na kalagayan, ay mga anak ng Diyos. Ang pahayag na hindi nila kailangan ng Dakilang Saserdoteng tagapamagitan ay naririnig kahit saan, at lalaki at kakalat pa habang papalapit ang wakas. Sinasabi ni Judas na ang mga tumalikod na ito ay “nangapahamak sa pagsalansang ni Core” (Judas 11). Nagsasalita siya tungkol sa kanilang kapahamakan bilang isang bagay na tiyak na. Kung paanong tiyak na dumating ang paghatol kay Core at sa lahat ng kanyang kasama nang bumuka ang bibig ng lupa at bumaba silang buhay sa hukay, gayundin aabutan ng paghatol ang mga naghihimagsik laban sa Panginoon ng kaluwalhatian at sumusunod sa mga yapak ni Core.

Napakagandang mabasa sa Bilang 26:11, “Gayunman, ang mga anak ni Core ay hindi namatay.” Bagaman nakaugnay sila sa

dugo sa palalong rebelde, ibang landas ang pinili ng mga anak ni Core, at naririnig silang umaawit sa Awit 84:10, “Mas gugustuhin ko pang maging tagabantay ng pinto sa bahay ng aking Diyos, kaysa tumira sa mga tolda ng kasamaan.” Mapalad ang lahat ng kabilang sa ganito ring banal na samahan!

Ang Hatol ng Diyos sa Masasamang Manggagawa (Judas 12-13)

May hindi masabing kaseryosohan sa mabigat na paratang na ito laban sa mga nagpapanggap na tagasunod ni Cristo at lingkod ng Diyos, pero ang totoo ay lumalakad sa landas na sila mismo ang pumili. Sa ibang bahagi ng Kasulatan, inilalarawan sila bilang “mga kaaway ng krus ni Cristo: Na ang kanilang wakas ay kapahamakan, na ang kanilang diyos ay ang kanilang tiyan, at ang kanilang kaluwalhatian ay nasa kanilang kahihiyan, na ang iniisip ay ang mga bagay na makalupa” (Filipos 3:18-19). Tandaan na sa buong sulat ng babala ni Judas, ang tinutukoy na masasamang manggagawa ay hindi ang mga sumasalungat kay Cristo mula sa labas ng bilog ng mga nagpapahayag, kundi ang mga nasa loob ng iglesya sa pangalan na ginagawang pantakip ang kanilang pagpapahayag ng pananampalataya sa Panginoong Jesus para sa kanilang makasariling layunin. Madalas silang ituring na mga lider ng kaisipang Cristiano at mga tagapagtanggol ng katotohanan at katuwiran. Pero sa ilalim ng lahat ng kanilang sinasabi at ginagawa, naroon ang hayag, o lihim, na pagtangga sa lahat ng tunay na nagdudulot ng kabanalan. Mga dayuhan sila sa makalangit na pagkatawag; kaya ang kanilang layunin at hangarin ay isulong ang sarili nilang kapakanan sa mundong ito. Nananahan sila sa lupa. Wala silang alam sa pagiging manlalakbay ayon sa Kasulatan. Ang kanilang lugar at bahagi ay

nasa mundong ito, hindi sa Langit kung saan nakaupo si Cristo sa kanan ng Diyos.

Sunud-sunod na talinghaga ang ginagamit ng Espiritu Santo upang ilarawan ang mga huwad na apostol at mga ministro ng kalikuang ito. Mahalaga ang bawat parirala, at nangangailangan ng maingat na pagninilay. “Ang mga ito ay mga dungis sa inyong mga piging ng [pag-ibig]” (12). Marahil, sa halip na “mga dungis,” mas malinaw kung babasahin natin, “mga batong nakalubog, o nakatago.” Ganyan ang mga gurong tumalikod na ito. Hindi gaanong panganib sa marino ang mga batong malinaw na may marka. Ang mga batong nakatago, na sa ibabaw ng kanilang matatalim na gilid ay dumadaloy ang tubig na mapanlinlang ang kapayapaan, ang pinakadapat katakutan. Kung hayagang ipahahayag ng mga bulaang gurong ito ang kanilang pagsalungat sa itinuturing na banal ng mga maka-Diyos, mabilis na mawawalan ng bisa ang kanilang impluwensiya. Pero dahil nagpapanggap silang tagapagtanggol ng katotohanan, nililintang nila ang puso ng mga walang malay sa pamamagitan ng kanilang magagandang salita at matatamis na pananalita.

Ang pananalitang, “sila ay nakikipagpiging sa inyo.. nang walang takot,” ay nagpapakita kung gaano nila lubusang nakuha ang tiwala ng karamihan. Walang takot silang nakikibahagi sa banal na pakikisama ng mga Cristiano, pero hindi kailanman pumapasok sa diwa ng pag-ibig at pakikipag-isa sa Panginoon. Sinusunod nila ang anyo, nagkukunwaring banal at debotado, habang ang tinitingnan lang naman nila sa lahat ng oras ay ang sarili nilang kapakanan.

“Pinakakain ang kanilang sarili,” ang mga tumalikod na ito ay inaasikaso ang sarili nilang pangangailangan sa halip na

pastulan ang kawan ng Diyos. Sila na dapat sanang nagpapakain sa mga tupa at mga kordero ng kawan ni Cristo, sa halip ay ginugupitan sila, at itinuturing silang mga taong ang lugar ay mag-ambag sa kanilang karangalan, kayamanan, at dangal. Walang alam ang Kasulatan na pagkakaiba ng klero at laiko. Ang lahat ng mananampalataya ay *kleros* (o klero) ng Diyos—ang Kanyang itinakdang bahagi. Kung may ilang ibinangon upang maglingkod bilang mga pastor, sa pamamagitan ng pag-akay at pag-aalaga sa mga mas mahina o mas kaunti ang natutunan, ginagawa nila ito bilang paglilingkod sa Panginoon, ang Pinunong Pastor. Ang mga maka-Diyos na matatandang ito ay naglilingkod “hindi dahil sa mahalay na pakinabang, kundi sa kusang-loob; Hindi rin bilang mga panginoon sa mana ng Diyos [*kleros*], kundi bilang mga halimbawa sa kawan” (1 Pedro 5:1-4). Lubos na dayuhan ang mga mapanlinlang na manggagawang ito sa ganitong tapat at buong-pusong pagtatalaga. Lalo pang malinaw na inilalarawan ang kanilang tunay na pagkatao sa mga talinghagang hango sa kalikasan na kasunod agad.

“Mga ulap na walang tubig, na tinatangay ng mga hangin.” Puno ng pangako, mapagpanggap at kahanga-hanga sa tingin, ang kanilang mga pananalita ay kabiguan sa sinumang nakakaalam ng kalooban ng Diyos ayon sa ipinahayag sa Kanyang Salita. Sa halip na nakakapreskong ulan ng espirituwal na pagpapala ang kasama ng kanilang paglilingkod, puro hungkag na singaw at walang-kabuluhan ang pananakot lamang ang naroon. Sa halip na katiyakang galing sa Diyos, ang kanilang mga guni-guning teorya at pabagu-bagong kuro-kuro ay nagpapakita na sila mismo ay tinatangay ng bawat hangin ng aral ng tao (Efeso 4:14), “laging nag-aaral, at hindi kailanman makarating sa pagkaalam ng katotohanan” (2 Timoteo 3:7).

Inilalarawan pa sila bilang “mga punong kahoy na nalalanta ang bunga, walang bunga, makalawang patay, binunot pati ugat.” May magandang anyo sa labas, para silang mga punong sa panahon ng pamumunga ay dahon lamang ang dala—gaya ng puno ng igos na sinumpa ng Panginoon, na natuyo mula sa ugat. Tunay ngang sila ay “makalawang patay,” sapagkat sila ay “patay sa mga pagsalangsang at mga kasalanan,” at patay din sa isang huwad na pagpapahayag. “Bawat halaman,” sabi ng Panginoong Jesus, “na hindi itinanim ng Aking Amang nasa langit, ay bubunutin” (Mateo 15:13). Kaya ang mga apostol na ito ay nakikita na, sa paningin ng Diyos, bilang binunot pati ugat. Sa mata ng tao ay maganda ang kanilang anyo sa laman, pero sa paningin ng Diyos ay naipahayag na ang kanilang hatol.

Dahil ayaw nila ng anumang pagpigil o pagsaway, inihahambing sila sunod sa “mabangis na mga alon sa dagat, na ibinubula ang kanilang sariling kahihiyan” (13). Wala silang nararamdamang hiya o pagsisisi sa kanilang sinasabi o ginagawa. Sa mismong pananalita nila ay ipinapakita nila ang tunay na kalagayan ng kanilang mapaghimagsik na puso kapag hinarap sila ng Salitang naglalandad sa kahungkagan ng kanilang mga argumento. “Ang di-matuwid ay hindi nakakaalam ng hiya” (Sofonias 3:5), kundi buong kapalaluan pang ipinagmamalaki ang kanilang kasamaan sa harap ng Diyos at ng tao. Isang pagpapala sa mga kumakapit sa Panginoon na naglagay Siya ng hangganan sa dagat na ito, gaya ng sa dagat ng kalikasan, na hindi malalampasan ng galit na tubig nito. Ginagawa Niyang pumuri sa Kanya ang poot ng tao, at ang natitirang poot ay Kanyang pinipigilan (tingnan ang Awit 76:10).

Ang huling paglalarawan sa mga tumalikod ay nagpapakita ng kapahamakang naghihintay pa sa mga naglalaro sa mga banal

na bagay. Sila ay “mga bituing gala, na para sa kanila ay inilaan ang kadiliman ng kadiliman magpakailanman.” Gaya ng mga ligaw na planetang naitapon palabas sa kanilang likas na ligiran, sandaling nagliliyab sila nang maningning, pagkatapos ay humahagibis palihis papunta sa palalim nang palalim na kadiliman habang bumubulusok sila sa di-masukat na kalaliman ng kalawakan, palayo nang palayo sa pinagmumulan ng liwanag. Ganyan ang magiging wakas ng lahat ng tumatanggi ngayon sa Liwanag ng buhay, at mas pinipiling magsindi ng sarili nilang apoy, at palibutan ang sarili ng mga siklab (Isaias 50:11). Buong kaseryosohang sinasabi ng Espiritu Santo sa bawat anak ng biyaya, “Layuan mo ang mga ganito” (2 Timoteo 3:5).

Ang Propesiya ni Enoc (Judas 14-15)

Hindi sinabi kung saan nakuha ni Judas ang kaalaman niya tungkol sa propesiyang ito ni Enoc, “ang ikapito mula kay Adan.” Sinikap itong alamin ng mga kritiko, pero halos walang napala, o pakinabang. May isang aklat na apokripa na nagdadala ng pangalan ni Enoc na nagmula pa bago ang panahong Cristiano. May mga pananalita ito na kahawig na kahawig ng nakatala rito, pero dahil sa uri ng aklat na iyon, hindi maaaring isipin na kapantay ito ng Banal na Kasulatan. Gayunman, mukhang malinaw na sa paanuman, pasalita man o pasulat, minarapat ng Diyos na ingatan ang propesiya ni Enoc. Bahagya itong natupad sa baha. Si Judas, sa pagkasi ng Diyos, ay nagpahayag na ang mas lubos na katuparan ay naghihintay sa pagbabalik ng Panginoong Jesus, upang maghiganti sa lahat ng tumanggi sa Kanyang biyaya at humamak sa Espiritu Santo.

Ang tinutukoy dito sa mga talatang 14-15 ay ibang-iba sa masayang pangyayaring inihula sa Juan 14:1-3, 1 Corinto 15:51,

at 1 Tesalonica 4:13-18. Sa mga Kasulatang iyon, ang paksa ay ang pagbabalik ng Panginoon upang dalhin ang Kanyang mga banal sa Langit, na ang pagdagit kay Enoc ay isang larawan. Maaari itong mangyari bago pa man ibaba ng mambabasa ang aklat na ito. Sa isang iglap, maaaring bumaba ang Panginoon at tawagin ang lahat ng Kanya upang salubungin Siya sa himpapawid. Pero hindi ito ang paghahayag ng mananampalataya o ni Cristo sa harap ng mundo. Ang pagpapakitang iyon ay mangyayari pa sa bandang huli. Habang nagaganap sa Langit ang Hukuman ni Cristo at ang hapunan ng kasal ng Kordero, sa lupa naman ay aabot sa sukdulan ang pagtalikod sa pananampalataya sa paghahayag at pagtanggap sa antikristo, at sa lubusang pagtangga sa lahat ng mula sa Diyos. Pagkatapos, kapag puno na ang saro ng kasamaan ng makasalanang Sangkakristiyanuhan, darating ang Panginoon sa lupa kasama ang di-mabilang na mga tinubos Niyang banal at mga anghel na hindi nagkasala upang isagawa ang matagal nang inihulang paghatol sa mga humahamak sa Kanyang salita.

Isang kahawig na kahawig na pananalita ang makikita sa kabanata 14 ng propesiya ni Zacarias: “Darating ang Panginoon kong Diyos, at ang lahat ng banal na kasama mo” (Zacarias 14:5). Sa bawat talata, ang “mga banal” o “mga banal na nilalang” ay hindi naman, sa sarili nito, tumutukoy agad sa mga tinubos na tao. Tinatawag din ang mga anghel na “mga banal” o “mga banal na nilalang,” kaya may ilan na naglilimita ng pagkakapit nito sa kanila lamang. Pero malinaw na itinuturo ng Kasulatan ang dalawang aspeto ng ikalawang pagdating ng Panginoon. Darating Siya *para* sa Kanyang mga banal (Juan 14:3, 1 Tesalonica 4:15-17). Darating din Siya *kasama* nila (Colosas 3:4). Dadagitin upang salubungin Siya habang bumababa Siya na may sigaw, babalik silang kasama Niya sa nahayag na

kaluwalhatian— kung kailan matutupad ang propesiya ni Enoc at ni Zacarias. Saka maghahari ang katuwiran. Wawasakin ang bawat kaaway. Hindi na makikinabang ang mga di-makadiyos na manlilinlang sa pagpapahayag ng Cristianismo habang lihim na nagsisikap na pahinain ang pananampalataya ng mga hinirang ng Diyos. Gagantihan ang bawat isa ayon sa kanilang mga gawa.

Habang tumatagal ang kasalukuyang panahon (mula sa krus hanggang sa muling pagdating ng Panginoon), tinitiiis ng Diyos ang mga taong makasalanang nang may malaking pagtitiyaga. Pero kapag natapos ang panahong ito, magsisimula ang araw ng Panginoon, kung kailan Siya na matagal nang tahimik ay babangon upang humatol sa mga nagturo ng mapamusong at nakapapahamak na mga maling aral. Saka malalaman ng mga taong tumalikod, na humamak sa Salita ng katotohanan, nang huli na ang lahat, na “ang lahat ng Kasulatan ay kinasihan ng Diyos.”

Mambabasa, tanungin mo ang puso mo *ngayon* kung paano ka tatayo sa araw na iyon!

Mga Di-banal na Humihiwalay (Judas 16-19)

Kung paanong ang tunay na lingkod ng Panginoon ay hindi lamang nagdadala ng aral ni Cristo, kundi pinatutunayan din ang sarili sa pagpapakita ng mga bunga ng Espiritu, gayundin ang mga huwad na apostol ni Satanas ay hindi lamang tumatanggi sa katotohanan, kundi nagpapakita rin ng mga tanda na di-magtatagal ay maglalantad sa kanila bilang mga lobo na nakadamit-tupa. Maaari nilang subukang magsalita na parang mga mananampalataya, pero ipinagkakanulo sila ng kanilang mga ugali at gawi.

Gaya ng halu-halong karamihang umahon mula sa Egipto, kasama ng tinubos na Israel, ang mga taong isinulat ni Judas para bigyan tayo ng babala ay mga mapagbulung-bulong at mapagreklamo. Dahil hindi nila kailanman natutunan ang unang aral ng pagpapasakop sa Diyos, di-magtatagal ay nakikita nilang napakabigat at nakakainis ang landas ng panlabas na pagsunod sa Kanyang Salita, sapagkat “ang kaisipan ng laman.. ay hindi napapasakop sa kautusan ng Diyos, at hindi nga maaari” (Roma 8:7). Kaya patuloy silang tumututol sa pinakamalinaw na mga utos ng Banal na Kasulatan.

Sa layuning bigyang-lugod lamang ang kanilang sarili, walang hiya silang lumalakad ayon sa sarili nilang mga pagnanasa, ginagamit ang kanilang banal na pagkatawag bilang hagdan patungo sa makamundong pakinabang at karangalan sa iglesya. Hindi nila nauunawaan ang paglilingkod na may pagtangga sa sarili alang-alang kay Cristo, o ang mapilit ng Kanyang pag-ibig na nagtatagumpay sa lahat. Gayunman, galit na galit nilang ikinasasama ng loob ang mungkahi na ang kasakiman sa pera at kapangyarihan ang namamahalang prinsipyo ng kanilang buhay. Pero Siya na hindi tumitingin gaya ng pagtingin ng tao ay sinaliksik sila nang buong-buo, at dito ay itinala ang kanilang tunay na pagkatao.

Madulas na lumalabas sa kanilang di-pinabanal na mga labi ang mga palalong salita habang ipinagmamalaki nila ang pag-unlad at mga nagawa ng tao, habang nakakalimutan ang nakakatakot na katotohanan na ang kalooban ng tao, hangga’t hindi napapasuko ng biyaya ng Diyos, ay salungat pa rin sa Diyos gaya ng dati. Nakakalimutan nila na ang makasalanan at

matigas na kalooban ng tao ang nagpako sa Anak ng Diyos sa krus at nagbuhos ng paghatol sa Kanyang nakatalagang ulo.

Ang ikalimang paratang laban sa mga mapanlinlang na manggagawang ito ay isang bagay na nakasanayan na ng marami kaya hindi na nila naiisip na isa ito sa mga natatanging tanda ng pagtalikod sa pananampalataya—ang paghanga sa mga tao dahil sa pakinabang. Nakakahiya at nakakadiri kung gaano kalaki ang pagsisipsip ng publiko sa mga matataas na pinuno ng iglesya. Umaabot ang labis na papuri sa sukdulang talagang nakakasuka na. Pero ito ang uso ngayon, at lalo pang lalaganap habang ang tao, pulgada por pulgada, ay itinutulak sa lugar ng Diyos. Ang kasukdulan ng kasamaang ito ay makikita sa taong makasalanang inilarawan sa 2 Tesalonica 2. Ang pagdidiyos sa sangkatauhan at ang pagtatao sa Diyos sa isip ng mga tao ang likas na kalalabasan ng lahat ng ito. Ibang-iba ang diwa ni Elihu, na nagsabi, “Huwag nawa akong, isinasamo ko sa inyo, magtangi ng tao, ni magbigay ng mapanuyong titulo sa tao. Sapagkat hindi ako marunong magbigay ng mapanuyong titulo; kung gagawin ko iyon, kukunin agad ako ng lumikha sa akin” (Job 32:21-22).

Mabuti para sa kaluluwang ginagabayan ng Kasulatan na alalahanin na walang anumang nakikita ng tao sa paligid niya ang hindi nakita ng Diyos nang una pa. Maaaring sumagana ang kawalan ng pananampalataya at ang pagtalikod, pero walang anumang nakakagulat sa Diyos. Ang pagdating ng mga manunuya, na lumalakad ayon sa sarili nilang di-banal na pagnanasa, ay inihula na mula pa sa pasimula. Nagbabala ang mga apostol tungkol sa espirituwal na pagbaba na magiging tatak ng mga huling araw.

Hindi dapat madaig ng takot at lungkot ang mga mananampalataya kapag nakikita nila ang sunud-sunod na gurong tumatalikod sa katotohanan, at ang paglamig ng pag-ibig ng marami, habang tinatangay ng maling aral ang marami. Gaya ng propeta, baka handa na rin silang sumigaw, “Ang katotohanan ay nabuwal sa lansangan, at ang katarungan ay hindi makapasok. Oo, nawawala ang katotohanan; at ang humihiwalay sa masama ay nagiging biktima.” Pero idinagdag din ni Isaias, “Nakita ito ng Panginoon, at ikinasama ng Kanyang loob na walang katarungan” (Isaias 59:14-15). Mapapalakas ang kanilang loob na malaman na ang laganap na kasamaang ito ay alam na ng Diyos mula pa sa walang hanggang panahon. Sa totoo lang, hindi sila dapat umasa ng iba pa. Ang mga pangyayaring nakikita nila sa paligid ay matibay na nagpapatunay sa katotohanan ng Kasulatan. Kailangang mangyari ang lahat ng ito bago ang pagdating ng Hari ng mga hari at Panginoon ng mga panginoon. Kaya napapalakas sila sa pagkaunawang ang kadilimang ito mismo ang magbubukas ng daan sa pagliliwanag ng Tala sa Umaga, at sa pagsikat sa kaluwalhatian ng Araw ng Katuwiran. Ang propesiya ay “isang ilaw na lumiliwanag sa madilim na dako, hanggang sa magbukang-liwayway, at ang tala sa umaga ay sumikat sa inyong mga puso” (2 Pedro 1:19). Inaakay ng tiyak at matatag na liwanag na ito, ang mapagpakumbabang anak ng Diyos ay hindi masisilaw sa mga pagpapanggap, ni manghihina ng loob sa masamang impluwensiya ng mga palalong sumasalungat na ito sa katotohanan.

“Ang mga ito ang mga humihiwalay, mga makalaman, na walang Espiritu” (Judas 19). Ibinubukod ng mga tumalikod na ito ang kanilang sarili bilang isang piling grupo, nagkukunwaring nakaabot na sa antas ng pagka-espirituwal na

lampas sa karaniwang Cristiano. May espirituwal at may makalamang paghihiwalay. Ang una ay paghihiwalay sa kasamaan sa pagtawag ng Salita ng Diyos. Ang ikalawa ay paglakad nang hiwalay dahil sa inaakalang pagkataas, na inaakay ng kapalaluan at pagmamayabang. Ito ang tatak ng uri ng taong inilalarawan ni Judas, *sa araw ng kanilang kapangyarihan*.

Dapat pansinin na ipinakita sa atin ni Judas ang paglago ng pagtalikod. Nagsimula siya sa masasamang manggagawang palihim na nakapasok, sa ilalim ng takip ng pagpapahayag bilang Cristiano. Bago siya nagtapos, inilarawan na sila na tinanggal na ang lahat ng takot, na para bang dahil sa kanilang lakas ay hindi na kailangan ang paglilihim. Sa halip na pag-iingat at pagtatakip ng bakas, mayroon tayong labis na kapalaluan at pagmamataas hanggang sa pagbuo pa ng isang piling sekta na inaangkin para sa kanilang sarili ang lahat ng espirituwal na liwanag at pribilehiyo, pati na ang karunungan at pinag-aralan ng tao. Pero ang mga palalong salita, kahit samahan pa ng pinakamayabang na kapangahasan, ay hindi kailanman makapagpapabagsak sa katotohanan ng walang hanggang Salita. “Ang kasulatan ay hindi maaaring sirain” (Juan 10:35).

Tungkol sa Salita ng Diyos, gaya ng tungkol sa Anak ng Diyos, masasabi, “Ang sinumang mahulog sa batong ito ay madudurog: ngunit ang sinumang mabagsakan nito, ay gagawin itong alabok” (Mateo 21:44). Tahimik ang Diyos ngayon, habang pinapamusong ng mga tao ang Kanyang pangalan at natitisod sila sa Kanyang Salita. Pero hindi magtatagal ay magsasalita Siya mula sa Langit, kung kailan malalaman ng lahat “kung kanino [sila] mananagot” (Hebreo

4:13). Saka mahahayag na ang mga sumalungat sa Kanya sa kanilang kapalaluan ay mga likas na tao lamang na walang Espiritu. “Ang likas na tao ay hindi tumatanggap ng mga bagay ng Espiritu ng Diyos: sapagkat kahangalan ang mga ito sa kanya: ni hindi niya nakikilala ang mga ito, sapagkat ang mga ito ay sinisiyasat ayon sa espiritu” (1 Corinto 2:14).

Ipinapaliwanag nito ang hirap ng marami pagdating sa paniniwala sa mga dakilang katotohanan ng Kasulatan. Sila ay mga likas na tao na hindi ipinanganak na muli, na nagtatangkang kumilos bilang mga ministro ni Cristo. Pero ipinagkakanulo sila ng kanilang pananalita.

Judas, Kabanata 4: Panawagang Magpatuloy (Judas 20-23)

Gaano man kadilim at kalungkot ang larawang iginuhit ng panulat ng pagkasi bilang babala sa atin, wala pa ring dahilan para mawalan ng pag-asa. "Sa ibabaw ng batong ito," sabi ni Cristo, "ay itatayo ko ang aking iglesya; at ang mga pintuan ng Hades ay hindi makapananaig laban sa kanya" (Mateo 16:18). Tiyak ang huling kalalabasan. Ang tagumpay ay mapapasa bandilang may bahid ng dugo ng Prinsipe ng Kapayapaan. Sa oras ng Kanyang pagtatagumpay, makikibahagi sa Kanyang kaluwalhatian ang Kanyang mga tapat. Sa kasalukuyang sandali ng kanilang pagsubok at ng pagtangga sa Kanya, mayroon silang saganang aliw at sigla, sapagkat alam nilang ang kapangyarihan ni Satanas at ang kanyang aral ng kamalian ay hindi kailanman makagagapi sa katotohanan.

Kailangang araw-araw na patibayin ng banal ng Diyos ang kanyang sarili sa kanyang "kabanal-banalang pananampalataya" (Judas 20). Ang ipinahayag na kalooban ng Panginoon ang tinutukoy dito, gaya sa talata 3—"Ang pananampalatayang minsang ibinigay sa mga banal." Dito nagpapahinga ang mananampalataya. Nakatitiyak na ito ay pundasyong hindi kayang gibain ng anumang pag-atake ng tao o ng demonyo, dapat na niyang itayo ang kanyang sarili sa ibabaw nito. Ang pagtatayong ito ay nangangahulugan ng patuloy na pagpapakain sa Salita, upang mapakain ang kaluluwa at mapatibay ang espiritu. Kaugnay nito ang panalangin sa Espiritu Santo—hindi basta pagbigkas ng mga dasal bilang tungkulin, kundi espirituwal na pakikipag-usap sa Diyos, dinadala sa Kanya ang bawat pangangailangan at bawat

suliranin, nakatitiyak na naghihintay Siya sa biyaya upang tugunan ang una at lutasin ang ikalawa. Ang pananalangin sa Espiritu Santo ay bunga lamang ng paglakad sa Espiritu. Sapagkat kung walang paghatol sa sarili, magiging makasarili ang panalangin. Hihingi tayo at hindi tatanggap, sapagkat ang hinihingi natin ay upang pagbigyan ang sarili nating mga pita. Kapag si Cristo ang una sa kaluluwa, at nakasusumpong ang puso ng kaligayahan sa Kanya, ang Espiritu Santo Mismo ang magbibigay sa atin ng mga kahilingang ikinagagalak ng Diyos na ipagkaloob.

Isang tiyak na utos ang kasunod: "Ingatan ninyo ang inyong sarili sa pag-ibig ng Diyos" (21). Pansinin, hindi nito sinasabing, "Panatilihin ninyong iniibig kayo ng Diyos." Ang ganitong isipin ay salungat sa Kanya na ang likas ay pag-ibig. Ipinakita ng krus ang pag-ibig na iyon nang lubusan. Araw-araw ay napapatunayan ng mananampalataya ang Kanyang kagandahang-loob. Hindi rin tayo pinangaralan ng apostol na patuloy na ibigin ang Diyos. Ang likas ng Diyos sa bawat mananampalataya ang nagtutulak sa atin na ibigin Siya na nagligtas sa atin: "Tayo'y umiibig, sapagka't siya'y unang umibig sa atin" (1 Juan 4:19). Sa halip, sinasabi sa atin na "ingatan ang ating sarili sa pag-ibig ng Diyos." Para bang sinasabi ko sa aking anak, "Manatili ka sa sikat ng araw." Sumisikat ang araw tinatamasa man natin ito o hindi. Gayon din, ang pag-ibig ng Diyos ay nananatiling hindi nagbabago, kahit hindi tayo nananatili sa malay na pagtatamasa nito. Huwag hayaang may anumang magpaduda sa nababagabag na kaluluwa tungkol sa pag-ibig na iyon. Hindi ito mababago ng mga kalagayan. Hindi ito mapapahina ng mga hrap at pagkukulang. Ang kaluluwang umaasa sa Kanyang pag-ibig ay dadalhing matagumpay sa ibabaw ng mga labanan at panghihina ng loob sa buhay.

Sa ikalawang bahagi ng talata 21 ay may isa pang pangaral. Dapat nating hintayin ang pagdating ng ating Panginoong Jesu-Cristo. Dapat nating hintayin ang Kanyang awa sa ikabubuhay na walang-hanggan. Mayroon na tayong buhay na walang-hanggan ngayon, sa pananampalataya sa Kanya na Siya Mismo ang buhay na walang-hanggan. Ngunit patungo tayo sa isang dako kung saan maghahari ang buhay, at kung saan ang lahat ng bagay ay babagay sa buhay na taglay na natin sa pamamagitan ng Espiritu. Kaya ang kaluluwang nagtitiwala ay tumitingala nang may pag-asa at naghihintay nang may pagtitiis sa pagbabalik ng Panginoon.

Sinasabi sa atin ng mga talata 22-23 kung paano haharapin ang mga litong kaluluwa na iniligaw ng masasamang manlilinlang na binalaan tayo laban sa kanila. "At sa ilan ay mangahabag kayo, na gumagawa ng pagkakaiba: At ang iba'y iligtas ninyo na may takot, na hinahatak sila mula sa apoy; na kinapopootan pati ang damit na nadungisan ng laman." May malaking pagkakaiba-iba ng mga manuskrito rito. Bukod sa King James version, iminumungkahi rin ang sumusunod: "At ang ilan ay inyong sumbatan, kapag nakikipagtalos; ngunit ang iba'y iligtas ninyo na may takot, na inaagaw sila mula sa apoy; na kinapopootan pati ang damit na nadungisan ng laman." Hindi gaanong nagkakaiba ang kahulugan ng mga pangaral. Kapwa nag-uutos na gumamit ng makadiyos na pagkilatis sa pakikitungo sa mga taong nahulog sa kamalian. Ang isang mahigpit at di-nababagong tuntunin na pare-pareho ang pagtrato sa lahat ay salungat sa talatang ito, at sa diwa ng buong Kasulatan.

Walang duda na may mga kaluluwang lalong naitulak sa masasamang sistema dahil sa kabagsikan ng mga taong may

mabuting hangarin ngunit hindi marunong, na labis na natakot mahawa sa kamalian kaya hindi nila sinikap, sa makadiyos na paraan, na tulungan ang nalinlang bago siya tanggihan sa kanilang pakikisama. Ang tagubilin sa 2 Juan 10 ay para sa sadyang nagtuturo ng salungat sa aral ni Cristo. Ang ganitong mga tao ay dapat iwasan, at tanggihan pa ng karaniwang pagbati.

Ibang paraan naman ang angkop sa mga madalas na nahuhuli sa kamalian dahil sa kawalang-alam. Aaminin na sinunod ng mga taong ito ang sarili nilang bulok na kalooban, kung hindi ay naingatan sana sila sa katotohanan ng kapangyarihan ng Diyos. Madalas ang kailangan ay harapin ang makasalanan tungkol sa kanyang mga lakad, sa halip na ang aral na tinanggap niya. Kapag may paghatol sa sarili, maaasahan ang Espiritu Santo na gagawin ang Kanyang gawain ng pag-akay sa buong katotohanan.

Ang iba naman ay kailangang agawin mula sa apoy. Dapat magsikap nang masigla na balaan at iligtas ang mga kaluluwang ito bago sila mahigpit na mahawakan ng kasamaan at huli na para hanapin nila ang pagpapala. Ngunit sa bawat pagkakataon ay kailangang tandaan ng mananampalataya na ang di-banal na aral ay nakarurumi at humahantong sa di-banal na pamumuhay. Kailangang mag-ingat, baka sa pagsisikap na tulungan ang iba, ang mananampalataya mismo ay masilo ng masamang impluwensya. Kapag nangyari ito, hindi na siya karapat-dapat tumulong sa iba sapagkat nasira na ang sarili niyang pakikipag-isa sa Diyos sa katotohanan.

Ang katotohanan ay natututuhan sa budhi, at tanging kapag ang isang tao ay lumalakad nang maingat at mahinahon sa harap ng Diyos siya ligtas sa kamalian. Dahil hindi nag-ingat ng

mabuting budhi sina Himeneo at Alejandro, nawasak ang kanilang pananampalataya—gaya ng di-mabilang na libu-libong iba pa (1 Timoteo 1:18-20). Kapag napighati ang Espiritu dahil sa pabayang asal at walang-ingat na pamumuhay, hindi na Niya pinatitibay ang kaluluwang iyon sa katotohanan, kundi masigla Niyang sinusumbatan ang budhi tungkol sa kasalanan at pagkukulang na lumapastangan sa Panginoon. Kaya kung nais lumago sa kaalaman ng Kanyang Salita, kailangang lumakad sa kapangyarihan ng Espiritung hindi napipighati.

Kaya sa pagsisikap na maibalik ang mga lumihis sa katotohanan, hindi dapat makaligtaan ang ministeryo ng Espiritu sa budhi. Kung hindi, kahit maaari tayong makipagkatuwiranan sa kanila mula sa Kasulatan tungkol sa kamalian ng kanilang paniniwala, maaaring manatiling ligaw gaya ng dati ang kalagayan ng kanilang kaluluwa. Kapag ang nalinlang ay hinarap sa takot sa Diyos, at sa banal na katapatan, ang pagbabalik niya sa pakikisama ang unang hahanapin. Saka niya mas malinaw na makikita ang bigat ng masamang aral na nagligaw sa kanya. Ngunit sa lahat ng ito, laging kailangan ng mananampalataya ang makadiyos na pag-iingat baka siya mismo ay marumihan habang sinisikap na iahon ang iba mula sa karumihan. Ito ang lalong idinidiin sa Judas 23.

Judas, Kabanata 5: Papuri sa Diyos (Judas 24-25)

Napakagandang awit ng banal na kagalakan ang pagtatapos ng isang sulat na gumuhit ng ganoon kadilim na larawan ng mga panganib na nakapaligid sa landas ng taong tapat! Ang Diyos ay buhay at naghahari. Walang hangganan ang Kanyang kapangyarihan. Walang sukat ang Kanyang biyaya. Ang Kanyang kaluwalhatian at kamahalan ay mananatiling hindi magagalaw magpakailanman ng lahat ng masasamang isip at lakad ng makasalanang tao. Maaaring ihimlay ng Cristiano ang kanyang ulo sa mapagpala at nakapagpapasiglang mga katotohanang ito, at sa gayo'y mangibabaw sa lahat ng panghihina ng loob, at magpatuloy nang may banal na pagtitiwala upang higit pa sa magtagumpay!

"Sa kanya na makapag-iingat" (24)—ito ang nagbibigay ng bagong lakas sa pagod na mandirigma. Mahina at walang-magawa sa kanyang sarili, tumitingala siya sa pananampalataya sa Isang may kakayahan, at sa gayo'y mula sa kahinaan ay pinalalakas siya. Anuman ang mga hira ng landas—gaano man ito kapuno ng mga dawag at mga silo—kaya ng Diyos na ingatan ang nagtitiwalang kaluluwa mula sa pagkatisod. Alam ito ni David nang umawit siya, "Oo, bagaman ako'y lumakad sa libis ng lilim ng kamatayan, wala akong katatakutang kasamaan; sapagka't ikaw ay kasama ko" (Awit 23:4). Sapat nang aliw ito para sa pananampalataya sa pinakamadilim at pinakamabigat na oras. Maaaring hindi ko makita ni isang hakbang sa harap ko, ngunit Siya na may kakayahan ay nakikita ang wakas mula sa pasimula, at inaanyayahan akong magtiwala

sa Kanyang pag-ibig at karunungan. Kaya buong-puso kong ipinagkakatiwala ang aking sarili sa Kanyang patnubay.

Walang mananampalatayang magdududa sa kapangyarihan ng Diyos na ingatan siya nang limang minuto nang hindi natitisod. Ngunit Siya na makapag-iingat nang limang minuto ay makapag-iingat sa iyo nang animnapu. Siya na makapag-iingat nang isang oras ay makapag-iingat sa iyo nang dalawampu't apat. At Siya na makapag-iingat nang isang araw ay makapag-iingat sa iyo sa lahat ng araw kung ang iyong mata at puso ay nakatuon sa Kanya. Para sa mismong layuning ito ang ating Panginoong Jesu-Cristo ay "nahiwalay sa mga makasalanan" (Hebreo 7:26). Nanalangin Siya, "At dahil sa kanila'y pinakababanal ko ang aking sarili [o, ibinubukod ko ang aking sarili], upang sila naman ay mapakabanal sa katotohanan" (Juan 17:19). Kaya Siya ay naging, sa kaluwalhatian ng Langit, ang tinitingnan ng puso ng Kanyang bayan, upang araw-araw na "nakatitig kay Jesus" (Hebreo 12:2) ay maingatan sila mula sa pagkatisod. At yamang nasa Kanya ang lahat ng kailangan natin sa ating paglalakbay sa lupa, tiyak ang wakas. Siya ay may kakayahang "iharap kayong walang kapintasan sa harapan ng.. .kanyang kaluwalhatian." Walang pagkabigo rito. Itinalaga ng Diyos ang bawat mananampalataya na maging kawangis ng larawan ng Kanyang Anak (Roma 8:29). Para dito, si Cristo, na umibig sa iglesia at ibinigay ang Kanyang sarili dahil dito, ay abala ngayon sa pagpapabanal dito at sa araw-araw na paglilinis sa pamamagitan ng paghuhugas ng tubig ng Salita, upang maiharap Niya ito sa Kanyang sarili na isang maluwalhating iglesia, na walang dungis o kulubot, o anumang ganitong bagay (Efeso 5:25-27). Kung magkagayon ang Eba ng huling Adan ay mahahayag sa kaluwalhati ang kapareho ng sa Kanya—at lahat ng ito dahil may kakayahan ang Diyos!

Mapagpala, nakapagpapaginhawa sa puso, at nakapagpapataas ng kaluluwa ang mga katotohanang ito!

Sa talata 25, iniuukol ng King James version ang pagsamba at papuri sa "iisang marunong na Diyos na ating Tagapagligtas." Ang Revised version, at ang lahat ng mas bagong salin, ay hindi isinama ang salitang "marunong," dahil hindi ito suportado ng mas mabubuting manuskrito. Ngunit ipagpalagay man nating ito'y pagbabagong nagawa nang di-sinasadya o sinadya ng isang madasaling tagakopya, ipinapakita nito ang naging epekto sa di-kilalang kaluluwang ito ng pagkopya sa Sulat na ito. Habang pinagninilayan niya ito, napuno ang kanyang puso at sumigaw siya sa banal na galak, "Ang Diyos na ito ang iisang marunong na Diyos. Tunay na Siya ay sakdal sa karunungan." Siya nga ang *iisang* Diyos, sapagkat ang lahat ng iba ay guni-guni lamang ng isip ng tao. Hindi Siya tinitingnan ng mananampalataya bilang hukom, kundi may nilinis na budhi ay sumasamba siya sa harap ng luklukan ng awa habang kinikilala Siya bilang kanyang Diyos na Tagapagligtas. Siya ang lubhang umibig sa sanlibutan kaya ibinigay ang Kanyang bugtong na Anak upang tayo'y mabuhay sa pamamagitan Niya.

Kaya ang lahat ng pagpapala ay dumadaloy sa atin mula sa puso ng Diyos "sa pamamagitan ni Jesu-Cristo na ating Panginoon," na sa Kanyang pangalan ay ibinabalik natin ang ating mahinang papuri. Sa Kanya nauukol ang lahat ng "kaluwalhatian at kamahalan, paghahari at kapangyarihan, ngayon at magpakailanman" (25). Para dito ibinigay ni Cristo Jesus ang Kanyang sarili nang mamatay Siya upang alisin ang kasalanan sa pamamagitan ng paghahandog ng Kanyang sarili. Kaya Siya ay naging ang Kordero ng Diyos na nag-aalis ng kasalanan ng sanlibutan. Kahit nakikita pa rin natin ang mga

epekto ng kasalanan na sumisira sa nilikha ng Diyos, patuloy pa ring isinasakatuparan Niya ang Kanyang walang-hanggang layunin. Kapag natapos na ang takbo ng panahon, at ang huling bakas ng kasalanan ay naitapon na sa dagatdagatang apoy, saka papasok ang walang-kasalang mga kapanahunan ng walang-hanggan. Kung magkagayon ang Diyos ay magiging lahat sa lahat magpakailanman, at wala nang tututol sa Kanyang awtoridad o magtatangkang bawasan ang Kanyang kaluwalhatian.

"Amen," ang umaapaw mula sa dibdib ng bawat mananampalataya, at ang pananampalataya ay tumitingin nang may masayang pag-asam sa katuparan ng bawat isa sa Kanyang mabubuting pangako. Ang salitang ito ng pagsang-ayon ay, sa kasunod na aklat ng Apocalipsis, ginagamit ng Anak ng Diyos bilang isa sa Kanyang mga pangalan, o titulo: "Ang mga bagay na ito ang sinasabi ng Amen, ang saksing tapat at totoo, ang pasimula ng paglalang ng Diyos" (Apocalipsis 3:14). Siya, sa Kanyang sariling pagkatao, ang pagpapatibay ng lahat ng plano at lakad ng Diyos. Sa pamamagitan Niya ay magwawakas ang lahat sa kasakdalan. Ang lahat ng kaluwalhatian, kamahalan, at awtoridad ay iuukol sa Diyos ng buong biyaya habang gumugulong ang walang-katapusang mga kapanahunan hanggang sa walang-hanggan. Amen at Amen!

Tungkol sa May-akda

Si Henry Allan Ironside, isa sa pinakadakilang mangangaral ng ikadalawampung siglo, ay ipinanganak sa Toronto, Canada, noong October 14, 1876. Namuhay siya sa pananampalataya; ang kanyang mga pangangailangan sa mahahalagang sandali ay natugunan sa mga pinakakahanga-hangang paraan.

Bagaman hanggang grammar school lamang ang kanyang pag-aaral, ang hilig niya sa pagbabasa at ang kanyang di-kapani-paniwalang matalas na memorya ang nagpagamit sa kanyang natutuhan. Kinilala ang kanyang iskolarsip sa mga akademikong bilog, kung saan ginawaran siya ng Wheaton College ng honorary Litt.D. noong 1930 at ng Bob Jones University ng honorary D.D. noong 1942. Si Dr. Ironside ay itinalaga rin sa mga lupon ng maraming Bible institute, seminaryo, at samahang Cristiano.

Si "HAI" ay nabuhay upang mangaral, at ginawa niya ito nang malawakan sa buong Estados Unidos at sa ibang bansa. Ibinunyag ni E. Schuyler English, sa kanyang talambuhay ni Ironside, na noong 1948, ang taon na si HAI ay 72 anyos, at sa kabila ng humihinang paningin, siya ay "nagbigay ng 569 na pangangaral, bukod pa sa pakikibahagi sa marami pang ibang paraan." Sa kanyang labing-walong taon sa Moody Memorial Church sa Chicago, ang kanyang tanging pagkapastor, bawat Linggo maliban sa dalawa ay may kahit isang nagpahayag ng pananampalataya kay Cristo.

Si H. A. Ironside ay umuwi sa Panginoon noong January 15, 1951. Sa buong panahon ng kanyang ministryo, sumulat siya ng mga paliwanag sa 51 aklat ng Biblia, at sa pamamagitan ng malaking linaw ng kanyang mga mensahe ay naakay niya ang

daan-daang libong tao, sa buong mundo, sa kaalaman ng Salita ng Diyos. Ang kanyang mga salita ay kasingsariwa at kasingmakahulugan ngayon gaya noong unang ipangaral ang mga ito.

Ang opisyal na talambuhay ni Dr. Ironside, *H. A. Ironside: Ordained of the Lord*, ay mabibili mula sa tagapaglathala.

Sa Diyos ang lahat ng kaluwalhatian.